TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS
Institutet för hälsa och välfärd
National Institute for Health and Welfare

SVT Sosiaaliturva 2015
Socialskydd
Social Protection

SVT

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2015

Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2015

Statistical yearbook on social welfare and health care 2015

THL
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Institutet för hälsa och välfärd
National Institute for Health and Welfare

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Sosiaaliturva 2015
Socialskydd
Social Protection

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2015

Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2015

Statistical yearbook on social welfare and health care 2015

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Tiedustelut – Förfrågningar – For further information
Outi Räikkönen 029 524 7272
Salla Säkkinen 029 524 7064

etunimi.sukunimi@thl.fi
fornamn.efternamn@thl.fi
firstname.lastname@thl.fi.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tilastotuotteiden julkaisutoimikunta –
Publikationskommittén för statistikprodukter –
Publications committee for statistical products

Salla Säkkinen, puheenjohtaja – ordförande – Chair
Anna Heino
Pirjo Häkkinen
Nina Knape
Tuula Nurmi
Outi Räikkönen
Ari Virtanen
Aleksi Yrttiaho

©THL

Svensk översättning: Semantix Finland Oy
English translation: Henna Eronen
Taitto – Layout: Sirpa Virtanen
Kansi – Pärm – Cover: Tiina Kuoppala

ISSN-L1795-6430

ISBN 978-952-302-568-4 (painettu)
ISSN 1795-5165 (Suomen virallinen tilasto)
ISSN 1799-6430 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja)

ISBN 978-952-302-569-1 (verkkojulkaisu)
ISSN 1796-0479 (Suomen virallinen tilasto, verkko)
ISSN 1799-6449 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja, verkkojulkaisu)

http://urn.fi/ URN:ISBN:978-952-302-569-1
Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy
Tampere 2016

Lukijalle

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja on käsikirja, joka on tarkoitettu erityisesti väestön hyvinvoinnista, palvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä kiinnostuneille asiantuntijoille ja päättäjille. Julkaisua käytetään myös sosiaali- ja terveysalan opetustyössä. Vuosikirjan tiedot perustuvat pääasiassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoihin, rekistereihin ja väestökyselyihin. Tietojen laatua ja luotettavuutta seurataan osana tilastotuotannon laadun seurantaa.

Tilastotietoja esitetään vuosikirjassa aikasarjoina ja alueittain. Vuosikirjan alussa on katsaus sosiaali- ja terveysalan kehityksestä viime vuosina. Katsaus jäsentyy elämänvaiheiden ja palvelusektorin mukaisiin teemoihin. Kirjan lopussa on koosteita seurantaindikaattoreista.

Seurantaindikaattoreista Terveys 2015 -kansanterveysohjelman indikaattorit ja Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit soveltuvat päättäjille ja asiantuntijoille väestön hyvinvoinnin seurantaan. THL:n avainindikaattorit -kooste sisältää nyt ensimmäisen kerran myös Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen (ATH) tietoja. ATH mahdollistaa kunnille ja kuntayhtymille väestönsä terveyden ja terveyteen vaikuttavien tekijöiden vertaamisen eri aluetasojen tietoihin. Vuosikirjassa esitetään seurantaindikaattorikooste KASTE 2012–2015, joka on sosiaali- ja terveysministeriön pääohjelma. Sen avulla johdetaan ja uudistetaan suomalaista sosiaali- ja terveyspolitiikkaa.

THL vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoviranomaisena tilasto- ja rekisterivarantojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jalostamisesta ja julkaisemisesta käyttäjien tarpeisiin. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet.) ja tietokantaraporteista (www.thl.fi/tietokantaraportit) on mahdollista poimia sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja aikasarjoina ja alueittain. Tilastot ovat saatavissa THL:n verkkosivuilta (www.thl.fi/tilastot), josta on pääsy myös Suomen muiden noin 300 virallisen tilaston (SVT) tietoihin. Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan rinnalla THL julkaisee Päihdetilastollisen vuosikirjan 2015.

Vuosikirjan valmistelusta on vastannut THL:n Tietopalvelut-osasto yhteistyössä muiden osastojen asiantuntijoiden kanssa. Vuosikirjan toimitustyöstä ovat vastanneet erikoissuunnittelijat Outi Räikkönen ja Riitta Koskinen sekä suunnittelija Sirpa Virtanen.

Helsingissä, tammikuussa 2016

Juhani Eskola	Pekka Kahri
Pääjohtaja	Johtaja

Till läsaren

Statistisk årsbok för social- och hälsovården är en handbok avsedd i synnerhet för experter och beslutsfattare som är intresserade av befolkningens välfärd samt utvecklingen av servicen. Publikationen används också vid undervisning inom social- och hälsovården. Uppgifterna i årsboken har huvudsakligen sammanställts på basis av den statistik och de register som förs och befolkningsenkäter som gjorts av Institutet för välfärd och hälsa THL. Kvaliteten på och tillförlitligheten av uppgifterna följs upp som en del av uppföljningen av kvaliteten på statistikproduktionen.

I årsboken presenteras statistik som tidsserier och områdesvis. Översikten i början av årsboken beskriver hur socialvården och hälso- och sjukvården har utvecklats under de senaste åren. Översikten är strukturerad enligt teman relaterade till livsfaser och servicesektorn. I slutet av boken finns en sammanfattning av uppföljningsindikatorerna.

Av uppföljningsindikatorerna lämpar sig indikatorerna i folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 och THL:s nyckelindikatorer för välfärden för beslutsfattarnas och sakkunnigas uppföljning av befolkningens välfärd. Sammanfattningen av THL:s nyckelindikatorer innehåller också för första gången uppgifter från undersökningen Hälsa och välfärd för kommuninvånarna (ATH). ATH gör det möjligt för kommuner och samkommuner att jämföra invånarnas hälsa och faktorer som inverkar på hälsan med uppgifter på olika regionala nivåer. Årsboken innehåller en sammanfattning av uppföljningsindikatorerna i KASTE 2012–2015, som är social- och hälsovårdsministeriets huvudprogram. Med hjälp av programmet leds och reformeras social- och hälsovårdspolitiken i Finland.

I egenskap av statistikmyndighetsarbetet inom social- och hälsovården ansvarar THL för upprätthållandet och utvecklandet av statistik- och registerlagren samt för förädlingen och publiceringen av information för användarnas behov. I statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet) och i databasrapporterna (www.thl.fi/databasrapporter) kan statistikuppgifter om social- och hälsovården plockas som tidsserier och områdesvis. Statistiken finns att få på THL:s webbplats (www.thl.fi/statistik), därifrån man också kan gå vidare till uppgifterna om Finlands cirka 300 officiella statistikgrenar (FOS). Utöver Statistisk årsbok om social- och hälsovård utger THL Statistisk årsbok om alkohol och narkotika 2015.

För utarbetandet av årsboken svarar Avdelningen för informationstjänster vid THL i samarbete med de övriga avdelningarnas experter. För redigeringen av årsboken svarar specialplanerare Outi Räikkönen och Riitta Koskinen samt planerare Sirpa Virtanen.

Helsingfors, januari 2016

Juhani Eskola
Generaldirektör

Pekka Kahri
Direktör

To the reader

The Statistical yearbook on social welfare and health care is a handbook designed especially for experts and decision makers interested in population well-being and in the performance and development of services. It is also used as training material in the field of social and health care. The data are mainly derived from the statistics and registers maintained by the National Institute for Health and Welfare (THL) and from surveys conducted by THL. The quality and reliability of the data are monitored as part of the quality monitoring of the statistics production.

Statistical data are presented in this yearbook both as time series and by region. The yearbook begins with an outline of social welfare and health care trends in Finland in the past few years. It is organised according to themes defined by phases of life and by service sector. A summary of follow-up indicators is provided at the end of the yearbook.

The indicators for the monitoring of the Health 2015 public health programme and THL's key indicators describing welfare in Finland are designed to be used by decision-makers and experts for the purpose of monitoring population well-being. For the first time the section on THL's key indicators includes even data from the Regional Health and Well-being Study (ATH). The ATH data enable municipalities and joint municipal authorities to compare the factors influencing the health and welfare of their respective population against other regional levels. The yearbook also discusses the indicator of monitoring the KASTE 2012–2015 programme which is an umbrella programme of the Ministry of Social Affairs and Health aiming to manage and reform the Finnish social and health policy.

In its capacity of a statutory statistical authority, THL maintains and develops national statistical and register resources, and processes and passes on related information to a wide range of users. Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet) and THL's database reports (www.thl.fi/databasereporting) allow users to select statistical data on social welfare and health care both as time series and by regions. The statistics are published on THL's website, (www.thl.fi/statistics), which gives access to about 300 sets of statistics publishes as part of the Official Statistics of Finland (OSF) . In addition to the Statistical yearbook on social welfare and health care, THL also publishes the Yearbook of alcohol and drug statistics 2015.

The Statistical yearbook on social welfare and health care has been compiled by the Department of Information Services at THL, together with experts from THL's other departments. The Yearbook has been edited by Outi Räikkönen, Senior Planning Officer, Riitta Koskinen, Senior Planning Officer, and Sirpa Virtanen, Planning Officer.

Helsinki, January 2016

Juhani Eskola	Pekka Kahri
Director General	Director

Sisällys

TAULUKOT

Väestö

Lisääntymisterveys

Lasten ja perheiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut

Sairastavuus

Toimeentulotuki

Henkilöstö

Kustannukset

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

Innehåll

FIGURER

TABELLER

Befolkning

Reproduktiv hälsa

Tjänster för barn och familjer

Äldreomsorg

Sjukfrekvens

Utkomststöd

Personal

Kostnader

Contents

TABLES

Population

Reproductive health

Services for children and families

Care and services for older people

Services for people with disabilities

Mental health services

Alcohol, drugs and addiction

Primary health care and specialised health care

Morbidity

Social assistance

Personnel

Expenditure

Population health and health behaviour

Public opinion on social protection in Finland

Sosiaali- ja terveysala vuonna 2014 – Katsaus
Social- och hälsovården 2014 – Översikt
Social welfare and health care 2014 – Overview

Väestö ikäryhmittäin 1990–2060
Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2060
Population by age group 1990–2060

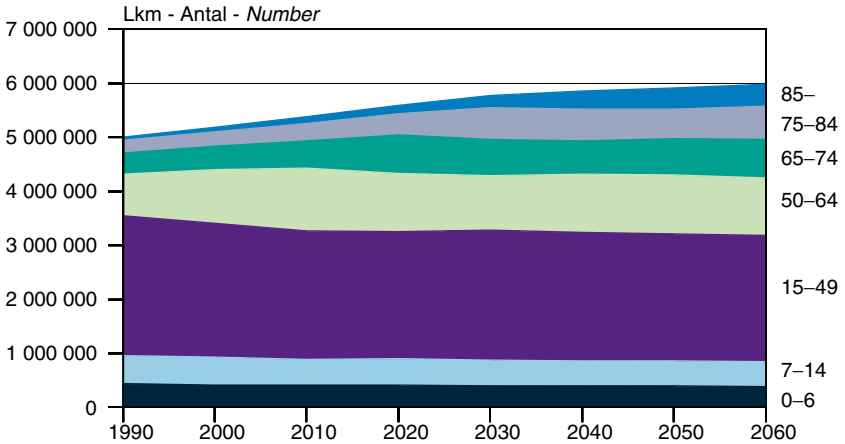

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. - *Sources: Population structure. OSF. Statistics Finland; Population projection. OSF. Statistics Finland.*

Väestö

Suomen väkiluku oli vuoden 2014 lopussa 5 471 753. Vuoteen 2020 mennessä väestömäärän ennustetaan kasvavan nykyisestä noin 123 000:lla. Suomessa syntyvän tyttölapsen elinajanodote on 83,9 vuotta ja poikalapsen 78,2 vuotta.

Väestöllinen huoltosuhde, jolla ilmaistaan kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta kohti, on noussut viimeisen kymmenen vuoden aikana 50,0:sta 57,1:een. Vuonna 2020 huoltosuhteen arvioidaan olevan 63,3 ja vuonna 2030 lähes 70.

Vuonna 2014 oli 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä 19,9 prosenttia. Ennusteen mukaan 65 vuotta täyttäneiden osuus on 22,6 prosenttia vuonna 2020 ja 25,6 prosenttia vuonna 2030.

Befolkning

I slutet av år 2014 var folkmängden i Finland 5 471 753 personer. Fram till år 2020 förutspås folkmängden öka med cirka 123 000 personer. Den statistiska livslängden för flickor som föds i Finland är 83,9 år och för pojkar 78,2 år.

Den demografiska försörjningskvoten, som anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år, har stigit under de senaste åren från 50,0 till 57,1. År 2020 uppskattas försörjningskvoten vara 63,3 år och år 2030 nästan 70 år.

År 2014 var andelen personer som fyllt 65 år 19,9 procent av befolkningen. Enligt prognoserna kommer andelen personer som fyllt 65 år vara 22,6 procent år 2020 och 25,6 procent år 2030.

Population

At the end of 2014, the population of Finland was 5 471 753. By 2020, the population is estimated to grow by approximately 123 000. Life expectancy at birth for a child born in Finland was 83.9 years for girls and 78.2 years for boys.

The dependency ratio, that is, the number of people aged 0–14 and 65 and over against 100 people aged 15–64, has risen from 50.0 to 57.1 over the past decade. It is estimated that the dependency ratio will be 63.3 by 2020 and nearly 70 by 2030.

In 2014, people aged 65 and over accounted for 19.9 per cent of the total population. According to forecasts, the proportion of people aged 65 and over will be 22.6 per cent in 2020 and 25.6 per cent in 2030.

Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2014
Antal förlossningar och legala aborter 1950–2014
Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2014

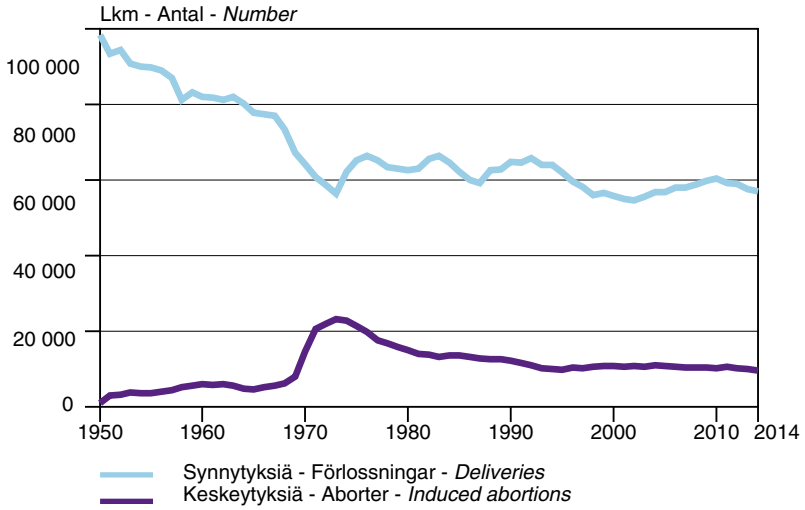

Lähteet: Perinataalitilasto. SVT. THL; Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. - Källor: Perinatalstatistik. FOS. THL; Aborter. FOS. THL. - *Sources: Perinatal statistics. OSF. THL; Induced abortions. OSF. THL.*

Synnytykset

Synnytyksiä oli 57 019 vuonna 2014. Tämä oli prosentti vähemmän kuin vuonna 2013. Suomen kokonaishedelmällisyysluku (1,71 lasta hedelmällisyysikäistä naista kohti vuonna 2014) on laskenut vuodesta 2010 lähtien, jolloin se oli 1,87. 1990-luvun alusta 35 vuotta täyttäneiden osuus synnyttäneistä kasvoi tasaisesti noin viisi prosenttiyksikköä vuoteen 2004 (19,4 prosenttia), jonka jälkeen osuus laski vuoteen 2009 asti. Sen jälkeen osuus on kasvanut, ja vuonna 2014 kaikista synnyttäjistä yli 35 vuotta täyttäneitä synnyttäjiä oli 20,4 prosenttia. Alle 20-vuotiaiden osuus kaikista synnyttäjistä on sen sijaan vähentynyt ja oli 1,9 prosenttia vuonna 2014.

Förlossningar

År 2014 uppgick antalet förlossningar till 57 019.* Detta var en procent färre än 2013. Finlands totala fruktsamhetstal (1,71 barn per kvinna i fertil ålder år 2014) har sjunkit sedan år 2010 då det var 1,87. Från början av 1990-talet ökade andelen 35 år fyllda föderskor jämnt med cirka fem procentenheter fram till år 2004 (19,4 procent), varefter andelen minskade fram till år 2009. Därefter har andelen ökat och år 2014 var andelen 35 år fyllda föderskor 20,4 procent av alla föderskor. Andelen föderskor under 20 år av alla föderskor har däremot minskat och låg på 1,9 procent år 2014.

* Korrigerat 8.2.2016 (tidigare: År 2014 föddes 57 019 barn.).

Deliveries

Deliveries totalled 57 019 in 2014, a decrease of one per cent on 2013. Finland's total fertility rate has been decreasing since 2010 (1.87) and was 1.71 children per woman of childbearing age in 2014. Since the early 1990s, the proportion of parturients aged 35 and over has increased steadily by about five percentage points in total, reaching 19.4 per cent in 2004. After that a declining trend started and continued until 2009. Since then the proportion of parturients aged 35 and over started to increase again and reached 20.4 per cent in 2014. The proportion of under-20s of all parturients has, instead, decreased: it was 1.9 per cent in 2014.

Hedelmöityshoidot

Aloitettujen hedelmöityshoitojen määrä väheni edelleen vuosina 2013–2014. Kaikkiaan vuonna 2013 aloitettiin 13 500 hedelmöityshoitoa, mikä on 2,7 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2012. Vuoden 2014 ennakkotietojen perusteella hoitoja tehtiin 0,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2013.

Hedelmöityshoitojen määrän laskua selittää omilla sukusoluilla tehtyjen hoitojen väheneminen. Vuonna 2013 luovutetuilla sukusoluilla tehtyjen hoitojen määrä pysyi sen sijaan ennallaan. Vuoden 2014 ennakkotietojen mukaan se näyttäisi puolestaan kasvaneen viime vuonna 6,2 prosenttia.

Julkisen terveydenhuollon osuus kaikista aloitetuista hedelmöityshoidoista on viime vuosina kasvanut. Vuoden 2014 ennakkotietojen mukaan vuonna 2014 osuus oli 44,5 prosenttia. Luovutetuilla sukusoluilla tehdyistä hoidoista julkisen terveydenhuollon osuus oli kuitenkin vain 4 prosenttia.

Vuoden 2013 kaikista hedelmöityshoidoista 18,7 prosenttia eteni elävän lapsen syntymään. Hoidoista syntyi 2 473 lasta, mikä on arviolta 4,4 prosenttia kaikista syntyneistä lapsista.

Assisterad befruktning

Antalet påbörjade assisterade befruktningar minskade fortfarande 2013–2014. Totalt påbörjades 13 500 assisterade befruktningar år 2013, vilket är 2,7 procent mindre än år 2012. Utifrån preliminära uppgifter för år 2014 gjordes det 0,5 procent färre behandlingar än under 2013.

Minskningen av antalet assisterade befruktningar orsakades av minskade behandlingar med egna könsceller. Däremot förblev antalet behandlingar som gjordes med donerade könsceller densamma under 2013. Enligt preliminära uppgifter för år 2014 verkar de ifjol ha ökat med 6,2 procent.

Den offentliga hälso- och sjukvårdens andel av samtliga påbörjade assisterade befruktningar har ökat under de senaste åren. Enligt preliminära uppgifter för år 2014 uppgick andelen år 2014 till 44,5 procent. Den offentliga hälso- och sjukvårdens andel av de behandlingar som gjordes med donerade könsceller var emellertid endast 4 procent.

Av samtliga assisterade befruktningar som genomfördes år 2013 resulterade 18,7 procent i födseln av ett levande barn. Behandlingarna resulterade i 2 473 barn, vilket är uppskattningsvis 4,4 procent av alla födda barn.

Assisted fertility treatments

The number of assisted fertility treatments continued to decrease in 2013–2014. A total of 13 500 treatment cycles were started in 2013, a decrease of 2.7 per cent on 2012. The preliminary data for 2014 indicate that the number of treatment cycles fell by 0.5 per cent on 2013.

One explanation for the decrease in the number of treatment cycles is the drop in the number of treatments using non-donor gametes. However, the number of treatments using donor gametes remained unchanged in 2013. However, according to preliminary data for 2014, the proportion of treatments using donor gametes rose 6.2 per cent on the previous year.

The public sector's share of assisted fertility treatments has been on the rise in recent years. According to preliminary data for 2014, the share was 44.5 per cent in 2014. Only four per cent of all the treatments using donor gametes were, however, performed in the public sector.

Of all the assisted fertility treatments performed in 2013, 18.7 per cent resulted in a live birth. A total of 2473 children were born as a result of the treatments, representing 4.4 per cent of all children born.

Raskaudenkeskeytykset

Vuonna 2014 tehtiin 9 780 raskaudenkeskeytystä eli 8,5 keskeytystä tuhatta hedelmällisyysikäistä (15–49-vuotiasta) naista kohti. Keskeytysten lukumäärä on laskenut viime vuosina ja oli vuonna 2014 alimmillaan yli 15 vuoteen.

Erityisesti alle 20-vuotiaiden keskeytysten määrä on vähentynyt 2000-luvulla. Eniten keskeytyksiä tehtiin yhä 20–24-vuotiaille (16,8/1 000 vastaavanikäistä naista). Keskeytysten määrä laski vuonna 2014 myös tässä ikäryhmässä.

Väestöön suhteutetuissa keskeytysten määrissä oli alueellisia eroja. Sairaanhoitopiireittäin 15–49-vuotiaiden naisten lukumääriin suhteutettuna keskeytyksiä tehtiin vuonna 2014 eniten Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alueella (11,6/1 000) ja Ahvenanmaalla (11,0/1 000). Pienimmät keskeytysluvut olivat Etelä-Savon (6,4/1 000) ja Vaasan (6,7/1 000) sairaanhoitopiireissä.

Aborter

År 2014 utfördes 9 780 aborter, dvs. 8,5 aborter per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15–49 år). Antalet aborter har sjunkit under de senaste åren, och år 2014 gjordes färre aborter än på över 15 år.

I synnerhet bland kvinnor under 20 år har antalet aborter minskat under 2000-talet. Flest aborter utfördes i åldersgruppen 20–24 år (16,8/1 000 kvinnor i motsvarande ålder). År 2014 minskade antalet aborter också i denna åldersgrupp.

Antalet aborter i förhållande till befolkningen varierade mellan olika regioner. I förhållande till antalet kvinnor i åldern 15–49 år utfördes flest aborter i Länsi-Pohja sjukvårdsdistrikt (11,6/1 000) och på Åland (11,0/1 000) år 2014. Östra Savolax (6,4/1 000) och Vasa (6,7/1 000) sjukvårdsdistrikt hade de lägsta abortsiffrorna.

Induced abortions

In 2014, the total number of induced abortions was 9780, amounting to 8.5 abortions per 1000 women of childbearing age (aged 15–49). The number of abortions has been decreasing in recent years, reaching in 2014 the lowest level in over 15 years.

The number of abortions among women under 20, especially, has decreased in the 2000s. Most abortions were still performed in the age group 20–24 (16.8 per 1000 women of the same age). In 2014 the number of abortions performed decreased also in this age group.

There are regional differences in the per-capita number of induced abortions. In proportion to the number of women aged 15–49 in the hospital districts, most abortions were performed in the hospital district of Länsi-Pohja (11.6/1000) and Åland (11.0/1000) in 2014. The lowest figures were found in the hospital districts of Etelä-Savo (6.4/1000) and Vaasa (6.7/1000).

Steriloinnit

Sterilointien määrä pysyi vuonna 2014 melko vakaana. Sterilointien kokonaismäärä kasvoi prosentin edellisvuodesta. Miesten sterilointien lukumäärän muutaman vuoden takainen kasvu näyttää kääntyneen vuonna 2014 lievään laskuun.

Vuonna 2014 naisten sterilointeja tehtiin 2 484 ja miesten sterilointeja 1 925. Naisille tehtävien sterilointien määrä on vähentynyt huomattavasti 2000-luvun alusta. Vuonna 2014 steriloinneista 56 prosenttia tehtiin naisille, kun vastaava osuus oli vielä vuonna 2000 yli 80 prosenttia.

Sterilointien määrä on laskenut voimakkaasti viimeisten 15 vuoden aikana. Tätä selittävät muun muassa ehkäisymenetelmien valikoiman laajeneminen ja lasten hankkiminen myöhäisemmällä iällä. 1990-luvun puolenvälin jälkeen erityisesti naisten sterilointien määrä on vähentynyt.

Steriliseringar

Antalet steriliseringar var rätt stabilt under 2014. Det totala antalet steriliseringar ökade med en procent från året innan. Ökningen i antalet steriliseringar bland män sedan några år tillbaka ser ut att ha vänt svagt nedåt år 2014.

År 2014 steriliserades 2 484 kvinnor och 1 925 män. Steriliseringarna bland kvinnor har minskat avsevärt sedan början av 2000-talet. År 2014 var 56 procent av de steriliserade kvinnor, medan motsvarande andel ännu år 2000 var över 80 procent.

Antalet steriliseringar har minskat kraftigt under de senaste 15 åren. Detta förklaras bland annat av det ökade urvalet av preventivmetoder och den höjda åldern för barnanskaffande. Sedan mitten av 1990-talet har särskilt antalet steriliseringar bland kvinnor minskat.

Sterilisations

The number of sterilisations was more or less unchanged in 2014. The total number of sterilisations rose only one per cent on the previous year. It seems that the increase in the number of male sterilisations in recent years took a slight downward turn in 2014.
In 2014, 2484 women and 1925 men were sterilised. The number of female sterilisations has decreased substantially in the 2000s. Female sterilisations accounted for 56 per cent of all sterilisations in 2014, while in 2000 the figure was over 80 per cent.
The number of sterilisations has fallen sharply over the past 15 years. This can be attributed to, for example, an expanding range of contraceptives and a shift to a later age of first parenthood. After the mid-1990s, the number of female sterilisations, in particular, has fallen.

Lasten päivähoito 1997–2014
Barndagvård 1997–2014
Child day care, 1997–2014

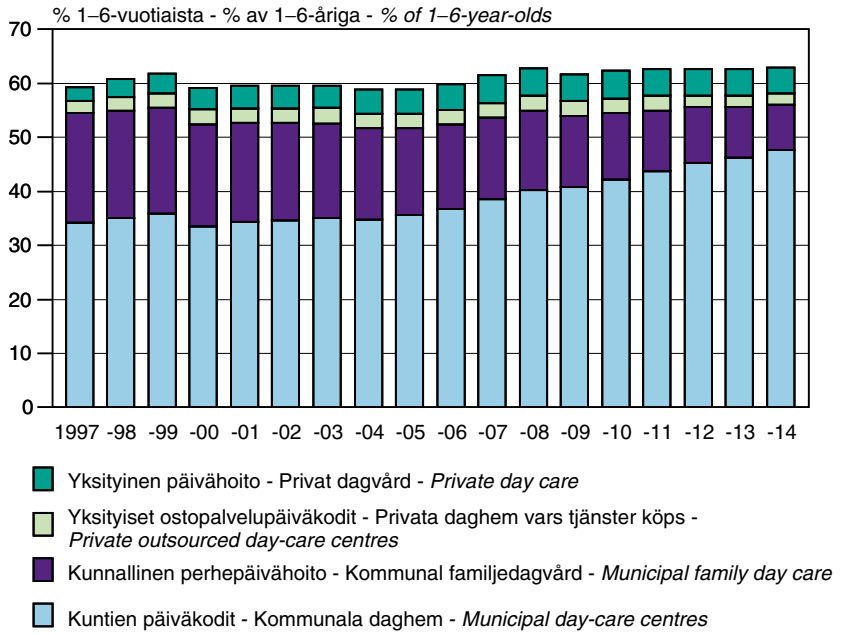

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. - Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. FPA. - *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.*

Päivähoito

Kuntien järjestämässä päivähoidossa oli vuoden 2014 lopussa noin 212 700 lasta, mikä on runsas puolet 1–6-vuotiaista. Lapsista 182 000 oli hoidossa päiväkodeissa ja 31 000 perhepäivähoidossa. Kunnallisessa päivähoidossa olleiden lasten määrä lisääntyi 1 100 lapsella edellisestä vuodesta. Päiväkodeissa hoidettavien lasten osuus on kasvanut ja perhepäivähoidossa hoidettavien osuus vähentynyt 2000-luvulla. Kunnallisessa päivähoidossa olleista lapsista 86 prosenttia oli hoidossa päiväkodeissa. Yksityisessä päivähoidossa (yksityisen hoidon tuen piirissä) oli lapsia 17 300.

Dagvård

Den kommunala dagvården omfattade cirka 212 700 barn i slutet av år 2014, dvs. drygt hälften av alla barn i åldern 1–6 år. Av barnen vårdades 182 000 på daghem och 31 000 i familjedagvård. Antalet barn i kommunal dagvård ökade med 1 100 barn från året innan. Andelen barn som vårdas på daghem har ökat och andelen barn i familjedagvård har minskat under 2000-talet. Av de barn som var i kommunal dagvård vårdades 86 procent på daghem. Totalt 17 300 barn vårdades i privat dagvård (inom ramen för stöd för privat vård).

Child day care

At the end of 2014, altogether 212 700 children were in municipal day care, representing more than half of all children aged 1–6. The children cared for at child day-care centres totalled 182 000 and children in family care 31 000. The number of children in municipal day care increased by 1100 compared to the previous year. The percentage of children attending day-care centres has increased, while the percentage of children attending family day care has decreased in the 2000s. In municipal day care, 86 per cent of the children were cared for at day-care centres. Some 17 300 children were in private day care (received private day care allowance).

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret 1991–2014
Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2014
Children and young persons placed outside the home, 1991–2014

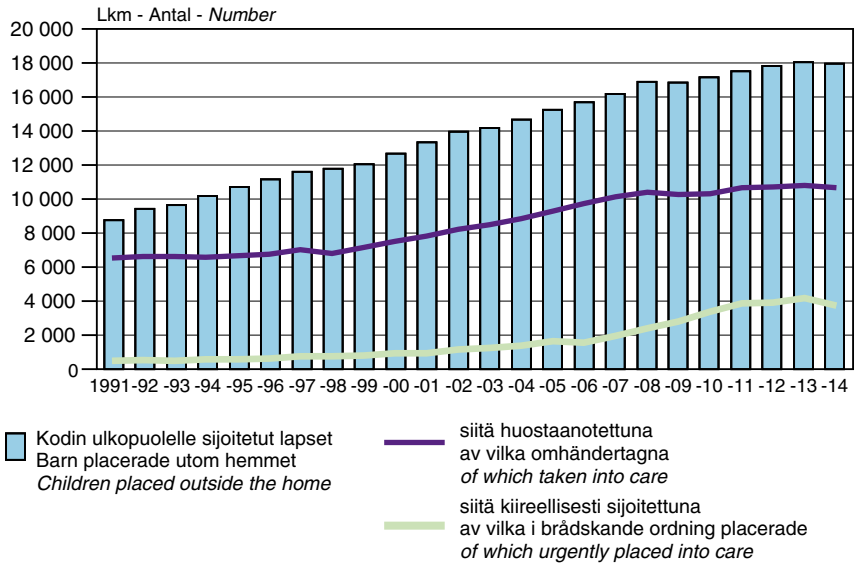

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. - Källa: Barnskydd. FOS. THL. - *Source: Child welfare. OSF. THL.*

Lastensuojelu

Kodin ulkopuolelle oli vuoden 2014 aikana sijoitettuna 18 000 lasta ja nuorta. Sijoitettuna olleiden määrä laski edellisvuodesta 0,6 prosenttia. Vuoden 2014 aikana oli huostassa 10 700 lasta ja kiireellisesti sijoitettiin 3 800 lasta. Huostassa olleiden lasten määrä väheni 1,4 prosenttia edellisestä vuodesta 2013. Myös kiireellisesti sijoitettujen lasten määrä väheni 10 prosenttia edelliseen vuoteen verrattaessa.

Kaikista sijoitetuista lapsista ja nuorista 38 prosenttia oli perhehoidossa, 12 prosenttia ammatillisessa perhekotihoidossa, 39 prosenttia laitoshuollossa ja 11 prosenttia muussa huollossa. Laitoshuollon osuus korostuu, kun mukaan otetaan myös avohuollon tukitoimin tehdyt lyhyemmät sijoitusjaksot. Pidemmissä sijoitusjaksoissa noin puolet huostassa olleista lapsista oli sijoitettuina toimeksiantosopimuksella perheisiin tai sukulais-/läheisperheisiin.

Lastensuojelun avohuollon asiakkaana oli yhteensä 90 000 lasta ja nuorta. Tämä on prosentin verran enemmän kuin vuonna 2013. Asiakasmäärien tuntuvaa kasvua selittää osaltaan vuoden 2008 uudessa lastensuojelulaissa madallettu ilmoittamiskynnys. Asiakasmäärien lisääntymiseen vaikuttaa myös se, että lastensuojelussa tukea pyritään tarjoamaan entistä varhaisemmassa vaiheessa.

Barnskydd

År 2014 var totalt cirka 18 000 barn och unga placerade utom hemmet. Antalet barn placerade utom hemmet sjönk med 0,6 procent jämfört med året innan. Antalet omhändertagna barn år 2014 uppgick till 10 700 och antalet barn som placerats i brådskande ordning till 3 800. Antalet omhändertagna barn minskade med 1,4 procent från år 2013. Även antalet brådskande placeringar av barn minskade med 10 procent från året innan.

Av alla utom hemmet placerade barn och unga var 38 procent i familjevård, 12 procent i professionellt bedrivna familjehem, 39 procent i institutionsvård och 11 procent i annan vård. Andelen institutionsvård blir större när inventeringen även omfattar kortvariga placeringar som utförts som stödåtgärder inom den öppna vården. När det gäller långvariga placeringar var cirka hälften av de omhändertagna barnen placerade genom uppdragsavtal i familjer eller hos släkt eller annan närstående familj.

Totalt 90 000 barn och unga var klienter inom barnskyddets öppenvård. Detta är en procent fler än år 2013. Den avsevärda ökningen av klientmängderna förklaras delvis av att tröskeln för anmälan sänktes i den nya barnskyddslagen av år 2008. Det ökade klientantalet beror också på att stödåtgärder inom barnskyddet i mån av möjlighet sätts in i ett tidigare stadium än förut.

Child welfare

In 2014, 18 000 children and young people were placed outside the home. The number of children placed outside the home decreased by 0.6 per cent on the previous year. A total of 10 700 children were taken into care and 3 800 children were the subject of emergency placement in 2014. The number of children placed in care decreased by 1.4 per cent on 2013. Even the number of children in emergency placement decreased by 10 per cent on the previous year.

Of all children and young people placed outside the home, 38 per cent were in foster care, 12 per cent in professional family homes, 39 per cent in residential care, and the remaining 11 per cent in other care. The percentage of children placed in residential care is higher when shorter placements relating to community-based child welfare interventions are taken into account. Around half of the children placed in care for longer periods of time were placed with families or relatives/friends on the basis of foster care contracts.

A total of 90 000 children and young people received support in community care. This was one per cent up on 2013. The considerable increase in numbers is partly explained by the new Child Welfare Act of 2008, which lowered the threshold for child welfare notifications. The increase also reflects the aim to offer child welfare support at an earlier stage.

Elatustuki

Kelan maksamaa elatustukea sai vuoden 2014 lopussa 104 300 lasta, mikä on 10 prosenttia alle 18-vuotiaista. Edelliseen vuoteen verrattuna määrä kasvoi 2 900:lla. Elatustukea saavien lasten määrä väheni koko 2000-luvun alun, mutta kääntyi vuonna 2009 kasvuun. Alle 18-vuotiaiden määrään suhteutettuna elatustukea saaneiden määrä on viime vuosina hieman kasvanut. Vuonna 2014 elatustukea maksettiin yhteensä lähes 194 miljoonaa euroa.

Underhållsstöd

Vid utgången av år 2014 fick ungefär 104 300 barn underhållsstöd som betalas ut av FPA, vilket är 10 procent av alla barn och unga under 18 år. Antalet ökade med cirka 2 900 jämfört med året innan. Antalet barn som fick underhållsstöd har minskat i början av 2000-talet, men började åter öka år 2009. I förhållande till antalet personer under 18 år har antalet barn som får underhållsstöd ökat något under de senaste åren. År 2014 utbetalades totalt nästan 194 miljoner euro i underhållsstöd.

Maintenance allowance

At the end of 2014, maintenance allowance was paid by the Social Insurance Institution of Finland for some 104 300 children, which was 10 per cent of all under-18s. This was an increase of 2900 children on the previous year. The number of children receiving maintenance allowance was in decline throughout the early 2000s, but began to rise in 2009. In relation to the total number of under-18s, the number of children receiving maintenance allowance has increased a little in the past few years. In 2014, maintenance allowance payments totalled nearly EUR 194 million.

Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2014
Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2014
Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2014

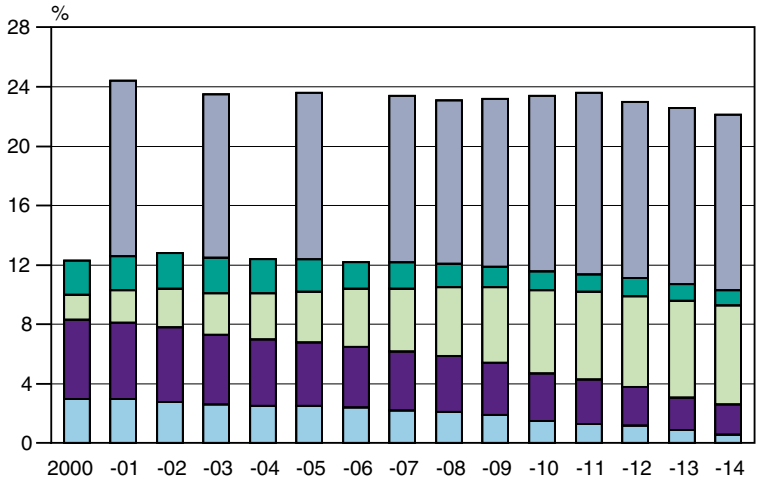

Säännöllinen kotihoito[1)] - Regelbunden hemvård[1)] - *Regular home care*[1)]

Tavallinen palveluasuminen - Vanligt serviceboende - *Ordinary sheltered housing*

Tehostettu palveluasuminen - Serviceboende med heldygnsomsorg - *Sheltered housing with 24-hour assistance*

Vanhainkodit - Ålderdomshem - *Residential homes*

Terveyskeskusten pitkäaikaishoito - Hälsovårdscentraler, långvård - *Health centres, long-term inpatients*

[1)] Kotihoidon asiakaslaskenta on tehty joka toinen vuosi vuoteen 2006 saakka. - Fram till 2006 genomfördes klientinventeringen inom hemvården vartannat år. - *The count of regular home-care clients was conducted every other year up to 2006.*

Lähteet: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos-ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. - Källor: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. - *Sources: Count of Regular Home-Care Clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.*

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden laitos- ja asumispalveluissa oli vuoden 2014 lopussa 10,3 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä. Säännöllistä kotihoitoa sai 11,8 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä.

Ikääntyneiden palveluiden sisällä on tapahtunut muutos 2000-luvun aikana. Ikääntyneiden laitospalveluiden eli vanhainkotihoidon ja terveyskeskusten pitkäaikaishoidon asiakkaiden osuus on laskenut. Tehostettua eli ympärivuorokautista palveluasumista saavien asiakkaiden osuus on noussut. Säännöllistä kotihoitoa saavien osuus on 2000-luvun ajan vaihdellut 11 ja 12 prosentin välillä.

Omaishoidon tuki on lisääntynyt 2000-luvulla selvästi: asiakasmäärät ovat kaksinkertaistuneet. Omaishoidon tuella hoidettujen osuus 75 vuotta täyttäneistä on noussut 3,0 prosentista 4,5 prosenttiin.

Vanhainkodeissa oli vuoden 2014 lopussa 65 vuotta täyttäneitä asiakkaita noin 10 840. Asiakasmäärä on vähentynyt 2000-luvun ajan. Asiakkaita on nyt noin 9 800 vähemmän kuin vuonna 2000. Vuoden 2014 lopussa oli terveyskeskusten vuodeosastoilla 65 vuotta täyttäneitä pitkäaikaisasiakkaita noin 3 370, mikä on noin 8 800 asiakasta vähemmän kuin vuonna 2000.

Ikääntyneiden palveluasumisen (tavallinen ja tehostettu) asiakkaina oli vuoden 2014 lopussa noin 41 520 henkilöä. Määrä on kasvanut jatkuvasti 2000-luvun alusta lähtien, jolloin ikääntyneiden palveluasumisen asiakkaita oli noin 17 300. Tehostettu palveluasuminen on lisääntynyt 2000-luvulla selvästi. Vuonna 2014 ikääntyneiden palveluasumisen asiakkaista reilu neljä viidesosaa eli 36 233 oli tehostetun palveluasumisen asukkaina. Säännöllisen kotihoidon eli kotipalvelun tai kotisairaanhoidon 65 vuotta täyttäneitä asiakkaita oli 66 010 vuoden 2014 marraskuun lopussa.

Äldreomsorg

I slutet av år 2014 omfattades 10,3 procent av alla personer som fyllt 75 år av institutionsvård och boendeservice för äldre. Regelbunden hemservice eller hemsjukvård fick 11,8 procent av dem som fyllt 75 år.

En förändring har inträffat inom tjänsterna för äldre under 2000-talet. Andelen klienter inom institutionstjänster för äldre, dvs. vården vid ålderdomshem och långtidsvården på hälsovårdscentralerna, har sjunkit. Andelen klienter inom serviceboende med heldygnsomsorg har stigit. Andelen personer med regelbunden hemvård har under 2000-talet varierat mellan 11 och 12 procent.

Stödet för närståendevård har ökat betydligt under 2000-talet: antalet klienter har fördubblats. Andelen personer som fyllt 75 år och som vårdas med hjälp av stöd för närståendevård har ökat från 3,0 procent till 4,5 procent.

I slutet av år 2014 hade ålderdomshemmen cirka 10 840 klienter som fyllt 65 år. Antalet klienter har minskat under 2000-talet. Nu är antalet klienter cirka 9 800 färre än år 2000. I slutet av år 2014 hade hälsovårdscentralernas vårdavdelningar cirka 3 370 långtidspatienter som fyllt 65 år. Detta är cirka 8 800 personer mindre än år 2000.

I slutet av år 2014 fanns det cirka 41 520 klienter inom serviceboendet för äldre (med eller utan heldygnsomsorg). Antalet har ökat kontinuerligt sedan början av 2000-talet, då det beräknas ha funnits 17 300 klienter inom serviceboendet för äldre. På 2000-talet har serviceboende med heldygnsomsorg ökat betydligt. I slutet av november i 2014 fick drygt fyra femtedelar av klienterna inom serviceboendet för äldre, dvs. 36 233 personer, heldygnsomsorg. År 2014 hade 66 010 klienter som fyllt 65 år regelbunden hemvård, dvs. hemservice eller hemsjukvård.

Care and services for older people

At the end of 2014, 10.3 per cent of people aged 75 and over were receiving institutional or housing services for older people, while 11.8 per cent of over 75s received regular home care.

The structure of services for older people has undergone a change in the 2000s. There has been a decrease in the proportion of older people receiving institutional care (i.e. residential home care and long-term care in health centres), while the proportion of older people in sheltered housing with 24-hour assistance has increased. The proportion of older people receiving regular home care has fluctuated between 11 and 12 per cent during the 2000s.

The use of support for informal care has clearly increased in the 2000s: client numbers have doubled. The proportion of people aged 75 and over who are cared for with the help of this type of support has increased from 3.0 per cent to 4.5 per cent.

Around 10 840 clients aged 65 years or more lived in residential homes for older people at the end of 2014. The number has been declining throughout the 2000s, being currently some 9800 lower than in 2000. There were around 3370 patients aged 65 or more treated on a long-term basis in health centre wards at the end of 2014. This is around 8800 patients less than in 2000.

A total of some 41 520 people were receiving sheltered housing services for older people (both regular and with 24-hour assistance) at the end of 2014. The number has been growing steadily since the beginning of the 2000s, when it was estimated at some 17 300 clients. A marked increase has taken place in the 2000s in sheltered housing with 24-hour assistance (i.e. also in the night-time). In 2014, more than four in five clients in sheltered housing units for older people (36 233) were in sheltered housing with 24-hour assistance. At the end of November 2014, a total of 66 010 clients aged 65 and over were receiving regular home-help services or home nursing.

Vammaispalvelut

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ovat lisääntyneet 1990-luvun alusta lähtien. Asiakasmäärältään suurin palvelu on vaikeavammaisten kuljetuspalvelu, jota sai vuonna 2014 noin 101 900 asiakasta. Kuljetuspalvelujen asiakasmäärä on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 3 prosenttia vuodessa.

Henkilökohtaisen avustajatoiminnan asiakkaita oli vuonna 2014 noin 17 360. Henkilökohtaisen avustajatoiminnan asiakasmäärä on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 14,6 prosenttia vuodessa. Vuodesta 2008 vuoteen 2014 henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kolminkertaistuneet.

Vaikeavammaisten palveluasumisen asiakkaita oli vuonna 2014 noin 5 400. Asunnon muutostöitä ja asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita sai noin 10 360 asiakasta. Palveluasumisen asiakasmäärä on kasvanut keskimäärin 8,3 prosenttia vuodessa 2000-luvulla.

Handikappservice

Servicen enligt lagen om handikappservice har ökat sedan början av 1990-talet. Färdtjänsten för gravt funktionshindrade är den största enskilda serviceformen i fråga om antalet klienter; år 2014 använde cirka 101 900 personer denna tjänst. Antalet klienter inom färdtjänsten har ökat under 2000-talet med i snitt 3 procent per år.

Den personliga hjälpservicen hade cirka 17 360 klienter år 2014. Antalet klienter inom den personliga hjälpservicen har ökat under 2000-talet med i snitt 14,6 procent per år. Antalet klienter inom den personliga hjälpservicen har tredubblats från år 2008 till år 2014.

Serviceboendet för gravt funktionshindrade hade cirka 5 400 klienter år 2014. Cirka 10 360 klienter fick ändringsarbeten samt redskap och anordningar som hör till bostaden. Antalet klienter inom serviceboendet har under 2000-talet ökat med i snitt 8,3 procent per år.

Services for people with disabilities

The volume of services provided under the Services and Assistance for the Disabled Act has been increasing since the early 1990s. In terms of client numbers, the most important service category is transport services for people with serious disabilities, with some 101 900 clients in 2014. Client numbers in transport services have increased in the 2000s by an average of 3 per cent annually.

In 2014, there were some 17 360 clients receiving personal assistant services. The number of clients receiving personal assistant services has increased by an average of 14.6 per cent in the 2000s and tripled between 2008 and 2014.

Some 5 400 people with serious disabilities received sheltered housing services in 2014. Compensation for housing alterations and housing equipment and facilities was granted to some 10 360 clients. Client numbers in sheltered housing have increased in the 2000s by an average of 8.3 per cent annually.

Mielenterveyden häiriöiden laitoshoito ja avohoito 1996–2014
Psykiatrisk institutionsvård och öppenvård 1996–2014
Inpatient and outpatient mental care, 1996–2014

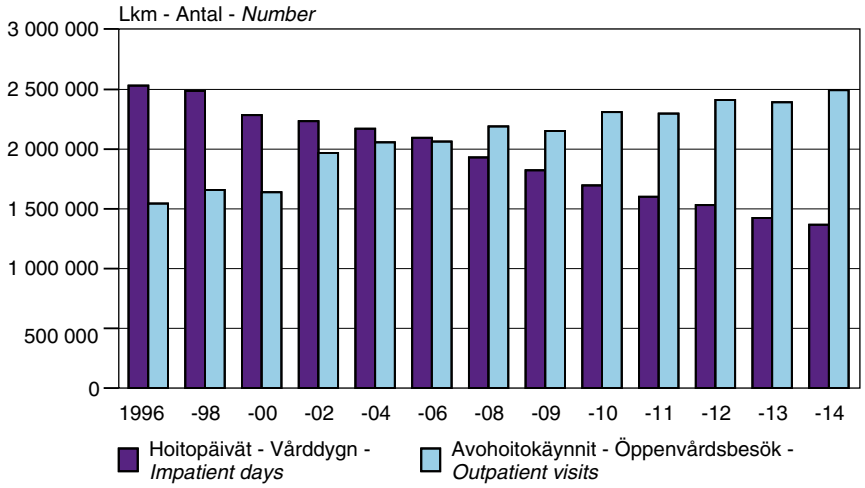

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.*

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveystyön avohoitokäyntejä oli vuonna 2014 yhteensä 2,5 miljoonaa, joista 75 prosenttia oli erikoissairaanhoidossa. Erikoissairaanhoidon käyntien määrä oli noin 50 000 suurempi kuin vuonna 2013 ja noin 250 000 suurempi kuin vuonna 2010. Perusterveydenhuollossa oli vuonna 2014 noin 630 000 mielenterveystyön käyntiä (ilman päihdehuoltoa), joista noin 10 prosenttia oli lääkärille. On huomattava, että perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdetyön käyntien tilastointi muuttui vuonna 2011.

Vuonna 2014 oli vuodeosastohoidossa noin 37 300 potilasta, joiden päädiagnoosi oli mielenterveydenhäiriö. Potilaiden määrä on noin 700 pienempi kuin vuonna 2013. Hoitojaksojen määrä pysyi kaikissa ikäryhmissä lähes samana. Hoitopäiviä kertyi noin 1,4 miljoonaa. Keskimääräinen hoitoaika lyheni 24,5 vuorokauteen, mikä oli 1,5 vuorokautta lyhyempi kuin vuonna 2013. Luvuissa eivät ole mukana dementia, muut elimelliset aivo-oireyhtymät eikä kehitysvammaisuus.

Mentalvårdstjänster

År 2014 registrerades totalt 2,5 miljoner öppenvårdsbesök inom mentalvården varav 75 procent inom den specialiserade sjukvården. Antalet besök inom den specialiserade sjukvården ökade med cirka 50 000 från år 2013 och med cirka 250 000 från år 2010. År 2014 mottog mentalvården inom primärvården cirka 630 000 besök (exklusive missbrukarvården), varav cirka 10 procent var läkarbesök. Observera att statistiken över besöken vid mental- och missbrukarvården inom primärvården ändrades år 2011.

År 2014 vårdades cirka 37 300 patienter vars huvuddiagnos var psykisk störning på vårdavdelningar. Nu är antalet patienter cirka 700 färre än år 2013. Antalet vårdperioder var så gott som oförändrat i alla åldersgrupper. Antalet vårddagar var cirka 1,4 miljoner. Den genomsnittliga vårdtiden minskade till 24,5 dygn, vilket var 1,5 dygn mindre än år 2013. Här ingår inte demens, andra organiska psykiska störningar och utvecklingsstörning.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services totalled some 2.5 million in 2014. Specialised health care accounted for 75 per cent of this. The number of visits to specialised health care was some 50 000 higher than in 2013 and some 250 000 higher than in 2010. There were around 630 000 mental health work visits (excluding care and services for substance abusers) in primary health care in 2014. Some 10 per cent of these were physician visits. It should be noted that the compilation of the statistics on primary health care visits concerning mental health and substance abuse problems were revised at the beginning of 2011.

There were some 37 300 inpatients with the primary diagnosis of mental disorder. This was around 700 patients less than in 2013. The number of care periods remained nearly unchanged in all the groups. The total number of care days was about 1.4 million. The average length of stay was at 24.5 days 1.5 days shorter than in 2013. These figures do not include dementia, other organic mental disorders or intellectual disabilities.

Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1965–2014
Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2014
Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2014

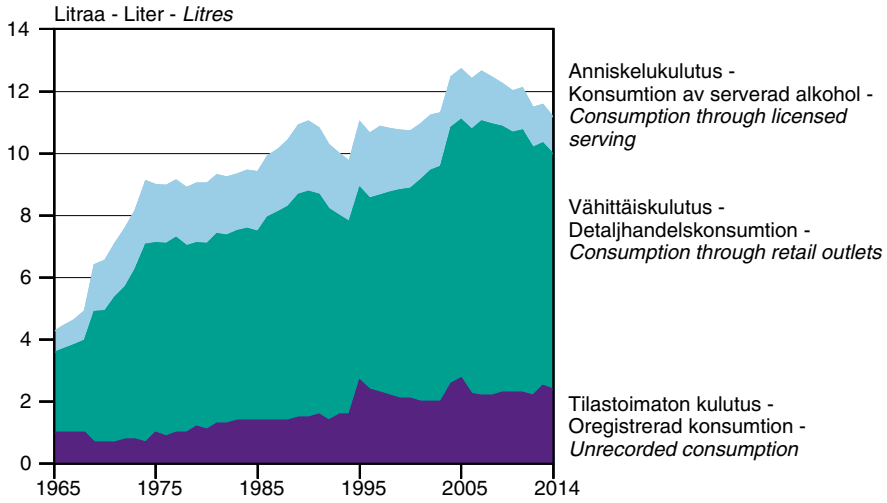

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira. - Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira. -
Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

Alkoholi ja huumeet

Vuonna 2014 alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 11,2 litraa sataprosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti. Kokonaiskulutus väheni noin 3 prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus oli 8,8 litraa 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti vuonna 2014. Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus, pääosin alkoholijuomien matkustajatuonti, oli 2,4 litraa. Sekä tilastoitu että tilastoimaton kulutus vähenivät vuonna 2014.

Alkoholin kokonaiskulutus on vähentynyt vuodesta 2008 alkaen. Tilastoitu kulutus on vähentynyt 10,5 litrasta 8,8 litraan 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti vuosina 2007–2014. Vastaavana aikana tilastoimaton kulutus kasvoi 2,2 litrasta 2,4 litraan.

Alkoholijuomien valmisteveroja korotettiin viisi kertaa vuosina 2008–2014. Veronkorotusten myötä alkoholijuomien reaalihinnat ovat nousseet 17 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2014. Vuonna 2014 reaalihinnat nousivat 2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Arviolta 20 prosenttia 15–69-vuotiaista suomalaisista on käyttänyt ainakin kerran elämässään jotain laitonta huumetta vuoden 2014 väestötutkimuksen mukaan. Viimeksi kuluneen vuoden aikana käyttäneitä oli 6 prosenttia ja viimeksi kuluneen kuukauden aikana 2 prosenttia. Väestömäärään suhteutettuna voidaan arvioida, että liki 800 000 suomalaista on joskus kokeillut laittomia huumeita, vuoden aikana käyttäneitä on noin 250 000 ja kuukauden aikana käyttäneitä yli 90 000.

Päihdehuollon palvelut 1996–2014
Missbrukarvårdens tjänster 1996–2014
Treatment services for substance abusers 1996–2014

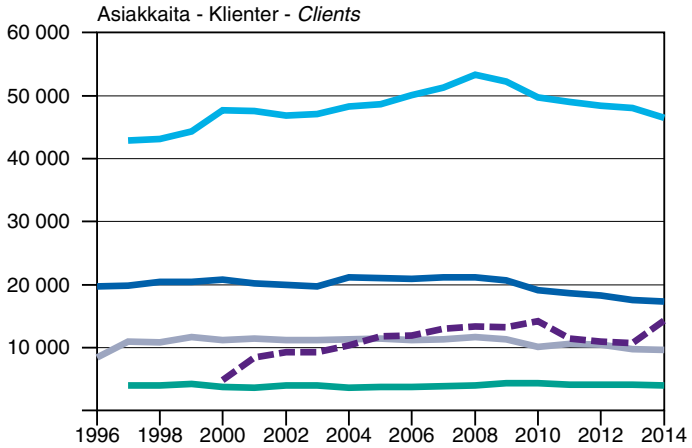

A-klinikat ja nuorisoasemat - A-kliniker och ungdomstationer - *A-clinics and youth clinics*

Päihde-ehtoinen sairaalahoito - Missbrukrelaterad sjukvård - *Alcohol- and drug-related hospital care*

Terveysneuvontapisteet - Hälsorådgivningsställen - *Health counselling centres*

Katkaisu- ja kuntoutuslaitokset - Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning - *Detoxification and rehabilitation centres*

Asumispalvelut - Boendeservice - *Housing services*

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL; Virologian yksikkö. THL. - Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL; Enheten för virologi. THL. - *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Specialised health care. OSF. THL; Virology Unit. THL.*

Kannabis on edelleen selvästi suosituin laiton huumausaine. Kannabiksen käyttö on lisääntynyt vuodesta 2010 tilastollisesti merkitsevästi. Syksyllä 2014 noin joka viides suomalainen ilmoitti ainakin kerran elämässään kokeilleensa kannabista. Nuorten aikuisten (25–34-vuotiaat) ikäryhmässä osuus oli kaksinkertainen (38,4 prosenttia).

Päihdehuollon palvelujen käyttö on vähentynyt viime vuosina. Vuonna 2014 A-klinikoilla ja nuorisoasemilla kävi noin 46 600 asiakasta. Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitoksissa hoidettiin noin 9 600 asiakasta. Päihdehuollon asumispalveluissa ja ensisuojissa oli yhteensä noin 6 200 asiakasta vuonna 2014. Huumeiden pistoskäyttäjien terveysneuvontapalveluja käytti vuonna 2013 noin 10 700 asiakasta. A-klinikoiden asiakasmäärä väheni noin kolme prosenttia ja katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitoksien asiakasmäärä noin prosentin vuodesta 2013.

Vuonna 2014 sairaaloiden vuodeosastoilla hoidettiin noin 17 400 henkilöä, joilla hoidon päädiagnoosiksi oli merkitty alkoholiin tai huumeisiin liittyvä sairaus. Sairaaloiden päihdesairauksien hoitopäivistä (172 000) hoidon päädiagnoosiksi oli merkitty alkoholiin liittyvä sairaus noin 139 000 hoitopäivän osalta. Tämä on noin 81 prosenttia kaikista päihdesairauksien hoitopäivistä.

Alkohol och narkotika

År 2014 uppgick den totala alkoholkonsumtionen till 11,2 liter hundraprocentig alkohol per invånare som fyllt 15 år. Den totala konsumtionen minskade med cirka 3 procent jämfört med år 2013. År 2014 var den registrerade alkoholkonsumtionen 8,8 liter per invånare som fyllt 15 år. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen, främst resenärers import av alkoholdrycker, var 2,4 liter. Både den registrerade och oregistrerade konsumtionen minskade år 2014.

Den totala konsumtionen av alkohol har minskat i Finland sedan 2008. Den registrerade konsumtionen har minskat från 10,5 liter till 8,8 liter bland 15 år fyllda invånare under åren 2007–2014. Under samma period ökade den oregistrerade konsumtionen från 2,2 liter till 2,4 liter.

Accisen på alkoholdrycker höjdes fem gånger åren 2008–2014. I och med skattehöjningarna har realpriserna på alkoholdrycker stigit med 17 procent från år 2007 till år 2014. År 2014 steg realpriserna för alkoholdrycker med 2 procent jämfört med året innan.

Enligt en befolkningsundersökning från år 2014 har uppskattningsvis 20 procent av finländarna i åldern 15–69 år åtminstone en gång i sitt liv använt någon olaglig narkotika. Under det senaste gångna året hade 6 procent använt narkotika och under den senaste månaden 2 procent. I relation till befolkningsmängden kan man uppskatta att närmare 800 000 finländare har någon gång provat på olaglig narkotika, medan antalet personer som använt under det senaste året är cirka 250 000 och under den senaste månaden över 90 000.

Cannabis är fortfarande den överlägset populäraste olagliga drogen. Användningen av cannabis har sedan år 2010 ökat signifikant statistiskt sett. Hösten 2014 uppgav cirka var femte finländare att hen prövat på cannabis åtminstone en gång i livet. I åldersgruppen unga vuxna (25–34 år) var andelen den dubbla (38,4 procent).

Användningen av tjänsterna för missbruksvård har minskat under de senaste åren. År 2014 besöktes A-klinikerna och ungdomsstationerna av cirka 46 600 klienter. Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättningarna hade cirka 9 600 klienter. Missbrukarvårdens boendeservice och härbärgena hade sammanlagt cirka 6 200 klienter år 2014. Hälsorådgivningstjänsterna för personer som brukar narkotika intravenöst utnyttjades år 2013 av cirka 10 700 klienter. Antalet klienter hos A-klinikerna minskade med cirka tre procent och antalet klienter inom avgiftnings- och rehabiliteringsinstitutionerna med cirka en procent från år 2013.

År 2014 vårdades på sjukhusens vårdavdelningar cirka 17 400 personer med en alkohol- eller narkotikarelaterad sjukdom som huvuddiagnos. När det gäller antalet vårddagar relaterade till missbruksrelaterade sjukdomar (172 000) på sjukhus handlade huvuddiagnosen om alkoholrelaterad sjukdom för cirka 139 000 vårddagar. Detta utgör cirka 81 procent av alla vårddagar relaterade till missbruk.

Alcohol and drugs

In 2014, the total consumption of alcoholic beverages amounted to 11.2 litres of pure alcohol per capita aged 15 and over. This was approximately three per cent down on 2013. Recorded consumption of alcoholic beverages was 8.8 litres of pure alcohol per capita aged 15 and over in 2014. Unrecorded consumption of alcoholic beverages, consisting mainly of passenger imports, was 2.4 litres. Both recorder and unrecorded consumption decreased in 2014.

The total consumption of alcoholic beverages has decreased since 2008. Recorded consumption has decreased from 10.5 litres to 8.8 litres per capita aged 15 years and over and unrecorded consumption from 2.2 litres to 2.4 litres in 2007–2014.

Excise taxes on alcoholic beverages were raised five times in 2008–2014. As a result of the tax increase, the real prices of alcoholic beverages have increased by 17 per cent between 2007 and 2014. In 2014, real prices rose by two per cent on the previous year.

According to the 2014 population survey, 20 per cent of Finns aged 15–69 had tried at least one illegal drug at least once in their life. In the past 12 months, 6 per cent had used drugs and in the past month 2 per cent. In per-capita terms, nearly 800 000 Finns have experimented with illegal drugs at some point, around 250 000 during the year and over 90 000 during the past month.

Cannabis continues to be the most popular illegal drug. The increase in cannabis use since 2010 is statistically significant. In autumn 2014, one in five. Finns reported having experimented with cannabis at least once. Among young adults (25–34-year-olds) the percentage is twice as high (38.4 per cent).

The use of specialised services for substance abusers has decreased in recent years. In 2014, there were some 46 600 clients at A-clinics and youth clinics and some 9600 clients at detoxification and rehabilitation centres. Housing services for substance abusers and overnight shelters had some 6200 clients in 2014. In 2013, health counselling services for injecting drug users had about 10 700 clients. Client numbers at A-clinics dropped by around three per cent and at detoxification and rehabilitation centres by around one per cent on 2013.

In 2014, hospital wards treated some 17 400 persons whose primary diagnosis was an alcohol- or drug-related disease and the number of care days totalled 172 000. For around 139 000 care days the primary diagnosis was an alcohol-related disease, accounting for some 81 per cent of all care days due to alcohol- or drug-related diseases.

Tupakka

Työikäisten miesten tupakointi on vähentynyt viime vuosikymmenien aikana. Naisten tupakointi pysyi 1980-luvun alusta alkaen pitkään samalla tasolla, mutta on laskenut vuodesta 2008 alkaen. Noin 16 prosenttia työikäisistä suomalaisista tupakoi päivittäin vuonna 2014. 15–64-vuotiaista miehistä päivittäin tupakoi 17 prosenttia ja naisista 14 prosenttia. Eläkeikäisistä (65–84-vuotiaat) miehistä tupakoi päivittäin kahdeksan prosenttia ja naisista seitsemän prosenttia vuonna 2013. Vuonna 2015 perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisista yhdeksän prosenttia tupakoi päivittäin.

Tullin valmisteverotilaston mukaan vuonna 2014 (joulukuu 2013–marraskuu 2014) Suomessa kulutettiin vähemmän verollisia tupakkatuotteita kuin edellisenä vuotena.

Suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 488 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2014 (joulukuu 2013–marraskuu 2014). Verottomien savukkeiden kulutus väheni noin 16 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Tupakoimattomista miestyöntekijöistä työpaikan tupakansavulle altistui päivittäin kuusi prosenttia ja naisista kaksi prosenttia vuonna 2014. Altistuminen työpaikan tupakansavulle on vähentynyt merkittävästi viimeisten 25 vuoden aikana.

Tobak

Tobaksrökning bland män i arbetsför ålder har minskat under de senaste årtiondena. Tobaksrökning bland kvinnor låg från början av 1980-talet länge på samma nivå, men den har sjunkit sedan år 2008. Cirka 16 procent av alla finländare i arbetsför ålder rökte dagligen år 2014. Av de 15–64 år gamla männen rökte 17 procent dagligen och av kvinnorna 14 procent. Sammanlagt åtta procent av männen i pensionsåldern (65–84 år) och sju procent av kvinnorna rökte dagligen år 2013. År 2015 rökte nio procent av eleverna i årskurs åtta och nio i den grundläggande utbildningen dagligen.

Enligt tullens punktskattestatistik konsumerades i Finland år 2014 (december 2013–november 2014) mindre skattebelagda tobaksprodukter än året innan. År 2014 (december 2013–november 2014) förde finländarna in 488 miljoner skattefria cigaretter från utlandet. Konsumtionen av skattefria cigarretter minskade med cirka 16 procent jämfört med föregående år.

Totalt sex procent av alla icke-rökande manliga anställda och två procent av kvinnorna exponerades dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen år 2014. Exponeringen för tobaksrök på arbetsplatsen har minskat avsevärt under de senaste 25 åren.

Tobacco

The prevalence of smoking among men of working age has declined in the past decades. Among women the prevalence of smoking remained for a long time at the level of the early 1980s, but has been declining since 2008. Some 16 per cent of Finns of working age smoked daily in 2014. Daily smokers accounted for 17 per cent of men and 14 per cent of women of working age. In the retirement-age population (people aged 65–84), eight per cent of men and seven per cent of women smoked daily in 2013. Nine per cent of pupils in the 8th and 9th year of comprehensive school smoked daily in 2015.

In 2014 (i.e. December 2013–November 2014), a smaller amount of taxable tobacco products were consumed in Finland than in 2013, according to the Excise Duty Statistics of the Finnish Customs. Finns brought into Finland a total of 488 million tax free cigarettes from trips abroad in 2014 (i.e. December 2013–November 2014). The consumption of tax free cigarettes fell by some 16 per cent on the previous year.

In 2014, six per cent of men and two per cent of women who do not smoke were exposed to tobacco smoke at work. Exposure to tobacco smoke at work has decreased considerably in the past 25 years.

Terveydenhuollon laitoshoito 1988–2014
Slutenvård inom hälso- och sjukvården 1988–2014
Inpatient health care, 1988–2014

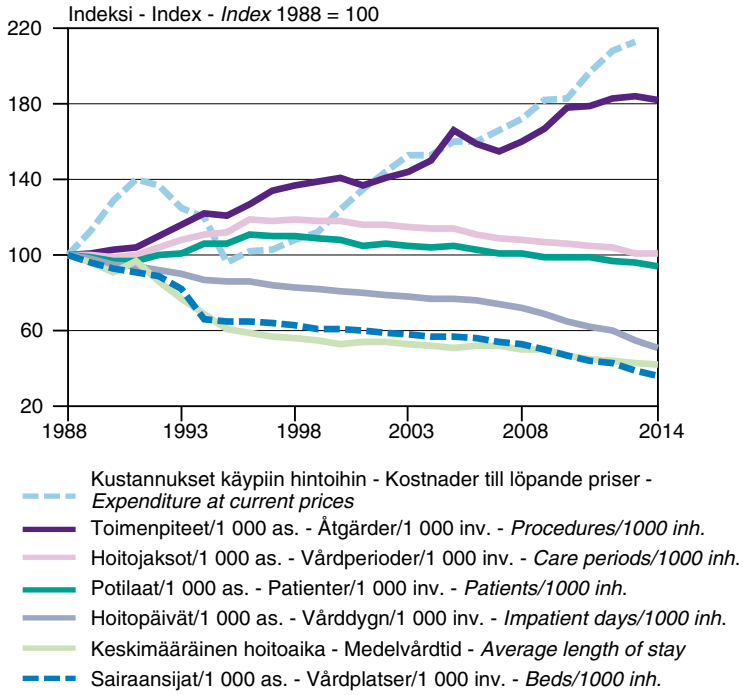

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.*

Perusterveydenhuolto

Terveyskeskusten avohoitokäyntejä tilastoitiin vuonna 2014 noin 23,9 miljoonaa. Luku ei sisällä suun terveydenhuollon käyntejä. Käyntien kokonaismäärästä noin 46 prosenttia (11 miljoonaa käyntiä) oli avosairaanhoidon käyntejä. Sekä avohoitokäyntien kokonaismäärä että avosairaanhoidon käyntien määrä kasvoivat hieman edellisestä vuodesta. Näistä avohoitokäyntien kokonaismäärä lisääntyi yhden prosentin ja avosairaanhoidon käyntien määrä kolme prosenttia. Avohoitokäynneistä lääkärikäyntejä oli noin 29 prosenttia (6,9 miljoonaa). Muiden ammattiryhmien osalta käyntejä ei ole eritelty tilastollisessa vuosikirjassa tämän tarkemmin. Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu on muuttunut vuodesta 2011 alkaen Avohilmon tiedonkeruuseen perustuvaksi, joten vuotta 2011 edeltäviä vuosia sisältävät aikasarjatarkastelut ovat suuntaa antavia.

Vuonna 2009 Euroopan unionin neuvoston julkaiseman suosituksen mukaan 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuuden tulisi kauteen 2014–2015 mennessä olla 75 prosenttia. Suomessa 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus on ollut korkein kausina 2005–2006 (52 prosenttia) ja 2008–2009 (51 prosenttia). Kauden 2014–2015 kattavuus (39 prosenttia) on kasvanut hivenen kahteen edelliseen kauteen verrattuna. Pienten lasten rokotuskattavuus on pysynyt samalla tasolla (17 pro-

senttia) kuin edellisenä kautena (16 prosenttia). Sairaanhoitopiiritasolla kattavuuden vaihtelu on ollut melko suurta. Puutteellisten tietojen takia kaikista sairaanhoitopiireistä ei voida laskea kattavuuksia.

Suun terveydenhuollon käyntejä vuonna 2014 oli hieman alle 5 miljoonaa. Suun terveydenhuollon asiakkaista kolmasosa oli 0–17-vuotiaita.

Vuonna 2014 terveyskeskusten vuodeosastohoidossa kirjattiin 4,4 miljoonaa hoitopäivää. Tässä on vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna noin 11 prosenttia. Hoitojaksojen määrä oli 243 267, missä on vähennystä edellisvuoteen vajaa 4 prosenttia. Keskimääräinen hoitoaika oli 22,3 vuorokautta eli lähes saman verran kuin vuonna 2013 (21,7 vuorokautta). Vuodesta 1997 keskimääräinen hoitoaika on lyhentynyt yli 10 vuorokaudella. Vuonna 2014 terveyskeskusten vuodeosastohoidon potilaita oli 142 664, joka on noin 4 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Terveyskeskusten vuodeosastojen hoitopäivistä noin 76 prosenttia kohdistui yli 75-vuotiaisiin ja noin 40 prosenttia yli 85-vuotiaisiin. Terveyskeskusten vuodeosastojen potilaista 65 prosenttia oli yli 75-vuotiaita ja 31 prosenttia yli 85-vuotiaita.

Terveyskeskusten vuodeosastojen potilaiden yleisimmät sairaudet olivat päädiagnoosin perusteella verenkiertoelinten sairauksia. Niitä sairasti 30 923 potilasta. Heillä oli myös eniten hoitopäiviä (948 708) ja hoitojaksoja (39 894). Heidän keskimääräinen hoitoaikansa oli 29,1 vuorokautta. Hermoston sairauksista ja mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöistä kärsivien keskimääräinen hoitoaika oli pisin (ensin mainittujen 55,6 vuorokautta ja jäljempänä mainittujen 44,7 vuorokautta keskimäärin).

Primärvård

År 2014 registrerades cirka 23,9 miljoner öppenvårdsbesök på hälsovårdscentralerna. Besök för mun- och tandvård ingår inte statistikuppgiften. Cirka 46 procent (11 miljoner besök) av det totala antalet var besök inom den öppna sjukvården. Både det totala antalet öppenvårdsbesök och antalet besök inom den öppna sjukvården ökade något från året innan, antalet öppenvårdsbesök med en procent och antalet besök inom den öppna sjukvården med tre procent. Av öppenvårdsbesöken var cirka 29 procent (6,9 miljoner) läkarbesök. För övriga yrkesgruppers del har besöken inte specificerats i detalj i den statistiska årsboken. Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården har förändrats, och den bygger från och med 2011 på datainsamling från Avohilmo. Därför är de tidsserier som omfattar år före år 2011 approximativa.

Enligt Europarådets rekommendation från år 2009 ska vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa bland personer som fyllt 65 år vara 75 procent senast inför säsongen 2014–2015. I Finland har vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa bland personer som fyllt 65 varit som högst säsongerna 2005–2006 (52 procent) och 2008–2009 (51 procent). Täckningen under säsongen 2014–2015 (39 procent) ökade något jämfört med de två föregående säsongerna. Vaccinationstäckningen för små barn har hållit sig på samma nivå (17 procent) som under föregående säsong (16 procent). Täckningen har varierat relativt mycket mellan olika sjukvårdsdistrikt. På grund av bristfälliga uppgifter kan täckningen inte beräknas för alla sjukvårdsdistrikt.

År 2014 uppgick antalet besök för mun- och tandvård till knappt fem miljoner. En dryg tredjedel av klienterna inom mun- och tandvården var 0–17-åringar.

År 2014 registrerades 4,4 miljoner vårddygn inom hälsovårdscentralernas avdelnisvård. Det innebär en minskning på cirka 11 procent jämfört med året innan. Antalet vårdperioder var 243 267, vilket innebär en minskning på knappt 4 procent jämfört med året innan. Den genomsnittliga vårdtiden var 22,3 dygn, dvs. nästan densamma som för år 2013 (21,7 dygn). Sedan år 1997 har medelvårdtiden minskat med mer än tio dygn. År 2014 fanns det 142 664 patienter på vårdavdelningarna vid hälsovårdscentralerna, vilket var cirka 4 procent färre än året innan.

Av vårddygnen på vårdavdelningarna vid hälsovårdscentralerna gällde cirka 76 procent personer över 75 år och cirka 40 procent personer över 85 år. Av patienterna på hälsovårdscentralernas vårdavdelningar var 65 procent över 75 år och 31 procent över 85 år.

Enligt huvuddiagnosen var sjukdomar i cirkulationsorganen de vanligaste sjukdomarna bland patienter på hälsovårdscentralernas vårdavdelningar. Sammanlagt 30 923 patienter led av dem. Dessa patienter hade också flest vårddagar (948 708) och vårdperioder (39 894). Deras genomsnittliga vårdtid var 29,1 dygn. Den genomsnittliga vårtiden var längst för personer som led av sjukdomar i nervsystemet samt psykiska sjukdomar och beteendestörningar (för de först nämnda 55,6 dygn och för de sist nämnda 44,7 dygn genomsnitt).

Primary health care

Outpatient visits in health centres totalled some 23.9 million in 2014, not including oral health care visits. Some 46 per cent of the total number of visits were outpatient treatment visits (11 million visits). Both the total number of outpatient visits and the number of outpatient treatment visits increased a little on the previous year: the former by one per cent and the latter by three per cent. Some 29 per cent of all outpatient visits were physician visits (6.9 million visits). Data on outpatient visits have not been broken down by other occupational groups in the yearbook. As of 2011 the data collection on primary health care is based on the Avohilmo Register, and therefore examinations of time series extending beyong 2011 are only approximate.

A recommendation published in 2009 by the Council of the European Union sets the target at a 75-per cent take-up of seasonal influenza vaccination for people aged 65 and over by the 2014–2015 season. In Finland, the seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over was at the highest in the 2005–2006 season (52 per cent) and the 2008–2009 season (51 per cent). The coverage in the 2014–2015 season (39 per cent) was slightly higher than in the two previous seasons. Vaccination coverage for small children has remained at the same level (17 per cent) as in the previous season (16 per cent). There have been considerable variations in coverage rates between hospital districts. Coverage rates are not available for all hospital districts due to incomplete data.

Oral health care visits totalled just under 5 million in 2014. More than one in three oral health care clients was aged 0–17 years.

In 2014, inpatient care in health centres accounted for 4.4 million care days. This represented a 11 per cent decrease on the previous year. The number of care periods was 243 267, showing a decrease of nearly four per cent on the previous year. The average length of stay was 22.3 days, which is nearly the same as in 2013 (21.7 days). Since 1997

the average length of stay has decreased by more than 10 days. In 2014, the total number of patients on health centre wards was 142 664, showing a decrease of some four per cent on the previous year.

Patients aged 75 and over accounted for some 76 per cent of all inpatient care days on health centre wards and patients aged 85 and over for some 40 per cent. Some 65 per cent of health centre inpatients were aged 75 and over and 31 per cent aged 85 and over.

The most common primary diagnosis for inpatients in health centres were diseases of the circulatory system with a total of 30 923 patients. These patients had the highest number of care days (948 708) and care periods (39 894). Their average length of stay was 29.1 days. Diseases of the nervous system and mental and behavioural disorders had the longest average length of stay at 55.6 days and 44.7 days, respectively.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidossa oli vuonna 2014 noin 8,8 miljoonaa avohoitokäyntiä. Tämä on noin 320 000 avohoitokäyntiä enemmän kuin vuonna 2013 ja noin 3 miljoonaa käyntiä enemmän kuin vuonna 2000. Avohoitokäyntien määrä on kasvanut 2000-luvun aikana suhteellisesti kaikkein eniten psykiatrian sekä syöpätautien ja sädehoidon erikoisaloilla.

Vuonna 2014 erikoissairaanhoidossa tuotettiin 997 400 hoitojaksoa päiväkirurgia mukaan lukien ja 796 672 hoitojaksoa ilman päiväkirurgiaa. Hoitopäiviä oli yhteensä noin 4,4 miljoonaa.

Keskimääräinen hoitoaika erikoissairaanhoidossa vuonna 2014 oli 4,5 vuorokautta. Pisin keskimääräinen hoitoaika (33,9 vuorokautta) oli psykiatrian erikoisalalla. Somaattisilla erikoisaloilla keskimääräinen hoitoaika vaihteli silmätautien 1,1 vuorokaudesta iho- ja sukupuolitautien 5,6 vuorokauteen. Hoitojaksojen pituus lyheni 5,6:sta 4,5:een vuorokauteen vuosina 2003–2014 ja somaattisten hoitojaksojen vastaavana ajanjaksona 4,0:sta 3,3:een .

Erikoissairaanhoidossa vuodeosastolla hoidettujen potilaiden määrä vuonna 2014 oli runsaat 660 000, mikä on lähes saman verran kuin edellisvuotena. Potilaista noin 52 prosenttia kuului ikäryhmään 18–64-vuotiaat ja tähän ikäryhmään hoitopäivistä kohdentui noin 51 prosenttia. Alle 18-vuotiaita kaikista erikoissairaanhoidon potilaista oli noin 11 prosenttia ja tähän ikäryhmään kohdentui noin 9 prosenttia hoitopäivistä. Vastaavat luvut 75 vuotta täyttäneiden ryhmässä olivat 20 prosenttia ja 23 prosenttia.

Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon suurimmat potilasmäärät olivat päädiagnoosin mukaan verenkiertoelinten sairauksien (noin 87 000 henkilöä), vammojen, myrkytysten ja muiden ulkoisten syiden ryhmässä (noin 84 000 henkilöä), tuki- ja liikuntaelinten sairauksien (noin 74 000 henkilöä) sekä ruoansulatuselinten sairauksien (noin 69 000 henkilöä) ryhmissä. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden ryhmässä oli vuonna 2014 lähes 33 000 potilasta.

Hoitopäiviä oli eniten mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden ryhmässä (noin 1,2 miljoonaa) sekä verenkiertoelinten sairauksien ryhmässä (noin 580 000). Vammojen, myrkytysten ja muiden ulkoisten syiden ryhmässä hoitopäivien määrä oli noin 330 000.

Hoitojaksoja oli eniten verenkiertoelinten sairauksien ryhmässä (noin 130 000). Toiseksi suurin ryhmä oli vammat, myrkytykset ja muut ulkoisten syiden seuraukset (noin 100 000 hoitojaksoa). Kasvainten sekä tuki- ja liikuntaelinten sairauksien ryhmässä hoitojaksoja oli noin 90 000.

Vuonna 2014 vammojen, myrkytysten ja muiden ulkoisten syiden ryhmässä hoitojaksojen määrä pieneni edellisestä vuodesta noin 2 prosenttia. Vuoteen 2002 verrattuna vuonna 2014 hoitojaksoja oli kuitenkin noin 9 600 enemmän. Kaatumisten ja putoamisten osuus oli noin 54 prosenttia ja liikennetapaturmien osuus noin 8 prosenttia sekä itsemurhayritysten osuus noin kolme prosenttia koko ryhmän hoitojaksoista. Tieto ulkoisesta syystä puuttui noin 6 prosentissa ryhmän hoitojaksoista.

Specialiserad sjukvård

År 2014 registrerades cirka 8,8 miljoner öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården. Det är cirka 320 000 fler öppenvårdsbesök än år 2013 och cirka 3 miljoner fler besök än år 2000. Antalet öppenvårdsbesök har under 2000-talet ökat relativt sett mest inom psykiatri och de specialiserade områdena inom cancersjukdomar och strålbehandling.

År 2014 producerades 997 400 vårdperioder inom den specialiserade sjukvården inklusive dagkirurgi och 796 672 vårdperioder exklusive dagkirurgi. Det totala antalet vårddagar var sammanlagt cirka 4,4 miljoner.

Medelvårdtiden inom den specialiserade sjukvården år 2014 var 4,5 dygn. Den längsta medelvårdtiden (33,9 dygn) hade specialiteten psykiatri. Medelvårdtiden inom de somatiska specialiteterna varierade mellan 1,1 dygn för ögonsjukdomar till 5,6 dygn för hud- och könssjukdomar. Vårdperiodernas längd minskade från 5,6 till 4,5 dygn åren 2003–2014, och de somatiska vårdperiodernas längd minskade från 4,0 till 3,3 dygn under samma period.

Inom den specialiserade sjukvården var antalet patienter som vårdades på vårdavdelning år 2014 drygt 660 000, vilket var nästan lika många som året innan. Cirka 52 procent av patienterna hörde till åldersgruppen 18–64 år och cirka 51 procent av vårddygnen gällde den här åldersgruppen. Cirka 11 procent av alla patienter inom den specialiserade sjukvården var under 18 år och cirka nio procent av vårddygnen gällde den här åldersgruppen. Motsvarande siffror för gruppen 75 år och över var 20 procent och 23 procent.

Det största antalet patienter på vårdavdelningarna inom den specialiserade sjukvården var enligt huvuddiagnosen grupperna sjukdomar i cirkulationsorganen (cirka 87 000 personer), skador, förgiftningar och andra externa orsaker (cirka 84 000 personer), sjukdomar i det muskuloskeletala systemet (cirka 74 000 personer) och sjukdomar i matsmältningsorganen (cirka 69 000 personer). År 2014 fanns det närmare 33 000 patienter i gruppen psykiska sjukdomar och beteendestörningar.

Det största antalet vårddagar fanns i gruppen psykiska sjukdomar och beteendestörningar (cirka 1,2 miljoner) och i gruppen sjukdomar i cirkulationsorganen (cirka 580 000). För gruppen skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker registrerades cirka 330 000 vårddygn.

Mest vårdperioder hade gruppen sjukdomar i cirkulationsorganen (cirka 130 000). Den näst största gruppen var skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker (cirka 100 000 vårdperioder). Både gruppen tumörer och gruppen sjukdomar i det muskuloskeletala systemet hade cirka 90 000 vårdperioder.

År 2014 minskade antalet vårdperioder i gruppen skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker från året innan med cirka 2 procent. Jämfört med år 2002 var antalet vårdperioder dock cirka 9 600 fler år 2014. Andelen fall var cirka 54 pro-

cent och andelen trafikolyckor cirka 8 procent samt andelen självmordsförsök var cirka tre procent av hela gruppens vårdperioder. Uppgift om yttre orsak saknades för cirka 6 procent av gruppens vårdperioder.

Specialised health care

Specialised health care had around 8.8 million outpatient visits in 2014. This was about 320 000 outpatient visits more than in 2013 and about three million visits more than in 2000. In relative terms the number of outpatient visits has in the 2000s increased the most in the specialties of psychiatry and oncology and radiotherapy.

In 2014 specialised health care had 997 400 day-surgery care periods with and 796 672 care periods without day surgery. The total number of care days was about 4.4 million.

In 2014, the average length of stay in specialised health care was 4.5 days. Psychiatry had the longest average length of stay at 33.9 days. In somatic specialties the average length of stay varied between 1.1 days in ophthalmology and 5.6 days in dermatology and venereology. In 2003–2014 the length of stay decreased from 5.6 to 4.5 in psychiatry and from 4.0 days to 3.3 days in somatic specialties.

There were more than 660 000 inpatients in specialised health care in 2014, which nearly the same as in the previous year. The age group 18–64 accounted for about 52 per cent of all inpatients and for about 51 per cent of all care days. The under-18s accounted for about 11 per cent of all inpatients in specialised health care and for about 9 per cent of all care days. The corresponding figures per person aged 75 years or older were 20 per cent and 23 per cent, respectively.

The most common primary diagnosis in terms of patients numbers in specialised inpatient care were diseases of the circulatory system (around 87 000 patients), injury, poisoning and certain other consequences of external causes (around 84 000), musculoskeletal disorders (around 74 000), and diseases of the digestive system (around 69 000). In 2014 the group of mental and behavioural disorders had nearly 33 000 patients and the highest number of care days at around 1.2 million. Diseases of the circulatory system had the next highest number of care days at around 580 000. The group of injury, poisoning and certain other consequences of external causes had over 330 000 care days.

The group of diseases of the circulatory system had the highest number of care periods (some 130 000), followed by injury, poisoning and certain other consequences of external causes (some 100 000) and neoplasms and musculoskeletal disorders with over 90 000 care periods.

In 2014 the number of care periods for injury, poisoning and certain other consequences of external causes decreased by some two per cent on the previous year, although compared to 2002 the number of care periods in 2014 was still approximately 9600 higher. Accidental falls accounted for some 54 per cent, transport accidents for some eight per cent, and suicide attempts for some three per cent of all care periods in this diagnostic group. Data on the external cause is missing for around six per cent of the care periods.

Sairaaloiden tuottavuus

Yliopistosairaaloiden tuottavuus on laskenut ennakkotietojen mukaan prosentin vuosien 2010–2014 välillä. Keskimäärin yliopistollisissa sairaaloissa reaalikustannukset ovat nousseet 10 prosenttia ja palvelutuotanto episodeilla mitattuna yhdeksän prosenttia vuosien 2010–2014 välillä. Keskussairaaloiden tuottavuus laski tuona aikana kaksi prosenttia ja muiden sairaaloiden (lähinnä entiset aluesairaalat) tuottavuus pysyi ennallaan.

Tuottavuus on noussut yliopistosairaaloista eniten Tampereen yliopistollisessa sairaalassa (10 prosenttia). Tuottavuuden kasvuun on vaikuttanut palvelutuotannon voimakas kasvu vuosina 2010–2014, episodeilla mitattuna 23 prosenttia. Vastaavana aikana kustannukset nousivat 12 prosenttia. Palvelutuotannon (painotettujen suoritteiden) muutokseen on vaikuttanut palvelutuotannon kasvun ohella erityisesti aineiston laadun parantuminen kirjaamiskäytäntöjen ja tietojen poimintojen tehostumisen vuoksi. TAYS:n aineistosta on aikaisemmin puuttunut muita yliopistosairaaloita huomattavasti enemmän päädiagnoosi-, sivudiagnoosi- ja toimenpidetietoja. Vuodesta 2012 lähtien aineiston laatu on näiltä osin korjaantunut.

Alueellisesti tarkasteltuna somaattisen erikoissairaanhoidon suurimmat kustannuspoikkeamat maan keskitasoon verrattuna on Itä-Savossa. Itä-Savon alueella oli laskennalliset kustannukset vuonna 2014 noin 3,4 milj. € /10 000 asukasta korkeammat kuin maassa keskimäärin. Runsas puolet tästä summasta koostui siitä, että alueen väestö käytti muuta maata enemmän palveluja ja loput koostui siitä, että palvelut oli tuotettu muuta maata kalliimmin.

Sjukhusens produktivitet

Enligt de preliminära uppgifterna har universitetssjukhusens produktivitet sjunkit med en procent åren 2010–2014. I genomsnitt har de reella kostnaderna vid universitetssjukhusen ökat med 10 procent och serviceproduktionen mätt i episoder med nio procent åren 2010–2014. Centralsjukhusens produktivitet minskade med två procent under perioden, medan de övriga sjukhusens (främst de tidigare kretssjukhusen) produktivitet var oförändrad.

Bland universitetssjukhusen har produktiviteten ökat mest vid Tammerfors universitetssjukhus (10 procent). Till produktivitetsökningen har bidragit den starka tillväxten av serviceproduktionen under 2010-2014, som mätt i episoder ökat med 23 procent. Kostnaderna steg med 12 procent under samma period. Till förändringen av serviceproduktionen (de viktade prestationerna) har utöver serviceproduktionens tillväxt även bidragit att kvaliteten på materialet förbättrats tack vare effektiviserade förfaranden för registrering och urval av data. I TAYS material har tidigare funnits betydligt större brister i huvuddiagnos-, bidiagnos- och ingreppsregistreringarna. Sedan år 2012 har kvaliteten på materialet åtgärdats till denna del.

Regionalt sett fanns de största kostnadsavvikelserna i förhållande till landets genomsnitt inom den specialiserade somatiska vården i Östra Savolax. År 2014 var de kalkylmässiga kostnaderna i Östra Savolax cirka 3,4 miljoner euro per 10 000 invånare högre än i landet i genomsnitt. Drygt hälften av summan utgjordes av att regionens befolkning använde fler tjänster än befolkningen i resten av landet och resten av att tjänsterna som producerats var dyrare än på andra håll i landet.

Hospital benchmarking

Preliminary data indicate that the productivity of university hospitals has dropped by one per cent between 2010 and 2014. On average, real costs in university hospitals have increased by 10 per cent and service provision, measured by episodes, by nine per cent between 2010 and 2014. During the same period, productivity dropped by two per cent in central hospitals, while productivity in other hospitals relationships remained unchanged (chiefly former regional hospitals).

Productivity has improved the most, by 10 per cent, in the Tampere University Central Hospital (TAYS). A strong increase in service provision between 2010 and 2014 explains the growth in productivity. In terms of episodes, service provision grew by 23 per cent. At the same time, costs increased by 12 per cent. The growth in service provision is not the only factor explaining changes in service provision (weighted outputs): also quality of the data has improved through more efficient data recording and data sampling. Previously, the emergency room visit records at TAYS included far less entries for primary diagnoses, secondary diagnoses and procedures than at the other university hospitals. Quality of the data has, therefore, improved in this respect since 2012.

A regional shows that in specialised somatic health care the greatest deviation from the national average was in Itä-Savo. In 2014 the imputed cost rate in the Itä-Savo region was about EUR 3.4 million per 10 000 inhabitants higher than the national average. More than half of the amount was due to above-average service use and the rest due to above-average service production costs.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Yli puoli vuotta hoitoa odottaneiden lukumäärä sairaanhoitopiirien sairaaloissa oli vuoden 2014 lopussa 1,6 henkilöä 10 000 asukasta kohti. Yli puoli vuotta hoitoa odottaneiden määrä oli laskenut vuoden 2013 vastaavaan ajankohtaan verrattuna, jolloin luku oli 2,4. Hoitoa odottaneiden määrä 10 000 asukasta kohti oli nyt suunnilleen samalla tasolla kuin vuosina 2012 ja 2011. Vuoden 2013 aikana tilastointitapa muuttui niin, että hoitoa odottaviin otettiin mukaan myös poliklinikalle hoitoon odottavat. Tilastointitavan muutos saattaa näkyä vuoden 2013 luvussa sitä suurentavasti. Hoitoa odottavien lukumäärissä on aluekohtaisia eroja.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

I slutet av år 2014 var antalet personer som väntat på vård över ett halvt år vid sjukvårdsdistriktens sjukhus 1,6 personer per 10 000 invånare. Antalet personer som väntat på vård över ett halvt år sjönk jämfört med motsvarande tidpunkt år 2013, då siffran var 2,4. Antalet personer som väntat på vård per 10 000 invånare låg nu ungefär på samma nivå som åren 2012 och 2011. Under år 2013 ändrades statistikföringssättet så att antalet personer som väntar på vård även inkluderar personer som väntar på vård vid poliklinik. Förändringen kan leda till att siffran för år 2013 blir större. Det finns regionala skillnader i antalet personer som väntar på vård.

Access to services in specialised health care

In 2014, 1.6 persons per 10 000 inhabitants were waiting more than six months for treatment in hospital district hospitals. This was less than in the same period the year before when the rate was 2.4. The waiting list figures per 10 000 inhabitants were at approximately the same level as in 2012 and 2011. The statistics compilation was revised in 2013 so that the number of patients on waiting lists also includes patients waiting for treatment in outpatient clinics. This revision may appear as higher waiting list figures in 2013. There are also regional differences in the number of patients on waiting lists.

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2012
THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2012
THL's morbidity index, age standardised 2000–2012

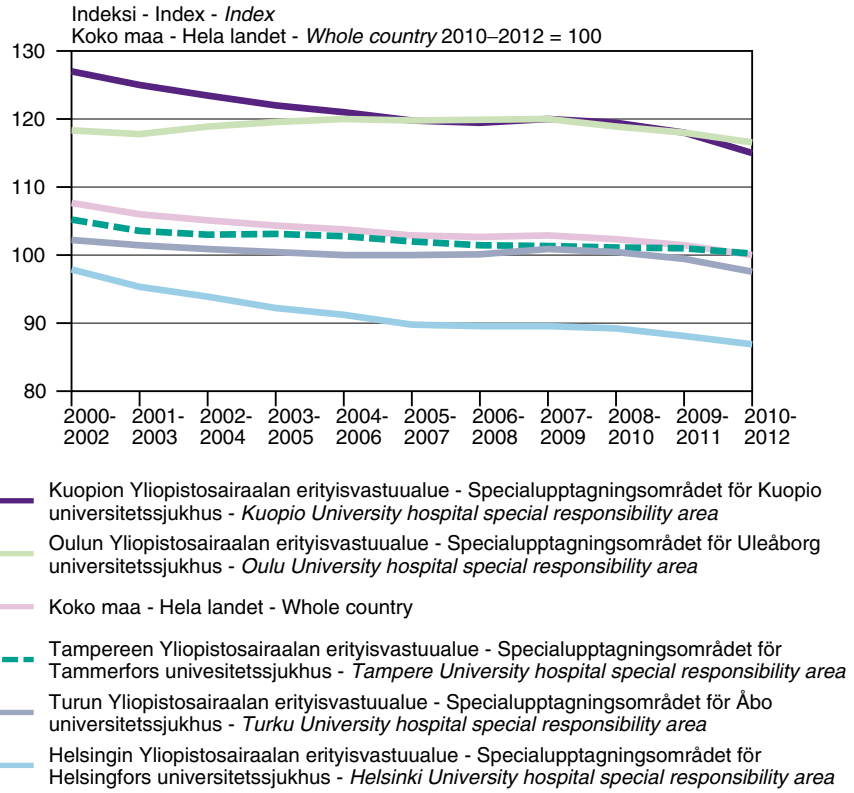

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. - Källa: THL:s sjuklighet index. THL. - *Source: THL's morbidity index. THL.*

Alueelliset sairastavuuserot

THL julkisti vuonna 2012 sairastavuusindeksin, jonka avulla on mahdollista tarkastella vakavan sairastavuuden muutosta kunnittain ja alueittain sekä vertailla alueiden välisiä sairastavuuseroja. Indeksi on muodostettu seitsemästä sairausryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Indeksikokonaisuudesta julkaistaan yleisindeksi sekä seitsemän sairausryhmäkohtaista osaindeksiä ikävakioituna ja vakioimattomana. Yleisindeksi ja sairausryhmittäiset indeksit saavat koko maassa tuoreimpana kolmen vuoden tarkasteluajanjaksona arvon 100 ja alueiden luvut kuvaavat sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksi on tuotettu rekisteriaineistoista ajanjaksolle 2000–2012 ja sitä päivitetään vuosittain.

Ikävakioitu sairastavuusindeksi osoittaa, että suomalaisten sairastavuus on laskenut tasaisesti 2000-luvun alusta alkaen. Erityisesti sydän- ja verisuonisairaudet sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien määrä on laskenut. Toisaalta esimerkiksi mielenterveysindeksin kehityskulussa on huolestuttavia piirteitä.

Alue-erot sairaamman Itä-Suomen ja terveemmän Länsi-Suomen välillä ovat edelleen huomattavat. Vuosina 2010–2012 sairaanhoitopiireittäin vertailtuna eniten sairastettiin Pohjois-Savossa (124) ja vähiten Uudellamaalla (83). THL:n sairastavuusindeksi on tuotettu myös kunnittain. Kunnittaisia lukuja tarkasteltaessa alue-eroja koskeva yleinen kuva ei juuri muutu, mutta indeksiarvojen vaihteluväli on huomattavasti laveampi kuin erityisvastuualueiden ja sairaanhoitopiirien osalta.

Regionala skillnader i sjukligheten

År 2012 offentliggjorde THL ett sjuklighetsindex som gör det möjligt att granska förändringen i förekomsten av allvarlig sjuklighet enligt kommun och region samt jämföra variationer i sjukligheten i olika regioner. Indexet har bildats utifrån sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika synvinklar ur vilka sjukdomarnas betydelse uppskattas. Ett generalindex samt sju delindex för de olika sjukdomsgrupperna med och utan åldersstandardisering ingår i sjuklighetsindexet. Indexvärdet för generalindexet och indexen för de olika sjukdomsgrupperna i hela landet under den senaste granskningsperioden på tre år är 100 och siffrorna för regionerna beskriver sjukligheten i relation till nivån i hela landet. Indexet bygger på registermaterial från perioden 2000–2012 och det uppdateras årligen.

Det åldersstandardiserade sjuklighetsindexet visar att sjukligheten bland finländarna har minskat konstant sedan början av 2000-talet. Särskilt hjärt- och kärlssjukdomarna samt sjukdomarna i det muskuloskeletala systemet har minskat. Däremot uppvisar exempelvis utvecklingen av indexet för mental hälsa oroväckande drag.

De regionala skillnaderna mellan sjukligheten i Östra Finland (sjukast) och Västra Finland (friskast) är fortfarande avsevärda. Om man jämför sjukhusdistrikten var sjukligheten störst i Norra Savolax (124) och minst i Nyland (83) under åren 2010–2012. THL:s sjuklighetsindex har också producerats kommunvis. Vid en kommunspecifik granskning ändras inte den allmänna bilden av de regionala skillnaderna i någon större grad, men indexvärdenas variationsintervaller är betydligt större än för specialupptagningsområdenas och sjukvårdsdistriktens del.

Regional differences in morbidity

In 2012, THL published a morbidity index that allows examinations of morbidity trends in municipalities and in regions as well as comparisons between regions. The index consists of seven disease groups and of four perspectives highlighting the significance of diseases. The index collection consists of a main index and seven disease-group-specific indexes with and without age standardisation. At the national level, the main index and the disease-group-specific indexes are given the value 100 for the most recent three-year period, and the regional figures describe morbidity in relation to the national level. The index is based on register data for 2000–2012 and it is updated annually.

The age-standardised morbidity index shows that morbidity in Finland has decreased steadily since the early 2000s. The fall has been the greatest in diseases of the circulatory system and in musculoskeletal disorders. At the same time, however, the mental health index shows some alarming trends.

Regional differences are still significant between the high-morbidity Eastern Finland and the low-morbidity Western Finland. Morbidity was highest in the hospital district of Pohjois-Savo (124) and the lowest in Uusimaa (83) in 2010–2012. THL's morbidity index data are also available by municipality. While the index values by municipality have a considerably broader range compared with the figures by catchment area for highly specialised health care and hospital district, both figures give a fairly similar idea of the prevailing regional differences.

Tartuntataudit

Hengitystieinfektioista hinkuyskätapausten määrä (205) oli vuonna 2014 edellisvuoden tasolla, mutta alle 1-vuotiaita lapsia sairastui tavallista enemmän. Tartuntatautirekisteriin ilmoitettiin 6 362 influenssa A -löydöstä, joka on lähes saman verran kuin edellisenä vuonna. Epidemiakausi 2013–2014 osoittautui kestoltaan entistä kautta pidemmäksi, vaikka tautihuipun kesto oli lyhyt. B-influenssa -tautitapauksia (775) oli yli puolta vähemmän vuoteen 2013 verrattuna.

Legionella-bakteerin aiheuttamaan keuhkokuumeeseen sairastuneista (10) vain kaksi sairastunutta oli saanut tartunnan ulkomaanmatkalla. Kolmessa tapauksessa tartunnanlähteeksi osoittautui kotikiinteistön vesi. Laboratoriovarmistettuja Mycoplasma pneumoniae -tapauksia oli 2 806, kun niitä vuonna 2012 oli yli 4 600 ja 2011 yli 7 800. Vuoden 2013 pientä RSV-talviepidemiaa (1 997 tapausta) seurasi odotetusti suuri epidemia (2 863 tapausta), joka käynnistyi tammikuussa 2014 ja jatkui kesäkuulle asti.

Suolistoinfektioista Clostridium difficile -tapausten määrä (5 156 vuonna 2014) on pysytellyt viimeiset viisi vuotta noin 4 800–5 600:ssa tapauksessa. Alueelliset erot ovat edelleen huomattavia. EHEC-tapauksia (64) oli kolmannes vähemmän kuin edellisenä vuonna. EHEC-tartunnoista noin puolet oli saatu kotimaassa. Kampylobakteeri on yleisin suolistotulehduksia aiheuttava bakteeri Suomessa. Vuonna 2014 tartuntoja todettiin 4 887, eli enemmän kuin aiemmin 2000-luvulla (noin 3100–4400 tapausta vuosittain). Puolet kampylobakteeri-tartunnoista liittyi ulkomaanmatkaan. Listeriaa (65 tapausta) todettiin lähes saman verran kuin vuonna 2013. Sairastuneista yli puolet oli 75 vuotta täyttäneitä. Tartuntatautirekisteriin ilmoitettiin 1 361 norovirustapausta. Aikaisempien vuosien tapaan norovirus-tartuntoja ilmeni eniten tammi–toukokuun aikana. Rotavirustapauksia ilmoitettiin tartuntatautirekisteriin 274. Rotavirusinfektioiden määrä on pysynyt alle 500:ssa sen jälkeen kun rotavirusrokote otettiin kansalliseen rokotusohjelmaan syyskuussa 2009. Salmonellaa todettiin 1 622 tapausta eli viidennes vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lähes 80 prosenttia oli ulkomaisia salmonellatartuntoja. Yersina-suolistoinfektioista (573 tautitapausta) Yersinia pseudotuberculosis -bakteeri aiheutti laajan raakamaitoepidemian. Sairastuneista 55 henkilöstä suurin osa asui Helsingissä tai muualla Uudellamaalla. THL ja Evira suosittelevat, että lapset, vanhukset ja raskaana olevat tai henkilöt, joilla on vakava perussairaus, eivät nauttisi kuumentamatonta raakamaitoa.

Vuonna 2014 hepatiitti-A -tartuntoja (27) oli neljännes vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kotimaisten hepatiitti-A -tartuntojen osuus oli verrattain suuri jo toista vuotta peräkkäin. Tartunnat liittyivät pakastemarjojen välityksellä levinneeseen kansain-

väliseen epidemiaan. Akuutteja hepatiitti B -infektioita raportoitiin hyvin vähän (20). C-hepatiittitartunnoista (1 225) valtaosa (84 prosenttia) todettiin suomalaisilla ruiskuhuumeiden käyttäjillä.

Hiv-tartuntoja (181) todettiin vuonna 2014 parikymmentä enemmän kuin edellisvuonna. Suomalaisten heteroseksin kautta saaduista tartunnoista suurin osa oli saatu ulkomailta, etenkin Thaimaasta. Klamydiatartunnoista (13 220) suurin osa todettiin 15–29-vuotiailla. Kuppatartuntoja (203) oli noin 50 enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuppatartunnoista suurin osa oli saatu Venäjältä ja Virosta. Tippuritartuntoja (286) todettiin parikymmentä enemmän kuin edellisvuonna. Näistä yli puolet oli saatu kotimaassa.

Mikrobilääkkeille resistenteistä bakteereista ESBL E. coli -veriviljelylöydöksiä (232) oli saman verran kuin vuonna 2013. Veriviljelyllä todettuja MRSA-tapauksia (46) oli enemmän kuin edellisvuonna (30).

Muista infektioista borreliaa esiintyi eniten elo–lokakuussa. Tapausmäärät (1 679) ovat samaa luokkaa kuin aiempina vuosina. Malaria-tartuntoja todettiin 39 tapausta ja niistä suurin osa oli peräisin Afrikasta. Yli puolet malariaan sairastuneista oli malaria-alueelta kotoisin olevia maahanmuuttajia. Meningokokki-infektiot (21) pysyivät samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Yli puolet B-seroryhmän tapauksista todettiin pienillä lapsilla. Puumalavirusta (2 088 tapausta) raportoitiin noin neljännes enemmän kuin vuonna 2013. Sairastuneista suurin osa oli työikäisiä. Puutiaisaivotulehduksen (TBE) määrä (47) pysyi lähes ennallaan aiempiin vuosiin verrattuna. Eniten puutiaisaivotulehdusta todettiin heinäkuussa. Tuberkuloositapauksia (260) oli 11 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tuberkuloosiin sairastuneista kolmannes oli ulkomaalaisia, joista suurin osa oli 15–44-vuotiaita.

Smittsamma sjukdomar

När det gäller luftvägsinfektioner var antalet fall av kikhosta (205) år 2014 på samma nivå som året innan, men fler under 1 år gamla barn insjuknade än normalt. Sammanlagt 6 362 influensa A-fall rapporterades till registret över smittsamma sjukdomar, vilket är nästan samma antal fall som året innan. Epidemisäsongen 2013–2014 visade sig vara längre än den föregående säsongen, men den kulminerade en kort tid. Antalet fall av B-influensa (775) var över hälften mindre än år 2013.

Av de som insjuknat i lunginflammation orsakad av Legionella-bakterien (10) hade endast två smittats under en utlandsresa. I tre fall visade sig smittkällan vara vattnet i hemfastigheten. Antalet laboratoriesäkrade fall av Mycoplasma pneumoniae var 2 806, medan de år 2012 var över 4 600 och år 2011 över 7 800. Den småskaliga RSV-vinterepidemin (1 997 fall) år 2013 efterföljdes som väntat av en stor epidemi (2 863 fall), som bröt ut i januari 2014 och fortsatte till juni.

När det gäller tarminfektioner har fallen av Clostridium difficile (5 156 år 2014) under de senaste fem åren varierat mellan cirka 4 800 och 5 600. De regionala skillnaderna är fortfarande avsevärda. Antalet fall av EHEC (64) var en tredjedel mindre än året innan. Cirka hälften av personerna hade smittats av EHEC i Finland. Kampylobakterien är den vanligaste bakterien som orsakar tarminflammationer i Finland. År 2014 konstaterades 4 887 fall, dvs. fler än tidigare under 2000-talet (cirka 3 100–4 400 fall per år). Hälften av dessa fall inträffade under utlandsresor. Antalet fall av listeria (65) var nästan lika stort som år 2013. Mer än

hälften av de insjuknade var personer som fyllt 75 år. Sammanlagt 1 361 fall av norovirus anmäldes till registret över smittsamma sjukdomar. Liksom under tidigare år var dessa fall vanligast i januari–maj. Sammanlagt 274 fall av rotavirus anmäldes till registret över smittsamma sjukdomar. Antalet rotavirusinfektioner har hållit sig under 500 sedan rotavirusvaccinet infördes i det nationella vaccinationsprogrammet i september 2009. Sammanlagt 1 622 fall av salmonella konstaterades, vilket var en femtedel mindre än året innan. Närmare 80 procent av fallen härstammade från utlandet. När det gäller Yersina-tarminfektioner (573 fall) orsakade bakterien Yersinia pseudotuberculosis en omfattande råmjölksepidemi. Största delen av de 55 insjuknade personerna var bosatta i Helsingfors eller övriga Nyland. THL och Evira rekommenderar att barn samt äldre och gravida personer eller personer med en allvarlig grundsjukdom inte ska dricka opastöriserad råmjölk.

År 2014 upptäcktes en fjärdedel färre fall av hepatit-A (27) än året innan. Andelen inhemska fall av hepatit-A var relativt stor redan andra året i rad. Fallen anknöt till en internationell epidemi som spreds med frysta bär. Mycket få fall av akuta hepatit B-infektioner rapporterades (20 fall). Största delen (84 procent) av fallen av C-hepatit (1 225) konstaterades bland finländare som använder droger intravenöst.

År 2014 konstaterades omkring tjugo fler fall av Hiv (181) än året innan. Största delen av de fall som berodde på heterosexuella kontakter inträffade i utlandet, i synnerhet Thailand. Största delen av fallen av klamydia (13 220) konstaterades bland 15–29 år gamla personer. Cirka 50 fler fall av syfilis (203) konstaterades år 2014 än året innan. Största delen av dem härstammade från Ryssland och Estland. År 2014 konstaterades omkring tjugo fler fall av gonorré (286) än året innan. Över hälften av dem härstammade från Finland.

När det gäller bakterier som är resistenta mot mikrobläkemedel upptäcktes lika många blododlingsfynd av ESBL E. coli (232) som år 2013. Antalet fall av MRSA (46) som konstaterats genom blododling ökade från året innan (30).

När det gäller övriga infektioner förekom borrelios mest i augusti–oktober. Antalet fall (1 679) var ungefär lika många som under tidigare år. Sammanlagt 39 fall av malariasmitta konstaterades, och största delen av dessa härstammade från Afrika. Över hälften av dem som insjuknade i malaria var invandrare från områden där sjukdomen förekommer. Meningokockinfektionerna (21) höll sig på samma nivå som året innan. Över hälften av fallen i serogrupp B konstaterades hos små barn. Cirka en fjärdedel fler fall av Puumalaviruset (2 088 fall) rapporterades jämfört med år 2013. Största delen av de insjuknade var personer i arbetsför ålder. Antalet fall av fästingburen encefalit (TBE) höll sig på nästan samma nivå som under tidigare år (47 fall). Flest fall av fästingburen encefalit konstaterades i juli. Antalet fall av tuberkulos (260) minskade med 11 stycken från året innan. En tredjedel av de personer som insjuknade i tuberkulos var utlänningar och största delen av dem 15–44-åringar.

Infectious diseases

The number of whooping cough cases was at 205 at the level of the previous year, although a unusually higher number of children aged under 1 year were ill. A total of 6362 influenza A findings were reported to the Infectious Diseases Register, showing hardly any change on the previous year. The epidemic season 2013–2014 was longer than the previous season although its peak was shorter. The number of influenza B findings (775) more than halved on 2013.

Only two of the ten cases of pneumonia caused by Legionella were contracted abroad. In three cases the source of infection was own household water. A total of 2806 cases of Mycoplasma pneumoniae were confirmed in laboratory, compared to over 4600 in 2012 and over 7800 in 2011. The small RSV winter epidemic in 2013 with 1997 cases was followed, as expected, by a larger epidemic with 2863 cases lasting from January 2014 to June.

The number of Clostridium difficile cases (5156 in 2014) has remained at around 4800–5600 cases over the past five years. Regional differences are, however, still significant. A third less EHEC cases (64) were reported compared to the previous year, and around half of them were contracted in Finland. Campylobacter is the most common bacterial cause of gastrointestinal infections in Finland with 4887 infections in 2014, which is the highest number in the 2000s (some 3100–4400 cases annually). Half of the campylobacter infections were contracted abroad. The number of listeria cases (65) was nearly the same as in 2013. More than half of the infected were aged 75 years and over. A total of 1361 cases of norovirus were reported to the Infectious Diseases Register. As in previous years, most of the norovirus infections were contracted from January to May. A total of 274 cases of rotavirus were reported. The number of rotavirus cases has stayed below 500 since September 2009 when the rotavirus vaccine was included in the national vaccination programme. Salmonella cases totalled 1622, which a fifth more than in the previous year. Nearly 80 per cent of the salmonella infections were contracted abroad. In the group of Yersinia-induced gastrointestinal infections (573 cases), an extensive outbreak of Yersinia pseudotuberculosis was associated with raw milk. Of the infected persons, 55 lived in Helsinki or elsewhere in Uusimaa. THL and Evira recommend that children, pregnant women, older people and people with a severe underlying illness should avoid consuming unheated raw milk.

In 2014, the number of hepatitis A infections (27) increased by 25 per cent on the previous year. The proportion of domestic cases of hepatitis A infection was relatively great for the second year running. The infections were associated with an international epidemic caused by frozen berries. Only a few (20) cases of acute hepatitis B were reported. Finnish injecting drug users accounted for 84 per cent of all the hepatitis C infections (1225).

The number of new HIV infections (181) increased by some twenty cases on the previous year. Most of the cases of HIV contracted through heterosexual contact originated from abroad, Thailand especially. People aged 15–29 years accounted for the majority of chlamydia infections (13 220). The number of syphilis infections (203) increased by some 50 cases on the previous year. Most of the syphilis infections were contracted in Russia and Estonia. The number of gonorrhoea infections (286) was some twenty cases higher than in the previous year. Half of these were contracted in Finland.

In terms of antimicrobial resistance, the number of blood culture findings of ESBL-producing E. coli (232) was the same as in 2013. There were more MRSA blood culture findings (46) than in the previous year (30).

Of other infections, the frequency of Lyme disease was highest from August to October. The number of infections (1679) was at the same level as in previous years. There were 39 cases of malaria infections, and most of these originated from Africa. More than half of the patients were immigrants who came from a malaria region. The

number of meningococcal infections (21) remained at the same level as in the previous year. More than half of cases caused by meningococcus of serogroup B were diagnosed in small children. About one-fourth as many Puumala virus cases (2088) were reported in 2014 as in 2013. Most of the infected were of working age. The number of tick-borne encephalitis (TBE) cases (47) relationships remained unchanged compared to previous years. Most cases of TBE were diagnosed in July. The number of tuberculosis cases (260) decreased by 11 cases on the previous year. One third of patients contracting tuberculosis were foreigners and most of the patients were aged between 15 and 44.

Toimeentulotuki 1990–2014: kustannukset (2014 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat
Utkomststödet 1990–2014: kostnader (enligt prisnivån år 2014) hushåll och personer
Social assistance 1990–2014: expenditure (at 2014 prices), households and recipients

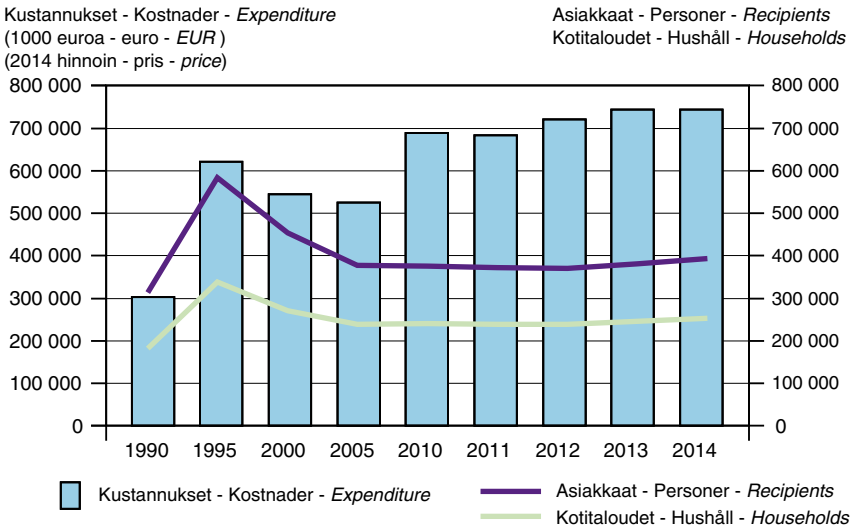

Lähteet: Toimeentulotuen menot. SVT. THL; Toimeentulotuki. SVT. THL; Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Utgifter för utkomststöd. FOS. THL; Utkomststöd. FOS. THL; Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. - *Sources: Expenditure on Social Assistance. OSF. THL*; *Social Assistance. OSF. THL*; *Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

Toimeentulotuki

Vuonna 2014 toimeentulotuen bruttomenot olivat 744,8 miljoonaa euroa. Toimeentulotukea sai vuonna 2014 yhteensä noin 253 400 kotitaloutta ja 393 300 henkilöä. Menot lisääntyivät edellisestä vuodesta reaalisesti 0,1 prosenttia. Vuonna 2014 tukea saavien kotitalouksien määrä lisääntyi edellisvuodesta noin 3,1 prosenttia. Keskimäärin toimeentulotuen menot olivat vuodessa 136 € asukasta kohden. Toimeentulotukea saavien väestöosuus oli 7,2 prosenttia vuonna 2014.

Utkomststöd

År 2014 var bruttokostnaderna för utkomststöd 744,8 miljoner euro. År 2014 fick sammanlagt totalt cirka 253 400 hushåll och 393 300 personer utkomststöd. Realt ökade utgifterna med 0,1 procent från året innan. Antalet hushåll som fick utkomststöd år 2014 ökade med cirka 3,1 procent från året innan. De årliga utgifterna för utkomststödet var i genomsnitt 136 € per invånare. Befolkningsandelen som fickutkomststöd var 7,2 procent år 2014.

Social assistance

In 2014, gross expenditure on social assistance amounted EUR 744.8 million. Altogether some 253 400 households and 393 300 individuals received social assistance in 2014. The increase on the previous year was 0.1 per cent in real terms. The number of households receiving social assistance increased in 2014 by around 3.1 per cent on the previous year. On average, annual expenditure on social assistance amounted to EUR 136 per capita. Social assistance recipients accounted for 7.2 per cent of the total population in 2014.

Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2013
Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2013
Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2013

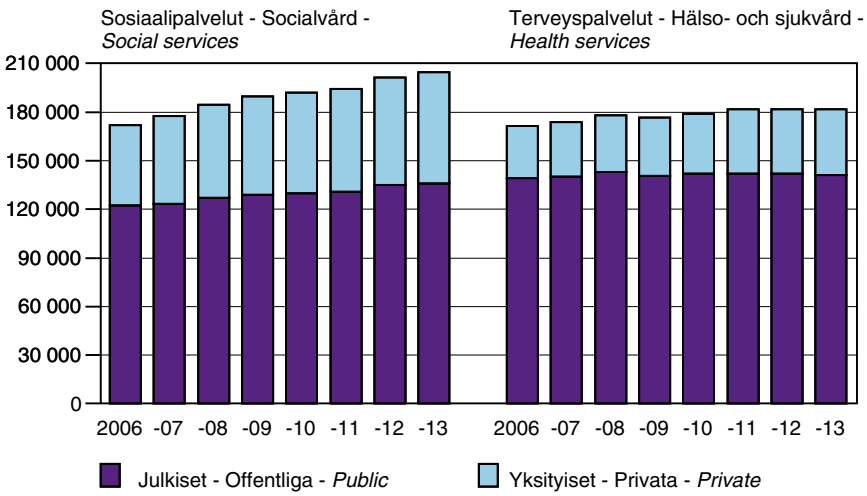

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. - Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.
Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Henkilöstö

Sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöstön määrä oli vuoden 2013 lopussa yhteensä 386 364, joista sosiaalipalveluissa oli 181 786 ja terveyspalveluissa 204 578 henkilöä. Vuosina 2005–2013 henkilöstömäärän kasvu oli yhteensä 50 664 henkilöä (15,1 prosenttia). Terveyspalveluissa kasvu oli 12 177 henkilöä (7,2 prosenttia) ja sosiaalipalveluissa 38 444 (23,1 prosenttia).

Suomen työllisistä naisista useampi kuin joka neljäs (29,3 prosenttia) oli vuonna 2013 sosiaali- ja terveyspalveluissa. Miesten osuus oli selvästi alempi (4,1 prosenttia.). Kaikista työllisistä lähes joka kuudes (16,8 prosenttia) oli sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialalla.

Terveyspalvelujen suurin toimiala oli sairaalapalvelut, jossa oli yli puolet terveyspalvelujen henkilöstöstä (54 prosenttia). Sosiaalipalvelujen suurimmat henkilöstömäärät olivat vanhusten palveluissa (vanhainkodit, palvelutalot, ryhmäkodit, kotipalvelut) ja lasten päivähoidossa. Yhteensä niissä oli noin 69 prosenttia sosiaalipalvelujen henkilöstöstä (vanhusten palveluissa 39 prosenttia, lasten päivähoidossa 31 prosenttia.)

Vuonna 2013 lähes 72 prosenttia sosiaali- ja terveyspalveluhenkilöstöstä työskenteli julkisissa palveluissa. Yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstömäärä on viime vuosina noussut julkisia palveluja nopeammin.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen työntekijöistä oli vuonna 2013 yritysten palveluksessa lähes 19 prosenttia ja järjestöjen palveluksessa hieman yli 9 prosenttia. Sosiaalipalveluissa oli yritysten ja järjestöjen osuus oli henkilöstömäärillä mitaten merkittävä (runsas 33 prosenttia). Esimerkiksi vanhusten sosiaalipalveluissa yritysten ja järjestöjen osuus oli 36 prosenttia.

Vuonna 2014 kuntien terveys- ja sosiaalipalveluissa työskenteli yhteensä 264 710 henkilöä. Näistä 6 143 työskenteli hallinnossa.

Suomessa laillistettuja terveydenhuollon ammattilaisia on ulkomailla muutama prosentti koulutetuista. Suurin ryhmä on sairaanhoitajat tai vastaavan koulutuksen saaneet, joita oli ulkomailla noin 3 330 työikäistä (alle 63-vuotiasta) vuoden 2014 lopussa. Määrä on laskenut vuoden 2000 tasosta 747 henkilöllä, mutta nousi vuodesta 2013 hieman.

Kansalaisuudeltaan muita kuin suomalaisia tai syntyperältään muita kuin suomalaisia oli vuonna 2013 sosiaali- ja terveydenhuollon ammateissa suhteellisen vähän. Muita kuin Suomen kansalaisia oli vuonna 2013 sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä 2,0 prosenttia. Lääkäreistä muita kuin Suomen kansalaisia oli 3,9 prosenttia. Syntyperältään muita kuin suomalaisia alan koko henkilöstöstä oli 4,5 prosenttia (lääkäreistä 8,6 prosenttia.)

Personal

I slutet av 2013 hade social- och hälsovården sammanlagt 386 364 anställda, av vilka 181 786 personer arbetade inom socialvården och 204 578 personer inom hälso- och sjukvården. Åren 2005-2013 ökade antalet anställda med totalt 50 664 personer (15,1 procent). Inom hälso- och sjukvårdstjänsterna var ökningen 12 177 personer (7,2 procent) och inom socialtjänsterna 38 444 personer (23,1 procent).

Över en fjärdedel (29,3 procent) av de förvärvsarbetande kvinnorna i Finland arbetade inom social- och hälsovården år 2013. Männens andel var betydligt mindre (4,1 procent). Av alla förvärvsarbetande personer arbetade nästan var sjätte (16,8 procent) inom social- och hälsovården.

Det största verksamhetsområdet inom hälso- och sjukvården är sjukhusvården, som har över hälften av personalen inom hälso- och sjukvården (54 procent). De största grupperna inom den sociala servicen är äldreomsorg (ålderdomshem, servicehus, gruppboende, hemservice) samt barndagvård. I dessa fanns sammanlagt cirka 69 procent av hela personalen inom den sociala servicen (39 procent inom äldreomsorgen och 31 procent inom barndagvården).

År 2013 arbetade närmare 72 procent av personalen inom social- och hälsovården i den offentliga sektorn. Antalet anställda inom den privata social- och hälsovården har under de senaste åren ökat snabbare än inom den offentliga sektorn.

Av de anställda inom social- och hälsovården var närmare 19 procent år 2013 anställda av företag och något över 9 procent av organisationer. Inom social service var företagens och organisationernas andel av personalen avsevärd (drygt 33 procent). Till exempel inom social service för äldre var företagens och organisationernas andel 36 procent.

År 2014 arbetade sammanlagt 264 710 personer inom den kommunala hälso- och socialvården. Av dem arbetade 6 143 inom förvaltningen.

Några procent av de i Finland legitimerade yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården arbetar utomlands. Den största gruppen utgörs av sjukskötare och andra motsvarande yrkesutbildade personer, vilkas antal utomlands vid utgången av år 2014 var cirka 3 330 personer i arbetsför ålder (under 63 år). Antalet har sjunkit sedan år 2000 med 747 personer, men det steg något från år 2013.

Det fanns relativt få utländska medborgare eller personer med annat än finskt medborgarskap i social- och hälsovårdens yrken år 2013. Av social- och hälsovårdspersonalen hade 2,0 procent annat än finskt medborgarskap år 2013. Av läkarna hade 3,9 procent annat ursprung än finländskt. Sammanlagt 4,5 procent av personalen var av annat ursprung än finländskt (av läkarna 8,6 procent).

Personnel

The total number of personnel in health and social services came to 386 364 in 2013: social services employed 181 786 person and health services 204 578 persons. In 2005–2013 the personnel numbers have increased by a total of 50 664 persons (15.1per cent). The increase in health services amounted to 12 177 persons (7.2 per cent), while the increase in social services was 38 444 (23.1 per cent).

More than one in four employed women in Finland (29.3 per cent) worked in health and social services in 2013, while only 4.1 per cent of men worked in the field. In total, nearly one in six persons in the labour force (16.8 per cent) worked in the health and social services sector.

The main activity within health services was hospital services, which accounted for more than half of the personnel of the entire health services sector (54 per cent). Services for older people (residential homes, housing services, group homes, home help services) and child day care had the most personnel in social services, accounting for some 69 per cent of social services personnel (services for older people for 39 per cent and child day care for 31per cent).

In 2013 nearly 72 per cent of the health and social services personnel worked in the public sector. In recent years the number of health and social services personnel in the private sector has increased faster than in the public sector.

In 2013 nearly 19 per cent of the health and social services personnel worked in the private sector and more than 9 per cent in the third sector. A considerable number of social services personnel worked in the private and third sectors, accounting for more than 33 per cent of all social services personnel and for 36 per cent of all personnel in social services for older people.

A total of 264 710 people worked in municipal health and social services in 2014. Of these 6143 worked in administration.

A few per cent of health professionals licensed in Finland practise abroad. The largest group are nurses and other similarly trained professionals, of whom there were some 3330 abroad at the end of 2014 (people aged under 63 years). This number is 747 persons smaller than in 2000, although there was a slight increase on 2013.

There were relatively few people of foreign nationality or origin working in health and social services in 2013. In 2013, foreign nationals accounted for 2.0 per cent of all health and social personnel and for 3.9 per cent of all physicians. People of foreign origin accounted for 4.5 per cent of all personnel and for 8.6 per cent of all physicians.

Sosiaalimenot kohderyhmittäin 1980–2013 vuoden 2013 hinnoin
Sociala utgifter efter funktion 1980–2013 i 2013 års priser
Social expenditure by function, 1980–2013, 2013 prices

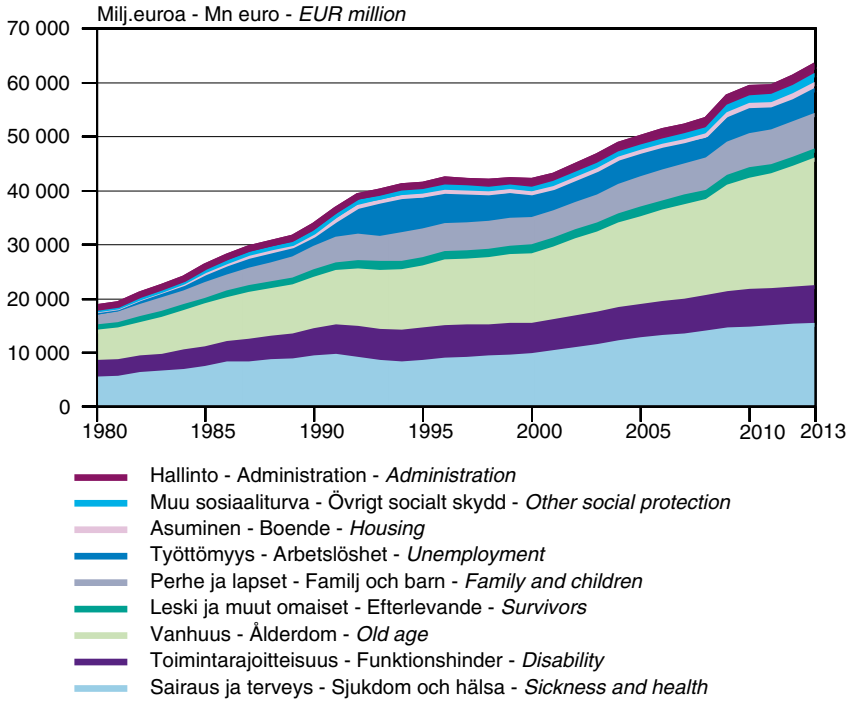

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. - Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. - *Source: Social protection expenditure. OSF. THL.*

Sosiaalimenot

Vuonna 2013 Suomen sosiaaliturvan menot olivat 63,2 miljardia euroa, mikä on reaalisesti 3,8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Asukasta kohden menot olivat 11 624 euroa. Suurin kohderyhmä on vanhuus ja siihen liittyvät palvelut ja erityisesti eläkkeet (37,4 prosenttia). Vuonna 2013 vanhuusryhmän menot olivat 23,7 miljardia euroa, mistä valtaosa oli vanhuuseläkkeitä. Toiseksi suurin ryhmä oli sairaus ja terveys (24,1 prosenttia), johon käytettiin yhteensä 15,2 miljardia euroa.

Toimeentuloturvan osuus sosiaalimenoista oli 61,6 prosenttia ja palveluiden 38,4 prosenttia. Palvelujen ja toimeentuloturvan osuudet vaihtelevat kuitenkin suuresti pääryhmittäin. Sairaus- ja terveysryhmässä palveluiden osuus oli 83,9 prosenttia, vanhuus -ryhmässä 10,3 prosenttia ja perhe ja lapset -ryhmässä 52,9 prosenttia.

Sosiaalimenojen suhde bruttokansantuotteeseen on vaihdellut 2000-luvulla 24,1–31,8 prosentin välillä. Vuonna 2013 suhde bruttokansantuotteeseen oli 31,8 prosenttia ja nousi 1,4 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Kansantalouden tilinpidon laskenta uudistettiin heinäkuussa 2014 EU:n EKT 2010-laskentaa (http://www.stat.fi/til/ekt2010.html) vastaavaksi. Tässä tekstissä käytettyjen bruttokansantuotesuhdelukujen aikasarja on päivitetty takautuvasti EKT 2010-laskentaa vastaavilla bruttokansantuoteluvuilla. Suomen sosiaalimenojen keskimääräinen bruttokansantuotesuhde on ollut viimeiset vuodet hieman korkeampi kuin EU28-maiden keskiarvo.

Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2013 ja EU28-maissa 2008–2012
Sociala utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2013 och EU28-länderna 2008–2012
Social protection expenditure as a share of GDP in Finland 2000–2013 and EU28-countries, 2008–2012

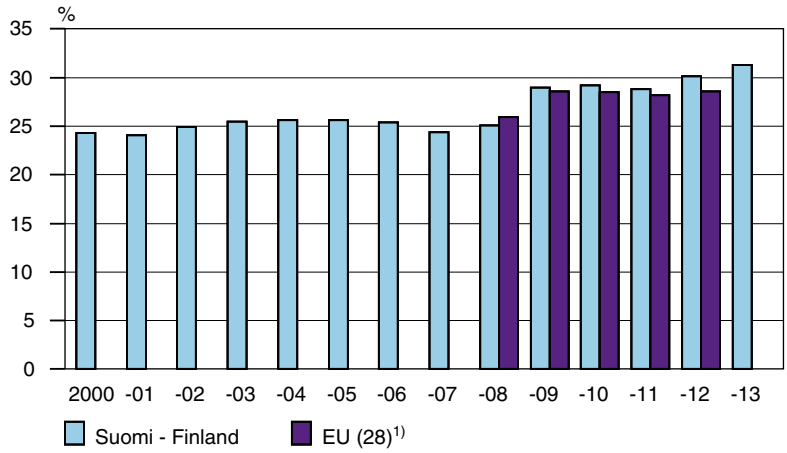

1) EU28-maiden tiedot saatavissa vuodesta 2008 lähtien. - Uppgifterna från EU28-länderna finns från och med 2008. - *Data from EU28-countries are available since 2008.*

Lähde: Sosiaalisen suojelun tietokanta, Eurostat - Källa: Socialt skydd -databas, Eurostat - *Source: Database on social protection, Eurostat.*

Sociala utgifter

År 2013 uppgick de sociala utgifterna i Finland till 63,2 miljarder euro, vilket reellt sett är 3,8 procent mer än året innan. Per invånare var utgifterna 11 624 euro. Den största målgruppen är tjänster i anslutning till ålderdom och i synnerhet pensioner (37,4 procent). År 2013 utgjorde dessa utgifter totalt 23,7 miljarder euro, varav största delen gick till ålderspension. Den näst största gruppen var sjukdom/hälso- och sjukvård (24,1 procent), där utgifterna var totalt 15,2 miljarder euro.

Utkomstskyddets andel av de sociala utgifterna var 61,6 procent och servicens andel 38,4 procent. Servicens och utkomstskyddets andelar varierar dock i hög grad beroende på huvudgrupp. I gruppen sjukdom/hälso- och sjukvård utgjorde servicen 83,9 procent, i gruppen ålderdom 10,3 procent och i gruppen familj och barn 52,9 procent av utgifterna.

De sociala utgifternas andel av bruttonationalprodukten har under hela 2000-talet varierat mellan 24,1 och 31,8 procent. År 2013 var de sociala utgifternas andel av bruttonationalprodukten 31,8 procent, dvs. 1,4 procentenheter högre än föregående år. Sättet att beräkna nationalräkenskaperna reviderades i juli 2014 för att motsvara EU:s system ENS 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010.html). Tidsserien för BNP-relationstalen som används i denna text har uppdaterats retroaktivt med BNP-tal som motsvarar ENS 2010-beräkningen. De sociala utgifternas genomsnittliga andel av bruttonationalprodukten i Finland har under de senaste åren varit något högre än genomsnittet för EU28-länderna.

Social protection expenditure

In 2013, social expenditure in Finland totalled EUR 63.2 billion. In real terms, this was 3.8 per cent more than in the previous year. Per-capita expenditure amounted to EUR 11 624. Expenditure related to old age, including services and pensions, accounted for the greatest share of the total expenditure (37.4 per cent), amounting to EUR 23.7 billion in 2013, with old-age pensions being the greatest expenditure item. The second greatest function was sickness and health (24.1 per cent), representing EUR 15.2 billion.

Cash benefits accounted for 61.6 per cent and benefits in kind (services) for 38.4 per cent of total social expenditure. However, the proportions of benefits in kind and cash benefits vary greatly between the different functions of social protection. Benefits in kind accounted for 83.9 per cent in the sickness and health function, for 10.3 per cent in the old-age function, and for 52.9 per cent in the family and children function.

The level of social expenditure in relation to GDP has fluctuated between 24.1 and 31.8 per cent in the 2000s. In 2013, social expenditure in relation to GDP was 31.8 per cent, showing an increase of 1.4 percentage points on the previous year. The system of national accounts was revised in July 2014 and is now based on the new methodological manual for ESA 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010_en.html). The time series for GDP ratios applied in this report have been updated retrospectively to correspond with the ESA 2010 system. For some years now, the average level of social expenditure in relation to GDP has been slightly higher in Finland compared with the EU28 average.

Terveydenhuoltomenot toiminnoittain 1995–2013 vuoden 2013 hinnoin
Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1995–2013 i 2013 års priser
Health care expenditure by function 1995–2013, 2013 prices

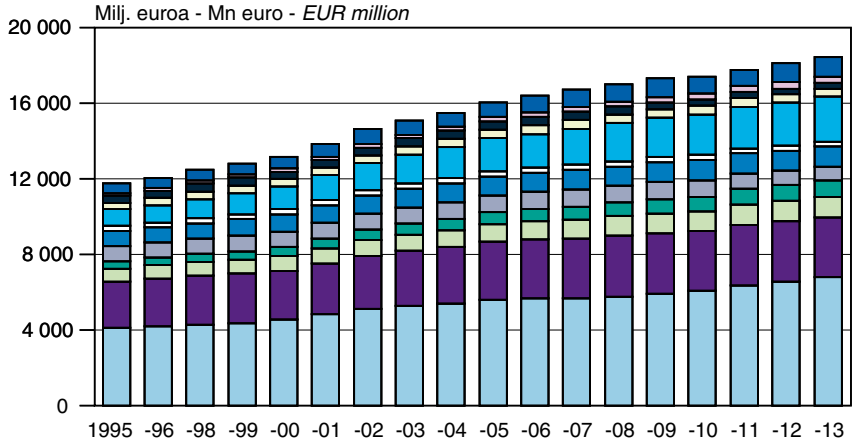

- Terveydenhuollon bruttoinvestoinnit - Hälso- och sjukvårdens bruttoinvesteringar - *Gross investment in health care*
- Matkat - Resor - *Travels*
- Terveydenhuollon hallintomenot - Administration av hälso- och sjukvård - *Health administration*
- Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat - Terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor - *Therapeutical appliances and other medical durables*
- Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat - Läkemedel och andra medicinska förbruknings-artiklar - *Pharmaceuticals and other medical non-durables*
- Muu terveydenhuolto - Övrig hälso- och sjukvård - *Other health care*
- Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto - Privat hälso- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen - *Private health care reimbursed under National Health Insurance*
- Vanhusten laitoshoito - Institutionsvård för äldre - *Institutional care for older people*
- Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto - Företagshälsovård och studerandehälsovård - *Occupational and student health care*
- Suun terveydenhuolto - Munhalsovard - *Oral health care*
- Perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskelu- ja hammashuolto) - Primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och tandvård - *Primary health care (excl.occupational, student and dental care)*
- Erikoissairaanhoito - Specialiserad sjukvård - *Specialised health care*

Lähde: Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2013. SVT. THL. - Källa: Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering 2013. FOS. THL. - *Source: Health expenditure and financing 2013. OSF. THL.*

Terveydenhuollon menot ja rahoitus

Vuonna 2013 Suomen terveydenhuoltomenot olivat 18,5 miljardia euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna terveydenhuollon menot kasvoivat reaalisesti 1,9 prosenttia. Asukasta kohden menot olivat 3 395 euroa.

Terveydenhuoltomenojen suhde bruttokansantuotteeseen nousi 0,1 prosenttiyksikköä vuodesta 2012 ja oli 9,1 prosenttia vuonna 2013. Vuonna 2012 Suomen terveydenhuoltomenojen bruttokansantuotesuhde oli pohjoismaiden alhaisin.

Erikoissairaanhoidon (6,8 miljardia euroa) ja perusterveydenhuollon (3,8 miljardia euroa) menot muodostivat hieman yli puolet vuoden 2013 terveydenhuoltomenoista.

Erikoissairaanhoidon menot kasvoivat reaalisesti 3,7 prosenttia. Lääkkeiden ja muiden lääkinnällisten kulutustavaroiden menot kasvoivat reaalisesti 4,8 prosenttia. Vanhusten laitoshoidon menot jatkoivat laskuaan.

Vuonna 2013 terveydenhuoltomenojen julkisen rahoituksen osuus oli 75,6 prosenttia ja yksityisen rahoituksen osuus 24,4 prosenttia. Julkisen rahoituksen osuus laski 0,3 prosenttiyksikköä vuodesta 2012.

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering

År 2013 var Finlands hälso- och sjukvårdsutgifter 18,5 miljarder euro. Jämfört med året innan ökade utgifterna för hälso- och sjukvården realt med 1,9 procent. Räknat per invånare var utgifterna 3 395 euro.

Hälso- och sjukvårdsutgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten steg med 0,1 procentenheter från 2012 och var 9,1 procent 2013. Finlands hälso- och sjukvårdsutgifter i relation till bruttonationalprodukten var lägst i Norden.

Den specialiserade sjukvårdens (6,8 miljarder euro) och primärvårdens (3,8 miljarder euro) utgifter utgjorde drygt hälften av hälso- och sjukvårdsutgifterna 2013. Realt ökade utgifterna för den specialiserade sjukvården med 3,7 procent. Realt ökade utgifterna för läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar med 4,8 procent. Utgifterna för institutionsvård för äldre fortsatte att sjunka.

År 2013 utgjorde den offentliga finansieringens andel av hälso- och sjukvårdsutgifterna 75,6 procent och den privata finansieringens andel 24,4 procent. Den offentliga finansieringens andel sjönk med 0,3 procentenheter från 2012.

Health expenditure and financing

Health expenditure in Finland amounted to EUR 18.5 billion in 2013. Health expenditure increased in real terms by 1.9 per cent on the previous year. Per capita expenditure amounted to EUR 3395.

Health expenditure in relation to GDP increased by 0.1 percentage points on 2012 and was 9.1 per cent in 2013. Finland had the lowest level of health expenditure in relation to GDP out of all the Nordic countries in 2012.

Expenditure on specialised health care (EUR 6.8 billion) and primary health care (EUR 3.8 billion) together accounted for slightly over half of the total in 2013. In real terms, specialised health care expenditure increased by 3.7 per cent. Expenditure on pharmaceuticals and other medical non-durables increased in real terms by 4.8 per cent. Expenditure on institutional care for older people continued to decrease.

In 2013, public financing of health expenditure accounted for 75.6 per cent and private financing for 24.4 per cent. The proportion of public financing decreased by 0.3 percentage points on 2012.

Terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2015
Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2015
Percentage of people who rated their own health as average or poor, 2000–2015

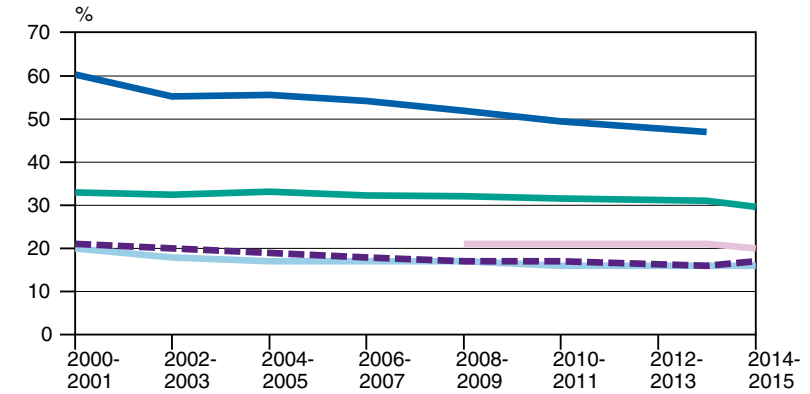

Eläkeikäinen väestö: 65–84-vuotiaat - Pensionerad befolkning: 65–84-åriga - *Retirement-age population: 65–84-year olds*

Aikuisväestö: 15–64-vuotiaat - Vuxenbefolkning: 15–64-åriga - *Adult population: 15–64-year olds*

Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat - Första och andra årents studerande vid yrkesläroanstalter - *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat - Första och andra årets studerande i gymnasiet - *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*

Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset - Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan - *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*

Lähteet: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL; Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL; Kouluterveyskysely. THL. - Källor: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL; Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL; Enkäten Hälsa i skolan. THL. - *Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly survey (EVTK). THL; Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL; The School Health Promotion Study. THL.*

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

Peruskoululaisista (8.-ja 9.-luokkalaiset) ja lukiolaisista (1. ja 2. vuoden opiskelijat) vajaa viidesosa ja ammattiin opiskelevista (1. ja 2. vuoden opiskelijat) viidesosa kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Nuorten kokemus omasta terveydentilastaan on pysynyt samalla tasolla viime vuosina. Noin kolmannes aikuisväestöstä (15–64-v.) kokee terveytensä korkeintaan keskitasoiseksi. Osuus on pysynyt lähes samana viime vuosina. Eläkeikäisestä väestöstä (65–84-v.) noin puolet piti vuonna 2013 terveydentilaansa korkeintaan keskitasoisena. Heidän kokemuksensa terveydestään on parantunut 2000-luvun alusta.

Viidesosa lukiolaisista, reilu kymmenesosa peruskoululaisista ja vajaa kymmenesosa ammattiin opiskelevista syö tuoreita tai keitettyjä kasviksia lähes päivittäin. Aikuisikäryhmissä tuoreita kasviksia päivittäin syövien osuus on kasvanut vuosikymmenen (2002–2014) aikana. Vuosikymmenen vaihteessa alle 65-vuotiaista vajaa puolet ja 65 vuotta täyttäneistä reilu kolmannes söi tuoreita kasviksia joka päivä. Liikuntaa harrastamattomien osuus on pienentynyt kaikissa väestöryhmissä viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Ylipainoisten nuorten osuus kasvoi 2000-luvun puoliväliin saakka, minkä jälkeen osuus on pysynyt lähes samana. Ylipainoisten osuus on kuitenkin lisääntynyt vuosikymmenen alusta alle 65-vuotiaiden aikuisten joukossa. Eläkeikäinen väestö poikkeaa muusta väestöstä: ylipainoisten osuus on pysynyt miltei samana koko tarkastelujakson ajan.

Päivittäin tupakoi kymmenesosa peruskoululaisista ja vajaa kymmenesosa lukiolaisista. Ammattiin opiskelevista päivittäin tupakoivia on noin kolmasosa. Nuorten tupakointi on selvästi harvinaisempaa kuin 2000-luvun alkupuolella. Tupakointi on vähentynyt myös aikuisväestön keskuudessa.

Humalahakuinen alkoholin käyttö on vähentynyt 2000-luvulla peruskoululaisilla sekä lukiolaispojilla. Lukiolaistyttöjen humalajuominen on samalla tasolla kuin 2000-luvun alkupuolella. Humalahakuinen juominen on yleisintä ammattiin opiskelevilla. 15–64-vuotiaiden humalahakuinen alkoholin käyttö lisääntyi hiukan vuosikymmenen puolivälissä, mutta laski sitten 2000-luvun alun tasolle. Humalajuominen oli vuonna 2014 yleisintä 45–54-vuotiaiden miesten ja harvinaisinta 25–34-vuotiaiden naisten ikäryhmässä.

Opiskeluun liittyvät vaikeudet olivat yleisimpiä lukiolaisilla. Ne ovat vähentyneet peruskoulun pojilla ja lisääntyneet lukion tytöillä viime vuosina. Työ- ja toimintakykyä haittaavasta sairaudesta tai vammasta ilmoittaneiden 15–64-vuotiaiden osuus on pysynyt lähes samalla tasolla vuosina 2002–2013. Vuonna 2013 eläkeikäisestä väestöstä noin joka kymmenes koki vaikeuksia ulkona liikkumisessa.

Väestön terveyskäyttäytymisen ja terveyden kuvaukset perustuvat THL:n vuosittain tai muutaman vuoden välein toteuttamiin väestökyselyihin: Kouluterveyskyselyyn, Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimukseen sekä Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimukseen. Kouluterveyskyselyn aineisto kerätään koululaisilta ja opiskelijoilta luokkakyselynä koko maassa. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki koulutuksen piirissä olevat 14–20-vuotiaat. AVTK-tutkimusta varten poimitaan väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. EVTK-tutkimusta varten poimitaan väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotisikäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Väestökyselyin saatu tieto on vastaajien antamaa tietoa omasta terveyskäyttäytymisestään ja terveydestään. Näin ollen se poikkeaa luonteeltaan rekistereistä ja tilastoista saatavasta tiedosta.

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

En knapp femtedel av grundskoleleverna (elever i klass 8 och 9) och gymnasisterna (studerande i åk 1 och 2) och en femtedel av yrkesstuderande (studerande i åk 1 och 2) upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt. De ungas upplevelse av sitt eget hälsotillstånd har hållits på samma nivå under de senaste åren. Cirka en tredjedel av den vuxna befolkningen (15–64 år) upplever sin hälsa vara högst medelmåttig. Andelen har varit nästan oförändrad de senaste åren. Av den pensionerade befolkningen (65–84 år) ansåg cirka hälften år 2013 sitt hälsotillstånd vara högst medelmåttigt. Deras självupplevda hälsa har förbättrats från början av 2000-talet.

En femtedel av gymnasieeleverna, drygt en tiondel av grundskoleeleverna och knappt en tiondel av yrkesskoleleverna äter färska eller kokta grönsaker nästan varje dag. I de vuxna åldersgrupperna har andelen personer med dagligt intag av färska grönsaker ökat under det senaste årtiondet (2002–2014). I skiftet av decenniet åt knappt hälften av personer under 65 år och drygt en tredjedel av dem som fyllt 65 år färska grönsaker varje dag. Andelen av dem som inte motionerade har minskat i alla befolkningsgrupper under de senaste tio åren.

Andelen överviktiga unga ökade fram till mitten av 2000-talet, varefter andelen har varit så gott som oförändrad. Andelen överviktiga har emellertid ökat från början av decenniet bland vuxna under 65 år. Den pensionerade befolkningen avviker från den övriga befolkningen: andelen överviktiga har varit så gott som oförändrad under hela granskningsperioden.

En tiondel av grundskoleleverna och en knapp tiondel av gymnasisterna röker dagligen. Cirka en tredjedel av de yrkesstuderande röker dagligen. Rökning är klart sällsyntare bland unga än under första hälften av 2000-talet. Bland den vuxna befolkningen har rökningen också minskat.

Alkoholförtäringen i berusningssyfte har minskat på 2000-talet bland grundskolelever och pojkar i gymnasiet. Bland flickorna i gymnasiet har alkoholförtäringen i berusningssyfte hållits på samma nivå som under 2000-talets första hälft. Alkoholförtäring i berusningssyfte är vanligast bland yrkesstuderande. Alkoholförtäring i berusningssyfte bland 15–64-åringar ökade något i mitten av decenniet, men minskade sedan till samma nivå som i början av 2000-talet. År 2014 var berusningsdrickandet vanligast bland 45–54-åriga män och mest sällsynt bland 25–34-åriga kvinnor.

Studierelaterade problem var vanligast bland gymnasieeleverna. Under de senaste åren har de minskat bland pojkar i grundskolan och ökat bland flickor i gymnasiet. Andelen 15–64-åringar som uppgav en sjukdom eller en skada som förorsakar en nedsättning av arbets- och funktionsförmågan har varit så gott som på samma nivå åren 2002–2013. Av den pensionerade befolkningen upplevde år 2013 cirka var tionde svårigheter med att röra sig utomhus.

Beskrivningarna av befolkningens hälsobeteende och hälsa baserar sig på befolkningsenkäter som THL genomför årligen eller med några års mellanrum: Enkäten Hälsa i skolan, undersökningen om den vuxna befolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) samt undersökningen om den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). Materialet för enkäten Hälsa i skolan samlas in av elever och studerande som en klassenkät i hela landet. Målet är att nå alla 14–20-åringar som är under utbildning med enkäten. För AVTK-undersökningen väljs ur befolkningsregistret årligen ett randomiserat urval av 5 000 personer som representerar befolkningen i åldern 15–64 år. För EVTK-undersökningen väljs ur befolkningsregistret med två års mellanrum ett urval av 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år, stratifierat efter kön och 5-årsåldersgrupp. Data som insamlats genom befolkningsenkäter består av respondenternas egna uppgifter om sitt eget hälsobeteende och sin hälsa. På det sättet avviker materialet från de uppgifter som fås från register och statistik.

Population health and health behaviour

More than one in five comprehensive school pupils (year 8 and 9) and upper secondary school students (year 1 and 2) and just over one in five vocational school students (year 1 and 2) rated their health as average or poor. Young people's perception of their own health has remained at the same level in recent years. About one third of adults (aged 15–64) rate their own health as average at best. This percentage has remained unchanged over the past few years. In 2013, about half of retirement-age people (age 65–84) rated their own health as average at best. Their perceived state of health has improved since the early 2000s.

One in five upper secondary school students, more than one in ten comprehensive school students and less than one in ten vocational school students ate raw or cooked vegetables nearly every day. Among adults, the percentage of those who eat fresh vegetables every day has increased during this decade (2002–2014). At the turn of the decade, nearly half of people under 65 and more than one in three people aged 65 and over had fresh vegetables every day. During the past ten years, the percentage of people who do not exercise at all has fallen in all population groups.

The proportion of overweight young people increased until the mid-2000s and has since then remained roughly the same. However, the proportion of overweight people has increased among adults under 65 since the beginning of the decade. People of retirement age are an exception in this respect: the proportion of overweight people has remained almost unchanged throughout the period under review.

One in ten comprehensive school pupils and just under one in ten upper secondary school students smoked daily. One in three vocational school students smoked daily. Smoking among young people is clearly less common than in the early 2000s. Smoking has decreased among adults, too.

In the 2000s, binge drinking has become less common in comprehensive school and among boys in upper secondary school. Binge drinking among girls in upper secondary school has remained at the level of the early 2000s. Binge drinking is the most common among vocational school students. Binge drinking among adults aged 15–64 increased slightly halfway through the decade, but subsequently fell again to the level of the start of the decade. In 2014, binge drinking was most common among men aged 45–54 and rarest among women aged 25–34.

Upper secondary school students were the most likely to experience problems with their school work. Problems with school work decreased among boys in comprehensive school and increased among girls in upper secondary school. The proportion of people aged 15–64 who reported having an illness or disability which reduced their work ability or functional capacity has remained unchanged between 2002 and 2013. In 2013, around one in ten persons in the retirement-age population experienced difficulties with mobility outside the home.

Data on population health and health behaviour derive from surveys carried out by THL every year or every few years: the School Health Promotion Study, Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, and Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population. Data for the School Health Promotion Study are collected from pupils and students across the country. The aim

is to reach all pupils and students aged 14–20. For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population Register each year. For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and age according to five-year age groups. The data in the surveys consist of information provided by the respondents on their own health and health behaviour. It is consequently different in nature from data that derive from registers and statistics.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvan tasosta 1993–2013
Befolkningens åsikter om nivån på socialskyddet 1993–2013
Public opinion on the level of social protection, 1993–2013

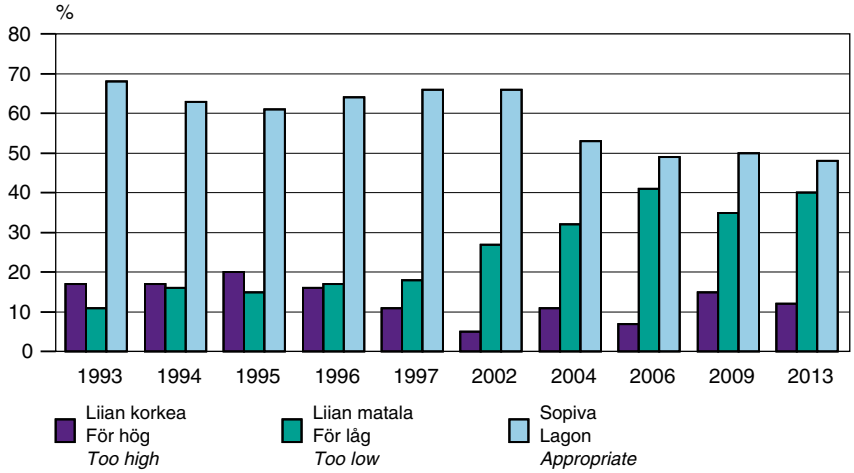

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. - Källa: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. - *Source: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta ja sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmästä

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta sekä sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmästä perustuvat THL:n toteuttamaan Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kyselyyn, jossa yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. HYPA-kysely toteutetaan noin joka kolmas vuosi, ja vuoden 2013 kysely oli järjestykseltään neljäs. Kyselyllä kerätään tietoa väestöltä muun muassa sosiaaliturvaan sekä sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmään liittyvistä mielipiteistä. Vuosikirjan vuoden 2004 tiedot perustuvat puhelinhaastattelun ja postikyselyn tietoihin, vuoden 2006 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin, vuoden 2009 tiedot postikyselyn tietoihin sekä vuoden 2013 tiedot puhelinhaastatteluihin. (Ks. vuosikirjan Lähteet-osa.)

Sosiaaliturvan tasoa sopivana pitävien osuus oli 1990-luvulla ja vielä 2000-luvun alussa yli 60 prosenttia. Vuodesta 2004 alkaen tämä osuus on pysynyt alle 50 prosentissa. Sosiaaliturvan tasoa liian matalana pitävien osuus on puolestaan kohonnut runsaasta 25 prosentista 40 prosenttiin.

Vuoden 2013 aineiston mukaan valtaosa vastaajista luotti sosiaalipalvelujen toimivuuteen. Runsas kaksi kolmasosaa vastaajista sanoi olevansa täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että palvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin. Verrattaessa vuotta 2013 vuosiin 2006 ja 2009 asenteet ovat muuttuneet kuitenkin hienoisesti kriittisempään suuntaan. Terveyspalveluihin oltiin tyytyväisiä, sillä runsas 70 prosenttia väestöstä oli vuonna 2013 täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että terveyspalvelut toimivat hyvin.

Väestön mielipiteet yksityisistä palveluista pysyivät vakaina vuosien 2004 ja 2013 välillä. Vuonna 2009 yksityisten palvelujen lisäämisen kannatus oli sekä miehillä että naisilla matalimmillaan, tällöin vain noin kolmannes väestöstä kannatti yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäämistä. Yksityisten palvelujen lisäämisen kannatus kasvoi kuitenkin uudelleen vuonna 2013 molemmilla sukupuolilla. Vuosina 2009 ja 2013 yksityisten terveyspalvelujen ja vuonna 2009 myös yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämistä kannatti ja vastusti yhtä suuri osa väestöstä.

Befolkningens åsikter om socialskyddet samt om social- och hälsovårdssystemet

Befolkningens åsikter om socialskyddet baserar sig på enkäten om finländarnas välfärd och tillgång till service (HYPA) som genomförts av Institutet för hälsa och välfärd och som består av telefon- och besöksintervjuer, postenkäter och registermaterial. HYPA-enkäten genomförs cirka vart tredje år, och 2013 års enkät var den fjärde i ordningen. Genom enkäten insamlas information från befolkningen, bland annat åsikter som gäller socialskyddet samt social- och hälsovårdssystemet. Årsboken 2004 baserar sig på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju och en postenkät, årsboken 2006 på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju, årsboken 2009 på uppgifter som insamlats genom en postenkät samt årsboken 2013 på telefonintervjuer. (Se avsnittet Källor i årsboken).

På 1990-talet och i början av 2000-talet ansåg mer än 60 procent av dem som svarade på enkäten att socialskyddet var på en lämplig nivå. Sedan år 2004 har denna andel varit under 50 procent. Andelen respondenter som anser att socialskyddet är på för låg nivå har å sin sida ökat från drygt 25 procent till 40 procent.

Enligt materialet för år 2013 litade de flesta av respondenterna på att den sociala servicen fungerar. Drygt två tredjedelar av respondenterna uppgav sig vara helt eller någorlunda av samma åsikt om att servicen allmänt taget fungerar bra. En jämförelse av år 2013 med åren 2006 och 2009 ger vid handen att åsikterna blivit en aning mer kritiska. Respondenterna var nöjda med hälso- och sjukvårdstjänsterna, eftersom drygt 70 procent av befolkningen var helt eller någorlunda av samma åsikt om att hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar bra.

Befolkningens åsikter om de privata tjänsterna har inte förändrats mellan åren 2004 och 2013. År 2009 var understödet för en ökning av de privata tjänsterna som lägst bland både män och kvinnor. Då understödde endast cirka en tredjedel av befolkningen en ökning av de privata social- och hälsovårdstjänsterna. Understödet för en ökning av de privata tjänsterna ökade dock på nytt år 2013 bland respondenter av båda könen. En lika stor del av befolkningen stödde och motsatte sig en ökning av de privata hälso- och sjukvårdstjänsterna åren 2009 och 2013, och detsamma gällde också den privata sociala servicen år 2009.

Public opinion on social protection and on the system of social and health services

Information on public opinion about social protection and social and health service delivery system derives from a THL survey entitled Welfare and Services in Finland, which comprises data from interviews (telephone and first-hand), postal questionnaires and register data. The survey is carried out once every three years or so. The 2013 survey was the fourth of its kind. The survey gathers information on public opinion on matters such as social security and the system of social and health services. The data for 2004 in the yearbook derive from information collected through telephone interviews and a postal questionnaire, the data for 2006 from information collected through telephone interviews, the data for 2009 on information collected through a postal questionnaire, and the data for 2013 on information collected through telephone interviews (cf. the section 'Sources' in this yearbook).

In the 1990s and even in the early 2000s, more than 60 per cent of respondents considered the level of social protection appropriate. Since 2004 this proportion has remained below 50 per cent. The proportion of respondents who said social protection was too low has, in its turn, increased from 25 per cent to 40 per cent.

According to the data from 2013, a majority of respondents had confidence in the functioning of social services. Just over two thirds of respondents agreed fully or to some extent with the statement that services work well on the whole. A comparison between the year 2013 and the years 2006 and 2009 shows, however, that attitudes have become slightly more critical. People were satisfied with health services, and just over 70 per cent of the population agreed fully or to some extent with the statement that health services work well.

The public opinion on private services showed little change between 2004 and 2013. In 2009, the support for more private services was at its lowest among both men and women with only about a third of the population supporting an increase in the provision of private social and health services. The support for more private services increased, however, again in 2013 among both men and women. In 2009 and 2013 more private health services and in 2009 more private social services were supported and opposed by an equal proportion of the population.

Symbolit

0,0	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
-	Ei yhtään havaintoa
.	Tieto on epäloogisen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
*	Ennakkotieto
e	Ennuste
b	Aikasarjakatkos
d	Eroja laskentatavassa

Vaaka- tai pystysuora viiva, joka katkaisee aikasarjan, tarkoittaa, että viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Teckenförklaring

0,0	Mindre än hälften av den använda enheten
-	Värdet noll
.	Uppgift kan inte förekomma
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd
*	Preliminär uppgift
e	Estimat
b	Avbrott i tidsserier
d	Skillnader i metodik

En horisontal eller vertikal linje, som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara.

Explanation of symbols

0.0	Magnitude less than half of unit employed
-	Nil observations
.	Category not applicable
..	Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
*	Preliminary data
e	Estimate
b	Break in series
d	Differences in methodology

A horizontal or vertical line drawn across a time series indicates substantial breaks in the homogeneity of a series.

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2014 lopussa
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2014
Population by age group at year-end, 1995–2014

Vuosi År *Year*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*								Yhteensä Totalt *Total*
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	454 940	516 830	632 169	1 952 541	827 929	432 277	233 122	67 018	5 116 826
1996	451 979	516 588	635 973	1 924 196	860 429	435 613	237 675	69 867	5 132 320
1997	445 328	516 022	644 802	1 892 869	895 840	438 068	241 706	72 714	5 147 349
1998	436 772	514 373	656 317	1 859 721	933 643	435 402	248 496	74 922	5 159 646
1999	427 688	515 313	660 272	1 833 883	966 978	435 783	254 329	77 056	5 171 302
2000	419 710	516 623	659 008	1 813 430	995 146	436 789	262 014	78 395	5 181 115
2001	411 026	520 561	654 819	1 800 447	1 020 677	437 697	270 014	79 660	5 194 901
2002	403 648	523 361	650 392	1 784 231	1 046 099	440 655	276 964	80 945	5 206 295
2003	399 889	520 208	650 625	1 770 767	1 065 048	444 997	285 539	82 659	5 219 732
2004	398 826	515 734	651 469	1 756 713	1 082 929	450 525	297 340	83 075	5 236 611
2005	400 107	506 797	654 878	1 744 795	1 107 838	448 198	304 378	88 589	5 255 580
2006	401 941	499 240	657 351	1 734 315	1 115 391	465 025	309 948	93 744	5 276 955
2007	404 650	489 940	659 186	1 730 678	1 140 799	462 640	314 299	98 292	5 300 484
2008	408 927	482 235	658 617	1 732 525	1 151 942	472 847	315 424	103 797	5 326 314
2009	414 405	473 918	659 108	1 730 467	1 163 088	483 362	318 388	108 691	5 351 427
2010	419 160	468 517	659 864	1 726 017	1 160 677	505 492	321 389	114 160	5 375 276
2011	422 063	466 919	660 647	1 721 353	1 150 645	535 907	324 630	119 103	5 401 267
2012	424 552	466 840	660 471	1 716 664	1 139 954	565 327	329 282	123 584	5 426 674
2013	424 402	470 619	654 417	1 714 946	1 130 339	592 151	335 321	129 075	5 451 270
2014	423 283	473 325	648 668	1 713 377	1 121 712	615 487	341 861	134 040	5 471 753

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.*

2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2014 lopussa, %
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2014, %
Population by age group at year-end, 1995–2014, %

Vuosi År *Year*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*								Yhteensä Totalt *Total*		
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+
	%										
1995	8,9	10,1	12,4	38,2	16,2	8,4	4,6	1,3	100	14,3	5,9
1996	8,8	10,1	12,4	37,5	16,8	8,5	4,6	1,4	100	14,5	6,0
1997	8,7	10,0	12,5	36,8	17,4	8,5	4,7	1,4	100	14,6	6,1
1998	8,5	10,0	12,7	36,0	18,1	8,4	4,8	1,5	100	14,7	6,3
1999	8,3	10,0	12,8	35,5	18,7	8,4	4,9	1,5	100	14,8	6,4
2000	8,1	10,0	12,7	35,0	19,2	8,4	5,1	1,5	100	15,0	6,6
2001	7,9	10,0	12,6	34,7	19,6	8,4	5,2	1,5	100	15,2	6,7
2002	7,8	10,1	12,5	34,3	20,1	8,5	5,3	1,6	100	15,3	6,9
2003	7,7	10,0	12,5	33,9	20,4	8,5	5,5	1,6	100	15,6	7,1
2004	7,6	9,8	12,4	33,5	20,7	8,6	5,7	1,6	100	15,9	7,3
2005	7,6	9,6	12,5	33,2	21,1	8,5	5,8	1,7	100	16,0	7,5
2006	7,6	9,5	12,5	32,9	21,1	8,8	5,9	1,8	100	16,5	7,7
2007	7,6	9,2	12,4	32,7	21,5	8,7	5,9	1,9	100	16,5	7,8
2008	7,7	9,1	12,4	32,5	21,6	8,9	5,9	1,9	100	16,7	7,9
2009	7,7	8,9	12,3	32,3	21,7	9,0	5,9	2,0	100	17,0	8,0
2010	7,8	8,7	12,3	32,1	21,6	9,4	6,0	2,1	100	17,5	8,1
2011	7,8	8,6	12,2	31,9	21,3	9,9	6,0	2,2	100	18,1	8,2
2012	7,8	8,6	12,2	31,6	21,0	10,4	6,1	2,3	100	18,8	8,3
2013	7,8	8,6	12,0	31,5	20,7	10,9	6,2	2,4	100	19,4	8,5
2014	7,7	8,7	11,9	31,3	20,5	11,2	6,2	2,4	100	19,9	8,7

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.*

3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2014
Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2014
Mean population by age group, 1995–2014

Vuosi År *Year*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*								Yhteensä Totalt *Total*
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	455 308	516 699	631 629	1 961 029	817 058	429 987	230 593	65 489	5 107 790
2000	423 699	515 968	659 640	1 823 657	981 062	436 286	258 172	77 726	5 176 209
2001	415 368	518 592	656 914	1 806 939	1 007 912	437 243	266 014	79 028	5 188 008
2002	407 338	521 961	652 606	1 792 339	1 033 388	439 176	273 489	80 303	5 200 599
2003	401 770	521 785	650 509	1 777 499	1 055 574	442 826	281 252	81 802	5 213 015
2004	399 358	517 971	651 047	1 763 740	1 073 989	447 761	291 440	82 867	5 228 172
2005	399 467	511 266	653 174	1 750 754	1 095 384	449 362	300 859	85 832	5 246 096
2006	401 024	503 019	656 115	1 739 555	1 111 615	456 612	307 163	91 167	5 266 268
2007	403 296	494 590	658 269	1 732 497	1 128 095	463 833	312 124	96 018	5 288 720
2008	406 789	486 088	658 902	1 731 602	1 146 371	467 744	314 862	101 045	5 313 399
2009	411 666	478 077	658 863	1 731 496	1 157 515	478 105	316 906	106 244	5 338 871
2010	416 783	471 218	659 486	1 728 242	1 161 883	494 427	319 889	111 426	5 363 352
2011	420 612	467 718	660 256	1 723 685	1 155 661	520 700	323 010	116 632	5 388 272
2012	423 308	466 880	660 559	1 719 009	1 145 300	550 617	326 956	121 344	5 413 971
2013	424 477	468 730	657 444	1 715 805	1 135 147	578 739	332 302	126 330	5 438 972
2014	423 843	471 972	651 543	1 714 162	1 126 026	603 819	338 591	131 558	5 461 512

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.*

4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060
Population projection by age group for 2020–2060

Vuosi År *Year*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*							Yhteensä Totalt *Total*		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+
2020	408 456	496 721	2 350 188	1 075 692	712 082	397 098	154 976	5 595 213	1 264 156	552 074
2025	407 818	485 411	2 395 302	1 023 897	679 167	521 526	177 867	5 690 988	1 378 560	699 393
2030	401 549	480 196	2 404 264	1 004 597	673 979	585 238	219 209	5 769 032	1 478 426	804 447
2035	396 527	476 238	2 391 236	1 026 672	659 117	571 758	303 677	5 825 225	1 534 552	875 435
2040	396 982	468 968	2 380 197	1 073 385	617 245	579 416	345 298	5 861 491	1 541 959	924 714
2050	396 003	468 160	2 350 706	1 087 323	675 694	547 934	388 323	5 914 143	1 611 951	936 257
2060	389 285	464 191	2 335 317	1 066 099	708 614	616 619	398 711	5 978 836	1 723 944	1 015 330

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.*

5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %
Population projection by age group for 2020–2060, %

Vuosi År *Year*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*							Yhteensä Totalt *Total*		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+
	%									
2020	7,3	8,9	42,0	19,2	12,7	7,1	2,8	100	22,6	9,9
2025	7,2	8,5	42,1	18,0	11,9	9,2	3,1	100	24,2	12,3
2030	7,0	8,3	41,7	17,4	11,7	10,1	3,8	100	25,6	13,9
2035	6,8	8,2	41,0	17,6	11,3	9,8	5,2	100	26,3	15,0
2040	6,8	8,0	40,6	18,3	10,5	9,9	5,9	100	26,3	15,8
2050	6,7	7,9	39,7	18,4	11,4	9,3	6,6	100	27,3	15,8
2060	6,5	7,8	39,1	17,8	11,9	10,3	6,7	100	28,8	17,0

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.*

6. Väestö maakunnittain vuoden 2014 lopussa ja väestöennuste 2030
Befolkningen efter landskap vid utgången av 2014 och befolkningsprognos för 2030
Population by region at the end of 2014 and population projection for 2030

Maakunta Landskap *Region*	Vuosi • År • *Year* 2014				Ennuste • Prognos • *Projection* Vuosi • År • *Year* 2030			
	Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*			Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*		
		0–6	75+	75+ %		0–6	75+	75+ %
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**5 471 753**	**423 283**	**475 901**	**8,7**	**5 769 032**	**401 549**	**804 447**	**13,9**
Uusimaa • Nyland	1 603 389	130 894	102 405	6,4	1 825 830	131 356	200 745	11,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	472 726	34 299	44 170	9,3	494 420	31 785	73 809	14,9
Satakunta • Satakunta	223 985	15 549	24 445	10,9	217 931	14 036	36 979	17,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	175 349	12 859	16 970	9,7	179 635	11 481	28 499	15,9
Pirkanmaa • Birkaland	503 382	39 891	43 938	8,7	546 271	38 351	73 609	13,5
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	202 009	13 857	19 602	9,7	203 483	12 409	34 619	17,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	179 857	11 491	19 573	10,9	172 059	10 088	30 432	17,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	131 764	8 356	14 787	11,2	127 697	7 569	22 089	17,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	151 560	8 835	18 766	12,4	139 822	7 715	27 832	19,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	248 406	17 317	25 192	10,1	249 350	16 399	39 302	15,8
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	165 258	11 154	16 980	10,3	162 474	10 495	27 156	16,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	275 363	21 543	25 446	9,2	279 574	19 692	41 129	14,7
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	193 399	15 413	20 219	10,5	193 130	14 203	30 587	15,8
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	181 158	15 152	17 813	9,8	191 830	14 728	26 972	14,1
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	68 830	6 291	6 185	9,0	70 150	5 793	10 120	14,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	405 398	39 849	29 869	7,4	433 569	37 136	53 856	12,4
Kainuu • Kajanaland	79 258	5 217	8 972	11,3	71 487	4 236	13 289	18,6
Lappi • Lappland • *Lapland*	181 746	13 174	18 087	10,0	177 642	11 821	28 885	16,3
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	28 916	2 142	2 482	8,6	32 678	2 256	4 538	13,9

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland; Population Projection. OSF. Statistics Finland.*

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2014
Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2014
Births and perinatal and infant deaths, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Syntyneet lapset[1] • Födda barn[1] • *Births[1]*								
	Yhteensä Totalt *Total*	Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*	Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*	Pienipainoiset Låg födelsevikt *Low birth weight* < 2 500 g/gr	Lapsi kotona Barnet hemma *Child at home* 7 vrk/dygn/*days*	Perinataali-kuolleet Perinatalt döda *Perinatal deaths*		Imeväiskuolleet Döda spädbarn *Infant deaths*	
				%	%		/1 000[2]		/1 000[3]
1990	65 770	65 455	315	3,9	83,2	517	7,9	371	5,7
1991	65 627	65 305	322	4,0	86,4	549	8,4	369	5,7
1992	66 918	66 642	276	4,1	89,9	474	7,1	329	4,9
1993	65 015	64 739	276	4,1	91,3	438	6,7	281	4,3
1994	65 138	64 884	254	4,2	92,0	438	6,7	306	4,7
1995	63 119	62 817	302	4,3	91,8	435	6,9	245	3,9
1996	60 713	60 469	244	4,4	91,4	379	6,2	226	3,7
1997	59 294	59 052	242	4,2	92,2	371	6,3	241	4,1
1998	57 034	56 796	238	4,4	92,2	375	6,6	227	4,0
1999	57 649	57 439	210	4,6	91,8	329	5,7	218	3,8
2000	56 768	56 538	230	4,6	92,3	328	5,8	205	3,6
2001	55 996	55 785	211	4,5	92,2	308	5,5	171	3,1
2002	55 547	55 333	214	4,5	92,5	309	5,6	166	3,0
2003	56 632	56 449	183	4,3	92,3	280	4,9	182	3,2
2004	57 759	57 569	190	4,4	92,2	303	5,2	195	3,4
2005	57 820	57 635	185	4,3	92,2	288	5,0	175	3,0
2006	59 051	58 859	192	4,5	93,0	286	4,8	170	2,9
2007	58 933	58 727	206	4,5	92,8	303	5,1	163	2,8
2008	59 801	59 607	194	4,3	93,5	290	4,8	161	2,7
2009	60 790	60 583	207	4,5	92,4	301	5,0	163	2,7
2010	61 372	61 192	180	4,5	92,8	248	4,0	135	2,2
2011	60 258	60 094	164	4,3	92,5	242	4,0	140	2,3
2012	59 857	59 693	164	4,2	93,0	235	3,9	135	2,2
2013	58 525	58 372	152	4,2	94,2	203	3,5	104	1,7
2014	57 805	57 639	166	4,3	94,2	228	3,9	..	..

1) THL:n syntyneiden lasten rekisterissä on tiedot kaikista Suomessa syntyneistä lapsista, kun taas Tilastokeskuksen virallisissa väestötilastoissa on tiedot niistä syntyneistä lapsista, joiden äidin vakituinen asuinpaikka on lapsen syntymähetkellä Suomessa synnytyspaikasta riippumatta • I THL register över födda barn finns uppgifter om alla barn som fötts i Finland, medan Statistikcentralens offentliga befolkningsstatistik innehåller uppgifter om de barn vars mamma stadigvarande bor i Finland vid barnets födelse oberoende av var förlossningen sker. • *In THL's Medical birth register THL includes data on all children born in Finland, while Statistics Finland's official population statistics contain data on all children born whose mother has a permanent domicile in Finland at the time of the child's birth whatever the place of delivery.*

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • *Stillbirths and deaths before 7 days per 1000 births.*

3) Alle vuoden iässä kuolleet (pl. kuolleena syntyneet) 1 000 elävänä syntynyttä kohti syntymävuoden mukaan. Lähde: Tilastokeskus. • Döda före ett års ålder (exkl. dödfödda) per 1 000 levande födda efter födelseår. Källa: Statistikcentralen. • *Deaths before the age of one year (stillbirths excluded) per 1000 live births by year of birth. Source: Statistics Finland.*

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL • *Source: Perinatal statistics. OSF. THL.*

8. Synnyttäjät 1990–2014
Föderskor 1990–2014
Parturients, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Synnyttäjät Föderskor *Parturients*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*						Keski-ikä • Medelålder • *Mean age*	
		–19	35+	15–19	20–34	35–49	15–49	Kaikki Alla *All*	Ensisynnyttäjät Förstföderskor *Primiparas*
		%	%	/1 000[1)]	/1 000[1)]	/1 000[1)]	/1 000[1)]		
1990	64 960	2,8	13,9	12,4	99,5	16,0	51,6	29,1	26,8
1995	62 192	2,5	15,1	9,8	100,9	15,6	49,0	29,7	27,5
2000	55 851	2,9	18,4	10,1	91,2	17,9	45,8	29,9	27,6
2001	55 135	3,1	18,9	10,6	90,1	18,2	45,6	29,9	27,6
2002	54 698	3,3	19,2	11,2	89,4	18,6	45,6	29,9	27,6
2003	55 788	2,9	19,4	10,4	91,6	19,3	46,8	30,0	27,8
2004	56 878	2,9	19,4	10,6	93,3	19,9	48,0	30,0	27,8
2005	56 961	2,8	19,0	10,3	93,8	19,7	48,3	30,0	27,9
2006	58 158	2,6	18,7	9,5	96,1	20,1	49,5	30,0	27,9
2007	58 025	2,5	18,5	9,2	95,6	20,2	49,5	30,0	28,0
2008	58 925	2,4	18,1	8,7	96,8	20,3	50,3	30,1	28,1
2009	59 918	2,4	17,8	8,6	97,9	20,6	51,2	30,1	28,1
2010	60 422	2,3	18,0	8,5	97,9	21,2	51,7	30,1	28,2
2011	59 385	2,1	18,7	7,8	95,0	21,8	50,9	30,2	28,4
2012	59 039	2,0	19,5	7,6	93,1	22,7	50,7	30,3	28,4
2013	57 728	2,0	20,0	7,4	89,9	23,0	49,8	30,4	28,5
2014	57 019	1,9	20,4	7,3	88,0	23,2	49,3	30,5	28,6

Vuosi År *Year*	Siviilisääty • Civilstånd • *Marital status*			Aiemmat raskaudet Tidigare graviditeter *Previous pregnancies*				Aiemmat synnytykset Tidigare förlossningar *Previous deliveries*			
	Naimisissa Gift *Married*	Avoliitossa Samboende *Cohabiting*	Muut Övriga *Others*	0	1	2	3-	0	1	2	3-
	%										
1990	74,2	17,6	6,8	30,1	30,4	20,3	18,3	39,0	33,6	17,4	8,5
1995	66,8	22,3	11,0	30,2	30,8	19,3	19,5	38,7	34,5	16,9	9,6
2000	58,2	28,3	12,7	31,2	30,0	18,6	20,1	40,4	33,5	16,0	9,9
2001	57,2	30,0	13,4	31,5	29,8	18,7	19,9	40,7	33,2	16,0	10,0
2002	60,6	32,0	13,5	31,8	29,7	18,6	19,8	41,3	33,1	15,5	10,0
2003	60,9	32,8	12,7	32,4	29,7	18,3	19,5	42,1	32,9	15,3	9,7
2004	59,7	34,0	8,5	32,5	29,3	18,2	19,9	42,1	32,6	15,1	10,0
2005	59,9	33,4	8,8	32,6	29,8	18,1	19,5	42,4	33,0	14,7	9,8
2006	59,9	30,3	9,6	32,4	30,3	17,8	19,3	42,2	33,3	14,5	9,7
2007	59,3	32,8	7,8	32,1	30,3	18,0	19,3	42,0	33,4	14,5	9,8
2008	58,6	33,6	7,6	32,1	30,2	17,9	19,8	42,0	33,6	14,6	9,8
2009	57,8	32,4	9,5	32,4	30,0	17,7	19,8	42,3	33,4	14,6	9,7
2010	57,8	32,5	9,5	32,2	30,2	17,8	19,8	42,2	33,7	14,5	9,7
2011	57,8	32,0	9,9	31,5	30,2	18,1	20,1	41,2	34,1	14,7	10,0
2012	57,5	31,9	10,3	31,6	29,9	18,1	20,4	41,3	34,0	14,7	10,0
2013	56,9	33,3	9,3	31,5	29,7	18,3	20,5	40,7	34,1	15,1	10,1
2014	55,4	33,9	10,1	32,1	29,7	17,8	20,4	41,0	34,3	14,7	9,9

1) Synnyttäjiä tuhatta vastaavanikäistä naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i samma ålder. • *Parturients per 1000 women of the same age.*

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • *Source: Perinatal statistics. OSF. THL.*

9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2014
Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2014
Deliveries and some interventions, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Synnytyssairaalat Förlossningssjukhus *Delivery hospitals*	Synnytyksiä/sairaala Förlossningar/sjukhus *Deliveries/hospital*	Monisikiöinen Flerbörd *Multiple*	Ennenaikainen[2)] Prematur[2)] *Premature[2)]*
			/100 000[1)]	%
1990	49	1 326	1 208	5,4
1995	45	1 382	1 447	5,7
2000	40	1 396	1 626	6,3
2001	40	1 378	1 545	6,0
2002	37	1 478	1 532	6,0
2003	36	1 550	1 500	5,7
2004	34	1 673	1 521	5,8
2005	34	1 675	1 496	5,7
2006	34	1 711	1 513	5,9
2007	34	1 707	1 548	5,7
2008	34	1 733	1 471	5,8
2009	32	1 872	1 437	5,7
2010	32	1 888	1 551	5,8
2011	31	1 916	1 446	5,6
2012	31	1 904	1 365	5,7
2013	30	1 924	1 368	5,7
2014	29	1 967	1 363	5,7

Vuosi År *Year*	Toimenpiteet • Åtgärder • *Interventions*			
	Jokin kivunlievitys[3)] Någon smärtlindring[3)] *Any pain relief[3)]*	Epiduraali[3)] Epidural[3)] *Epidural[3)]*	Keisarileikkaus Kejsarsnitt *Caesarean section*	Imukuppi-/pihtisynnytys Vakuumextraktor/tång *Vacuum extraction/ forceps*
	%			
1990	..	11,3	13,7	3,4
1995	78,0	22,0	15,8	5,1
2000	84,9	39,0	16,0	6,1
2001	84,8	40,2	16,7	6,0
2002	86,5	42,3	16,6	6,2
2003	87,1	45,2	16,4	6,5
2004	88,4	45,5	16,6	7,0
2005	87,6	41,8	16,5	7,5
2006	89,8	40,8	16,3	8,2
2007	89,2	44,2	16,5	8,2
2008	89,6	44,9	16,7	8,5
2009	89,8	45,1	15,9	8,5
2010	90,7	46,1	16,3	8,7
2011	91,6	47,3	16,3	8,6
2012	91,7	48,2	16,3	8,8
2013	91,9	48,3	16,3	8,7
2014	91,5	49,0	16,1	8,8

1) 100 000 synnytystä kohti. • Per 100 000 förlossningar. • *Per 100 000 deliveries.*
2) Ennen täyttä 37 raskausviikkoa. • Före 37 graviditetsveckor. • *Before 37 gestational weeks.*
3) Alatiesynnytyksen yhteydessä. • Vid vaginal förlossning. • *In vaginal delivery.*

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • *Source: Perinatal statistics. OSF. THL.*

10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2014
Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2014
Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2014

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt *Hospital district*	Synnyttäjät • Föderskor • *Parturients*				Syntyneet lapset • Födda barn • *Births*			
	Yhteensä Totalt *Total*		Keski-ikä Medelålder *Mean age*		Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*	Kuolleena syntyneet Dödfödda *Still-births*	Perinataali-kuolleet Perinatalt döda *Perinatal deaths*	
			Kaikki Alla *All*	Ensisynnytäjät Först föderskor *Primiparas*				
		/1 000[1)]	vuosia • år • *years*					/1 000[2)]
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**57 019**	**49,3**	**30,5**	**28,6**	**57 639**	**166**	**228**	**3,9**
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • *Helsinki and Uusimaa*	17 750	46,5	31,3	29,8	17 954	48	67	3,7
-Helsinki • Helsingfors	7 553	46,5	31,7	30,4	7 628	21	30	3,9
-Uusimaa • Nyland	10 197	46,4	31,0	29,2	10 326	27	37	3,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 709	46,3	30,3	28,6	4 752	12	18	3,8
Satakunta	2 084	49,2	29,6	27,4	2 110	7	9	4,3
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	1 592	45,9	30,2	28,1	1 617	4	10	6,2
Pirkanmaa • Birkaland	5 488	48,8	30,6	28,8	5 552	16	22	4,0
Päijät-Häme	1 897	45,2	30,1	27,9	1 909	4	6	3,1
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 425	44,1	30,0	28,0	1 437	4	6	4,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	1 118	45,6	30,3	28,0	1 123	6	6	5,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	799	43,5	30,0	27,9	808	2	3	3,7
Itä-Savo • Östra Savolax	323	42,7	29,6	26,8	324	1	1	3,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	1 580	50,0	29,6	27,2	1 594	2	3	1,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 320	47,7	29,8	27,7	2 336	10	12	5,1
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	2 731	52,1	30,3	28,2	2 762	10	11	4,0
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • *South Ostrobothnia*	2 008	53,6	30,1	27,6	2 043	4	8	3,9
Vaasa • Vasa	1 960	56,7	29,9	27,7	1 987	3	6	3,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	973	63,6	29,6	26,9	986	2	3	3,0
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	5 312	62,8	29,9	27,3	5 368	21	26	4,8
Kainuu • Kajanaland	695	52,3	29,4	27,5	706	-	-	-
Länsi-Pohja	586	50,8	29,4	26,4	589	3	3	5,1
Lappi • Lappland • *Lapland*	1 075	47,3	29,9	27,8	1 084	5	6	5,5
Ahvenanmaa • Åland	266	44,3	30,8	29,7	271	-	-	-

1) Synnyttäjiä tuhatta hedelmällisyysikäistä (15-49 v.) naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15-49 år). • *Parturients per 1000 women of childbearing age (15-49 years).*
2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • *Stillbirths and deaths before the age of 7 days per 1000 births*

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • *Source: Perinatal statistics. OSF. THL.*

11. Hedelmöityshoidot 1992–2014
Assisterad befruktning 1992–2014
Assisted fertility treatments, 1992–2014

Vuosi År *Year*	Klinikoita Kliniker *Clinics*	Hoitoja • Behandlingar • *Treatments* omilla sukusoluilla egna könsceller *own gametes*	luovutetuilla sukusoluilla[3] donerade könsceller[3] *donor gametes[3]*	julkisella sektorilla[4] inom offentliga sektorn[4] *public sector[4]*	Synnytyksiä[3] Förlossningar[3] *Deliveries[3]*	Kaikista synnytyksistä[5] Av alla förlossningar[5] *Of all deliveries[5]*	Syntyneitä lapsia[3] Födda barn[3] *Births[3]*	Kaikista syntyneistä[5] Av alla födda barn[5] *Of all births[5]*
				%		%		%
IVF+ICSI+FET[1]								
1992	13	2 331	58	47,7	366	0,6	479	0,7
1995	15	5 043	188	41,5	761	1,3	958	1,6
1996	16	6 417	220	44,7	1 177	2,0	1 374	2,3
1997	18	7 336	264	39,9	1 270	2,3	1 473	2,6
1998	18	7 159	340	40,6	1 309	2,3	1 484	2,6
1999	18	6 968	403	33,8	1 276	2,3	1 451	2,6
2000	18	6 811	425	36,1	1 266	2,3	1 388	2,5
2001	17	6 766	916	30,0	1 329	2,4	1 561	2,8
2002	17	7 114	1 003	30,5	1 494	2,7	1 721	3,1
2003	17	6 990	1 080	30,2	1 561	2,9	1 810	3,3
2004	18	7 798	1 114	28,6	1 611	2,8	1 839	3,2
2005	18	7 691	1 122	31,6	1 634	2,8	1 844	3,2
2006	18	7 839	1 075	31,0	1 763	3,1	1 985	3,4
2007	18	7 792	1 085	31,1	1 786	3,1	1 994	3,4
2008	19	8 226	1 026	31,1	1 724	2,9	1 898	3,1
2009	19	7 836	1 176	33,5	1 870	3,1	2 052	3,4
2010	18	8 141	1 190	35,3	1 950	3,3	2 164	3,6
2011	18	8 302	1 229	38,7	1 918	3,3	2 045	3,4
2012	18	8 104	1 284	40,1	1 867	3,2	1 997	3,3
2013	19	7 835	1 279	43,3	1 875	3,4	2 007	3,6
2014*	19	7 875	1 358	45,2	..	..	..	..
IUI[2]								
2006	27	3 652	758	44,1	358	0,6	393	0,7
2007	27	3 782	822	39,1	430	0,7	458	0,8
2008	26	3 753	629	40,8	432	0,7	467	0,8
2009	25	3 730	803	39,4	457	0,8	496	0,8
2010	24	4 061	956	38,1	496	0,8	525	0,9
2011	23	3 903	1 029	41,8	473	0,8	493	0,8
2012	23	3 479	1 049	42,4	424	0,7	449	0,8
2013	25	3 278	1 155	40,4	436	0,8	466	0,8
2014*	24	3 080	1 161	43,1	..	..	..	..

1) Sisältää aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). • Behandlingar inbegriper påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektion) och återföringar av frysta embryon (FET). • *Treatments include started in vitro fertilisation (IVF) cycles, microinjection (ICSI) cycles, and transfers of frozen embryos (FET).*

2) Sisältää keinosiemennykset (IUI) • Inbegriper inseminationer (IUI) • *Includes inseminations (IUI).*

3) Munasoluluovutukset on tilastoitu vuodesta 1996, siittiö- ja alkioluovutukset 2001. • Äggdonationer är statistikfört sedan 1996, sperm- och embryodonationer sedan 2001. • *Oocyte donations have been recorded since 1996, sperm and embryo donations since 2001.*

4) Sisältää julkisessa terveydenhuollossa aloitettujen hoitojen osuuden kaikista hoidoista. Yliopisto- ja keskussairaaloiden hoitojen lisäksi lukuun sisältyy Väestöliiton Oulun klinikan tiedot v. 1994–1998. • Inbegriper andelen behandlingar som inletts inom den offentliga hälso- och sjukvården. Utöver behandlingarna vid universitets- och centralsjukhusen inbegriper siffran också uppgifter för Finska Befolkningsförbundets klinik i Uleåborg år 1994–1998. • *Refers to treatments in public health-care services as a percentage of all treatments and comprises data from university and central hospitals as well as data from the clinic of the Family Federation of Finland in Oulu 1994–1998.*

5) Vuosi viittaa hedelmöitysvuoteen. Luku perustuu syntyneiden lasten rekisterin tietoihin. • Året hänvisar till befruktningsåret. Talet grundar sig på data från registret över födda barn. • *The year refers to the year of fertilization. The figure is based on data in the Medical birth register.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted feftility treatments. OSF. THL.*

12. Hedelmöityshoidot[1)] tyypeittäin 1992–2014
Assisterad befruktning[1)] efter typ 1992–2014
Assisted fertility treatments[1)] by type, 1992–2014

Vuosi År *Year*	Kiertoja/Hoitoja Cykler/Behandlingar *Cycles/Treatments*	Siirtoja Återföringar *Transfers*	Raskauksia Graviditeter *Pregnancies*	Synnytyksiä[2)] Förlossningar[2)] *Deliveries [2)]*	Lapsia Barn *Births*
IVF					
1992	2 155	1 709	461	356	432
1995	2 568	2 019	510	385	490
2000	2 651	2 242	671	528	630
2005	2 810	2 433	678	517	584
2010	2 632	2 202	781	630	693
2011	2 552	2 180	702	542	582
2012	2 584	2 208	708	545	588
2013	2 480	2 057	674	507	535
2014*	2 441	2 006	..	..	..
ICSI					
1992	-	-	-	-	-
1995	1 233	1 092	330	243	316
2000	1 672	1 514	417	321	390
2005	1 921	1 361	487	368	409
2010	2 229	1 921	597	475	541
2011	2 347	1 961	593	452	480
2012	2 201	1 885	551	444	479
2013	2 081	1 733	485	370	398
2014*	2 052	1 725	..	..	..
FET					
1992	..	176	41	36	47
1995	..	1 242	200	135	152
2000	..	2 488	448	330	368
2005	..	2 960	671	491	544
2010	..	3 280	815	588	636
2011	..	3 403	875	656	693
2012	..	3 319	805	596	628
2013	..	3 274	921	704	753
2014*	..	3 382	..	..	..
IUI					
2007	3 782	..	450	318	339
2010	4 061	..	469	371	396
2011	3 903	..	439	340	357
2012	3 479	..	385	305	325
2013	3 278	..	375	294	320
2014*	3 080	..	..	..	..

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*
2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted feftility treatments. OSF. THL.*

13. Hedelmöityshoitojen[1] tulokset 1992–2013
Resultat av assisterad befruktning[1] 1992–2013
Results of assisted fertility treatments[1], 1992–2013

Vuosi År *Year*	Raskauksia/siirto tai IUI-hoito Graviditeter/återföring eller IUI-behandling *Pregnancies/transfer or IUI treatment*				Synnytyksiä/siirto tai IUI-hoito[2] Förlossningar/återföring eller IUI-behandling[2] *Deliveries/transfer or IUI treatment[2]*			
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET	IUI
	%				%			
1992	27,0	-	23,3	..	20,8	-	20,5	..
1995	25,3	30,2	16,1	..	19,1	22,3	10,9	..
2000	29,9	27,5	18,0	..	23,6	21,2	13,3	..
2001	28,1	24,5	20,4	..	22,1	18,8	14,4	..
2002	28,6	28,3	20,8	..	22,8	21,2	15,0	..
2003	31,8	30,6	22,3	..	24,2	23,4	16,1	..
2004	26,7	27,8	23,5	..	20,8	21,4	17,0	..
2005	27,9	28,1	22,7	..	21,2	21,2	16,6	..
2006	29,6	28,8	23,2	9,7	23,0	23,2	17,7	7,1
2007	30,5	30,8	24,0	11,9	23,0	24,7	18,1	8,4
2008	29,9	30,2	23,4	11,6	22,2	22,5	16,1	9,0
2009	32,1	33,5	24,5	12,4	24,0	26,3	18,1	9,4
2010	35,5	31,1	24,8	11,5	28,6	24,7	17,9	9,1
2011	32,2	30,2	25,7	11,2	24,9	23,0	19,3	8,7
2012	32,1	29,2	24,3	11,1	24,7	23,6	18,0	8,8
2013	32,8	28,0	28,1	11,4	24,6	21,4	21,5	9,0

Vuosi År *Year*	Monisikiöisiä synnytyksiä Flerbördsförlossningar *Multiple births*				Siirrettyjen alkioiden määrä Antal återförda embryon *Number of embryos transferred*		
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET
	%				Keskiarvo • Medeltal • *Mean*		
1992	27,9	-	22,2	..	2,4	-	2,5
1995	25,1	30,9	16,7	..	2,1	2,1	1,9
2000	18,7	22,3	12,1	..	1,8	1,8	1,7
2001	21,3	20,1	10,8	..	1,7	1,7	1,7
2002	14,6	16,8	10,7	..	1,6	1,7	1,6
2003	11,4	16,6	10,7	..	1,6	1,6	1,6
2004	12,8	14,0	10,6	..	1,5	1,6	1,5
2005	12,3	10,9	10,6	..	1,5	1,5	1,5
2006	11,7	12,2	9,2	11,2	1,4	1,5	1,5
2007	10,8	12,3	9,8	6,3	1,4	1,5	1,4
2008	8,9	9,7	10,4	9,2	1,4	1,4	1,4
2009	7,0	10,2	9,2	9,4	1,3	1,4	1,4
2010	9,4	12,8	7,3	5,9	1,3	1,3	1,4
2011	6,8	6,0	5,3	4,7	1,2	1,4	1,3
2012	7,2	8,1	6,4	6,6	1,3	1,4	1,3
2013	5,1	7,3	7,1	7,8	1,2	1,3	1,2

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja. • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted feftility treatments. OSF. THL.*

14. Epämuodostumatapaukset 2005–2011[1)]
Missbildningsfall 2005–2011[1)]
Births with congenital anomalies, 2005–2011[1)]

	Syntymävuosi • Födelseår • *Year of birth*							
	2005[3)]	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005–2011
Yhteensä • Totalt • *Total*	**2 292**	**2 672**	**2 498**	**2 649**	**2 779**	**2 950**	**2 855**	**18 695**
Esiintyvyys (1/10 000 vastasyntynyttä)[2)] • Prevalens (1/10 000 nyfödda)[2)] • *Birth prevalence (1/10 000 births)[2)]*	396	452	424	443	457	481	474	447
Elävänä syntyneitä • Levande födda • *Live births*	2 261	2 640	2 462	2 617	2 745	2 908	2 821	18 454
Osuus kaikista elävänä syntyneistä (%)[2)] • Andel av alla levande födda (%)[2)] • *Proportion of all live births (%)[2)]*	3,9	4,5	4,2	4,4	4,5	4,8	4,7	4,4
Kuolleena syntyneitä • Dödfödda • *Stillbirths*	31	32	36	32	34	42	34	241
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä (%)[2)] • Andel av alla dödfödda (%)[2)] • *Proportion of all stillbirths (%)[2)]*	16,8	16,7	17,5	16,5	16,4	23,3	20,7	18,1
Perinataalisesti kuolleita • Perinatalt döda • *Perinatal deaths*	80	72	77	73	71	69	73	515
Osuus kaikista perinataalikaudella kuolleista (%)[2)] • Andel av alla perinatalt döda (%)[2)] • *Proportion of all perinatal deaths %)[2)]*	27,8	25,2	25,4	25,2	23,6	27,8	30,2	26,3
Imeväisiässä kuolleita • Döda spädbarn • *Infant deaths*	81	75	66	64	67	54	60	467
Osuus kaikista imeväisiässä kuolleista (%)[2)] • Andel av alla döda spädbarn (%)[2)] • *Proportion of all infant deaths (%)[2)]*	46,3	44,1	40,5	39,8	41,1	40,0	42,9	42,2
Kuolleena syntyneitä ja imeväisiässä kuolleita • Dödfödda och döda spädbarn • *Stillbirths and infant deaths*	112	107	102	96	101	96	94	708
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä ja imeväisiässä kuolleista (%)[2)] • Andel av alla dödfödda och döda spädbarn (%)[2)] • *Proportion of all stillbirths and infant deaths (%)[2)]*	31,1	29,6	27,6	27,0	27,3	30,5	30,9	29,1

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet syntymävuoden mukaan. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda efter födelseår • *Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations by year of birth.*

2) Kaikkien vastasyntyneiden määrä syntyneiden lasten rekisterin (THL) mukaan. • Antalet alla nyfödda enligt födelseregistret (THL.) • *Number of all births according to the Medical birth register (THL.)*

3) Epämuodostumarekisterin tietojen keräystapaa muutettu vuodesta 2005. • Missbildningsregistrets datainsamlingsmetod ändrats från och med 2005. • *The data collection practices were modified in 2005.*

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • *Source: Congenital malformations. OSF. THL.*

15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2005–2011
Missbildningar som övervakas internationellt 2005–2011
Congenital anomalies monitored internationally, 2005–2011

Epämuodostuma[5)] Missbildning[5)] *Congenital anomaly[5)]*	Syntymävuosi • Födelseår • *Year of birth*							
	2005[4)]	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005-2011
	Lukumäärä[1)] • Antal[1)] • *Number[1)]*							
	Esiintyvyys[2)3)] • Prevalens[2)3)] • *Prevalence [2)3)]*							
Anenkefalia (aivottomuus) • Anencefali • *Anencephaly*	0 0,00	1 0,17	1 0,17	2 0,33	3 0,49	4 0,65	2 0,33	13 0,31
Spina bifida (selkärankahalkio) • Spina bifida • *Spina bifida*	13 2,25	8 1,35	11 1,87	16 2,68	15 2,47	12 1,96	9 1,49	84 2,01
Suurten suonten transpositio • Transposition av de stora kärlen • *Transposition of great vessels (TGA)*	19 3,29	21 3,56	15 2,55	25 4,18	20 3,29	23 3,75	22 3,65	145 3,47
Fallot'n tetralogia • Fallots tetralogi • *Tetralogy of Fallot (TOF)*	23 3,98	25 4,23	27 4,58	17 2,84	17 2,80	21 3,42	14 2,32	144 3,44
Vajaakehittynyt sydämen vasen puolisko • Hypoplastiskt vänster-kammarsyndrom • *Hypoplasia of left heart syndrome (HLHS)*	17 2,94	12 2,03	11 1,87	9 1,50	18 2,96	20 3,26	14 2,32	101 2,42
Suulakihalkio • Kluven gom • *Cleft palate (CP)*	81 14,01	80 13,55	70 11,88	80 13,38	91 14,97	77 12,55	73 12,11	552 13,20
Huulisuulakihalkio • Kluven läpp med eller utan kluven gom • *Cleft lip with or without cleft palate (CL/P)*	56 9,69	50 8,47	58 9,84	63 10,53	53 8,72	53 8,64	42 6,97	375 8,97
Ruokatorven umpeuma/ahtauma • Atresi/stenos av esofagus • *Oesophageal atresia/stenosis*	21 3,63	24 4,06	18 3,05	19 3,18	28 4,61	18 2,93	28 4,65	156 3,73
Anorektaaliumpeuma/-ahtauma • Anorektal atresi/stenos • *Anorectal atresia/stenosis*	26 4,50	44 7,45	23 3,90	20 3,34	19 3,13	31 5,05	26 4,31	189 4,52
Molempien munuaisten puuttuminen • Njuragenesi, dubbelsidig • *Renal agenesis, bilateral*	4 0,69	2 0,34	2 0,34	5 0,84	3 0,49	4 0,65	2 0,33	22 0,53
Raajapuuttuma • Reduktionsmissbildning av extremitet • *Limb reduction defect*	26 4,50	29 4,91	39 6,62	33 5,52	34 5,59	40 6,52	43 7,14	244 5,84
Palleatyrä • Diafragmabråck • *Diaphragmatic hernia*	13 2,25	14 2,37	15 2,55	11 1,84	10 1,65	9 1,47	12 1,99	84 2,01
Napanuoratyrä (omfaloseele) • Omfalocele • *Omphalocele*	14 2,42	11 1,86	4 0,68	14 2,34	7 1,15	14 2,28	10 1,66	74 1,77
Gastroskiisi • Gastroschisis • *Gastroschisis*	10 1,73	15 2,54	15 2,55	11 1,84	15 2,47	15 2,44	11 1,83	92 2,20
Trisomia 13 • Trisomi 13 • *Trisomy 13*	3 0,52	8 1,35	3 0,51	3 0,50	5 0,82	2 0,33	2 0,33	26 0,62
Trisomia 18 • Trisomi 18 • *Trisomy 18*	17 2,94	7 1,19	6 1,02	9 1,50	10 1,65	5 0,81	7 1,16	61 1,46
Trisomia 21, yhteensä • Trisomi 21, totalt • *Trisomy 21, total*	71 12,28	85 14,39	82 13,91	82 13,71	79 13,00	62 10,10	79 13,11	540 12,92
Trisomia 21, äidin ikä < 35 • Trisomi 21, moderns ålder < 35 • *Trisomy 21, maternal age < 35*	37 7,91	52 10,83	42 8,76	50 10,22	33 6,61	36 7,16	40 8,17	290 8,51
Trisomia 21, äidin ikä ≥ 35 • Trisomi 21, moderns ålder ≥35 • *Trisomy 21, maternal age ≥ 35*	34 30,87	33 29,86	40 36,48	32 29,40	46 42,35	26 23,40	39 34,46	250 32,38

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet syntymävuoden mukaan. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda efter födelseår. • *Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations, by year of birth.*
2) 1/10 000 vastasyntynyttä. • 1/10 000 nyfödda. • *1/10 000 births.*
3) Kaikkien vastasyntyneiden määrä syntyneiden lasten rekisterin (THL) mukaan. • Antalet alla nyfödda enligt födelseregistret (THL.) • *Number of all births according to the Medical birth register (THL.)*
4) Epämuodostumarekisterin tietojen keräystapaa muutettu vuodesta 2005. • Missbildningsregistrets datainsamlingsmetod ändrats från och med 2005. • *The data collection practices were modified in 2005.*
5) Määritelty International Clearinghouse for Birth Defects Surveillance and Research (ICBDSR) mukaan. • Definitionen efter ICBDSR. • *Definitions according to ICBDSR.*

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • *Source: Congenital malformations. OSF. THL.*

16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2014
Legala aborter efter åldersgrupp 1969–2014
Legal induced abortions by age group, 1969–2014

Vuosi År *Year*	Keskeytyksiä Aborter *Induced abortions*	/1 000 elävänä syntynyttä levande födda *live births*	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavan ikäistä[1] naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder[1] *By age group per 1000 women of the same age[1]*							
			15–19[2]	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49[3]	15–49
1969	8 175	121,2	3,6	8,1	10,2	10,8	9,9	6,9	1,0	7,0
1970	14 757	225,8	8,3	15,4	17,8	18,0	16,6	11,8	1,6	12,7
1975	21 547	327,9	21,2	26,0	22,0	17,6	17,1	13,2	1,7	17,9
1980	15 037	238,4	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	14 120	222,5	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	13 861	209,7	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	13 323	199,7	21,2	16,4	10,3	9,3	8,2	5,4	0,8	10,7
1984	13 640	209,7	20,9	17,1	10,9	9,7	8,8	5,4	0,8	10,9
1985	13 787	220,3	20,7	17,6	11,3	9,8	9,1	5,1	0,8	11,0
1986	13 316	219,7	19,5	18,3	11,0	10,0	8,6	4,8	0,6	10,6
1987	12 986	217,4	17,5	18,4	11,8	9,3	8,1	5,7	0,9	10,3
1988	12 738	201,6	16,7	19,4	12,1	9,1	7,9	5,1	0,8	10,1
1989	12 646	199,7	16,7	18,7	12,9	9,4	7,8	5,0	0,8	10,1
1990	12 217	186,6	15,6	18,3	12,5	9,8	7,4	4,7	0,9	9,7
1991	11 737	179,7	13,5	17,5	13,1	9,7	7,6	4,4	0,8	9,3
1992	11 069	166,0	12,4	16,5	12,8	9,8	7,2	3,9	0,7	8,7
1993	10 375	160,2	10,9	15,5	12,8	9,7	6,9	3,4	0,5	8,2
1994	10 013	154,3	10,7	14,5	13,0	10,0	6,4	3,2	0,5	7,9
1995	9 872	157,1	11,0	14,5	12,9	9,6	6,6	3,0	0,4	7,8
1996	10 423	172,3	11,4	15,1	13,8	11,0	7,1	2,9	0,4	8,3
1997	10 251	173,6	12,0	14,6	13,3	10,9	7,1	2,9	0,3	8,2
1998	10 751	189,3	13,0	15,1	13,6	11,7	7,7	3,0	0,2	8,7
1999	10 837	188,7	14,1	15,7	13,7	10,9	7,7	2,9	0,3	8,8
2000	10 933	193,3	14,8	16,0	13,0	11,2	7,9	3,0	0,2	9,0
2001	10 740	192,5	15,4	15,0	13,2	10,8	7,6	3,3	0,2	8,9
2002	10 977	198,4	16,3	16,6	12,6	10,7	7,7	3,3	0,2	9,1
2003	10 768	190,8	15,3	17,0	12,3	10,7	8,0	2,9	0,3	9,0
2004	11 166	194,0	15,7	18,5	12,7	10,7	7,9	3,2	0,2	9,4
2005	10 972	190,4	15,0	18,2	12,8	10,4	7,9	3,4	0,2	9,3
2006	10 691	181,6	14,2	18,2	12,3	10,0	7,9	3,3	0,2	9,1
2007	10 580	180,2	13,5	18,1	12,8	10,3	7,6	3,0	0,2	9,0
2008	10 482	175,9	12,8	18,1	12,8	9,9	7,5	3,2	0,4	8,9
2009	10 504	173,4	12,9	17,9	12,7	10,6	7,3	3,0	0,3	9,0
2010	10 302	168,4	12,2	17,1	13,1	9,9	7,8	3,1	0,2	8,8
2011	10 695	178,0	12,7	18,5	13,0	10,5	7,6	3,1	0,2	9,2
2012	10 237	171,5	11,0	17,8	13,1	9,9	7,3	3,1	0,3	8,8
2013	10 130	173,5	10,5	17,5	12,7	9,9	7,7	3,1	0,3	8,7
2014	9 780	169,7	9,2	16,8	12,9	9,9	7,3	3,2	0,2	8,5

1) Vuosina 1969–1985: ikä = raskaudenkeskeytysvuosi miinus syntymävuosi, vuodesta 1986 ikä toimenpidepäivänä. • År 1969–1985: ålder = abortår minus födelseår, från år 1986 ålder på ingreppsdagen. • *Years 1969-1985: age = year of procedure minus year of birth, from 1986 age on the day of procedure.*

2) Alle 20-vuotiaiden keskeytykset tuhatta 15–19-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • *Number of induced abortions among women under 20 per 1000 women aged 15–19.*

3) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • *Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2014
Legala aborter efter indikation 2014
Legal induced abortions by indication, 2014

	Peruste • Indikation • *Indication*			
	Lääketieteellinen Medicinsk *Medical*	Sosiaalinen Social *Social*	Eettinen Etisk *Ethical*	Alle 17 vuotta Under 17 år *Age under 17*
Siviilisääty • *Marital status*				
Naimisissa • *Married*	15	1 483	-	1
Avoliitossa • *In domestic partnership*	24	2 597	-	16
Naimaton • *Single*	27	4 350	8	177
Leski • *Widowed*	-	15	-	-
Eronnut • *Divorced*	3	559	-	-
Tuntematon • *Unknown*	-	8	-	-
Yhteensä • *Total*	**69**	**9 012**	**8**	**194**
Ikä[2)] • *Age*[2)]				
–13	-	3	-	2
14	-	-	-	12
15	-	32	-	49
16	-	91	-	114
17	1	252	1	17
18	3	374	1	-
19	3	508	-	-
20–24	18	2 765	2	-
25–29	13	2 039	2	-
30–34	19	1 557	1	-
35–39	6	1 069	1	-
40–44	5	295	-	-
45–49	1	27	-	-
50–	-	-	-	-
Yhteensä • *Total*	**69**	**9 012**	**8**	**194**
Synnytykset • *Deliveries*				
0	31	4 633	6	191
1	13	1 697	2	-
2	14	1 671	-	-
3	9	713	-	-
4	-	198	-	-
5	1	51	-	-
6	-	20	-	-
7	-	5	-	-
8	-	2	-	-
9-	1	3	-	-
Tuntematon • *Unknown*	-	19	-	3
Yhteensä • *Total*	**69**	**9 012**	**8**	**194**

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*
2) Ikä toimenpidepäivänä. • Ålder på ingreppsdagen. • *Age on the day of procedur.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

40 vuotta täyttänyt Fyllt 40 år *Age 40 and over*	4 lasta 4 barn *4 children*	Sikiövaurio Fosterskada *Fetal detect*	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn *Limited ability to take care of children*	Yhteensä[1)] Totalt[1)] *Total*[1)]	
					Civilstånd
114	118	196	2	1 929	Gift
74	45	97	2	2 855	Samboende
41	16	51	3	4 673	Ogift
5	2	-	-	22	Änka
41	39	7	-	649	Frånskild
-	-	4	-	12	Okänd
275	**220**	**355**	**7**	**10 140**	**Totalt**
					Ålder[2)]
-	-	1	-	6	–13
-	-	-	-	12	14
-	-	-	-	81	15
-	-	-	-	205	16
-	-	-	1	272	17
-	-	-	-	378	18
-	-	4	-	515	19
-	1	31	-	2 817	20–24
-	19	81	3	2 157	25–29
-	72	94	2	1 745	30–34
2	80	96	1	1 255	35–39
248	40	44	-	632	40–44
25	8	4	-	65	45–49
-	-	-	-	-	50–
275	**220**	**355**	**7**	**10 140**	**Totalt**
					Förlossningar
28	-	134	3	5 026	0
44	-	118	-	1 874	1
101	-	68	4	1 858	2
50	4	23	-	799	3
33	150	3	-	384	4
13	42	4	-	111	5
3	15	2	-	40	6
1	5	-	-	11	7
1	2	-	-	5	8
1	2	1	-	8	9-
-	-	2	-	24	Okänd
275	**220**	**355**	**7**	**10 140**	**Totalt**

18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2014
Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2014
Legal induced abortions by hospital district and age group, 2014

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt *Hospital district*	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder *By age group per 1000 women of the same age*							
	15–19[1)]	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49[2)]	15–49
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**9,2**	**16,8**	**12,9**	**9,9**	**7,3**	**3,2**	**0,2**	**8,5**
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • *Helsinki and Uusimaa*	9,4	18,3	12,9	9,9	8,1	3,4	0,2	8,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	10,1	14,1	14,7	10,2	7,3	2,9	0,1	8,4
Satakunta	9,0	15,5	9,4	10,5	5,4	2,7	0,0	7,2
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	9,2	20,1	15,2	11,1	7,7	2,6	0,2	8,9
Pirkanmaa • Birkaland	8,7	16,7	11,3	9,4	5,7	3,1	0,4	8,0
Päijät-Häme	9,8	20,1	14,0	11,3	7,6	3,2	0,1	9,1
Kymenlaakso • Kymmenedalen	9,8	23,1	15,5	10,9	7,7	3,8	0,2	9,4
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	7,2	11,9	12,8	8,6	7,8	1,4	0,2	6,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	5,4	16,3	11,9	7,3	4,4	2,0	0,0	6,4
Itä-Savo • Östra Savolax	7,8	14,3	10,9	6,4	8,3	3,7	0,0	7,0
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	9,3	14,6	12,4	8,9	6,1	5,0	0,4	8,2
Pohjois-Savo • Norra Savolax	9,5	15,6	12,2	10,3	7,4	2,4	0,6	8,3
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	6,8	12,6	8,9	7,6	6,1	3,5	0,7	6,8
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • *South Ostrobothnia*	7,5	12,9	11,1	9,4	6,9	3,0	0,5	7,2
Vaasa • Vasa	6,1	12,1	11,0	7,9	5,7	3,0	0,0	6,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	9,7	11,7	11,5	8,6	6,0	4,1	0,0	7,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	10,6	18,7	14,0	9,6	7,6	3,2	0,0	9,3
Kainuu • Kajanaland	11,4	12,1	13,3	11,6	1,2	1,7	0,0	7,1
Länsi-Pohja	10,4	20,0	21,5	16,2	10,9	3,3	1,1	11,6
Lappi • Lappland • *Lapland*	12,5	19,5	16,0	11,7	10,4	4,3	0,3	10,7
Ahvenanmaa • Åland	7,2	30,2	17,5	19,1	9,3	2,1	0,0	11,0

1) Alle 20-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 15–19-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15-19 år. • *Number of abortions among under 20 per 1000 women aged 15–19.*
2) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • *Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45-49.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS.THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

19. Steriloinnit 1950–2014
Steriliseringar 1950–2014
Sterilisations, 1950–2014

Vuosi År *Year*	Naiset Kvinnor *Women*	Miehet Män *Men*	Yhteensä Totalt *Total*
1950	108	12	120
1955	1 227	9	1 236
1960	3 154	46	3 200
1965	3 183	23	3 206
1970	5 677	50	5 727
1971	3 990	270	4 260
1972	3 330	377	3 707
1973	2 746	279	3 025
1974	2 214	209	2 423
1975	2 221	154	2 375
1976	1 970	188	2 158
1977	1 942	209	2 151
1978	2 085	225	2 310
1979	2 172	226	2 398
1980	2 747	188	2 935
1981	3 422	205	3 627
1982	4 493	214	4 707
1983	4 867	224	5 091
1984	5 585	225	5 810
1985	8 675	558	9 233
1986	11 753	853	12 606
1987	12 083	695	12 778
1988	11 954	589	12 543
1989	12 392	611	13 003
1990	12 864	593	13 457
1991	12 782	512	13 294
1992	12 234	505	12 739
1993	11 074	480	11 554
1994	10 926	598	11 524
1995	10 521	792	11 313
1996	12 561	1 810	14 371
1997	10 992	2 202	13 194
1998	9 596	1 921	11 517
1999	9 041	1 798	10 839
2000	8 700	1 772	10 472
2001	7 264	1 766	9 030
2002	6 726	1 596	8 322
2003	5 907	1 644	7 551
2004	5 657	1 617	7 274
2005	5 108	1 822	6 930
2006	3 830	1 475	5 305
2007	3 328	1 405	4 733
2008	2 988	1 457	4 445
2009	2 579	1 311	3 890
2010	2 482	1 477	3 959
2011	2 563	1 898	4 461
2012	2 480	2 072	4 552
2013	2 350	2 015	4 365
2014	2 484	1 925	4 409

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • *Source: Sterilisations. OSF. THL.*

20. Steriloinnit perusteen mukaan 2014
Steriliseringar efter indikation 2014
Sterilisations by indication, 2014

	Peruste • Indikation • *Indication*				
	Synnyttänyt 3 lasta Fött 3 barn *Given birth to 3 children*	3 alaikäistä lasta 3 minderåriga barn *3 children under 18*	Täyttänyt 30 vuotta Fyllt 30 år *Age 30 and over*	Lääketieteellinen Medicinsk *Medical*	Ehkäisyvaikeudet Svårigheter att förhindra en graviditet *Contraception difficult*
Naiset • *Women*					
Siviilisääty • *Marital status*					
Naimisissa • *Married*	781	246	1 381	19	160
Avoliitossa • *In domestic partnership*	241	69	502	6	57
Naimaton • *Single*	35	9	163	3	19
Leski • *Widow*	1	-	6	1	1
Eronnut • *Divorced*	86	12	205	-	21
Tuntematon • *Unknown*	-	-	1	-	-
Yhteensä • *Total*	**1 144**	**336**	**2 258**	**29**	**258**
Ikäryhmä[2)] • *Age group [2)]*					
–19	-	-	-	-	-
20–24	4	-	-	-	2
25–29	94	24	4	5	14
30–34	286	93	562	13	60
35–39	460	146	916	8	102
40–44	259	71	642	2	71
45–49	40	2	130	1	9
50–	1	-	4	-	-
Tuntematon • *Unknown*	-	-	-	-	-
Yhteensä • *Total*	**1 144**	**336**	**2 258**	**29**	**258**
Synnytykset • *Deliveries*					
0	-	2	183	2	17
1	-	6	213	2	24
2	22	18	774	10	109
3	673	176	676	10	66
4	298	95	276	1	31
5	78	21	72	0	8
6	35	13	31	1	2
7	20	2	16	3	0
8	6	1	6	-	1
9-	12	2	11	-	-
Yhteensä • *Total*	**1 144**	**336**	**2 258**	**29**	**258**
Miehet • *Men*					
Siviilisääty • *Marital status*					
Naimisissa • *Married*	-	437	1 285	-	115
Avoliitossa • *In domestic partnership*	-	118	376	-	32
Naimaton • *Single*	-	10	73	-	4
Leski • *Widow*	-	1	3	-	1
Eronnut • *Divorced*	-	29	124	-	9
Tuntematon • *Unknown*	-	-	-	-	-
Yhteensä • *Total*	**-**	**595**	**1 861**	**-**	**161**
Ikäryhmä[2)] • *Age group[2)]*					
–19	-	-	-	-	-
20–24	-	-	1	-	-
25–29	-	20	-	-	6
30–34	-	109	339	-	24
35–39	-	224	600	-	53
40–44	-	132	476	-	38
45–49	-	77	282	-	21
50–	-	33	162	-	19
Tuntematon • *Unknown*	-	-	1	-	-
Yhteensä • *Total*	**-**	**595**	**1 861**	**-**	**161**

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*
2) Ikä toimenpidepäivänä • Ålder på ingreppsdag • *Age on the day of procedure.*

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • *Source: Sterilisations. OSF. THL.*

Jälkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika Risk för sjukdom eller kroppslyte hos avkomlingarna *Offspring at risk fo serious defect or diseaser*	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn *Limited ability to take care of children*	Tuntematon Okänd *Unknown*	Yhteensä[1)] Totalt[1)] *Total[1)]*	
				Kvinnor
				Civilstånd
-	-	-	2 587	Gift
-	1	-	876	Samboende
-	1	-	230	Ogift
-	-	-	9	Änka
-	-	1	325	Frånskild
-	-	-	1	Okänd
-	**2**	**1**	**4 028**	**Totalt**
				Åldersgrupp[2)]
-	-	-	-	–19
-	2	-	8	20–24
-	-	-	141	25–29
-	-	-	1 014	30–34
-	-	-	1 632	35–39
-	-	1	1 046	40–44
-	-	-	182	45–49
-	-	-	5	50–
-		-	0	Okänd
-	**2**	**1**	**4 028**	**Totalt**
				Förlossningar
-	1	-	205	0
-	1	-	246	1
-	-	-	933	2
-	-	1	1 602	3
-	-	-	701	4
-	-	-	179	5
-	-	-	82	6
-	-	-	41	7
-	-	-	14	8
-	-	-	25	9–
-	**2**	**1**	**4 028**	**Totalt**
				Män
				Civilstånd
-	1	-	1 838	Gift
-	-	-	526	Samboende
1	2	-	90	Ogift
-	-	-	5	Änkling
-	-	-	162	Frånskild
-	-	-	0	Okänd
1	**3**	**-**	**2 621**	**Totalt**
				Åldersgrupp[2)]
-		-	-	–19
-	2	-	3	20–24
1	1	-	28	25–29
-	-	-	472	30–34
-	-	-	877	35–39
-	-	-	646	40–44
-	-	-	380	45–49
-	-	-	214	50–
-	-	-	1	Okänd
1	**3**	**-**	**2 621**	**Totalt**

21. Lasten päivähoito 1985–2014
Barndagvård 1985–2014
Child day care, 1985–2014

Vuosi År *Year*	Kunnallinen päivähoito[1)] Kommunal dagvård[1)] *Municipal day care[1)]*				Yksityinen päivähoito Privat dagvård *Private day care*	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dagvård, totalt *Children in day care, total*	1–6-vuotiaista av 1–6-åringarna *of 1–6-year-olds*	Esiopetus[2)] Förskoleundervisning[2)] *Pre-primary education[2)]*
	Päiväkodit Daghem *Day-care centres*	Perhepäivähoito Familjedagvård *Family day care*	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dagvård totalt *Children in day care, total*	1–6-vuotiaista Av 1–6-åringarna *Of 1–6-year-olds*				Esiopetuksen piirissä lapsia yhteensä Barn i förskoleundervisning, totalt *Children in pre-primary education, total*
	31.12.			%	31.12.		%	20.9.
1985	96 263	76 672	172 935	44	..	..	..	..
1986	97 452	82 944	180 396	46	..	..	..	..
1987	100 935	87 137	188 072	49	..	..	..	..
1988	103 000	89 549	192 549	50	..	..	..	..
1989	106 876	91 830	198 706	52	..	..	..	..
1990	110 582	90 064	200 646	53	..	..	..	..
1991	113 512	82 864	196 376	52	..	..	..	..
1992	112 692	70 605	183 297	48	..	..	..	..
1993	112 580	61 757	174 337	45	..	..	..	..
1994	118 130	62 625	180 755	46	..	..	..	..
1995	124 437	65 481	189 918	48	..	..	..	..
1996	140 407	76 866	217 273	55	..	..	..	..
1997	140 991	78 389	219 380	57	9 710	229 090	59	..
1998	142 598	75 706	218 304	57	12 760	231 064	61	..
1999	142 538	72 429	214 967	58	13 822	228 789	62	..
2000	131 857	68 630	200 487	55	14 060	214 547	59	58 654
2001	132 011	65 125	197 136	56	14 511	211 647	60	61 374
2002	130 413	62 837	193 250	55	14 449	207 699	60	59 724
2003	130 564	60 021	190 585	55	14 114	204 699	60	58 976
2004	128 011	57 658	185 669	54	14 851	200 520	59	56 587
2005	131 078	54 975	186 053	54	15 368	201 421	59	57 580
2006	135 652	53 680	189 332	55	16 352	205 684	60	57 452
2007	142 584	52 681	195 265	56	17 480	212 745	62	56 695
2008	150 239	51 311	201 550	58	17 648	219 198	63	56 209
2009	154 090	46 637	200 727	57	17 278	218 005	62	57 279
2010	160 735	44 012	204 747	57	18 341	223 088	62	58 013
2011	168 110	40 988	209 098	58	17 860	226 958	63	57 934
2012	173 460	37 603	211 063	58	17 918	228 981	63	58 705
2013	177 577	33 964	211 541	58	17 440	228 981	63	58 885
2014	182 018	30 672	212 690	58	17 348	230 038	63	60 379

1) Vuosina 1985–1988 tiedoissa ei ole mukana ostopalveluja. • Köpta tjänster ingår inte i uppgifterna från 1985–1988. • *Purchased services are not included in the figures for 1985 to 1988.*

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2014. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskole undervisningen åren 2000 och 2010–2014. • *The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2014.*

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • *Source: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.*

22. Lasten päivähoito maakunnittain 2014
Barndagvård efter landskap 2014
Child day care by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Kunnallinen päivähoito Kommunal dagvård *Municipal day care*	Yksityinen päivähoito[1)] Privat dagvård[1)] *Private day care*[1)]	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dagvård, totalt *Children in day care, total*	1–6-vuotiaista av 1–6-åringarna *of 1–6 year-olds*	Esiopetus[2)] Förskoleundervisning[2)] *Pre-primary education*[2)]
	31.12.			%	20.9.
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**212 690**	**17 348**	**230 038**	**63**	**60 379**
Uusimaa • Nyland	70 763	8 845	79 608	71	17 894
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 265	1104	18 369	62	5 018
Satakunta • Satakunta	7 784	619	8 403	63	2 212
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 144	844	6 988	63	1 869
Pirkanmaa • Birkaland	21 007	1 759	22 766	66	5 779
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	6 809	868	7 677	64	2 118
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 898	117	6 015	60	1 689
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	4 460	188	4 648	64	1 252
Etelä-Savo • Södra Savolax	4 374	293	4 667	61	1 350
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8 400	452	8 852	59	2 502
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	5 556	156	5 712	60	1 614
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	8 948	197	9 145	49	3 165
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	7 646	59	7 705	58	2 345
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	8 535	149	8 684	67	2 286
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	2 707	147	2 854	53	909
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	15 135	1 377	16 512	48	5 718
Kainuu • Kajanaland	2 405	52	2 457	55	796
Lappi • Lappland • *Lapland*	7 355	118	7 473	65	1 863
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	1 499	-	1 499	81	..

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • *Incl. region unknown.*

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2014. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskoleundervisningen åren 2000, och 2010–2014. • *The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2014.*

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • *Source: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.*

23. Lastensuojelu 1970–2014
Barnskydd 1970–2014
Child welfare, 1970–2014

Vuosi År *Year*	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet *Placements outside the home*						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård *Children and young people receiving community care*	
	Perhehoito Familjevård *Foster care*	Laitos- ja muu huolto Institutionsvård och annan vård *Residential care and other care*	Yhteensä Totalt *Total*	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen *0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group*	Huostaanotetut[1)] Omhändertagna[1)] *Children taken into care[1)]*	joista tahdonvastaiset av vilka "mot viljan" *of which involuntarily*	Yhteensä Totalt *Total*	0–20-v. lastensuojeluasiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp *Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age*
				%				%
1970	5 476	7 108	12 584	..	..	..	..	..
1975	5 378	5 548	10 926	..	..	..	..	..
1980	4 917	4 260	9 177	..	..	..	..	..
1987	4 645	3 750	8 395	..	6 428	634	..	..
1991	4 780	4 014	8 794	0,7	6 345	727	..	..
1992	4 701	4 754	9 455	0,7	6 382	812	23 456	..
1995	5 132	5 607	10 739	0,8	6 392	940	30 686	..
2000	5 586	7 087	12 673	0,9	7 335	1 220	49 351[2)]	3,7
2005	5 424	9 831	15 255	1,1	9 315	1 615	59 101[3)]	4,6
2006	5 506	10 210	15 716	1,2	9 647	1 667	59 058	4,6
2007	5 508	10 676	16 184	1,2	10 324	1 871	62 485	4,8
2008	5 581	11 314	16 895	1,3	10 813	1 847	67 347	5,2
2009	5 587	11 264	16 851	1,3	11 143	1 880	70 787	5,5
2010	5 785	11 391	17 176	1,3	11 427	2 011	78 633	6,1
2011	5 910	11 621	17 531	1,4	12 008	2 113	81 342	6,3
2012	6 324	11 535	17 859	1,4	12 118	2 151	87 030	6,8
2013	6 643	11 415	18 058	1,4	12 391	2 243	89 038	7,0
2014	6 880	11 078	17 958	1,4	12 197	2 309	90 269	7,1

1) Huostaanoton käsite on muuttunut vuoden 1984 jälkeen. Tilastotietoa ennen vuotta 1984 ei voida esittää vertailukelpoisena aikasarjana. Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Begreppet omhändertagande har ändrats efter 1984. Statistiska uppgifter från före 1984 inte kan redovisas som jämförbara i tidsserien. Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • *As the concept of taking into care has changed since 1984. Statistical data collected before 1984 cannot be presented as comparable in the time series. Children in emergency placement included also.*

2) Espoon mukaantulo avohuollon asiakastilastointiin vuonna 2000 nosti vuosimuutosta. • Inkludering av Esbo i statistiken för år 2000 ökade årsförändringen. • *The inclusion of Espoo in the 2000 statistics increased the annual change.*

3) Muutamissa suuremmissa kaupungeissa siirryttiin vuonna 2005 uuteen asiakastietojärjestelmään, jonka käyttöönoton yhteydessä tarkennettiin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määritelmiä. • År 2005 tog man i några av de större städerna i bruk nytt klientdatasystem. I samband med ibruktagandet preciserades bland annat definitionerna av klienterna i barnskyddets öppenvård. • *Some of the bigger cities took into use a new customer data system 2005. The definitions of clients in community care child welfare interventions were specified at the introductory phase of the new system.*

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • *Source: Child welfare. OSF. THL.*

24. Lastensuojelu maakunnittain 2014
Barnskydd efter landskap 2014
Child welfare by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet *Placements outside the home*						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård *Children and young people receiving community care*	
	Perhehoito Familjevård *Foster care*	Laitos- ja muu huolto Institutionsvård och annan vård *Residential care and other care*	Yhteensä Totalt *Total*	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen *0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group*	Huostaanotetut[1)] Omhändertagna[1)] *Children taken into care[1)]*	joista tahdonvastaiset av vilka "mot viljan" *of which involuntarily*	Yhteensä Totalt *Total*	0–20-v. lastensuojeluasiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp *Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age*
				%				%
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**6 880**	**11 078**	**17 958**	**1,4**	**12 197**	**2 309**	**90 269**	**7,1**
Uusimaa • Nyland	1 964	3 462	5 426	1,4	4 091	365	27 632	7,3
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	458	1 013	1 471	1,4	1 033	254	6 712	6,4
Satakunta	312	434	746	1,5	510	157	3 532	7,2
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	297	398	695	1,7	473	122	3 414	8,4
Pirkanmaa • Birkaland	688	943	1 631	1,3	1 089	273	8 466	7,3
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	240	455	695	1,6	478	86	3 319	7,5
Kymenlaakso • Kymmenedalen	237	398	635	1,7	406	56	3 300	8,8
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	124	249	373	1,2	221	55	1 881	6,9
Etelä-Savo • Södra Savolax	175	335	510	1,6	260	54	1 925	6,4
Pohjois-Savo • Norra Savolax	404	536	940	1,8	618	148	4 814	8,8
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	205	425	630	1,7	379	83	2 015	5,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	378	606	984	1,5	616	187	5 406	8,4
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	164	304	468	1,0	317	98	3 094	6,6
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	113	171	284	0,6	196	21	1 883	4,2
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	50	114	164	0,7	79	6	1 037	5,7
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	693	675	1 368	1,2	830	223	8 080	7,1
Kainuu • Kajanaland	113	167	280	1,7	179	32	1 233	7,4
Lappi • Lappland • *Lapland*	243	368	611	1,5	387	85	2 328	5,8
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	22	25	47	0,7	35	4	198	3,0

1) Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • *Including children in emergency placement.*

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • *Source: Child welfare. OSF. THL.*

25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2014
Klienter inom barnskyddet 2014
Clients in child welfare interventions 2014

Kodin ulkopuolelle sijoitetut • Placeringar utom hemmet • *Placements outside the home*

Ikäryhmä Åldersgrupp *Age group*	Kodin ulkopuolelle sijoitetut yhteensä Placeringar utom hemmet totalt *Placements outside the home, total*	joista huostassa[1)] av vilka omhändertagna[1)] *of which taken into care[1)]*	Uudet sijoitukset Nya placeringar *New placements*	Uudet huostaanotetut[1)] Nya omhändertagna[1)] *New children taken into care[1)]*
0–2	1 237	571	831	425
3–6	2 074	1 467	735	440
7–12	4 194	3 374	1 093	705
13–15	3 863	3 035	1 320	1 048
16–17	3 638	3 750	1 003	933
18–20	2 952	-	198	-
Yhteensä • Totalt • *Total*	**17 958**	**12 197**	**5 180**	**3 551**

Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria • Barn och ungdomar i öppenvård • *Children and young people receiving community care*

Vuosi År *Year*	0–17-vuotiaita 0–17-åringar *0–17-year-olds*	uudet asiakkaat nya klienter *new clients*	jälki-huolto efter-vård *after-care*	18–20-vuotiaita 18-20-åringar *18-20-year-olds*	uudet asiakkaat nya klienter *new clients*	jälki-huolto efter-vård *after-care*	Lapsia ja nuoria yhteensä Barn och ungdomar totalt *Children and young people, total*	uudet asiakkaat nya klienter *new clients*	jälki-huolto efter-vård *after-care*
1996	30 565	8 676	298	2 704	442	1 029	33 269	9 118	1 327
1997	32 681	8 694	300	3 128	549	1 098	35 809	9 243	1 398
1998	36 255	8 642	920	3 411	544	1 637	39 666	9 186	2 557
1999	39 883	11 245	453	3 796	542	1 721	43 679	11 787	2 174
2000	45 661	12 904	423	3 690	714	2 078	49 351	13 618	2 501
2001	45 263	12 276	388	4 347	709	2 131	49 610	12 985	2 519
2002	49 464	13 954	404	4 862	670	2 316	54 326	14 624	2 720
2003	51 785	14 637	529	4 594	648	2 360	56 379	15 285	2 889
2004	55 063	15 773	505	4 849	582	2 692	59 912	16 355	3 197
2005	54 553	16 537	454	4 548	633	2 746	59 101	17 170	3 200
2006	54 594	16 941	381	4 464	459	2 728	59 058	17 400	3 109
2007	57 622	18 817	506	4 863	530	3 339	62 485	19 347	3 845
2008	59 055	24 062	747	8 292	–[2)]	3 529	67 347	24 062	4 276
2009	62 925	28 052	757	7 862	–[2)]	4 125	70 787	28 052	4 882
2010	70 256	31 445	846	8 377	–[2)]	4 217	78 633	31 445	5 063
2011	72 119	34 168	1 021	9 223	614	5 724	81 342	34 782	6 745
2012	77 479	37 267	1 072	9 551	736	5 931	87 030	38 003	7 003
2013	79 331	37 783	1 272	9 707	789	6 006	89 038	38 572	7 278
2014	80 325	37 802	1 248	9 944	741	6 234	90 269	38 543	7 482

1) Ml. kiireelliset sijoitukset. • Inkl. brådskande placeringar. • *Incl. children in emergency placement.*

2) Vuosina 2008–2010 ei kerätty tietoa uusista 18 vuotta täyttäneistä asiakkaista. • Åren 2008–2010 insamlades inte uppgifter om nya klienter som fyllt 18 år. • *Data on new clients aged 18 and over were not collected in 2008–2010.*

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • *Source: Child welfare. OSF. THL.*

26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2014
Underhåll och vårdnad av barn 1985–2014
Child maintenance and custody, 1985–2014

Vuosi År *Year*	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet *Agreements confirmed by municipal social services*		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd *Children in receipt of maintenance allowance*	0–17-vuotiaista av 0–17-åringarna *of 0–17-year-olds*	Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvää elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning *Liable parents with unsettled maintenance payments*	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag *Payments to children*		
	lapsen huollosta, tapaamisoikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgängesrätt och boende *on child custody, right of access and residence*	elatusavusta underhållsbidrag *on maintenance payment*				elatustukea underhållsstöd *maintenance allowance*	perittyjä elatusapuja indrivet underhållsbidrag *maintenance payments recovered*	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn *EUR total/child (incl. both)*
			31.12.	%	31.12.	1 000 €	1 000 €	€
1985	6 473	7 278	70 284	6,1	46 028	50 958	11 363	887
1986	7 870	7 973	69 650	6,1	45 682	53 617	11 593	936
1987	8 922	8 750	69 200	6,1	45 192	53 434	13 669	970
1988	12 401	10 788	70 101	6,2	44 654	61 895	11 215	1 043
1989	14 074	11 229	71 333	6,3	44 842	65 929	10 947	1 078
1990	17 047	11 673	73 085	6,4	45 544	73 907	10 089	1 149
1991	20 290	14 386	78 725	6,8	48 384	81 545	12 311	1 192
1992	23 369	18 028	85 582	7,3	52 414	88 983	14 282	1 207
1993	25 683	21 312	92 593	7,9	55 979	101 300	15 705	1 264
1994	28 568	25 042	98 481	8,4	58 875	108 623	14 147	1 247
1995	30 911	26 808	103 101	8,8	61 148	119 520	15 353	1 308
1996	32 759	29 878	106 409	9,2	63 009	123 712	12 852	1 283
1997	33 780	30 968	107 902	9,3	63 850	126 411	12 992	1 292
1998	34 743	32 241	108 497	9,4	64 014	127 302	12 803	1 291
1999	36 254	34 269	108 959	9,5	63 860	133 501	10 688	1 323
2000	36 727	34 316	107 962	9,5	62 941	139 439	9 558	1 380
2001	38 048	34 808	107 154	9,5	61 991	137 842	9 407	1 374
2002	38 313	35 646	106 858	9,6	61 588	144 149	10 091	1 443
2003	39 331	36 111	105 898	9,6	60 891	143 355	9 838	1 447
2004	40 052	35 056	104 495	9,4	58 253	141 767	9 590	1 448
2005	40 124	34 559	102 743	9,3	53 585	139 281	8 486	1 438
2006	40 676	33 573	98 582	9,0	51 016	136 144	7 946	1 462
2007	41 552	35 237	96 111	8,8	48 813	144 014	6 877	1 570
2008	42 792	35 693	93 703	8,6	46 619	140 517	6 683	1 571
2009	43 711	39 643	95 899	8,8	41 751	151 357	6 174	1 643
2010	44 961	42 598	97 776	9,0	40 051	163 264	7 317	1 745
2011	44 933	44 385	98 182	9,1	31 691	167 664	7 970	1 789
2012	45 139	46 457	99 496	9,2	29 420	176 479	7 678	1 851
2013	46 060	48 607	101 409	9,4	28 435	185 007	8 380	1 907
2014	47 614	52 173	104 302	9,7	35 719	193 629	8 636	1 939

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: V.1985–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009-: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: År 1985–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009-: Underhållstödet. FPA. • *Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child maintenance: in 1985–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009-: Child Maintenance Allowance. Kela.*

27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2014
Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2014
Child maintenance and custody by region, 2014

Maakunta *Region*	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet *Agreements confirmed by municipal social services*		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd *Children in receipt of maintenance allowance*	0–17-vuotiaista Av 0–17-åringarna *Of 0–17-year-olds*
	lapsen huollosta, tapaamisoikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgängesrätt och boende *on child custody, right of access and residence*	elatusavusta underhållsbidrag *on maintenance payment*		
			31.12.	%
Koko maa • Whole country	**47 614**	**52 173**	**104 302**[1)]	**9,7**[1)]
Uusimaa	13 487	13 427	31 856	9,9
Varsinais-Suomi	4 050	4 511	9 134	10,3
Satakunta	1 790	1 742	4 453	10,8
Kanta-Häme	1 618	1 911	3 517	10,2
Pirkanmaa	4 284	4 750	9 417	9,6
Päijät-Häme	1 508	1 809	4 385	11,8
Kymenlaakso	1 776	2 712	3 574	11,3
Etelä-Karjala • *South Karelia*	1 255	1 520	2 188	9,7
Etelä-Savo	1 123	1 618	2 610	10,5
Pohjois-Savo	2 353	2 601	4 530	9,9
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	1 465	1 440	3 092	10,4
Keski-Suomi • *Central Finland*	2 475	2 356	5 222	9,6
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	1 856	2 181	3 723	9,3
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	1 527	947	2 249	6,0
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	621	654	1 067	6,9
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	3 658	4 653	8 135	8,3
Kainuu	657	886	1 414	10,1
Lappi • *Lapland*	1 843	2 310	3 618	10,6
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	268	145	288	5,0

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • *Incl. region unknown.*

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: Underhållstödet. FPA. • *Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child Maintenance: Child maintenance allowance. Kela.*

Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvää elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning *Liable parents with unsettled maintenance payments*	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag *Payments to children*			Landskap
	elatustukea underhållsstöd *maintenance allowance*	perittyjä elatusapuja indrivet under-hållsbidrag *maintenance payments recovered*	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn *EUR total/ child (incl. both)*	
31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
35 719[1)]	**193 629**[1)]	**8 636**[1)]	**1 939**[1)]	**Hela landet**
10 581	59 970	3 106	1 980	Nyland
2 972	16 982	680	1 934	Egentliga Finland
1 576	8 169	353	1 914	Satakunta
1 154	6 614	313	1 970	Egentliga Tavastland
3 274	17 482	770	1 938	Birkaland
1 681	8 049	376	1 921	Päijänne-Tavastland
1 178	6 568	314	1 926	Kymmenedalen
594	4 047	164	1 924	Södra Karelen
880	4 772	204	1 907	Södra Savolax
1 564	8 344	292	1 906	Norra Savolax
1 118	5 843	154	1 939	Norra Karelen
1 732	9 539	314	1 887	Mellersta Finland
758	6 522	173	1 798	Södra Österbotten
681	4 052	97	1 845	Österbotten
292	1 983	55	1 910	Mellersta Österbotten
2 209	14 800	453	1 875	Norra Österbotten
434	2 533	78	1 847	Kajanaland
1 162	6 711	236	1 920	Lappland
57	508	28	1 860	Åland

28. Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2014
Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2014
Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2014

Vuosi År *Year*	Kunnan perittävänä olevaa elatusapua elatusvelvollisilta jäljellä[1)] Underhållsbidrag som återstår för kommunen att driva in från de underhållsskyldiga[1)] *Remaining maintenance payment debt to be recovered by municipalities[1)]*			Vanhentuneet elatusvelkasaatavat Underhållsfordringar som preskriberats *Time-barred maintenance debt*		
	Yhteensä Totalt *Total*	siitä • av vilket • *of which*		Yhteensä Totalt *Total*	siitä • av vilket • *of which*	
		kunnalle tilitettävää elatustuen korvausta[1)] ersättning för underhållsstöd som redovisas för kommunen[1)] *recompense to be paid to municipality for maintenance allowance payments[1)]*	lapselle tilitettävää elatusapua underhällsbidrag som redovisas för barnet *maintenance payments to be paid to children*		kunnan saatavat[1)] kommunens fordringar[1)] *payments owed to municipality[1)]*	lapsen saatavat barnets fordringar *payments owed to child*
	1 000 €					
1993	318 654	263 651	55 003	..	..	..
1994	349 468	291 208	58 260	..	..	..
1995	374 020	313 852	60 169	..	..	..
1996	402 637	339 286	63 352	..	..	..
1997	420 376	355 424	64 951	..	..	..
1998	439 934	373 052	66 882	..	..	..
1999	455 920	389 602	66 318	..	..	..
2000	471 659	406 546	65 110	..	..	..
2001	482 582	418 254	64 328	..	..	..
2002	488 412	425 669	62 736	..	..	..
2003	492 787	432 061	60 730	..	..	..
2004	495 298	435 532	59 757	..	..	..
2005	267 793[2)]	243 428	24 364	233 395[3)]	197 346	36 053
2006	257 697	234 853	22 845	20 892	18 741	2 155
2007	248 010	226 922	21 084	20 249	18 144	2 101
2008	232 202	212 941	19 249	20 140	18 125	2 002
2009[1)]	236 844	216 833	20 011	19 052	17 259	1 793
2010	235 045	216 288	18 757	22 032	19 681	2 351
2011	222 252	205 444	16 808	18 215	16 282	1 933
2012	217 593	201 436	16 157	17 942	16 074	1 868
2013	213 832	197 874	15 959	19 185	17 464	1 721
2014	219 797	203 209	16 588	19 422	17 634	1 788

1) Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. • Uppgiften att verkställa underhållstödet överfördes från kommunerna på Folkpensionsantalten den 1 april 2009. • *Practical arrangements surrounding maintenance allowance formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009.*

2) Elatusvelkasaatavia vanhentunut 233,4 milj. euroa • Preskriberade fordringar av underhåll 233,4 miljoner euro • *Time-barred maintenance debt EUR 233.4 million in total.*

3) Vuoden 1999 alusta voimaan tulleen elatusapulain muutoksen vuoksi ovat vuoden 1999 ja sitä vanhemmat elatusvelkasaatavat vanhentuneet. • I början av 1999 trädde en ändring av lagen om underhållsbidrag i kraft och till följd av den preskriberades fordringar av underhåll från 1999 och tidigare. • *Due to a legislative reform concerning maintenance payments, effective in early 1999, maintenance debt for 1999 and from before 1999 has become time-barred.*

Lähteet: V. 1993-2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009-: Elatustuki. Kela. • Källor: År 1993-2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009-: Underhållstödet. FPA. • *Sources: In 1993-2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009-: Child Maintenance Allowance. Kela.*

29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2014
Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2014
Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for battered family members, 1997–2014

Vuosi År *Year*	Kasvatus- ja perheneuvonta Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor *Child guidance and family counselling*		Ensikodit Mödrahem *Mother-and-baby-homes*		Turvakodit Skyddshem *Shelters for battered family members*	
	Asiakkaita/v. Klienter/år *Clients/year*	joista lapsia av vilka barn *of which children*	Asiakkaita/v. Klienter/år *Clients/year*	joista lapsia av vilka barn *of which children*	Asiakkaita/v. Klienter/år *Clients/year*	joista lapsia av vilka barn *of which children*
		%		%		%
1997	71 885	40,6	427	60,2	3 698	48,2
1998	70 513	39,9	491	57,6	3 789	53,9
1999	71 278	39,9	429	58,0	3 496	50,9
2000	72 142	41,7	540	55,0	3 501	50,0
2001	73 400	43,4	458	56,8	3 366	54,0
2002	69 788	43,3	489	50,3	3 576	52,9
2003	69 270	43,9	582	50,3	3 625	51,1
2004	71 856	44,0	605	51,7	3 388	53,9
2005	70 627	43,8	637	52,6	3 606	53,2
2006	72 791	44,7	735	51,6	3 671	54,2
2007	74 548	44,7	720	50,4	3 740	55,1
2008	77 562	45,5	818	51,2	3 668	55,1
2009	76 760	45,7	955	46,7	3 488	54,1
2010	75 390	46,6	786	50,8	3 186	54,9
2011	77 925	45,9	896	50,9	3 067	52,6
2012	79 824	48,2	833	49,3	3 089	51,7
2013	79 889	47,7	855	50,4	2 740	49,2
2014	80 053	47,6	811	50,6	3 166	54,0

Kasvatus- ja perheneuvonta • Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor • *Child guidance and family counselling*
Lapset • Barn • *Children*

Vuosi År *Year*	Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*		
		0–6	7–15	16–21
2006	32 544	9 715	19 965	2 864
2007	33 343	9 538	21 244	2 561
2008	35 294	9 763	21 961	3 570
2009	35 083	9 255	21 338	4 490
2010	35 118	9 434	21 494	4 190
2011	35 775	10 725	21 655	3 395
2012	38 458	11 099	23 795	3 564
2013	38 103	11 336	23 381	3 386
2014	38 084	11 839	22 936	3 309

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

30. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2014
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2014
Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Omaishoidon tuki Stöd för närståendevård *Support for informal care*		Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård *Regular home care*		Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende *Ordinary sheltered housing*		Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg *Sheltered housing with 24-hour assistance*		Vanhainkodit Ålderdomshem *Residential homes*		Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsovårdscentraler, långvård *Health centres, long-term inpatients*	
	Asiakkaita/v. Klienter/år *Clients/year*		30.11.		31.12.		31.12.		31.12.		31.12.	
65 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 65 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 65 år och över, antal och % av 65 år över • *Clients aged 65 and over, number and % of all aged 65 and over*												
1990	13 196	2,0	..	..	..	..	..	..	25 659	3,8	11 311	1,7
1995	11 294	1,5	51 788	7,1	..	..	..	..	22 546	3,1	12 255	1,7
2000	14 355	1,8	..	..	10 007	1,3	6 799	0,9	20 630	2,7	12 164	1,6
2001	15 920	2,0	50 957	6,5	9 935	1,3	9 055	1,2	20 092	2,6	12 136	1,5
2002	17 025	2,1	..	..	10 661	1,3	10 646	1,3	20 132	2,5	11 718	1,5
2003	17 868	2,2	49 603	6,1	10 586	1,3	12 091	1,5	19 395	2,4	11 194	1,4
2004	18 650	2,2	..	..	10 669	1,3	13 551	1,6	19 424	2,3	11 078	1,3
2005	19 796	2,4	53 149	6,3	10 072	1,2	15 639	1,9	18 899	2,2	11 325	1,3
2006	20 370	2,3	..	..	8 598	1,0	18 064	2,1	18 538	2,1	11 249	1,3
2007	21 765	2,5	54 770	6,3	8 419	1,0	20 026	2,3	18 515	2,1	10 607	1,2
2008	22 981	2,6	55 021	6,2	7 846	0,9	22 070	2,5	17 721	2,0	10 327	1,2
2009	23 548	2,6	56 729	6,2	6 856	0,8	24 777	2,7	16 692	1,8	9 242	1,0
2010	24 656	2,6	60 432	6,4	6 675	0,7	27 711	2,9	15 656	1,7	7 598	0,8
2011	26 055	2,7	63 826	6,5	6 147	0,6	29 771	3,0	15 104	1,5	6 786	0,7
2012	27 021	2,7	63 355	6,2	6 198	0,6	31 408	3,1	13 249	1,3	5 877	0,6
2013	28 192	2,7	65 297	6,2	5 746	0,5	33 929	3,2	11 586	1,1	4 774	0,5
2014	28 822*	2,6*	66 005	6,0	5 283	0,5	36 233	3,3	10 840	1,0	3 366	0,3
75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • *Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over*												
1990	9 326	3,3	..	..	..	..	..	..	22 180	7,8	9 608	3,4
1995	8 041	2,7	40 177	13,4	..	..	..	..	19 535	6,5	10 312	3,4
2000	10 300	3,0	..	..	7 900	2,3	5 857	1,7	18 093	5,3	10 360	3,0
2001	11 340	3,2	41 132	11,8	7 951	2,3	7 791	2,2	17 755	5,1	10 362	3,0
2002	12 270	3,4	..	..	8 694	2,4	9 127	2,6	17 786	5,0	10 024	2,8
2003	12 938	3,5	40 585	11,0	8 682	2,4	10 393	2,8	17 212	4,7	9 640	2,6
2004	13 531	3,6	..	..	8 882	2,3	11 760	3,1	17 246	4,5	9 584	2,5
2005	14 517	3,7	44 082	11,2	8 521	2,2	13 554	3,4	16 878	4,3	9 871	2,5
2006	14 898	3,7	..	..	7 407	1,8	15 748	3,9	16 671	4,1	9 766	2,4
2007	15 983	3,9	46 042	11,2	7 311	1,8	17 472	4,2	16 677	4,0	9 264	2,2
2008	17 006	4,1	46 303	11,0	6 875	1,6	19 231	4,6	15 923	3,8	8 994	2,1
2009	18 379	4,1	48 049	11,3	6 037	1,4	21 659	5,1	14 971	3,5	8 074	1,9
2010	18 379	4,2	51 271	11,8	5 851	1,3	24 434	5,6	14 022	3,2	6 649	1,5
2011	19 439	4,4	54 166	12,2	5 411	1,2	26 300	5,9	13 482	3,0	5 944	1,3
2012	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2	27 769	6,1	11 878	2,6	5 109	1,1
2013	21 165	4,6	55 419	11,9	5 109	1,1	30 075	6,5	10 365	2,2	4 144	0,9
2014	21 477*	4,5*	56 066	11,8	4 698	1,0	32 020	6,7	9 689	2,0	2 920	0,6

30. jatk. • forts. • *cont.*

30. jatk. • forts. • *cont.*

Vuosi År *Year*	Omaishoidon tuki Stöd för närståendevård *Support for informal care*		Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård *Regular home care*		Tavallinen palvelu-asuminen Vanligt service-boende *Ordinary sheltered housing*		Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygns-omsorg *Sheltered housing with 24-hour assistance*		Vanhainkodit Ålderdoms-hem *Residential homes*		Terveyskeskus-ten pitkäaikais-hoito Hälsovårds-centraler, långvård *Health centres, long-term inpatients*	
	Asiakkaita/v. Klienter/år *Clients/year*		30.11.		31.12.		31.12.		31.12.		31.12.	
85 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 85 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 85 år och över, antal och % av 85 år och över • *Clients aged 85 and over, number and % of all aged 85 and over*												
1990	3 454	6,6	..	..	..	..	..	..	9 910	19,1	4 239	8,2
1995	3 369	5,0	14 618	21,8	..	..	..	..	10 301	15,4	5 257	7,8
2000	4 158	5,3	..	..	3 360	4,3	2 856	3,6	9 863	12,6	5 478	7,0
2001	4 455	5,6	16 613	20,9	3 393	4,3	3 825	4,8	9 703	12,2	5 482	6,9
2002	4 653	5,7	..	..	3 825	4,7	4 522	5,6	9 769	12,1	5 195	6,4
2003	4 845	5,9	16 698	20,2	3 853	4,7	5 094	6,2	9 451	11,4	4 954	6,0
2004	4 750	5,7	..	..	3 956	4,8	5 703	6,9	9 305	11,2	4 855	5,8
2005	5 286	6,0	18 197	20,5	3 925	4,4	6 670	7,5	9 215	10,4	5 082	5,7
2006	5 478	5,8	..	..	3 645	3,9	7 903	8,4	9 276	9,9	5 137	5,5
2007	5 830	5,9	19 975	20,3	3 671	3,7	9 042	9,2	9 234	9,4	4 900	5,0
2008	6 100	5,9	20 924	20,2	3 601	3,5	10 190	9,8	9 031	8,7	4 784	4,6
2009	6 394	5,9	22 434	20,6	3 218	3,0	11 779	10,8	8 613	7,9	4 333	4,0
2010	6 808	6,0	24 529	21,5	3 250	2,8	13 556	11,9	8 138	7,1	3 586	3,1
2011	7 255	6,1	26 567	22,3	3 080	2,6	14 883	12,5	7 991	6,7	3 257	2,7
2012	7 633	6,2	27 128	22,0	3 183	2,6	15 952	12,9	7 044	5,7	2 813	2,3
2013	8 334	6,5	28 515	22,1	3 129	2,4	17 567	13,6	6 218	4,8	2 312	1,8
2014	8 505*	6,3*	29 753	22,2	2 947	2,2	19 064	14,2	5 931	4,4	1 687	1,3

Lähteet: Omaishoidon tuki: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000-: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Ålderdomshem år 1990-1999: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och år 2000-: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Hälsovårdscentraler: Primärvård. THL. • *Sources: Support for informal care: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes in 1990–1999: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and year 2000-: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Health centres: Primary health care. THL.*

31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2014
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2014
Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2014

Maakunta *Region*	Omaishoidon tuki* Stöd för närstående-vård* *Support for informal care**		Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård *Regular home care*		Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende *Ordinary sheltered housing*	
	Asiakkaita/v. Klienter/år *Clients/year*		30.11.		31.12.	
75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • *Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over*						
Koko maa • *Whole country*	**21 477**	**4,5**	**56 066**	**11,8**	**4 698**	**1,0**
Uusimaa	3 705	3,6	10 533	10,3	1 192	1,2
Varsinais-Suomi	1 976	4,5	5 562	12,6	564	1,3
Satakunta	1 107	4,5	2 449	10,0	145	0,6
Kanta-Häme	659	3,9	1 888	11,1	132	0,8
Pirkanmaa	1 535	3,5	5 073	11,5	395	0,9
Päijät-Häme	776	4,0	1 865	9,5	50	0,3
Kymenlaakso	932	4,8	1 876	9,6	348	1,8
Etelä-Karjala • *South Karelia*	680	4,6	1 947	13,2	238	1,6
Etelä-Savo	867	4,6	2 657	14,2	154	0,8
Pohjois-Savo	1 271	5,0	2 960	11,7	315	1,3
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	682	4,0	2 131	12,6	227	1,3
Keski-Suomi • *Central Finland*	1 124	4,4	3 012	11,8	198	0,8
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	1 267	6,3	3 181	15,7	257	1,3
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	828	4,6	2 061	11,6	44	0,2
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	370	6,0	696	11,3	31	0,5
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	1 873	6,3	4 406	14,8	163	0,5
Kainuu	565	6,3	1 121	12,5	88	1,0
Lappi • *Lapland*	1 153	6,4	2 338	12,9	157	0,9
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	107	4,3	309	12,4	-	-

Lähteet: Omaishoidon tuki: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000-: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Ålderdomshem: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. Hälsovårdscentraler: Primär vård. THL. • *Sources: Support for informal care: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland regular home care: Klientinventering inom hemvården 30.11. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL Health centres: Primary health care. THL.*

Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg *Sheltered housing with 24-hour assistance*		Vanhainkodit Ålderdomshem *Residential homes*		Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsovårdscentraler, långvård *Health centres, long-term inpatients*		Landskap
31.12.		31.12.		31.12.		
32 020	**6,7**	**9 689**	**2,0**	**2 920**	**0,6**	**Hela landet**
6 018	5,9	2 371	2,3	353	0,3	Nyland
2 609	5,9	1 173	2,7	442	1,0	Egentliga Finland
1 867	7,6	663	2,7	25	0,1	Satakunta
1147	6,8	463	2,7	40	0,2	Egentliga Tavastland
2 672	6,1	1 084	2,5	235	0,5	Birkaland
1353	6,9	186	0,9	234	1,2	Päijänne-Tavastland
1 787	9,1	328	1,7	45	0,2	Kymmenedalen
756	5,1	246	1,7	92	0,6	Södra Karelen
1 284	6,8	196	1,0	213	1,1	Södra Savolax
1 680	6,7	426	1,7	139	0,6	Norra Savolax
1 509	8,9	55	0,3	318	1,9	Norra Karelen
1 877	7,4	585	2,3	121	0,5	Mellersta Finland
1 455	7,2	378	1,9	138	0,7	Södra Österbotten
1 251	7,0	369	2,1	148	0,8	Österbotten
537	8,7	53	0,9	16	0,3	Mellersta Österbotten
2 030	6,8	704	2,4	85	0,3	Norra Österbotten
727	8,1	45	0,5	88	1,0	Kajanaland
1 318	7,3	238	1,3	188	1,0	Lappland
142	5,7	126	5,1	-	-	Åland

32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2014
Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2014
Age and sex structure in care and services for older people, 2014

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård *Regular home care*	Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende *Ordinary sheltered housing*	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg *Sheltered housing with 24-hour assistance*	Vanhainkodit Ålderdomshem *Residential homes*	Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsovårdscentraler, långvård *Health centres, long-term inpatients*
	Asiakkaita • Klienter • *Clients*				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65–74					
Miehet • Män • *Men*	4 834	296	2 011	609	254
Naiset • Kvinnor • *Women*	5 105	289	2 202	542	192
Yhteensä • Totalt • *Total*	9 939	585	4 213	1 151	446
75–84					
Miehet • Män • *Men*	8 848	530	4 199	1 371	457
Naiset • Kvinnor • *Women*	17 465	1 221	8 757	2 387	776
Yhteensä • Totalt • *Total*	26 313	1 751	12 956	3 758	1 233
85+					
Miehet • Män • *Men*	7 205	678	3 779	1 394	370
Naiset • Kvinnor • *Women*	22 548	2 269	15 285	4 537	1 317
Yhteensä • Totalt • *Total*	29 753	2 947	19 064	5 931	1 687
75+					
Miehet • Män • *Men*	16 053	1 208	7 978	2 765	827
Naiset • Kvinnor • *Women*	40 013	3 490	24 042	6 924	2 093
Yhteensä • Totalt • *Total*	56 066	4 698	32 020	9 689	2 920
65+					
Miehet • Män • *Men*	20 887	1 504	9 989	3 374	1 081
Naiset • Kvinnor • *Women*	45 118	3 779	26 244	7 466	2 285
Yhteensä • Totalt • *Total*	66 005	5 283	36 233	10 840	3 366
65–74					
Miehet • Män • *Men*, %	48,6	50,6	47,7	52,9	57,0
Naiset • Kvinnor • *Women*, %	51,4	49,4	52,3	47,1	43,0
Yhteensä • Totalt • *Total*, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75–84					
Miehet • Män • *Men*, %	33,6	30,3	32,4	36,5	37,1
Naiset • Kvinnor • *Women*, %	66,4	69,7	67,6	63,5	62,9
Yhteensä • Totalt • *Total*, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
85+					
Miehet • Män • *Men*, %	24,2	23,0	19,8	23,5	21,9
Naiset • Kvinnor • *Women*, %	75,8	77,0	80,2	76,5	78,1
Yhteensä • Totalt • *Total*, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75+					
Miehet • Män • *Men*, %	28,6	25,7	24,9	28,5	28,3
Naiset • Kvinnor • *Women*, %	71,4	74,3	75,1	71,5	71,7
Yhteensä • Totalt • *Total*, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
65+					
Miehet • Män • *Men*, %	31,6	28,5	27,6	31,1	32,1
Naiset • Kvinnor • *Women*, %	68,4	71,5	72,4	68,9	67,9
Yhteensä • Totalt • *Total*, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • *Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November .OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.*

33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2014
Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2014
Coverage in care and services for older people by age and sex, 2014

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård *Regular home care*	Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende *Ordinary sheltered housing*	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg *Sheltered housing with 24-hour assistance*	Vanhainkodit Ålderdomshem *Residential homes*	Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsovårdscentraler, långvård *Health centres, long-term inpatients*
	Asiakkaita • Klienter • *Clients*				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
% ikäryhmästä • av åldersgruppen • *of age group*					
65–74					
Miehet • Män • *Men*	1,7	0,1	0,7	0,2	0,1
Naiset • Kvinnor • *Women*	1,6	0,1	0,7	0,2	0,1
Yhteensä • Totalt • *Total*	1,6	0,1	0,7	0,2	0,1
75–84					
Miehet • Män • *Men*	6,3	0,4	3,0	1,0	0,3
Naiset • Kvinnor • *Women*	8,7	0,6	4,3	1,2	0,4
Yhteensä • Totalt • *Total*	7,7	0,5	3,8	1,1	0,4
85+					
Miehet • Män • *Men*	18,6	1,8	9,8	3,6	1,0
Naiset • Kvinnor • *Women*	23,6	2,4	16,0	4,8	1,4
Yhteensä • Totalt • *Total*	22,2	2,2	14,2	4,4	1,3
75+					
Miehet • Män • *Men*	9,0	0,7	4,5	1,5	0,5
Naiset • Kvinnor • *Women*	13,5	1,2	8,1	2,3	0,7
Yhteensä • Totalt • *Total*	11,8	1,0	6,7	2,0	0,6
65+					
Miehet • Män • *Men*	4,4	0,3	2,1	0,7	0,2
Naiset • Kvinnor • *Women*	7,3	0,6	4,2	1,2	0,4
Yhteensä • Totalt • *Total*	6,0	0,5	3,3	1,0	0,3

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård THL. • *Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.*

34. Ikääntyneiden laitoshoito ja asumispalvelut 1997–2014
Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2014
Institutional care and housing services for older people, 1997–2014

Vuosi År *Year*	Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende *Ordinary sheltered housing*	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg *Sheltered housing with 24-hour assistance*			Vanhainkodit Ålderdomshem *Residential home*		
	As. Kl. *Clts* 31.12.	As.[1)] Kl.[1)] *Clts[1)]* 31.12.	As./v.[1)] Kl./år[1)] *Clts/year[1)]*	Hoitopäiviä/v.[1)] Vårddygn/år[1)] *Care days/year[1)]*	As.[1)] Kl.[1)] *Clts[1)]* 31.12.	As.[1)] Kl.[1)] *Clts[1)]*	Hoitopäiviä/v.[1)] Vårddygn/år[1)] *Care days/year[1)]*
1997	..	..	..	..	21 950	..	8 214 224
2000	10 007	7 302	10 777	2 560 630	21 325	40 087	7 856 748
2005	10 072	16 497	24 510	5 832 074	19 488	36 665	7 135 437
2006	8 598	18 799	28 031	6 708 776	19 082	36 592	6 969 429
2007	8 419	20 771	31 440	7 388 962	19 016	37 434	6 992 464
2008	7 846	22 890	34 967	8 177 839	18 229	35 639	6 760 901
2009	6 856	25 684	38 522	9 036 027	17 118	35 037	6 395 212
2010	6 675	28 644	43 586	9 978 186	16 082	33 429	6 198 362
2011	6 147	30 798	47 438	10 827 510	15 525	32 345	5 801 665
2012	6 198	32 257	50 617	11 468 831	13 587	29 950	5 207 346
2013	5 746	34 800	55 317	12 496 646	11 921	28 264	4 575 368
2014	5 283	37 130	59 094	13 127 349	11 159	26 256	4 219 066

Vuosi År *Year*	Vanhainkodit ja tehostettu palveluasuminen yhteensä Ålderdomshem och serviceboende med heldygnsomsorg totalt *Residential homes and sheltered housing with 24-hour assistance total*			Terveyskeskusten vuodeosastot Hälsovårdscentralernas vårdavdelningar *Health centres, inpatient care*					
				65 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 65 år och över *Clients aged 65 and over*			75 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 75 år och över *Clients aged 75 and over*		
	As.[1)] Kl.[1)] *Clts[1)]* 31.12.	As./v.[1)] Kl./år[1)] *Clts/year[1)]*	Hoitopäiviä/v.[1)] Vårddygn/år[1)] *Care days/year[1)]*	Pitk.as. Långv.kl. *Clts in long-term care* 31.12.	As./v. Kl./ år *Clts/year*	Hoitopäiviä/v. Vårddygn/år *Care days/year*	Pitk.as. Långv. kl. *Clts in long-term care* 31.12.	As./v. Kl./ år *Clts/year*	Hoitopäiviä/v. Vårddygn/år *Care days/year*
1997	25 890	45 633	9 494 588	12 290	106 011	6 690 626	10 397	77 711	5 486 094
2000	28 627	49 813	10 417 378	12 164	116 383	6 865 167	10 360	86 935	5 677 595
2005	35 985	59 075	12 967 511	11 325	114 877	6 626 474	9 871	89 638	5 589 466
2006	37 881	62 023	13 678 205	11 249	115 492	6 670 911	9 766	90 719	5 664 453
2007	39 787	65 796	14 381 426	10 607	116 066	6 462 984	9 264	91 718	5 491 894
2008	41 119	67 395	14 938 740	10 327	120 003	6 411 474	8 994	95 058	5 439 915
2009	42 802	69 877	15 431 239	9 242	121 027	6 123 544	8 074	95 853	5 200 521
2010	44 726	72 921	16 176 548	7 598	121 020	5 610 641	6 649	96 215	4 777 483
2011	46 323	75 549	16 629 175	6 786	121 984	5 195 140	5 944	96 597	4 412 263
2012	45 844	76 060	16 676 177	5 877	123 406	4 972 325	5 109	97 484	4 184 388
2013	46 721	78 905	17 072 014	4 774	122 331	4 502 436	4 144	96 233	3 771 929
2014	48 289	81 006	17 346 415	3 366	118 925	4 022 064	2 920	93 640	3 350 440

1) Mukana myös alle 65-vuotiaat asiakkaat. • Omfattar även klienter under 65 år. • *Includes also clients aged under 65.*

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • *Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.*

35. Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2014
Hemservice för äldre 1990–2014
Home-help services for older people, 1990–2014

Ikääntyneiden kodinhoitoapu • Hemvårdshjälp för äldre • *Home help for older people*

Vuosi År *Year*	Kotitalouksia vuoden aikana • Hushåll under året • *Households during year*						Käynnit/vuosi Besök/år *Visits/year*
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över *of 65 and over*	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över *of 75 and over*	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över *of 85 and over*	
		%		%		%	
1990	125 571	18,7	89 100	31,5	22 036	42,4	..
1995	86 466	11,8	66 379	22,1	23 895	35,7	..
2000	83 148	10,7	67 210	19,7	27 280	34,8	..
2005	85 604	10,3	71 850	18,3	30 489	34,4	..
2010	105 120	11,2	88 888	20,4	42 659	37,4	22 662 908
2011	107 599	11,0	90 800	20,5	44 718	37,5	23 467 314
2012	108 383	10,6	91 414	20,2	45 536	36,8	24 867 682
2013	109 786	10,4	92 233	19,9	46 964	36,4	25 782 608
2014*	115 698	10,6	97 752	20,5	50 382	37,6	27 363 901

Tukipalvelut • Stödtjänster • *Support services*

Vuosi År *Year*	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • *Clients/year*					
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över *of 65 and over*	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över *of 75 and over*	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över *of 85 and over*
		%		%		%
1990	103 096	15,3	..	..	..	..
1995	97 967	13,4	..	..	..	..
2000	105 195	13,5	..	..	..	..
2005	108 249	12,9	..	..	..	..
2010	116 202	12,3	97 942	22,5	47 759	41,8
2011	118 386	12,1	99 604	22,5	49 942	41,9
2012	115 644	11,4	98 821	21,9	51 475	41,6
2013	120 683	11,4	103 066	22,2	53 929	41,8
2014*	118 076	10,8	101 100	21,2	55 363	41,3

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat • Regelbunden hemvård, klienter 75 år och över • *Regular home care, clients aged 75 and over*

30.11.	75+ Yhteensä • Totalt • *Total*	Kotipalvelun tai kotisairaanhoidon käynnit/kk • Besök av hemservicen eller hemsjukvården/månad • *Home-help or home-nursing visits/month*			
		%			
		1–8	9–16	17–40	40–
1995	40 177	47,2	16,6	19,5	16,7
1999	41 669	40,4	17,1	19,3	23,2
2003	40 585	42,3	11,7	18,8	27,2
2005	44 082	40,1	13,0	18,8	28,1
2010	51 271	38,0	11,2	19,7	31,1
2011	54 166	39,8	9,2	19,5	31,5
2012	53 703	36,7	9,8	20,1	33,4
2013	55 419	37,0	8,3	19,9	34,8
2014*	56 066	36,5	7,3	19,2	37,0

Lähteet: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL. • Källor: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL. • *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL.*

36. Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveyspalvelut 2003–2013
Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2003–2013
Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2003–2013

	Asiakkaita • Klienter • *Clients* 31.12.			
	2003	2004	2005	2006
Säännöllinen kotihoito • *Regular home care*	6 541	..	8 522	..
Miehet • *Men*	1 702	..	2 427	..
Naiset • *Women*	4 839	..	6 095	..
Tavallinen palveluasuminen • *Ordinary sheltered housing*	1 676	1 838	1 796	1 713
Miehet • *Men*	401	452	469	441
Naiset • *Women*	1 275	1 386	1 327	1 272
Tehostettu palveluasuminen • *Sheltered housing, 24-hour assistance*	4 769	5 720	6 682	7 761
Miehet • *Men*	981	1 252	1 529	1 721
Naiset • *Women*	3 788	4 468	5 153	6 040
Vanhainkodit • *Residential homes*	8 058	8 445	8 614	8 767
Miehet • *Men*	1 855	1 973	2 030	2 180
Naiset • *Women*	6 203	6 472	6 584	6 587
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • *Health centres, long-term inpatients*	6 217	6 202	6 545	6 679
Miehet • *Men*	1 440	1 443	1 544	1 573
Naiset • *Women*	4 777	4 759	5 001	5 106
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • *Health centres, short-term inpatients*	1 792	1 777	1 981	2 119
Miehet • *Men*	628	631	670	744
Naiset • *Women*	1 164	1 146	1 311	1 375
Erikoissairaanhoidon laitoshoito • *Inpatient care in specialised health care*	776	808	809	866
Miehet • *Men*	338	370	371	402
Naiset • *Women*	438	438	438	464

	% kaikista asiakkaista • av alla klienter • *of all clients*			
	2003	2004	2005	2006
Säännöllinen kotihoito • *Regular home care*	11,3	..	13,8	..
Miehet • *Men*	9,5	..	12,3	..
Naiset • *Women*	12,0	..	14,4	..
Tavallinen palveluasuminen • *Ordinary sheltered housing*	13,5	14,7	15,1	17,8
Miehet • *Men*	9,9	11,0	12,0	14,7
Naiset • *Women*	15,2	16,5	16,6	19,2
Tehostettu palveluasuminen • *Sheltered housing, 24-hour assistance*	36,8	40,0	40,5	41,3
Miehet • *Men*	29,9	34,0	35,2	35,4
Naiset • *Women*	39,2	42,1	42,4	43,3
Vanhainkodit • *Residential homes*	40,3	42,1	44,2	45,9
Miehet • *Men*	36,9	38,2	40,6	43,5
Naiset • *Women*	41,4	43,5	45,4	46,8
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • *Health centres, long-term inpatients*	51,4	51,8	53,7	55,0
Miehet • *Men*	43,3	43,1	45,0	45,7
Naiset • *Women*	54,4	55,1	57,1	58,6
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • *Health centres, short-term inpatients*	22,0	23,0	24,7	26,2
Miehet • *Men*	20,4	21,1	21,4	24,1
Naiset • *Women*	22,9	24,2	26,9	27,5
Erikoissairaanhoidon laitoshoito • *Inpatient care in specialised health care*	5,8	6,4	6,2	7,0
Miehet • *Men*	5,3	5,9	5,8	6,6
Naiset • *Women*	6,4	6,8	6,5	7,5

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL; Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
9 815	10 668	11 295	12 377	13 006	13 363	14 109	Regelbunden hemvård
2857	3 125	3 266	3 698	3 993	4 150	4 349	Män
6 958	7 543	8029	8 679	9 013	9 213	9 760	Kvinnor
1 711	1 651	1 405	1 437	1 425	1 365	1 306	Vanligt serviceboende
436	429	364	372	402	382	347	Män
1 275	1 222	1 041	1 065	1 023	983	959	Kvinnor
9 024	10 172	11 720	13 650	15 008	16 382	18 113	Serviceboende med heldygnsomsorgn
2 089	2 465	2 917	3 458	3 809	4 149	4 746	Män
6 935	7 707	8 803	10 192	11 199	12 233	13 367	Kvinnor
9 189	9 061	8 587	8 275	8 006	7 022	6 084	Ålderdomshem
2 269	2 275	2 284	2 223	2 165	1 986	1 783	Män
6 920	6 786	6 303	6 052	5 841	5 036	4 301	Kvinnor
6 526	6 417	5 824	4 707	4 182	3 622	2 838	Hälsovårdscentraler, långvård
1 655	1 664	1 474	1 276	1 144	1 051	856	Män
4 871	4 753	4 350	3 431	3 038	2 571	1 982	Kvinnor
1 993	2 189	2 265	2 197	2 244	2 318	2 220	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
682	800	805	762	848	829	798	Män
1 311	1 389	1 460	1 435	1 396	1 489	1 422	Kvinnor
792	681	676	665	610	573	501	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
377	318	317	279	291	267	221	Män
415	363	359	386	319	306	280	Kvinnor

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
15,6	17,0	17,5	18,2	18,2	18,9	19,6	Regelbunden hemvård
14,3	15,4	15,7	16,7	17,1	17,9	18,2	Män
16,3	17,7	18,4	18,9	18,7	19,5	20,2	Kvinnor
18,4	19,1	18,6	19,3	20,8	19,8	20,4	Vanligt serviceboende
15,3	16,3	15,9	15,9	18,9	17,5	16,9	Män
19,7	20,4	19,7	20,8	21,7	20,8	22,1	Kvinnor
43,4	44,4	45,6	47,7	48,7	50,8	52,0	Serviceboende med heldygnsomsorgn
38,6	40,0	41,9	43,9	45,0	46,7	48,8	Män
45,2	46,1	47,0	49,1	50,2	52,4	53,3	Kvinnor
48,3	49,7	50,2	51,5	51,6	51,7	51,0	Ålderdomshem
45,3	46,6	47,8	49,5	48,6	48,8	48,7	Män
49,4	50,9	51,1	52,2	52,8	52,9	52,1	Kvinnor
57,0	57,4	58,4	57,6	57,4	57,3	56,1	Hälsovårdscentraler, långvård
49,2	49,0	49,6	49,8	48,9	49,8	51,0	Män
60,2	61,1	62,1	61,1	61,4	61,1	58,7	Kvinnor
25,0	26,0	27,5	26,1	27,1	27,7	27,8	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
22,3	24,2	24,4	22,6	25,1	25,5	24,7	Män
26,7	27,1	29,6	28,4	28,4	29,1	30,0	Kvinnor
6,9	6,1	6,2	6,2	5,7	5,6	5,2	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
6,6	5,7	5,8	5,2	5,5	5,1	4,6	Män
7,2	6,5	6,6	7,3	6,0	6,2	5,9	Kvinnor

37. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2014
Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2014
Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade *Transport services for people with serious disabilities*	Henkilökohtainen apu Personlig assistans *Personal assistant*	Tulkkauspalvelut[1)] Tolk tjänster[1)] *Interpreter services[1)]*	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden *Housing alterations and housing equipment and facilities*	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt funktionshindrade *Sheltered housing for people with serious disabilities*
	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • *Clients/year*				
1990	35 000	1 336	2 328	..	..
1995	45 839	1 835	2 808	..	..
2000	66 568	2 817	3 137	..	1 874
2005	80 937	4 322	3 530	7 713	2 721
2010	94 828	8 985	4 591	9 580	4 310
2012	101 221	13 457	5 159	9 753	4 844
2013	102 010	15 217	5 313	10 322	5 273
2014	101 911*	17 356*	5 539	10 361*	5 390*
Ikäryhmittäin • Efter åldersgrupp • *By age group*					
0–17	2 517*	1 203*	546	578*	88*
18–64	32 223*	11 035*	3 297	4 165*	3 742*
65+	67 171*	5 118*	1 696	5 618*	1 560*

1) Tulkkauspalvelujen järjestämisvelvollisuus siirtyi kunnilta Kelalle 1.9.2010. Vuodesta 2010 lähtien tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annetun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Skyldigheten att ordna tolkningstjänster övergick från kommunerna till FPA 1.9.2010. Sedan år 2010 omfattar statistiken personer som är berättigade till tolktjänster 31.12 enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010). • *Duty to provide interpreter services was transferred from the municipalities to KELA as of 1 September 2010. As of 2010, the statistics have included those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).*

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Kelan vammaisetuudet ja -palvelut. SVT. Kela • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.*

38. Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2014
Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2014
Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Kehitysvammaisten työ- ja toimintakeskukset Arbets- och aktivitetscenter för personer med utvecklingsstörning *Day and sheltered work centres for people with intellectual disabilities*	Vajaakuntoisten työkeskukset Arbetscenter för funktionshindrade *Sheltered work centres for disabled people*	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsättningssyfte för funktionshindrade *Activities to support employment of disabled people*	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för funktionhindrade *Day and sheltered work centres for people with various disabilities*	Omaishoidon tuki, alle 65-v. Stöd för närståendevård, under 65 år *Support for infomal care, under 65 years*
	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • *Clients/year*		Asiakkaita • Klienter • *Clients* 31.12.		As./v. • Klienter/år • *Clients/year*
1990	..	..	..	..	7 836
1995	9 499	3 151	..	..	6 957
2000	10 929	3 301	..	..	8 090
2005	12 005	2 993	..	..	10 427
2010	..	..	2 458	15 805	12 910
2012	..	..	1 812	16 607	13 575
2013	..	..	1 809	17 148	14 047
2014	..	..	1 783*	17 503*	14 314*

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

39. Vammaisten laitos- ja asumispalvelut 1995–2014
Institutionsvård och boendeservice för funktionshindrade 1995–2014
Institutional care and housing services for disabled people, 1995–2014

Vuosi År *Year*	Vammaisten laitokset[1)] Institutioner för funktionshindrade[1)] *Institutions for people with disabilities[1)]*	Kehitysvammaisten asumispalvelut Boendeservice för personer med utvecklingsstörning *Housing services for people with intellectual disabilities*		Vammaisten ryhmämuotoiset asumispalvelut Boendeservice i grupp för funktionshindrade *Group housing services for people with disabilities*		Vammaisten palvelu- ja tukiasunnot[2)] Service- och stödbostäder för funktionshindrade[2)] *Sheltered and supported housing for people with disabilities[2)]*	Perhehoidossa kehitysvammaisia[3)] Personer med utvecklingsstörning i familjevård[3)] *Family care for people with intellectual disabilities[3)]*
		Autettu asuminen Assisterat boende *Housing with 24-hour assistance*	Ohjattu asuminen Styrt boende *Housing with part-time assistance*	Henkilökunta läsnä myös yöllä Personal närvarande också på natten *Staff also available at night*	Henkilökunta ei läsnä yöllä Ingen personal närvarande på natten *No staff available at night*		
	Asiakkaita • Klienter • *Clients* 31.12.						
1995	3 699	..	..	..	..	2 173	1 304
2000	2 960	3 344	2 476	..	..	1 510	1 270
2001	2 865	3 617	2 502	..	..	1 520	1 200
2002	2 754	3 992	2 549	..	..	1 588	1 122
2003	2 728	4 230	2 717	..	..	1 571	1 161
2004	2 625	4 694	2 655	..	..	1 642	1 156
2005	2 515	4 874	2 649	..	..	1 861	1 095
2006	2 554	..	..	5 371	2 362	1 758	1 270
2007	2 589	..	..	5 699	2 588	1 760	1 262
2008	2 449	..	..	5 962	2 540	1 844	1 269
2009	2 252	..	..	6 298	2 441	2 113	1 284
2010	2 177	..	..	6 913	2 443	2 184	1 333
2011	1 982	..	..	7 062	2 412	2 201	1 346
2012	1 789	..	..	7 617	2 396	2 293	1 244
2013	1 532	..	..	7 709	2 401	2 399	1 266
2014	1 315*	..	..	8 121*	2 344*	2 564*	1 295*

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten laitokset" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om institutionsvård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • *From 2006 onwards the data collection has concerned institutions for people with disabilities, i.e., the data covers not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.*

2) Vuoteen 2005 asti tieto kerättiin erikseen kehitysvammaisten ja muiden vammaisten osalta, ja tässä taulukossa nämä määrät on laskettu yhteen. • Fram till 2005 samlades uppgifterna in separat för personer med utvecklingsstörning och för andra funktionshindrade. I denna tabell har antalen sammanräknats. • *Up to 2005 data were collected separately for people with intellectual and other disabilities. In this table these numbers have been added together.*

3) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • *From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.*

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • *Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

40. Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2014
Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2014
Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2014

Maakunta *Region*	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut* Färdtjänster för gravt funktionshindrade* *Transport services for people with serious disabilities**	Henkilökohtainen apu* Personlig assisters* *Personal assistance**	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet* Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden* *Housing alterations and housing equipment and facilities**
	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • *Clients/year*		
Koko maa • Whole country	**101 911**	**17 356**	**10 361**
Uusimaa	25 913	4 056	2667
Varsinais-Suomi	8 690	1 443	819
Satakunta	6 746	950	899
Kanta-Häme	3 104	466	237
Pirkanmaa	10 341	1 009	727
Päijät-Häme	4 984	504	301
Kymenlaakso	3 489	606	340
Etelä-Karjala • *South Karelia*	2 323	443	211
Etelä-Savo	3 880	796	338
Pohjois-Savo	4 799	1 064	380
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	2 645	764	331
Keski-Suomi • *Central Finland*	4 451	788	290
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	3 495	787	587
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	3 549	415	321
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	1 621	284	175
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	5 625	1 439	896
Kainuu	1 746	509	322
Lappi • *Lapland*	4 113	951	482
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	397	82	38

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Kelan vammaisetuudet ja -palvelut. SVT. Kela. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • *Sources: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland*; *Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.*

Tulkkauspalvelut Tolktjänster *Interpreter services*	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta* Verksamhet i sysselsättningssyfte för funktionshindrade* *Activities to support employment of disabled people**	Vammaisten työ- ja päivätoiminta* Arbets- och dagverksamhet för funktionshindrade* *Day and sheltered work centres for people with various disabilities**	Landskap
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • *Clients/year.*			
5 539	**1 783**	**17 503**	**Hela landet**
1 559	325	3 145	Nyland
697	210	1 370	Egentliga Finland
257	35	986	Satakunta
174	67	514	Egentliga Tavastland
495	82	1 257	Birkaland
160	39	705	Päijänne-Tavastland
144	122	573	Kymmenedalen
146	0	418	Södra Karelen
131	13	677	Södra Savolax
225	196	996	Norra Savolax
232	11	855	Norra Karelen
345	80	968	Mellersta Finland
235	83	691	Södra Österbotten
144	102	602	Österbotten
41	24	386	Mellersta Österbotten
308	221	2 117	Norra Österbotten
72	83	337	Kajanaland
166	64	832	Lappland
8	26	74	Åland

41. Vammaisten laitos- ja asumispalvelut maakunnittain 2014
Institutionsvård och boendeservice för funktionshindrade efter landskap 2014
Institutional care and housing services for disabled people by region, 2014

Maakunta *Region*	Vammaisten laitokset*[1)] Institutioner för funktionshindrade*[1)] *Institutions for people with disabilities**[1)]	Vammaisten ryhmämuotoiset asumispalvelut* Boendeservice i grupp för handikappade* *Group housing services for people with disabilities**	
		Henkilökunta läsnä myös yöllä Personal närvarande också på natten *Staff also available at night*	Henkilökunta ei läsnä yöllä Ingen personal närvarande på natten *No staff available at night*
	Asiakkaita • Klienter • *Clients* 31.12.		
Koko maa • Whole country	**1 315**	**8 121**	**2 344**
Uusimaa	264	1 822	445
Varsinais-Suomi	221	627	196
Satakunta	100	458	62
Kanta-Häme	4	305	92
Pirkanmaa	134	495	192
Päijät-Häme	4	411	91
Kymenlaakso	41	373	115
Etelä-Karjala • *South Karelia*	18	190	73
Etelä-Savo	58	277	146
Pohjois-Savo	100	565	254
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	73	247	78
Keski-Suomi • *Central Finland*	32	457	129
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	66	256	109
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	26	390	27
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	6	126	20
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	63	530	81
Kainuu	17	158	99
Lappi • *Lapland*	87	357	129
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	1	77	6

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten laitokset" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om institutionsvård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • *From 2006 onwards the data collection has concerned institutions for people with disabilities, i.e., the data covers not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.*

2) Vuoteen 2005 asti tieto kerättiin erikseen kehitysvammaisten ja muiden vammaisten osalta, ja tässä taulukossa nämä määrät on laskettu yhteen. • Fram till 2005 samlades uppgifterna in separat för personer med utvecklingsstörning och för andra funktionshindrade. I denna tabell har antalen sammanräknats. • *Up to 2005 data were collected separately for people with intellectual and other disabilities. In this table these numbers have been added together.*

3) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • *From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.*

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen • *Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

Vammaisten palvelu- ja tukiasunnot*[2)] Service- och stödbostäder för funktionshindrade*[2)] *Sheltered and supported housing for people with disabilities*[2)]	Perhehoidossa kehitysvammaisia*[3)] Personer med utvecklingsstörning i familjevård*[3)] *Family care for people[j] with intellectual disabilities*[3)]	Vaikeavammaisten palveluasuminen* Serviceboende för gravt funktionshindrade* *Sheltered housing for people with serious disabilities**	Landskap
Asiakkaita • Klienter • *Clients* 31.12		Asiakkaita/v. • Klienter/år • *Clients/year*	
2 564	**1 295**	**5 390**	**Hela landet**
389	283	1 203	Nyland
284	60	509	Egentliga Finland
60	85	354	Satakunta
52	108	216	Egentliga Tavastland
206	82	494	Birkaland
63	74	219	Päijänne-Tavastland
93	12	160	Kymmenedalen
73	2	89	Södra Karelen
116	32	186	Södra Savolax
102	60	144	Norra Savolax
229	136	218	Norra Karelen
164	107	289	Mellersta Finland
42	15	240	Södra Österbotten
51	10	195	Österbotten
67	6	69	Mellersta Österbotten
318	132	388	Norra Österbotten
103	63	189	Kajanaland
125	27	198	Lappland
27	1	30	Åland

42. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2014
Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2014
Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2014

Ikäryhmä Ålders-grupp *Age group*	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv.störning *Institutions for people with intellectual disabilities*			Autettu asuminen Assisterat boende *Housing with 24-hour assistance*			Ohjattu asuminen Styrt boende *Housing with part-time assistance*
	Asiakkaita Klienter *Clients* 31.12.	joista pitkäaikaishoidossa av vilka långvårdsklienter *of which in long-term care*	Hoitopäiviä/v. Vårddygn/år. *Care days/year*	Asiakkaita Klienter *Clients* 31.12.	joista pitkäaikaishoidossa av vilka långvårdsklienter *of which in long-term care*	Hoitopäiviä/v. Vårddygn/år. *Care days/year*	Asiakkaita Klienter *Clients* 31.12.
0–5	16	5	4 919	10	3	3 765	-
6–17	159	109	66 755	196	116	78 027	1
18–49	565	520	235 519	3 947	3 716	1 434 286	1 124
50+	501	483	205 505	2 992	2 781	1 094 339	862
Yhteensä **Totalt** *Total*	**1 241**	**1 117**	**512 698**	**7 145**	**6 616**	**2 610 417**	**1 987**
Miehet Män *Men*	775	703	322 689	3 963	3 644	1 440 465	1 129
Naiset Kvinnor *Women*	466	414	190 009	3 182	2 972	1 169 952	858

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

43. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat maakunnittain 2014
Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2014
Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv. störning *Institutions for people with intellectual disabilities*			Autettu asuminen Assisterat boende *Housing with 24-hour assistance*			Ohjattu asuminen Styrt boende *Housing with part-time assistance*
	Asiakkaita Klienter *Clients* 31.12.	joista pitkäaikaishoidossa av vilka långvårdsklienter *of which in long-term care*	Hoitopäiviä/v. Vårddygn/år. *Care days/year*	Asiakkaita Klienter *Clients* 31.12.	joista pitkäaikaishoidossa av vilka långvårdsklienter *of which in long-term care*	Hoitopäiviä/v. Vårddygn/år. *Care days/year*	Asiakkaita Klienter *Clients* 31.12.
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**1 241**	**1 117**	**512 698**	**7 145**	**6 616**	**2 610 417**	**1 987**
Uusimaa • Nyland	281	256	117 002	1 604	1 495	584 503	370
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	202	193	77 109	545	512	204 466	143
Satakunta	82	79	32 002	351	338	129 565	44
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6	6	2 454	242	216	85 274	71
Pirkanmaa • Birkaland	135	126	61 222	444	404	155 537	163
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	4	4	1 489	312	299	140 571	84
Kymenlaakso • Kymmenedalen	30	27	11 057	280	253	99 475	131
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	11	10	3 751	185	167	67 873	33
Etelä-Savo • Södra Savolax	65	53	26 075	264	251	96 752	163
Pohjois-Savo • Norra Savolax	91	83	38 407	515	467	178 875	169
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	48	41	23 743	320	280	109 154	59
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	37	35	13 394	338	320	122 618	101
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	77	68	28 542	318	299	114 845	66
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	22	18	9 922	206	187	75 051	43
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	12	5	2 914	76	74	29 335	24
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	55	41	26 481	619	569	228 498	145
Kainuu • Kajanaland	17	15	9 402	123	114	44 681	66
Lappi • Lappland • *Lapland*	66	57	27 732	310	278	109 463	112
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	..	..	..	93	93	33 880	..

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

44. Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2014
Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2014
Outpatient visits in mental health services, 1997–2014

	1997	2000	2003	2006	2010	2013	2014
Perusterveydenhuollon käynnit[1] • Besök inom primärvård[1] • *Visits in primary health care*[1]							
Lääkäri • Läkare • *Physician*	28 992	58 764	99 232	92 740	98 237	53 627	61 462
Muu kuin lääkäri • Annan än läkare • *Other practitioner*	298 048	446 925	615 665	554 601	590 719	536 917	567 388
Yhteensä • Totalt • *Total*	327 040	505 689	714 897	647 341	688 956	590 544	628 850
Erikoissairaanhoidon käynnit • Besök inom specialiserad sjukvård • *Visits in specialised health care*							
Aikuispsykiatria • Vuxenpsykiatri • *Adult psychiatry*	1 131 421	959 419	1 127 158	1 158 950	1 240 224	1 367 184	1 380 611
Nuorisopsykiatria • Ungdomspsykiatri • *Adolescent psychiatry*	66 655	91 982	104 215	136 275	217 422	267 425	287 512
Lastenpsykiatria • Barnpsykiatri • *Child psychiatry*	76 326	79 241	102 827	119 122	159 983	182 539	194 570
Yhteensä • Totalt • *Total*	1 274 402	1 130 642	1 334 200	1 414 347	1 617 629	1 817 148	1 862 693
Mielenterveyskäynnit[1] • Besök inom mentalvård[1] • *Mental health visits*[1]							
Yhteensä • Totalt • *Total*	**1 601 442**	**1 636 331**	**2 049 097**	**2 061 688**	**2 306 585**	**2 407 692**	**2 491 543**
Asukasta kohti • Per invånare • *Per inhabitant*	0,31	0,32	0,39	0,39	0,42	0,44	0,46

1) Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu muuttui 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2014 tietojen kanssa. • Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *Data collection for outpatient visits in primary health care has been revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2014.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

45. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoito erikoisaloittain 1997–2014
Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2014
Inpatient mental health care by speciality, 1997–2014

	1997	2000	2003	2006	2010	2013	2014
Psykiatria[1)] • Psykiatri[1)] • *Psychiatry[1)]*							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	43 469	48 933	47 199	44 416	39 390	36 091	35 016
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	49,2	39,7	36,3	35,8	35,1	35,5	33,8
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	1 959 645	1 827 462	1 751 156	1 659 433	1 386 750	1 180 739	1 147 372
Potilaat • Patienter • *Patients*	28 930	30 234	29 478	29 592	27 094	24 821	23 875
Yleislääketiede • Allmänmedicin • *General practice*							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	24 056	24 579	21 439	19 460	16 101	15 323	15 937
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	15,4	13,5	15,7	16,0	17,4	14,7	15,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	423 576	408 727	382 124	391 143	277 234	216 442	189 039
Potilaat • Patienter • *Patients*	15 653	16 064	14 123	13 260	11 107	10 434	10 352
Muut • Övriga • *Others*							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	9 678	9 452	8 169	9 086	7 757	7 611	8 427
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,4	4,7	4,6	4,6	4,0	3,5	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	59 862	46 497	37 075	41 859	32 487	26 904	29 874
Potilaat • Patienter • *Patients*	8 091	7 835	6 854	7 635	6 362	6 333	6 991
Yhteensä • Totalt • *Total*							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	77 203	82 964	76 807	72 962	63 248	59 025	59 380
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	33,3	27,9	27,2	26,6	26,8	26,0	24,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	2 443 083	2 282 686	2 170 355	2 092 435	1 696 471	1 424 085	1 366 285
Potilaat • Patienter • *Patients*	47 767	49 241	46 158	46 143	40 897	38 007	37 303

1) Tähän on poimittu ne psykiatrian erikoisalan potilaat/hoitojaksot/hoitopäivät, joissa potilaan päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (diagnoosit F00–F99 dementiaa ja muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta lukuun ottamatta). Psykiatrian erikoisalan kokonaismäärät löytyvät taulukosta 80. • Denna tabell visar de patienter/vårdperioder/vårddygn inom specialiteten psykiatri där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (diagnoserna F00-F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Tabell 80 visar de totala antalen för specialiteten psykiatri. • *The figures here include all patients/care periods/care days in psychiatry where the patient's primary diagnosis is mental disorder (diagnoses F00–F99, except for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). The total numbers for psychiatry appear from Table 80.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

46. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoito ikäryhmittäin 1997–2014
Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2014
Inpatient mental health care by age group, 1997–2014

Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*	1997	2000	2003	2006	2010	2013	2014
0–17							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	6 407	8 111	7 825	7 893	7 438	6 594	6 524
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	26,2	25,2	25,1	25,4	24,0	22,6	20,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	173 595	202 881	202 552	209 765	178 287	143 972	135 470
Potilaat • Patienter • *Patients*	4 732	5 804	5 494	5 515	5 353	4 698	4 556
18–24							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	6 224	7 310	6 642	5 388	5 263	5 626	5 815
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	23,4	21,3	25,0	30,9	28,8	25,4	24,0
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	155 322	170 824	189 793	184 739	153 184	144 284	145 625
Potilaat • Patienter • *Patients*	3 868	4 489	4 321	3 595	3 575	3 830	3 719
25–64							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	53 323	56 400	52 104	48 832	40 968	36 171	36 196
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	31,2	25,8	25,2	24,7	25,2	25,6	24,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	1 576 811	1 434 711	1 352 994	1 265 045	1 028 713	850 924	818 981
Potilaat • Patienter • *Patients*	31 469	31 431	29 529	29 687	25 605	22 742	22 218
65+							
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	11 249	11 143	10 236	10 849	9 579	10 634	10 845
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	52,6	44,8	40,3	34,2	34,8	29,6	28,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Care days*	537 355	474 270	425 016	432 886	336 287	284 905	266 209
Potilaat • Patienter • *Patients*	7 842	7 704	7 025	7 549	6 527	6 953	6 981

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

47. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoito maakunnittain 2014
Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2014
Inpatient mental health care by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Hoitojaksot Vårdperioder *Care periods*	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid *Average length of stay*	Hoitopäivät Vårddygn *Care days*	Potilaat Patienter *Patients*
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**59 380**	**24,5**	**1 366 285**	**37 303**
Uusimaa • Nyland	13 700	31,4	367 626	9 108
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 974	20,6	100 069	2 733
Satakunta	2 969	18,7	51 856	1 876
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 612	29,6	36 399	1 063
Pirkanmaa • Birkaland	5 616	32,3	129 135	3 448
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 560	21,0	57 867	1 594
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 396	23,7	44 332	1 107
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	1 420	16,0	23 803	862
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 683	25,6	44 239	1 165
Pohjois-Savo • Norra Savolax	3 754	18,0	77 601	2 347
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	2 734	18,3	56 903	1 634
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	2 882	20,6	54 610	1 752
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	2 555	20,1	45 707	1 493
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	1 590	35,7	48 669	1 007
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	1 215	13,4	18 920	612
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	5 291	20,8	108 312	3 015
Kainuu • Kajanaland	1 193	25,7	37 697	691
Lappi • Lappland • *Lapland*	2 674	20,1	52 308	1 604
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	296	11,9	5 412	159

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

48. Psykiatrian asumispalvelut 1995–2014
Boendeservice inom psykiatrin 1995–2014
Housing services for people with mental disorders, 1995–2014

Vuosi År *Year*	Palveluntuottaja • Serviceproducent • *Service provider*			
	Kunnallinen (sosiaalihuolto) Kommunal (socialvård) *Municipal (social care)*	Kunnallinen (terveydenhuolto) Kommunal (hälso- och sjukvård) *Municipal (health care)*	Yksityinen Privat *Private*	Yhteensä Totalt *Total*
	Asiakkaita • Klienter • *Clients* 31.12.			
1995	523	468	889	1 880
2000	482	41	2 572	3 095
2001	359	149	3 133	3 641
2002	454	158	3 569	4 181
2003	388	257	4 090	4 735
2004	407	181	4 465	5 053
2005	475	211	4 907	5 593
2006	521	232	5 155	5 908
2007	480	236	5 816	6 532
2008	554	186	6 323	7 063
2009	520	168	6 472	7 160
2010	509	159	6 544	7 212
2011	616	156	7 027	7 799
2012	711	157	7 141	8 009
2013	708	168	7 086	7 962
2014	760	163	7 132	8 055

Lähteet: Vuosi 1995 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Vuodesta 2000 lähtien Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: År 1995 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Från och med 2000 Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: Year 1995 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; From 2000- Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

49. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2014
Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2014
Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2014

Vuosi År *Year*	Litraa 100 %:n alkoholia • Liter 100 % alkohol • *100% alcohol, litres*		Euroa (käyvin hinnoin) • Euro (till löpande priser) • *EUR (at current prices)*	
	15 vuotta täyttänyttä kohti Per invånare 15 år och över *Per capita, aged 15 and over*	Asukasta kohti Per invånare *Per capita*	15 vuotta täyttänyttä kohti Per invånare 15 år och över *Per capita, aged 15 and over*	Asukasta kohti Per invånare *Per capita*
	Kulutus yhteensä • Konsumtion totalt • *Consumption, total*			
1960	2,69	1,85	21	15
1970	5,84	4,30	80	59
1980	7,94	6,31	292	233
1990	9,53	7,69	783	632
2000	8,59	7,04	826	677
2005	9,95	8,23	867	718
2010	9,72	8,12	980	819
2011	9,81	8,20	1 004	839
2012	9,27	7,75	1 015	848
2013	9,08	7,59	1 000	836
2014	8,76	7,32	999	836
	Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • *Consumption through retail outlets*			
1960	2,04	1,40	14	9
1970	4,24	3,12	49	36
1980	6,00	4,77	180	143
1990	7,28	5,87	466	376
2000	6,76	5,54	509	417
2005	8,33	6,89	543	449
2010	8,38	7,00	654	546
2011	8,46	7,06	668	557
2012	7,99	6,67	676	565
2013	7,82	6,54	668	559
2014	7,57	6,33	668	558
	Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • *Consumption through licensed serving*			
1960	0,65	0,45	8	5
1970	1,61	1,18	31	23
1980	1,94	1,54	113	90
1990	2,25	1,82	318	256
2000	1,84	1,51	317	260
2005	1,62	1,34	324	268
2010	1,34	1,12	327	273
2011	1,36	1,13	337	282
2012	1,28	1,07	339	284
2013	1,25	1,05	332	277
2014	1,19	0,99	332	277

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

50. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2014
Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2014
Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2014

Vuosi År *Year*	Viinaa Brännvin *Vodka, gin, etc.*	Muita väkeviä juomia Övriga starka drycker *Other strong beverages*	Väkeviä viinejä Starkvin *Fortified wines*	Mietoja viinejä Lättvin *Light wines*	Siideriä Cider *Ciders*	Long drink -juomia Long drink *Long drinks*	Vahvaa olutta Starköl *Strong beer*	Keski-olutta Mellanöl *Medium beer*	Yhteensä Totalt *Total*
	Kulutus yhteensä, litraa • Konsumtion totalt, liter • *Consumption total, litres*								
1960	1,25	0,65	0,18	0,00	0,00	0,01	0,13	0,37	2,69
1970	1,49	0,90	0,46	0,00	0,00	0,06	0,76	1,93	5,84
1980	2,28	1,23	0,57	0,00	0,00	0,24	1,32	1,94	7,94
1990	2,34	1,13	0,30	0,70	0,02	0,25	1,90	2,88	9,53
2000	1,56	0,68	0,18	1,08	0,60	0,26	0,39	3,90	8,63
2005	1,90	0,92	0,20	1,47	0,57	0,31	0,30	4,29	9,95
2010	1,50	0,83	0,16	1,70	0,52	0,54	0,23	4,24	9,72
2011	1,44	0,81	0,15	1,74	0,50	0,56	0,24	4,37	9,81
2012	1,38	0,78	0,15	1,74	0,44	0,52	0,23	4,04	9,27
2013	1,30	0,73	0,13	1,71	0,42	0,50	0,23	4,05	9,08
2014	1,24	0,68	0,12	1,68	0,38	0,48	0,23	3,94	8,76
	Vähittäiskulutus, litraa • Detaljhandelskonsumtion, liter • *Consumption through retail outles, litres*								
1960	1,16	0,41	0,13	0,00	0,00	0,00	0,07	0,20	2,04
1970	1,20	0,68	0,42	0,00	0,00	0,03	0,38	1,32	4,24
1980	1,95	1,01	0,55	0,00	0,00	0,12	0,54	1,51	6,00
1990	2,03	0,96	0,29	0,61	0,01	0,17	0,78	2,42	7,28
2000	1,35	0,55	0,17	0,97	0,43	0,21	0,23	2,87	6,78
2005	1,69	0,80	0,19	1,35	0,44	0,22	0,18	3,45	8,33
2010	1,34	0,72	0,16	1,54	0,42	0,41	0,13	3,65	8,38
2011	1,28	0,70	0,15	1,58	0,40	0,43	0,13	3,79	8,46
2012	1,24	0,67	0,15	1,58	0,35	0,40	0,12	3,48	7,99
2013	1,17	0,63	0,13	1,55	0,33	0,38	0,12	3,51	7,82
2014	1,12	0,59	0,12	1,52	0,31	0,38	0,11	3,42	7,57
	Anniskelukulutus, litraa • Konsumtion av serverad alkohol, liter • *Consumption through licensed serving, litres*								
1960	0,09	0,25	0,05	0,00	0,00	0,01	0,06	0,17	0,65
1970	0,29	0,22	0,04	0,00	0,00	0,03	0,38	0,61	1,61
1980	0,32	0,22	0,02	0,00	0,00	0,12	0,78	0,43	1,94
1990	0,32	0,16	0,01	0,09	0,01	0,08	1,12	0,46	2,25
2000	0,21	0,12	0,00	0,11	0,17	0,05	0,16	1,03	1,84
2005	0,21	0,12	0,00	0,12	0,13	0,08	0,12	0,84	1,62
2010	0,15	0,11	0,00	0,15	0,10	0,13	0,10	0,59	1,34
2011	0,15	0,11	0,00	0,17	0,10	0,13	0,11	0,59	1,36
2012	0,14	0,11	0,00	0,17	0,09	0,12	0,11	0,55	1,28
2013	0,13	0,10	0,00	0,16	0,09	0,11	0,11	0,54	1,25
2014	0,11	0,09	0,00	0,16	0,08	0,11	0,12	0,52	1,19

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Source: Alcoholic beverarege consumption. OSF. THL; Valvira.*

51. Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2014
Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2014
Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Väkeviä juomia Starka drycker *Strong beverages*	Viinejä Vin *Wines*	Siideriä Cider *Ciders*	Long drink -juomia Long drink *Long drinks*	Mallas-juomia Malt-drycker *Beers*	Yhteensä Totalt *Total*
	1 000 litraa • liter • *litres*					
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**8 760**	**8 250**	**1 757**	**2 202**	**19 105**	**40 074**
Uusimaa • Nyland	1 958	3 080	523	525	5 241	11 326
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	758	755	147	192	1 622	3 475
Satakunta • Satakunta	434	275	65	103	794	1 672
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	295	244	56	71	650	1 316
Pirkanmaa • Birkaland	820	701	168	207	1 698	3 593
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	326	295	67	87	825	1 600
Kymenlaakso • Kymmenedalen	290	256	60	71	700	1 376
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	226	201	48	57	585	1 118
Etelä-Savo • Södra Savolax	286	236	57	75	676	1 329
Pohjois-Savo • Norra Savolax	487	326	93	117	946	1 969
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	284	186	52	73	582	1 176
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	477	363	88	118	976	2 023
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	347	172	47	83	539	1 188
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	213	221	39	54	463	990
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	127	80	19	28	209	462
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	684	426	126	174	1 356	2 766
Kainuu • Kajanaland	183	96	27	41	321	668
Lappi • Lappland • *Lapland*	539	286	69	122	853	1 868
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	26	52	5	7	69	159
	15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti, litraa • Per invånare 15 år och över, liter • *Per capita aged 15 and over, litres*					
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**1,92**	**1,80**	**0,38**	**0,48**	**4,17**	**8,76**
Uusimaa • Nyland	1,47	2,31	0,39	0,39	3,93	8,50
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1,90	1,89	0,37	0,48	4,06	8,69
Satakunta • Satakunta	2,29	1,45	0,34	0,54	4,18	8,80
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	2,01	1,66	0,38	0,48	4,43	8,97
Pirkanmaa • Birkaland	1,95	1,67	0,40	0,49	4,03	8,54
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1,90	1,72	0,39	0,51	4,81	9,34
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1,88	1,66	0,39	0,46	4,54	8,93
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	1,99	1,77	0,43	0,51	5,17	9,87
Etelä-Savo • Södra Savolax	2,18	1,79	0,43	0,57	5,15	10,12
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2,31	1,55	0,44	0,55	4,49	9,35
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	2,01	1,32	0,37	0,52	4,12	8,34
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	2,08	1,58	0,38	0,51	4,25	8,80
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	2,17	1,07	0,29	0,52	3,36	7,42
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	1,42	1,47	0,26	0,36	3,09	6,61
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	2,28	1,43	0,33	0,49	3,75	8,30
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	2,12	1,32	0,39	0,54	4,21	8,58
Kainuu • Kajanaland	2,70	1,42	0,40	0,60	4,74	9,86
Lappi • Lappland • *Lapland*	3,51	1,86	0,45	0,80	5,55	12,15
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	1,06	2,15	0,22	0,30	2,85	6,57

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

52. Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2014
Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2014
Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Väkeviä juomia Starka drycker *Strong beverages*	Väkeviä viinejä Starkvin *Fortified wines*	Mietoja viinejä Lättvin *Light wines*	Siideriä Cider *Ciders*	Long drink -juomia Long drink *Long drinks*	Vahvaa olutta Stark öl *Strong beer*	Keski-olutta Mellanöl *Medium beer*	Yhteensä 100 %:n alkoholina Totalt 100 % alkohol *Total 100% alcohol*
	1 000 litraa • liter • *litres*							
	Vähittäismyynti • Detaljhandel • *Retail sales*							
1990	33 173	6 533	20 834	612	12 401	59 436	220 001	29 113
2000	22 239	4 265	35 618	38 715	14 364	16 968	267 408	28 680
2008	30 036	4 573	54 330	46 484	32 590	10 988	358 887	38 813
2009	27 959	4 380	55 021	41 662	37 017	10 780	359 954	38 215
2010	26 464	4 088	55 748	40 329	37 686	9 909	360 801	37 617
2011	25 602	3 744	57 938	38 402	39 712	9 586	376 779	38 154
2012	24 696	3 739	57 584	33 489	37 605	8 981	349 250	36 218
2013	23 470	3 358	56 664	32 035	35 575	8 757	354 445	35 648
2014	22 407	3 136	55 690	29 664	35 327	8 470	347 039	34 643
	Toimitukset anniskeluun • Leveranser till servering • *Deliveries to licensed serving*							
1990	5 002	204	3 035	973	6 051	84 054	42 069	9 054
2000	3 872	95	3 664	14 911	4 041	12 386	96 432	7 800
2008	4 120	74	5 211	10 861	9 958	9 304	67 417	6 688
2009	3 661	62	5 032	9 951	10 497	8 910	62 283	6 239
2010	3 462	63	5 381	9 348	10 541	8 603	58 767	6 008
2011	3 562	62	5 975	9 264	10 622	9 180	58 304	6 117
2012	3 296	60	5 970	8 457	9 938	9 222	55 248	5 819
2013	3 104	55	5 919	8 174	9 683	9 695	54 511	5 700
2014	2 754	49	5 785	7 582	9 023	10 057	52 559	5 431
	Yhteensä • Totalt • *Total*							
1990	38 174	6 737	23 869	1 585	18 452	143 490	262 070	38 167
2000	26 111	4 359	39 282	53 626	18 405	29 354	363 840	36 480
2008	34 156	4 647	59 541	57 345	42 548	20 292	426 304	45 501
2009	31 620	4 442	60 054	51 613	47 514	19 691	422 237	44 454
2010	29 926	4 150	61 129	49 677	48 227	18 512	419 567	43 625
2011	29 164	3 806	63 913	47 666	50 334	18 767	435 083	44 271
2012	27 992	3 799	63 554	41 946	47 543	18 203	404 498	42 037
2013	26 574	3 413	62 583	40 208	45 258	18 452	408 956	41 349
2014	25 162	3 185	61 475	37 247	44 350	18 528	399 598	40 074

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

53. Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2014
Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2014
Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Alkon myymälät Alkos butiker *Alko stores*	Vähittäismyyntipaikat Detaljhandelsställen *Retail outlets* ≤ 4.7 %	Tilaviini- ja sahtimyymälät Gårdsvins- och sahtibutiker *Stores for selling fruit wine and sahti*	Alkon luovutuspaikat Alkos utlämningsställen *Alko delivery points*
1990	240	6 706	-	-
2000	275	7 348	49	124
2005	327	6 699	49	139
2006	331	6 398	48	136
2007	338	6 229	47	130
2008	344	6 093	44	124
2009	346	5 947	40	122
2010	343	5 755	35	118
2011	348	5 586	32	110
2012	351	5 511	31	108
2013	350	5 371	31	107
2014	352	5 282	31	106

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • *Source: Valvira.*

54. Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2014
Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2014
Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2014

Vuosi År *Year*	Anniskeluravintolat • Restauranger med serveringstillstånd • *Licensed restaurants*					
	Anniskeluluvat[1] • Serveringstillstånd[1] • *Serving licences*[1]				Asiakaspaikkoja[2] • Gästplatser[2] • *Seating for customers*[2]	
	A-luvat A-tillstånd *A licences*	B-luvat B-tillstånd *B licences*	Yhteensä Totalt *Total*	C-luvat C-tillstånd *C licences*	A+B-luvat A+B-tillstånd *A+B licences*	C-luvat[3] C-tillstånd[3] *C licences*[3] ≤ 4.7 %
1990	2 181	379	2 560	3 128	532 212	..
2000	4 640	264	4 904	4 050	1 616 404	332 974
2005	5 321	225	5 546	2 912	1 945 277	262 751
2006	5 441	247	5 688	2 706	1 971 228	243 078
2007	5 579	263	5 842	2 524	1 972 990	235 692
2008	5 694	270	5 964	2 358	2 024 869	223 992
2009	5 750	289	6 039	2 259	2 077 588	220 178
2010	5 812	312	6 124	2 178	2 091 621	215 553
2011	5 847	319	6 166	2 112	2 125 118	213 509
2012	5 916	351	6 267	2 024	2 121 319	209 026
2013	5 919	372	6 291	1 937	2 137 705	208 198
2014	5 935	395	6 330	1 880	2 128 521	203 130

1) A-luvat: kaikki alkoholijuomat, B-luvat: miedot alkoholijuomat, C-luvat: enintään 4,7 til-% alkoholijuomat • A-tillstånd: alla alkoholdrycker, B-tillstånd: svaga alkoholdrycker, C-tillstånd: alkoholdrycker med högst 4,7 % volymprocent. • *A licences: all alcoholic beverages, B licences: light alcoholic beverages, C licences: alcoholic beverages with no more than 4.7% by volume.*

2) Käytössä olleet asiakaspaikat. • Gästplatser i bruk. • *Number of seats in use.*

3) Vuodesta 1999 anniskelulupien mukaiset asiakaspaikat. • Från 1999 gästplatser enligt serveringstillstånd. • *From 1999 seating for customers according to serving licences.*

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • *Source: Valvira.*

55. Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2003–2014
Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2003–2014
Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2003–2014

Vuosi År *Year*	Viinat Brännvin *Vodka, gin, etc.*	Muut väkevät juomat Övriga starka drycker *Other strong beverages*	Väkevät viinit Starkvin *Fortified wines*	Miedot viinit Lättvin *Light wines*	Siiderit Cider *Ciders*	Long drink -juomat Long drink *Long drinks*	Vahva olut Starköl *Strong beer*	Keskiolut Mellanöl *Medium beer*	Kaikki juomat Alla drycker *All beverages*
	2000=100								
	Myynti yhteensä • Försäljning totalt • *Sales total*								
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
	Vähittäismyynti • Detaljhandel • *Retail sales*								
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
	Anniskelu • Servering • *Licensed serving*								
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2

Lähde: Alkoholijuomien hintaindeksi. SVT. THL. • Källa: Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL. • *Source: Alcoholic beverage price index. OSF. THL.*

56. Päihdepalvelut 1990–2014
Missbrukarvård 1990–2014
Services for substance abusers, 1990–2014

Vuosi År *Year*	A-klinikat ja nuorisoasemat[1)] A-kliniker och ungdomsstationer[1)] *A-clinics and youth clinics*[1)]		Asumispalvelut ja ensisuojat Boendeservice och skyddshärbärgen *Housing services and overnight shelters*		Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning *Detoxification and rehabilitation*	
	Käynnit/vuosi Besök/år *Visits/year*	/1 000 asukasta invånare *inhabitants*	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år *Care days/year*	/1 000 asukasta invånare *inhabitants*	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år *Care days/year*	/1 000 asukasta invånare *inhabitants*
1990	305 349	67,1	720 671	144,2	427 286	85,5
1995	332 679	65,0	604 765	118,2	272 936	53,3
2000	385 659	74,4	575 437	111,1	278 473	53,7
2005	451 999	86,0	638 785	121,5	341 457	65,0
2010	..	..	790 361	147,0	313 326	58,3
2011	..	..	750 039	138,9	297 134	55,0
2012	..	..	813 407	149,9	280 487	51,7
2013	..	..	848 222	155,6	256 692	47,1
2014	..	..	873 195	159,6	217 965	39,8

1) Vuodesta 2005 lähtien myös korvaushoitopoliklinikkojen käynnit • Från och med 2005 också besök på substitutionsbehandlingspolikliniker • *Data from 2005 onwards includes visits in substitution treatment clinics.*

Lähteet: A-klinikat ja nuorisoasemat: A-klinikkasäätiö; Asumispalvelut ja ensisuojat: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: A-kliniker och ungdomsstationer: A-klinikstiftelsen; Boendeservice och skyddshärbärgen: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: A-clinics and youth clinics: A-Clinic Foundation; Housing services and overnight shelters: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Detoxification and rehabilitation centres: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

57. Päihdesairauksien[1)] sairaalahoito 1996–2014
Alkohol- och narkotikarelaterad[1)] sjukhusvård 1996–2014
Alcohol- and drug-related[1)] *hospital care, 1996–2014*

Vuosi År *Year*	Asiakkaat Klienter *Clients*	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus *Care periods in hospitals*	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • *Care days in hospitals*				
			Yhteensä Totalt *Total*	niistä • av vilka • *of which*			/1000 asukasta invånare *inhabitants*
				alkoholi alkohol *alcohol*	huumausaine narkotika *narcotic drug*	lääkeainemyrkytykset läkemedelförgiftninar *medicine poisoning*	
1996	20 549	31 063	237 331	207 508	26 829	2 994	46,2
2000	21 446	32 897	231 883	192 030	30 985	8 868	44,8
2005	21 597	32 998	255 829	218 225	28 349	9 255	48,7
2010	19 671	29 891	224 344	189 784	25 921	8 639	41,7
2011	19 182	29 261	204 539	170 551	25 675	8 313	37,9
2012	18 349	28 698	200 468	161 714	30 550	8 204	36,9
2013	17 630	28 057	179 149	146 310	25 397	7 445	32,9
2014	17 374	28 643	172 128	138 621	25 880	7 627	31,5

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät. • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • *Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

58. Päihdepalvelut maakunnittain 2014
Missbrukarvård efter landskap 2014
Services for substance abusers by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer *A-clinics and youth clinics*		Asumispalvelut ja ensisuojat Boendeservice och skyddshärbärgen *Housing services and overnight shelters*			Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitokset Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättningar *Detoxification and rehabilitation centres*		
	Asiakkaita Klienter *Clients*	/1 000 asukasta invånare *inhabitants*	Asiakkaita Klienter *Clients*	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år *Care days/year*	/1 000 asukasta invånare *inhabitants*	Asiakkaita Klienter *Clients*	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år *Care days/year*	/1 000 asukasta invånare *inhabitants*
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**46 556**	**8,5**	**6 236**	**873 195**	**159,6**	**9 630**	**217 965**	**39,8**
Uusimaa • Nyland	13 428	8,4	2 571	294 622	183,7	3 603	89 831	56,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 221	6,8	563	74 101	156,8	1 035	18 455	39,0
Satakunta	1 888	8,4	220	27 858	124,4	391	6 214	27,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	2 123	12,1	107	16 394	93,5	263	5 097	29,1
Pirkanmaa • Birkaland	3 148	6,3	688	94 068	186,9	693	15 602	31,0
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1 577	7,8	331	43 618	215,9	438	9 901	49,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	2 207	12,3	140	33 182	184,5	596	12 463	69,3
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	787	6,0	104	21 612	164,0	336	6 300	47,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 463	9,7	206	23 793	157,0	288	8 592	56,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 939	7,8	327	46 601	187,6	367	6 401	25,8
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	1 370	8,3	42	9 371	56,7	263	7 765	47,0
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	2 456	8,9	580	117 872	428,1	438	9 324	33,9
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	1 164	6,0	35	8 720	45,1	47	1 339	6,9
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	1 492	8,2	56	16 587	91,6	215	7 167	39,6
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	566	8,2	34	8 553	124,3	30	894	13,0
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	5 019	12,4	200	27 130	66,9	409	7 023	17,3
Kainuu • Kajanaland	799	10,1	1	365	4,6	38	1 561	19,7
Lappi • Lappland • *Lapland*	1 650	9,1	31	8 748	48,1	219	3 580	19,7
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	259	9,0	-	-	-	20	424	14,7

Lähteet: A-klinikat, nuorisoasemat, asumispalvelut ja ensisuojat: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Katkaisuhoito- ja kuntoutuslaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: A-kliniker, ungdomsstationer, boendeservice och skyddshärbärgen: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS.Statistikcentralen; Avgiftnings- och rehabiliteringsinrättning: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL • *Sources: A-clinics, youth clinics, housing services and overnight shelters: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; Detoxification and rehabilitation centres: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

59. Päihdesairauksien[1] sairaalahoito maakunnittain 2014
Alkohol- och narkotikarelaterad[1] sjukhusvård efter landskap 2014
Alcohol- and drug-related[1] hospital care by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Asiakkaat Klienter *Clients*	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus *Periods of hospital care*	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • *Care days in hospitals*				
			Yhteensä Totalt *Total*	niistä • av vilka • *of which*			/1 000 asukasta invånare *inhabitants*
				alkoholi alkohol *alcohol*	huumausaine narkotika *narcotic drug*	lääkeainemyrkytykset läkemedelförgiftninar *medicine poisoning*	
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**17 374**	**28 643**	**172 128**	**138 621**	**25 880**	**7 627**	**31,5**
Uusimaa • Nyland	3 477	5 220	39 059	31 013	5 857	2 189	24,4
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1 248	1 867	13 087	10 141	2 363	583	27,7
Satakunta	958	1 654	7 645	5 733	1 541	371	34,1
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	550	838	5 751	4 449	1 126	176	32,8
Pirkanmaa • Birkaland	1 679	2 758	19 892	14 906	4 085	901	39,5
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	804	1 255	7 883	6 839	648	396	39,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	502	725	5 432	4 075	1232	125	30,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	456	678	4 941	3 787	1051	103	37,5
Etelä-Savo • Södra Savolax	559	941	6 013	5 342	476	195	39,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 293	2 171	10 259	7 057	2 709	493	41,3
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	840	1 604	8 194	7 511	454	229	49,6
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	953	1 625	7 756	6 432	810	514	28,2
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	595	1 115	5 552	5 100	428	24	28,7
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	393	636	3 365	2 897	246	222	18,6
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	333	758	2 312	1 788	446	78	33,6
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	1 449	2 717	11 534	9 766	1 295	473	28,5
Kainuu • Kajanaland	325	490	3 016	2 775	192	49	38,1
Lappi • Lappland • *Lapland*	826	1 417	9 501	8 427	636	438	52,3
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	56	88	596	337	220	39	20,6

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • *Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

60. Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2014
Vårddagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 2014
Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2014

Ikäryhmä Åldersgrupp *Age group*	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa • Vårddagar vid institutioner inom missbrukarvården • *Care days in institutions for substance abusers*					
	Hoitoon tulon pääsyy • Huvudorsak till vårdens påbörjade • *Main reason for entering care*					
	Alkoholi • Alkohol • *Alcohol*		Huumausaine • Narkotika • *Narcotic drug*		Yhteensä[1] • Totalt[1] • *Total*[1]	
		%		%		%
–19	572	2	2 259	3	4 921	2
20–24	2 472	7	12 448	18	19 186	8
25–34	12 765	21	32 884	47	55 077	24
35–44	26 513	21	15 571	22	48 906	21
45–54	39 136	26	4 874	7	51 594	22
55–64	32 977	18	1 842	3	40 669	18
65+	9 957	5	179	0	11 565	5
Yhteensä • Totalt • *Total*	**124 392**	**100**	**70 057**	**100**	**231 918**	**100**

Ikäryhmä Åldersgrupp *Age group*	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • *Care days in hospitals*					
	Päädiagnoosina • Som huvuddiagnos • *As primary diagnosis*					
	Somaattinen tai psykiatrinen alkoholisairaus Somatisk eller psykiatrisk alkoholsjukdom *Somatic or psychiatric alcohol-related disease*		Somaattinen tai psykiatrinen huumesairaus Somatisk eller psykiatrisk narkotikasjukdom *Somatic or psychiatric drug-related disease*		Yhteensä[2] • Totalt[2] • *Total*[2]	
		%		%		%
–19	750	1	2 780	11	4 380	3
20–24	1 315	1	5 203	20	7 125	4
25–34	5 091	4	10 098	39	16 255	9
35–44	11 946	9	4 021	16	17 077	10
45–54	27 227	20	1 320	5	29 841	17
55–64	43 510	31	868	3	45 353	26
65+	48 782	35	1 590	6	52 097	30
Yhteensä • Totalt • *Total*	**138 621**	**100**	**25 880**	**100**	**172 128**	**100**

1) Ml. muut hoitoon tulon syyt. • Inkl. orsaker till sökande av vård. • *Incl. other reasons for admission.*
2) Ml. lääkeainemyrkytykset. • Inkl. läkedemedelsförgiftningar • *Incl. medicine poisoning*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL.; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

61. Päihdehuollon huumeasiakkaat 2014[1)]
Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2014[1)]
Drug clients in services for substance abusers, 2014[1)]

Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat[2)] • Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger[2)] • *Clients visiting services for substance abusers on account of drug use[2)]*

	Kaikki asiakkaat Alla klienter *All clients*	Korvaushoito-asiakkaat Substitutions-vårdsklienter *Opioid substitution clients*	1. kertaa hoitoon hakeutuneet Sökt vård för första gången *Seeking treatment for the first time*
N	1 891	672	373
	%		
Mies • Man • *Man*, %	66	66	65
Nainen • Kvinna • *Woman*	34	34	35
Ikäkeskiarvo, vuotta • Medelålder, år • *Average age, years*	31,0	34,9	27,1
Opioidit ongelmallisin päihde • Opioider det mest problematiska missbruksmedlet • *Opioids as primary drug*	53	54	35
Kannabis ongelmallisin päihde • Cannabis det mest problematiska missbruksmedlet • *Cannabis as primary drug*	14	9	30
Käyttänyt joskus huumeita pistämällä • Har ibland använt narkotika intravenöst • *Have used drugs intravenously at somepoint*	77	95	45
Aikaisempia hoitokontakteja • Tidigare vårdkontakter • *Previous service contacts*	83	100	-
Avohoidossa • Öppenvård • *Outpatient care*	55	69	51

Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet[3)] • Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård[3)] • *Intoxicants that caused a client to seek treatment[3)]*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	% asiakkaista • % av klienter • *% of clients*						
Opioidit • Opioider • *Opioids*	61	66	74	78	65	71	65
Stimulantit • Stimulant • *Stimulants*	46	45	49	47	41	43	43
Kannabis • Cannabis • *Cannabis*	46	45	50	44	49	48	40
Uni- ja rauhoittavat lääkkeet • Sömnmedel och sedativa • *Soporifics and sedatives*	47	46	41	40	41	39	40
Alkoholi • Alkohol • *Alcohol*	36	33	31	30	32	31	26

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2014. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2014. Uppgifterna för 2014 är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2014. Data for previous years are not comparable with the data for 2014.*

2) Tiedot perustuvat vapaaehtoiseen tiedonkeruuseen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon avo- ja laitoshuollon yksiköiltä, jotka hoitavat huumeiden tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneita asiakkaita. 86 yksikköä toimitti tiedot yhteensä 1 891 asiakkaasta vuonna 2014. • Uppgifterna bygger på frivillig datainsamling från enheter för öppen- och slutenvård inom hälso- och sjukvården och socialvården som vårdar klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av narkotika eller läkemedel i berusningssyfte. Totalt 86 enheter inlämnade uppgifter om sammanlagt 1 891 klienter år 2014. • *The data are based on voluntary data collection by outpatient and inpatient units in health care and social services that treat clients who have sought treatment in substance abuse services for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. In 2014, 86 units submitted the data for a total of 1891 clients.*

3) Enintään 3 ongelmallisinta päihdettä. • Högst 3 av de berusningsmedel som orsakat mest problem. • *Maximum 3 drugs causing most problems.*

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL. • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL. • *Source: Drug clients in services for substance abusers. THL.*

62. Päihdehaittakustannukset 2013
Skadekostnader för alkohol och narkotika 2013
Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2013

	Alkoholi Alkohol *Alcohol*		Huumausaineet ja lääkkeiden väärinkäyttö Narkotika och missbruk av läkemedel *Drugs and medicine abuse*	
	Milj. € • Mn € • EUR million			
Välittömät kustannukset • Direktna kostnader • *Direct costs*	min[1)]	max[1)]	min[1)]	max[1)]
Terveydenhuolto • Hälso- och sjukvård • *Health care*	79	140	37	62
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • *Pensions and sickness allowances*	188	274	7	23
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • *Social services and social security*	223	270	70	101
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • *Costs of maintaining public order and safety*	238	238	80	80
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • *Legal system and prison administration*	131	139	58	60
Onnettomuus- ja rikosvahingot • Olycks- och brottsskador • *Accident and crime damage*	377	377	119	119
Muut kustannukset • Övriga kostnader • *Other costs*	27	27	3	3
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • *Total costs*	**1 264**	**1 467**	**375**	**449**

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadekostnadernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset. THL. • Källa: Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL. • *Source: Costs of alcohol and drug harm. THL.*

63. Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2014
Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2014
State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2014

Vuosi År *Year*	Alkoholijuomavero Skatt på alkoholdrycker *Tax on alcoholic beverages*	osuus valtion vero- ja veronluonteisista tuloista andel av statens skatter och inkomster av skattenatur *as a share of taxes and other similar revenue*	Valtion alkoholitulot[1)] Statens alkoholinkomster[1)] *State revenues from alcohol[1)]*	osuus valtion tuloista (ilman rahoitustaloustoimia) andel av statsinkomsterna (exkl. finanstransaktioner) *as a share of state revenue (before financial transactions)*
	Milj. € • Mn € • *EUR million*	%	Milj. € • Mn € • *EUR million*	%
1960	2	..	48	8,2
1970	79	..	183	10,5
1980	351	..	719	9,8
1990	814	..	1 969	8,4
2000	1 245	3,9	1 882	4,8
2005	973	3,0	1 658	4,2
2010	1 284	4,0	2 087	5,4
2011	1 281	3,5	2 132	4,9
2012	1 381	3,7	2 246	5,0
2013	1 336	3,4	2 221	4,8
2014	1 394	3,5	2 283	4,9

1) Sisältää alkoholijuomaveron ja arvonlisäveron • Inbegriper alkoholskatt och mervärdesskatt • *Includes tax on alcoholic beverages and value-added tax.*

Lähde: Valtiovarainministeriö; THL. • Källa: Finansministeriet; THL. • *Source: Ministry of Finance; THL.*

64. Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2014 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2014 (december-november)
Consumption of tobacco products, 1980–2014 (December-November)

Vuosi År *Year*	Savukkeet • Cigarretter • *Cigarettes*		Sikarit Cigarrer *Cigars*	Irtotupakka Löstobak *Loose tobacco*	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak *Snus and chewing tobacco*	Yhteensä • Totalt • *Total*		
	Verolliset Skattebelagda *Taxable*	Verottomat Skattefria *Tax-free*						
	Milj. kpl Milj. st. *Mill. pcs*	Milj. kpl Milj. st. *Mill. pcs*	Milj. kpl Milj. st. *Mill. pcs*	1 000 kg	1 000 kg	1 000 kg[1)]	1 000 kg[2)]	Milj. kpl[1)] Milj. st.[1)] *Mill. pcs*[1)]
1980	6 886	..	64	1 013	22	5 639	.	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	5 643	.	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	5 763	.	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	5 958	.	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	5 210	.	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	5 087	.	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	5 063	.	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14	4 523	.	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	4 239	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	4 312	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	4 332	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	4 242	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	4 255	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	4 257	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	4 293	.	6 428
2003[3)]	4 789	..	86	..	.	3 285	.	..
2004[3)]	4 941	..	89	..	.	3 389	.	..
2005[3)]	5 023	..	94	..	.	3 453	.	..
2006[3)]	5 050	781	98	..	.	3 478	3 986	..
2007[3)]	4 952	761	103	..	.	3 425	3 919	..
2008[3)]	4 898	764	110	..	.	3 404	3 900	..
2009[3)]	4 935	712	113	..	171[4)]	3 433	3 897	..
2010	4 715	616	123	657	199[4)]	3 968	4 368	5 849
2011	4 798	668	126	826	205[4)]	4 197	4 631	6 195
2012	4 665	610	125	641	268[4)]	3 923	4 320	5 776
2013	4 865	583	124	814	214[4)]	4 224	4 603	6 241
2014	4 317	488	117	663	200[4)]	3 703	4 020	5 454

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak. • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.*
2) Pl. nuuska ja purutupakka. • Exkl. snus och tuggtobak. • *Excl. snus and chewing tobacco.*
3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009, because the data are trade secrets.*
4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • *The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL.*

65. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2014 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2014 (december-november)
Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2014 (December-November)

Vuosi År *Year*	Savukkeet • Cigarretter • *Cigarettes*		Sikarit Cigarrer *Cigars*	Irtotupakka Löstobak *Loose tobacco*	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak *Snus and chewing tobacco*	Yhteensä • Totalt • *Total*	
	Verolliset Skattebelagda *Taxable*	Verottomat Skattefria *Tax-free*					
	Kpl St. *Pcs*	Kpl St. *Pcs*	Kpl St. *Pcs*	g	g	g[1)]	g[2)]
1980	1 808	.	17	266	.	1 480	.
1981	1 837	.	16	248	.	1 481	.
1982	1 826	.	14	234	.	1 456	.
1983	1 860	.	15	231	.	1 477	.
1984	1 796	.	16	227	.	1 433	.
1985	1 804	.	16	216	.	1 428	.
1986	1 804	.	17	198	.	1 413	.
1987	1 857	.	19	190	.	1 441	.
1988	1 894	.	20	177	.	1 453	.
1989	1 880	.	21	168	.	1 436	.
1990	1 855	.	22	161	22	1 432	.
1991	1 883	.	20	183	25	1 472	.
1992	1 562	.	20	199	24	1 278	.
1993	1 445	.	16	248	22	1 242	.
1994	1 392	.	16	272	23	1 230	.
1995	1 243	.	15	252	.	1 094	.
1996	1 174	.	15	227	.	1 020	.
1997	1 148	.	16	254	.	1 033	.
1998	1 156	.	16	249	.	1 032	.
1999	1 127	.	17	239	.	1 006	.
2000	1 122	.	19	237	.	1 085	.
2001	1 140	.	19	222	.	1 001	.
2002	1 146	.	20	220	.	1 005	.
2003[3)]	1 116	.	20	..	.	765	.
2004[3)]	1 146	.	21	..	.	787	.
2005[3)]	1 159	.	22	..	.	797	.
2006[3)]	1 158	179	22	..	.	797	914
2007[3)]	1 128	173	23	..	.	780	893
2008[3)]	1 108	173	25	..	.	770	882
2009[3)]	1 109	160	25	..	9[4)]	772	876
2010	1 054	138	27	147	10[4)]	887	976
2011	1 066	148	28	183	10[4)]	933	1 029
2012	1 031	135	28	142	13[4)]	867	955
2013	1 070	128	27	179	10[4)]	929	1 013
2014	946	107	26	145	10[4)]	811	881

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak. • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.*

2) Pl. nuuska ja purutupakka. • Exkl. snus och tuggtobak. • *Excl. snus and chewing tobacco.*

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009, because the data are trade secrets.*

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • *The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL.*

66. Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla[1] päivittäin sukupuolen ja iän mukaan 1985–2014
Icke-rökande anställda som arbetar utanför hemmet som exponeras dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen[1] efter kön och ålder 1985–2014
Non-smokers working outside the home exposed daily to tobacco smoke at workplace[1] by gender and age 1985–2014

Vuosi År *Year*	Miehet • Män • *Males*					Naiset • Kvinnor • *Females*					
	Ikä • Ålder • *Age*					Ikä • Ålder • *Age*					
	15–24[2]	25–44	45–64	Yhteensä Totalt *Total*	N	15–24[2]	25–44	45–64	Yhteensä Totalt *Total*	N	Yhteensä Totalt *Total*
	%					%					
1985	34	58	44	48	791	18	31	32	28	997	37
1986	31	56	51	49	919	20	29	31	28	1 176	37
1987	37	57	42	48	874	20	23	29	25	1 134	35
1988	32	57	43	48	897	19	25	28	24	1 084	35
1989	22	58	41	44	899	19	25	27	24	1 078	34
1990	33	52	46	46	889	18	23	24	22	1 103	33
1991	29	44	41	40	864	17	19	21	20	1 115	28
1992	28	45	38	39	816	13	20	25	21	1 078	29
1993	25	43	41	38	783	13	22	21	20	1016	28
1994	22	37	38	34	864	12	15	15	14	990	24
1995	18	25	22	22	801	11	9	15	12	1 023	16
1996	22	28	26	26	818	12	10	10	10	1 039	17
1997	16	24	18	20	796	11	6	13	9	1 040	14
1998	23	23	24	23	854	14	11	12	12	971	17
1999	16	23	21	21	813	8	7	8	7	1 054	13
2000	19	20	20	20	834	10	9	9	9	1 044	14
2001	14	18	19	18	835	11	10	10	10	1 052	13
2002	12	15	19	16	789	10	7	5	7	988	11
2003	13	13	15	14	831	11	7	6	7	980	10
2004	11	12	14	13	810	9	6	6	6	991	9
2005	11	16	13	14	808	9	4	5	5	971	9
2006	12	12	15	13	777	12	4	3	5	996	9
2007	17	13	11	12	754	9	7	5	6	1 038	9
2008	10	8	12	10	769	10	2	3	4	1 039	7
2009	10	6	7	7	703	10	2	4	4	993	5
2010	6	6	7	7	707	5	3	4	4	935	5
2011	11	8	6	7	669	9	2	4	4	967	5
2012	8	5	5	5	650	7	3	3	3	907	4
2013	14	5	5	6	647	4	3	2	3	869	4
2014	17	7	4	6	661	6	2	1	2	946	4

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. • Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. • *Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.*

2) Vastausaktiivisuus on viime vuosina laskenut, ja etenkin nuorten ikäryhmässä (15–24-vuotiaat) vastausprosentit ovat nykyisin matalia. Verrattaessa vuosien 2012–2014 tuloksia edeltäviin vuosiin tulee ottaa huomioon vastausprosentin aleneminen. • Svarsaktiviteten har sjunkit under de senaste åren, och i synnerheten i åldersgruppen unga (15–24 år gamla) är svarsprocenten i dag mycket låg. När resultaten för 2012–2014 jämförs med tidigare år måste man beakta nedgången i svarsprocenten. • *In recent years the response rate has been declining, and nowadays especially the response rates for young people (aged 15–24) are low. The declining response rate should be taken into account when the years 2012–2014 are compared with preceding years.*

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health behaviour and health among the Finnish adult population -survey (AVTK). THL.*

67. Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2014
Läkar- och tandläkarbesök 1997–2014
Appointments with physicians and dentists, 1997–2014

Vuosi År *Year*	Terveyskeskusten lääkärikäynnit[1)] Läkarbesök på hälsovårdscentraler[1)] *General practitioner visits in health centres[1)]*	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityis-lääkärikäynnit Privatläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter *Appointments with private physicians reimbursed under National Health Insurance*	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityisen työterveyshuollon lääkärikäynnit Läkarbesök inom privat företagshälsovård som sjukförsäkringen ersätter *Occupational health care appointments with private service providers reimbursed under National Health Insurance*	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt *Visits, total*
1997	10 722 214	3 264 168	1 844 048	15 830 430
2000	10 350 203	3 349 146	2 260 459	15 959 808
2003	9 444 262	3 575 274	2 511 846	15 531 382
2006	9 060 851	3 502 665	2 713 219	15 276 735
2007	8 775 698	3 639 664	2 769 652	15 185 014
2008	8 692 294	3 710 641	2 982 869	15 385 804
2009	8 228 390	3 757 700	2 968 133	14 954 223
2010	8 395 823	3 725 013	3 072 218	15 193 004
2011	7 277 347	3 752 038	3 357 656	14 387 260
2012	6 766 550	3 714 376	3 411 966	13 892 892
2013	6 781 495	3 671 525	3 399 428	13 852 448
2014	6 864 116	3 651 847	..	..

Vuosi År *Year*	Terveyskeskusten hammaslääkäri-käynnit[1)] Tandläkarbesök på hälsovårdscentralerna[1)] *Appointments with health centre dentists[1)]*	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityiset hammaslääkärikäynnit Privata tandläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter *Appointments with dentists in private practice reimbursed under National Health Insurance*	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt *Visits, total*
1997	4 364 498	979 957	5 344 455
2000	4 121 788	1 199 394	5 321 182
2003	4 071 688	2 898 667	6 970 355
2006	3 906 605	2 807 746	6 714 351
2007	3 899 370	2 843 685	6 743 055
2008	3 897 444	2 863 328	6 760 772
2009	3 836 638	2 854 870	6 691 508
2010	3 765 196	2 531 358	6 296 554
2011	3 105 199	2 530 935	5 635 621
2012	3 331 440	2 536 057	5 867 497
2013	3 460 997	2 540 253	6 001 250
2014	3 727 724	2 488 944	6 216 668

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela; Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela. • Källor: Primärvård. THL; Statistik över sjukvårdsersätningar. FOS. FPA; Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA. • *Sources: Primary health care. THL; Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela; Statistics on occupational health care. OSF. Kela.*

68. Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2014[1)]
Hälsovårdscentralbesök efter serviceform 2003–2014[1)]
Health-centre visits by type of activity 2003–2014[1)]

	2003	2006	2009	2013	2014
Lääkärikäynnit yhteensä • Läkarbesök totalt • *Physician visits, total*	9 444 262	9 060 851	8 228 390	6 781 495	6 864 116
Muut kuin lääkärikäynnit • Andra än läkarbesök • *Other practitioner visits, total*	15 424 239	15 804 191	17 897 399	16 797 452	17 018 389
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	24 868 501	24 865 042	26 125 789	23 578 947	23 882 505
Käynnit/asukas • Besök/invånare • *Visits per inhabitant*	**4,8**	**4,7**	**4,9**	**4,3**	**4,4**
Palvelumuoto • Serviceform • *Type of activity*					
Avosairaanhoito • Öppen sjukvård • *Outpatient medical visits*	..	..	..	10 654 482	10 968 108
Äitiysneuvola • Mödrarådgivningsbyrå • *Prenatal clinic*	998 031	1 036 483	1 031 305	935 317	888 486
Lastenneuvola • Barnarådgivningsbyrå • *Child health clinic*	1 263 564	1 240 475	1 493 080	1 446 963	1 460 859
Perhesuunnitteluneuvola • Familjerådgivningsbyrå • *Family planning clinic*	237 478	205 694	210 733	204 224	205 717
Kouluterveydenhuolto[2)] • Skolhälsovård[2)] • *School health care*[2)]	1 631 398	1 582 420	1 616 058	1 492 837	1 600 434
Opiskeluterveydenhuolto[2)] • Studerandehälsovård[2)] • *Student health care*[2)]	299 563	331 946	515 923	505 998	492 284
Työterveyshuollon käynnit • Företagshälsovård • *Occupational healthcare*	1 102 210	1 249 538	1 003 158	516 281	572 777
Mielenterveystyö • Mentalhälsoarbete • *Mental health*	7 14 897	6 47 341	6 71 016	590 544	628 850
Fysioterapia • Fysioterapi • *Physiotherapy*	1 370 495	1 400 936	1 353 154	1 134 156	1 092 915
Muu erityisterapia ja kuntoutus[3)] • Annan rehabilitering och specialterapi[3)] • *Other special therapy and rehabilitation*[3)]	..	..	..	700 048	700 746
Muu avohoito[4)] • Andra öppenvård[4)] • *Other outpatient visits*[4)]	13 703 686	13 541 928	13 929 309	1 189 035	1 243 679
Kotihoito • Hemvård • *Home care*	..	..	..	18 483 476	19 421 611
Kotisairaanhoito • Hemsjukvård • *Home nursing*	3 547 166	3 628 281	4 302 053	4 208 562	3 998 577
Kotipalvelu • Hemtjänst • *Home help*	..	..	..	4 540 972	4 653 355
Tieto puuttuu • Uppgifter saknas • *Missing data*	..	..	..	545	29 073

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*
2) Lukiolaisten käynnit sisältyvät 1.7.2007 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon, aikaisemmin kouluterveydenhuollon käynneissä. • Gymnasieelevers besök ingår från och med 1.7.2007 i studerandehälsovården. Tidigare ingick de i skolhälsovården. • *Since 1 July 2007, student health care includes visits by upper secondary students. These were previously included in school health-care visits.*
3) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • *Avohilmo type of activity. T52 - T56, T58 - T59.*
4) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • *Avohilmo type of activity. T24, T28, T29, T80, T81, T90.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

69. Terveyskeskusten kirjatut käyntisyyt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2014
Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2014
Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2014

ICD10-käyntisyyt • *ICD10-Reasons for outpatient visits*	
A00-B99	Tartunta- ja loistauteja • *Certain infectious and parasitic diseases*
C00-D48	Kasvaimet • *Malignant neoplasms*
D50-D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt • *Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism*
E00-E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • *Endocrine, nutritional and metabolic diseases*
F00-F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • *Mental and behavioural disorders*
G00-G99	Hermoston sairaudet • *Diseases of the nervous system*
H00-H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet • *Diseases of the eye and adnexa*
H60-H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • *Diseases of the ear and mastoid process*
I00-I99	Verenkiertoelinten sairaudet • *Diseases of the circulatory system*
J00-J99	Hengityselinten sairaudet • *Diseases of the respiratory system*
K00-K93	Ruuansulatuselinten sairaudet • *Diseases of the digestive system*
L00-L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet • *Diseases of the skin and subcutaneous tissue*
M00-M99	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet • *Diseases of the skin and subcutaneous tissue*
N00-N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet • *Diseases of the genitourinary system*
O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • *Pregnancy, childbirth and the puerperium*
P00-P96	Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • *Certain conditions originating in the perinatal period*
Q00-Q99	Synnynnäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet • *Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities*
R00-R99	Muualla luokittamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified*
S00-T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • *Injury, poisoning and certain other consequences of external causes*
V01-Y98	Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt • *External causes of morbidity and mortality*
Z00-ZZB	Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin • *Factors influencing health status and contact with health services*

Kaikki Totalt *Total*	Miehet Män *Men*	Naiset Kvinnor *Women*	ICD10-Besöksorsaker
111 669	52 205	59 463	Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar
70 720	29 884	40 836	Tumörer
16 466	6 803	9 663	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet
275 174	130 218	144 956	Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar
185 223	83 561	101 661	Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar
92 408	34 852	57 556	Sjukdomar i nervsystemet
117 629	49 783	67 846	Sjukdomar i ögat och närliggande organ
211 444	101 428	110 016	Sjukdomar i örat och mastoidutskottet
404 533	182 533	222 000	Cirkulationsorganens sjukdomar
548 899	220 985	327 913	Andningsorganens sjukdomar
104 146	43 662	60 483	Matsmältningsorganens sjukdomar
189 814	82 902	106 912	Hudens och underhudens sjukdomar
648 009	240 426	407 581	Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
138 403	48 543	89 860	Sjukdomar i urin- och könsorganen
11 296	33	11 263	Graviditet, förlossning och barnsängstid
422	220	202	Vissa perinatala tillstånd
5 380	2 467	2 913	Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser
435 930	169 844	266 086	Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd
327 097	169 870	157 219	Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
131 748	65 807	65 935	Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall
338 013	152 161	185 852	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården

69. jatk. • forts. • *cont.*

69. jatk. • forts. • *cont.*

ICPC2-käyntisyyt • *ICPC2-Reasons for outpatient visits*	
A	Yleiset ja epämääräiset • *General and unspecified*
B	Veri ja vertamuodostavat elimet sekä immuunijärjestelmät • *Blood, blood forming organs and immune mechanism*
D	Ruoansulatuselimet • *Digestive*
F	Silmä • *Eye*
H	Korva • *Ear*
K	Verenkiertoelimet • *Cardiovascular*
L	Tuki- ja liikuntaelimet • *Musculoskeletal*
N	Hermosto • *Nervous system*
P	Mielenterveys • *Psychological*
R	Hengityselimet • *Respiratory*
S	Iho • *Skin*
T	Umpieritys, aineenvaihdunta ja ravitsemus • *Endocrine, metabolic and nutritional*
U	Virtsaelimet • *Urological*
W	Raskaus, synnytys ja perhesuunnittelu • *Pregnancy, childbearing and family planning*
X	Naisen sukuelimet sisältäen rinnan • *Female genital incl. breast*
Y	Miehen sukuelimet sisältäen rinnan • *Male genital incl. breast*
Z	Sosiaaliset ongelmat • *Social problems*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

Kaikki Totalt *Total*	Miehet Män *Men*	Naiset Kvinnor *Women*	ICPC2-Besöksorsaker
682 731	302 985	379 743	Generella och ospecificerade
51 177	22 809	28 368	Blodbildande organ samt immunsystemet
157 168	65 489	91 679	Matsmältning
73 171	30 883	42 288	Öga
240 920	116 032	124 887	Öra
266 502	128 072	138 430	Hjärt- och kärlsystemet
308 253	126 130	182 122	Muskuloskeletal
53 189	18 471	34 718	Nervsystement
138 232	67 022	71 210	Psykiska
514 615	205 914	308 700	Andningsorganen
611 644	306 463	305 178	Hud
291 443	154 165	137 278	Endokrin, metabolisk och nutritionell orsak
70 954	21 066	49 888	Urologiska
20 336	79	20 257	Graviditet, förlossning och familjeplanering
31 786	134	31 652	Kvinnliga genitalia inkl. bröst
27 550	27 469	81	Manliga genitalia inkl. bröst
4 895	2 206	2 689	Sociala problem

70. 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2005–2006 kauteen 2014–2015
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2005–2006 till perioden 2014–2015
Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2005–2006 to season 2014–2015

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt *Hospital district*	Kausi • Period • *Season*							
	2005–2006	2006–2007	2007–2008	2008–2009	2009–2010	2012–2013	2013–2014	2014–2015
	%							
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**52**	**46**	**48**	**51**	**46**	**32**	**37**	**39**
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • *Helsinki and Uusimaa*	53	49	51	53	47	34	41	41
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	52	45	47	50	44	33	37	37
Satakunta	46	39	40	45	40	29	31	..
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	56	49	53	51	53	35	42	42
Pirkanmaa • Birkaland	53	46	51	52	44	32	32	36
Päijät-Häme	52	45	37	51	41	32	41	44
Kymenlaakso • Kymmenedalen	51	40	44	50	43	..	..	..
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	53	55	58	56	52	..	..	51
Etelä-Savo • Södra Savolax	63	30	50	54	60	42	40	34
Itä-Savo • Östra Savolax	53	49	46	55	53	40	43	43
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	58	51	52	60	50	38	40	46
Pohjois-Savo • Norra Savolax	54	52	55	56	50	36	42	47
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	55	47	48	54	47	33	33	39
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • *South Ostrobothnia*	42	38	43	43	38	26	29	31
Vaasa • Vasa	43	39	43	41	36	28	28	31
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	49	45	47	48	45	27	29	31
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	54	45	46	54	48	30	37	..
Kainuu • Kajanaland	49	42	43	18	46	33	39	38
Länsi-Pohja	57	50	52	60	43	21	41	41
Lappi • Lappland • *Lapland*	55	51	54	56	52	38	42	42
Ahvenanmaa • Åland	46	32	41	41	35	..	..	31

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinarionsregistret och databasen för säsongsinfluensavaccinationstäckning. THL • *Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.*

71. Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2014–2015
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2014–2015
Seasonal influenza vaccination coverage for children (6-35 months) by hospital district, from season 2007–2008 to season 2014–2015

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt *Hospital district*	Kausi • Period • *Season*					
	2007–2008	2008–2009	2009–2010	2012–2013	2013–2014	2014–2015
	%					
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**34**	**30**	**32**	**13**	**16**	**17**
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • *Helsinki and Uusimaa*	36	30	36	15	19	22
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	33	29	33	15	18	20
Satakunta	33	29	26	11	15	..
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	37	34	41	8	..	15
Pirkanmaa • Birkaland	30	34	26	11	13	13
Päijät-Häme	20	18	12	10	13	12
Kymenlaakso • Kymmenedalen	33	28	29	..	..	..
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	45	38	38	..	..	24
Etelä-Savo • Södra Savolax	35	40	48	9	9	..
Itä-Savo • Östra Savolax	61	63	62	..	31	26
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	36	33	45	13	15	16
Pohjois-Savo • Norra Savolax	44	40	43	18	20	..
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	27	26	34	17	7	19
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • *South Ostrobothnia*	31	23	18	..	..	5
Vaasa • Vasa	22	20	10	2	4	4
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	44	37	31	..	..	..
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	33	28	32	3	3	..
Kainuu • Kajanaland	37	15	32	9	11	11
Länsi-Pohja	49	42	24	9	12	13
Lappi • Lappland • *Lapland*	52	48	47	15	16	15
Ahvenanmaa • Åland	28	29	12	..	..	4

1) Kattavuusluvun laskemiseen ei ole riittävästi tietoa • Inte tillräckligt data för att beräkna täckningen • *Not enough data to estimate coverage.*

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL • Källa: Vaccinarionsregistret och databasen för säsongsinfluensavaccinationstäckning. THL • *Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.*

72. Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2014[1)]
Hälsovårdscentralernas munhälsovård efter åldersgrupp 2003–2014[1)]
Oral health care in health centres by age group, 2003–2014[1)]

Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*	2003	2006	2009	2012	2013	2014
0–17						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • *Dentist visits*	1 849 805	1 587 332	1 403 869	1 032 588	1 075 186	1 107 053
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	2 363 069	2 175 623	2 029 667	1 767 175	1 757 946	1 840 095
Potilaat • Patienter • *Patients*	856 791	817 696	797 613	680 282	676 174	699 836
18–55						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • *Dentist visits*	1 666 492	1 642 703	1 661 990	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	1 903 983	1 939 366	1 993 044	..	..	..
Potilaat • Patienter • *Patients*	712 547	750 081	778 052	..	..	..
18–64						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • *Dentist visits*	..	..	..	1 794 877	1 805 004	1 859 019
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	..	..	..	2 283 339	2 260 293	2 370 488
Potilaat • Patienter • *Patients*	..	..	..	852 083	855 403	886 590
56+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • *Dentist visits*	555 391	676 570	770 779	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	657 887	827 163	953 796	..	..	..
Potilaat • Patienter • *Patients*	230 120	299 472	343 337	..	..	..
65+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • *Dentist visits*	..	..	..	453 385	490 971	531 849
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	..	..	..	597 632	637 999	702 030
Potilaat • Patienter • *Patients*	..	..	..	213 275	230 298	251 307
Yhteensä • Totalt • *Total*						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • *Dentist visits*	4 071 688	3 906 605	3 836 638	3 280 850	3 371 161	3 497 921
Käynnit yhteensä • Besök totalt • *Visits, total*	4 924 939	4 942 152	4 976 507	4 648 146	4 656 238	4 912 613
Potilaat • Patienter • *Patients*	1 800 458	1 867 249	1 919 002	1 733 827	1 749 879	1 825 652

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

73. Terveyskeskusten[1] laitoshoito ikäryhmittäin 1997–2014
Hälsovårdscentralernas[1] slutenvård efter åldersgrupp 1997–2014
Health centre[1] inpatient care by age group, 1997–2014

Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*	1997	2003	2006	2011	2013	2014
0–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	48 523	49 997	48 187	46 524	44 126	40 159
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	12,9	12,9	13,7	11,5	11,6	11,8
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	641 433	698 921	706 676	563 142	484 325	408 334
Potilaat • Patienter • *Patients*	31 453	31 845	31 084	30 113	27 873	24 827
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	50 244	48 907	43 522	43 179	44 290	43 568
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	22,1	21,5	20,5	18,5	16,9	17,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	1 204 532	1 106 962	1 006 458	782 877	730 507	671 624
Potilaat • Patienter • *Patients*	29 752	28 541	26 064	26 355	27 194	26 331
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	80 437	91 318	91 537	90 654	88 212	84 015
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	32,2	29,9	29,4	23,8	21,2	21,8
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	2 771 644	2 868 182	2 864 912	2 136 228	1 782 857	1 544 034
Potilaat • Patienter • *Patients*	47 697	53 329	54 260	53 208	51 459	49 085
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	44 249	54 972	56 349	70 908	75 997	75 525
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	66,2	55,2	53,9	36,2	30,8	31,4
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	2 714 450	2 712 687	2 799 541	2 276 035	1 989 072	1 806 406
Potilaat • Patienter • *Patients*	29 365	34 013	35 851	42 894	44 212	43 968
Yhteensä • Totalt • *Total*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	223 453	245 194	239 595	251 265	252 625	243 267
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	32,5	30,4	30,4	24,1	21,7	22,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	7 332 059	7 386 752	7 377 587	5 758 282	4 986 761	4 430 398
Potilaat • Patienter • *Patients*	136 613	145 966	145 635	150 922	149 014	142 664

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentraler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

74. Terveyskeskusten[1)] laitoshoito maakunnittain 2014
Hälsovårdscentralernas[1)] slutenvård efter landskap 2014
Health centre[1)] inpatient care by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Hoitojaksot Vårdperioder *Care periods*	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid *Average length of stay*	Hoitopäivät Vårddygn *Inpatient days*	Potilaat Patienter *Patients*
Koko maa • Hela landet • ***Whole country***	**243 267**	**22,3**	**4 430 398**	**142 664**
Uusimaa • Nyland	32 387	25,6	779 077	21 491
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 889	28,0	440 956	11 323
Satakunta	9 340	27,2	124 176	5 896
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 145	21,6	93 775	3 634
Pirkanmaa • Birkaland	23 625	24,2	406 076	13 724
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	8 951	54,1	288 557	5 967
Kymenlaakso • Kymmenedalen	4 601	25,2	102 754	3 306
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	4 398	38,0	130 336	3 093
Etelä-Savo • Södra Savolax	9 313	27,2	206 867	5 341
Pohjois-Savo • Norra Savolax	15 771	15,4	234 774	9 172
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	13 398	21,8	274 229	7 478
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	20 754	14,8	256 815	11 313
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	18 023	18,4	237 196	9 142
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	8 076	30,6	182 957	4 731
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	4 387	12,2	52 608	2 466
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	24 118	11,3	270 389	12 733
Kainuu • Kajanaland	4 930	20,8	109 738	3 004
Lappi • Lappland • *Lapland*	17 006	15,7	238 039	8 828
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	..	..	..	..

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentraler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

75. Terveyskeskusten[1)] laitoshoito päädiagnoosin mukaan 1997–2014
Hälsovårdscentralernas[1)] slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2014
Health centre[1)] inpatient care by primary diagnosis, 1997–2014

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • *Infectious and parasitic diseases*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	6 813	11 047	10 806	14 471	15 668	14 190
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	12,8	11,4	10,7	10,5	9,9	10,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	75 556	109 555	115 153	147 704	151 811	140 281
Potilaat • Patienter • *Patients*	6 191	9 844	9 604	12 386	13 379	12 165
Kasvaimet • Tumörer • *Neoplasms*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	12 104	14 290	15 428	18 655	17 281	17 524
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	24,7	23,8	23,4	19,2	18,6	18,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	278 061	323 771	344 370	355 319	318 021	310 678
Potilaat • Patienter • *Patients*	7 842	9 207	9 908	11 614	11 594	11 712
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • *Diseases of the blood and blood-forming organs*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	2 615	3 104	3 177	3 518	3 509	3 270
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	11,2	7,9	8,3	7,2	6,2	6,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	30 041	31 372	29 818	26 013	22 127	20 196
Potilaat • Patienter • *Patients*	1 942	2 226	2 297	2 580	2 655	2 483
Umpierityssairaudet, ravitsemis sairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar • *Endocrine, nutritional and metabolic diseases*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	9 277	8 109	7 142	6 294	6 082	5 771
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	20,3	20,8	20,2	15,9	15,2	17,4
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	203 843	178 624	164 193	105 462	93 482	83 943
Potilaat • Patienter • *Patients*	7 150	6 522	5 877	5 298	5 187	4 909
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • *Mental and behavioural disorders*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	31 691	31 365	29 951	25 693	25 490	25 705
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	56,8	57,1	60,7	51,8	43,3	44,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	2 165 260	2 060 489	2 063 238	1 233 688	922 062	806 551
Potilaat • Patienter • *Patients*	24 971	25 368	24 669	20 102	18 745	18 356
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • *Diseases of the nervous system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	11 917	13 179	12 909	13 473	14 044	13 945
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	47,6	45,4	54,6	54,3	53,1	55,6
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	713 198	737 074	859 443	766 865	675 133	565 078
Potilaat • Patienter • *Patients*	8 949	9 988	10 741	11 587	11 716	11 425

75. jatk. • forts. • *cont.*

75. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • *Diseases of the eye and adnexa*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	768	540	459	474	408	381
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	21,7	15,3	36,3	10,3	10,9	21,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	20 580	12 881	11 158	8 499	7 982	10 941
Potilaat • Patienter • *Patients*	717	525	436	440	382	367
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • *Diseases of the ear and the mastoid process*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	767	636	676	921	933	982
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,2	6,3	5,0	6,4	4,2	4,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	6 021	5 470	5 282	6 264	4 555	5 196
Potilaat • Patienter • *Patients*	675	613	627	853	858	904
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • *Diseases of the circulatory system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	46 812	48 164	44 558	43 520	42 606	39 894
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	41,2	39,9	41,7	32,4	28,4	29,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	1 864 354	1 851 452	1 802 760	1 297 309	1 109 382	948 708
Potilaat • Patienter • *Patients*	35 089	36 468	34 682	34 189	33 052	30 923
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • *Diseases of the respiratory system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	20 068	24 075	21 323	28 154	28 515	26 151
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	45,8	40,3	33,2	19,9	15,3	14,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	419 863	454 144	390 895	375 871	335 005	295 538
Potilaat • Patienter • *Patients*	16 152	19 515	17 146	22 434	22 414	20 750
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • *Diseases of the digestive system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	10 483	10 924	10 424	11 491	11 413	11 329
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	14,7	12,1	15,3	11,0	11,9	10,0
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	121 964	133 907	138 409	128 202	119 469	106 865
Potilaat • Patienter • *Patients*	8 591	8 908	8 482	9 308	9 238	9 124
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • *Diseases of the skin and subcutaneous tissue*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	1 828	2 102	1 983	2 078	2 286	2 295
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	22,5	20,0	18,9	18,6	19,9	17,0
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	36 089	40 940	40 528	41 145	42 289	38 438
Potilaat • Patienter • *Patients*	1 571	1 656	1 577	1 694	1 842	1 777

75. jatk. • forts. • *cont.*

75. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • *Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	11 804	12 259	13 589	13 625	14 472	14 096
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	19,7	19,5	18,1	14,0	13,3	14,2
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	305 414	273 401	279 610	210 630	199 157	185 038
Potilaat • Patienter • *Patients*	9 706	10 515	11 791	11 848	12 395	11 853
Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • *Diseases of the genitourinary system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	8 776	11 668	12 208	15 897	15 922	15 458
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	18,2	15,0	15,0	12,2	11,5	12,0
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	122 312	160 920	164 717	193 349	179 128	168 065
Potilaat • Patienter • *Patients*	7 357	9 704	10 347	13 533	13 483	13 092
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • *Pregnancy, childbirth and the puerperium*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	205	62	63	85	44	74
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,9	2,0	1,7	1,9	1,8	2,0
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	616	125	104	165	80	150
Potilaat • Patienter • *Patients*	177	52	52	50	41	56
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • *Certain conditions originating in the perinatal period*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	20	1	2	2	1	3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	78,4	1,0	3,0	10,0	3,0	14
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	411	673	6	20	3	42
Potilaat • Patienter • *Patients*	20	3	2	2	1	3
Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • *Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	202	161	163	146	172	139
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	34,6	33,1	48,3	41,9	44,2	34,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	10 566	11 098	7 805	6 903	5 519	5 573
Potilaat • Patienter • *Patients*	150	137	126	137	130	118
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificerats annorstädes • *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	20 340	22 157	20 713	19 562	19 939	19 070
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	11,4	9,6	10,0	8,7	8,7	8,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	270 079	234 671	210 217	174 633	163 878	152 453
Potilaat • Patienter • *Patients*	17 148	18 333	17 363	16 573	16 872	16 095

75. jatk. • forts. • *cont.*

75. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • *Injury and poisoning and certain other consequences of external causes*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	17 633	19 456	20 565	23 276	24 824	25 378
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	27,6	28,6	26,7	24,3	22,8	22,8
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	579 699	606 219	597 038	586 156	564 125	525 137
Potilaat • Patienter • *Patients*	15 937	17 316	18 569	20 597	21 586	21 865
Muut syyt • Andra orsaker • *Other causes*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	9 257	11 860	13 431	9 904	8 970	7 576
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	10,0	11,4	9,8	9,0	7,7	8,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	105 794	152 706	148 732	89 766	71 268	59 907
Potilaat • Patienter • *Patients*	5 435	5 815	6 188	5 092	4 536	4 197

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentraler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

76. Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2014
Specialiserad sjukvård 1997–2014
Activities in specialised health care, 1997–2014

Vuosi År *Year*	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården *Outpatient visits*	Päiväkirurgiset hoitojaksot Dagkirurgiska vårdperioder *Day-surgery care periods*	Vuodeosaston hoitojaksot Vårdperioder i slutenvården *Inpatient care periods*
1997	6 281 993	82 748	1 038 514
2000	5 693 185	136 858	961 888
2003	5 971 708	156 722	929 611
2006	6 807 911	179 179	895 841
2009	7 477 719	184 085	839 417
2010	7 858 114	190 277	827 132
2011	8 217 725	199 959	816 365
2012	8 353 076	200 726	801 282
2013	8 464 815	203 494	784 068
2014	8 785 160	200 728	796 672

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

77. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2014
Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2014
Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2014

Vuosi År *Year*	Käynnit yhteensä Besök totalt *Visits, total*	Sisätaudit Invärtes sjukdomar *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Naistentaudit ja synnytykset Kvinnosjukdomar och förlossningar *Obstetrics and gynaecology*	Lastentaudit Barnsjukdomar *Paediatrics*
1997	6 281 993	938 108	945 012	469 994	356 069
2000	5 693 185	1 027 128	956 997	458 167	335 023
2003	5 971 708	1 084 749	963 220	483 189	327 159
2006	6 807 911	1 234 204	1 102 792	490 406	340 269
2009	7 477 719	1 444 495	1 182 390	533 203	360 641
2010	7 858 114	1 500 757	1 206 625	567 655	369 342
2011	8 217 725	1 539 024	1 270 062	570 341	373 605
2012	8 353 076	1 569 275	1 261 254	562 880	373 624
2013	8 464 815	1 585 248	1 273 720	552 191	380 398
2014	8 785 160	1 649 533	1 308 980	579 360	395 965

Vuosi År *Year*	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- och halssjukdomar *Otorhino-laryngology*	Iho- ja sukupuoli-taudit Hud- och könssjuk-domar *Dermatology and venereology*	Syöpätaudit ja sädehoito Cancersjukdomar och strålbehandling *Oncology and radiotherapy*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Käyntien lukumäärä yhteensä/asukas Antal besök totalt/invånare *Visits , total per inhabitant*
1997	389 260	273 055	238 863	1 274 402	1,2
2000	343 466	279 664	291 615	937 266	1,1
2003	337 031	271 321	334 529	1 068 754	1,1
2006	347 872	286 773	377 982	1 400 334	1,3
2009	369 222	291 449	437 370	1 476 792	1,4
2010	374 853	291 106	470 481	1 617 629	1,5
2011	399 736	299 058	471 664	1 775 242	1,5
2012	402 113	308 989	489 987	1 799 506	1,5
2013	392 569	303 871	513 287	1 817 148	1,5
2014	395 845	305 121	521 365	1 862 693	1,6

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

78. Erikoissairaanhoidon laitoshoito maakunnittain 2014
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2014
Inpatient care in specialised health care by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Hoitojaksot Vårdperioder *Care periods*	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid *Average length of stay*	Hoitopäivät Vårddygn *Inpatient days*	Potilaat Patienter *Patients*
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**997 400**	**4,5**	**4 383 696**	**661 329**
Uusimaa • Nyland	232 064	5,0	1 086 002	163 442
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	88 536	4,4	396 665	58 657
Satakunta	52 353	4,5	239 496	32 423
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	34 477	4,3	142 864	22 765
Pirkanmaa • Birkaland	95 133	4,5	404 075	60 281
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	40 735	3,9	160 374	26 760
Kymenlaakso • Kymmenedalen	34 983	4,4	165 052	23 300
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	25 207	4,2	102 438	16 399
Etelä-Savo • Södra Savolax	35 951	4,3	158 199	22 679
Pohjois-Savo • Norra Savolax	56 347	4,1	240 814	34 775
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	34 543	4,1	142 976	23 017
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	46 940	3,8	175 248	31 410
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	31 924	4,0	131 063	22 241
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	35 884	4,2	148 527	22 705
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	12 655	4,2	55 996	8 611
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	72 987	4,3	310 733	49 243
Kainuu • Kajanaland	17 974	5,0	93 749	11 610
Lappi • Lappland • *Lapland*	39 415	4,4	174 197	25 350
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	5 388	7,9	37 152	3 497

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

79. Erikoissairaanhoidon laitoshoito ikäryhmittäin 1997–2014
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2014
Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2014

Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*	1997	2003	2006	2011	2013	2014
0–17						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	141 067	123 259	116 750	113 531	103 847	102 508
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,0	4,3	4,4	3,9	3,9	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	568 610	529 429	525 548	447 345	403 277	384 969
Potilaat • Patienter • *Patients*	97 028	86 843	84 407	84 095	76 326	75 308
18–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	605 674	578 679	567 187	523 846	495 090	483 686
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,5	5,6	5,3	4,7	4,8	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	3 852 849	3 292 797	3 077 673	2 531 959	2 290 058	2 216 123
Potilaat • Patienter • *Patients*	412 461	392 338	391 876	371 897	355 604	346 321
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	182 201	170 246	165 116	165 554	173 039	181 687
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	7,2	5,6	5,1	4,5	4,4	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	1 240 181	933 976	844 909	752 999	748 290	772 624
Potilaat • Patienter • *Patients*	98 613	94 586	93 595	98 623	105 096	108 599
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	141 633	157 540	165 296	153 125	151 961	158 295
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	8,7	5,9	5,5	4,7	4,5	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	1 052 111	933 493	911 655	715 689	672 293	680 377
Potilaat • Patienter • *Patients*	78 067	87 273	90 819	88 672	88 880	91 993
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	42 084	48 577	53 104	60 268	63 625	71 224
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	11,7	7,0	6,4	5,2	5,0	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	370 664	333 289	338 593	311 136	308 276	329 603
Potilaat • Patienter • *Patients*	25 444	28 759	31 266	36 612	38 880	42 498
Yhteensä • Totalt • *Total*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	1 112 659	1 078 301	1 067 453	1 016 324	987 562	997 400
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,8	5,6	5,3	4,6	4,6	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	7 084 415	6 022 984	5 698 378	4 759 128	4 422 194	4 383 696
Potilaat • Patienter • *Patients*	708 117	686 398	688 389	676 526	661 394	661 329

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

80. Erikoissairaanhoidon laitoshoito erikoisaloittain 1997–2014
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2014
Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2014

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Sisätaudit • Invärtes sjukdomar • *Internal medicine*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	245 532	236 179	235 449	203 789	193 013	208 360
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	7,1	5,5	5,2	4,6	4,6	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	1 583 192	1 303 279	1 239 205	945 957	885 989	926 260
Potilaat • Patienter • *Patients*	156 791	152 600	151 658	136 096	131 087	140 570
Kirurgia • Kirurgi • *Surgery*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	345 607	344 527	362 826	371 403	368 817	359 088
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,2	3,6	3,4	3,0	2,9	2,8
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	1 442 042	1 250 696	1 231 280	1 101 460	1 052 061	1 019 817
Potilaat • Patienter • *Patients*	269 544	270 243	285 153	292 785	289 845	281 909
Neurokirurgia • Neurokirurgi • *Neurosurgery*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	9 198	9 916	10 813	12 504	12 519	13 321
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,6	5,0	5,0	4,1	4,0	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	51 367	49 858	53 664	51 629	50 013	52 109
Potilaat • Patienter • *Patients*	7 647	8 349	8 987	10 263	10 447	10 686
Naistentaudit ja synnytykset • Kvinnosjukdomar och förlossningar • *Obstetrics and gynaecology*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	149 576	136 801	128 571	114 292	107 830	106 896
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,4	2,9	2,9	2,8	2,7	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	510 710	400 765	368 038	315 465	292 511	282 177
Potilaat • Patienter • *Patients*	121 127	108 445	102 027	95 432	91 711	91 197
Lastentaudit • Barnsjukdomar • *Paediatrics*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	75 163	60 592	55 409	46 278	44 021	43 220
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,8	3,7	3,9	3,8	3,8	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	291 074	222 956	216 303	176 316	166 015	158 925
Potilaat • Patienter • *Patients*	48 542	41 383	39 579	33 438	31 324	30 947
Silmätaudit • Ögonsjukdomar • *Ophthalmology*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	45 300	52 662	52 501	57 041	55 318	57 300
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	1,5	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	69 750	64 982	62 032	63 358	60 093	61 900
Potilaat • Patienter • *Patients*	39 450	44 010	41 647	46 768	46 133	47 405

80. jatk. • forts. • *cont.*

80. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit • Öron-, näs- och halssjukdomar • *Otorhinolaryngology*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	62 118	52 854	49 822	50 132	45 594	44 818
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	1,8	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	112 855	86 114	75 951	70 497	63 158	60 745
Potilaat • Patienter • *Patients*	55 723	47 482	44 848	45 506	41 245	40 530
Iho- ja sukupuolitaudit • Hud- och könssjukdomar • *Dermatology and venereology*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	9 316	6 213	4 800	3 170	2 941	2 877
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	7,0	5,6	5,8	6,0	5,7	5,6
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	64 948	34 865	27 911	19 001	16 708	16 037
Potilaat • Patienter • *Patients*	6 665	4 328	3 523	2 380	2 257	2 196
Syöpätaudit ja sädehoito • Cancersjukdomar och strålbehandling • *Oncology and radiotherapy*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	17 996	23 391	18 418	16 909	15 915	15 744
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,1	4,1	4,5	4,5	4,2	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	109 901	96 510	83 406	75 613	67 112	65 351
Potilaat • Patienter • *Patients*	6 609	7 795	7 842	7 675	7 309	7 421
Psykiatria • Psykiatri • *Psychiatry*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	46 420	50 212	47 837	41 224	38 384	37 311
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	51,5	36,7	35,5	32,5	35,5	33,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	2 137 080	1 867 792	1 774 304	1 397 866	1 262 253	1 211 076
Potilaat • Patienter • *Patients*	31 212	31 637	32 030	28 522	26 557	25 549
Neurologia • Neurologi • *Neurology*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	40 852	44 586	45 200	47 962	48 533	48 552
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	7,4	6,4	6,3	5,6	5,3	5,6
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	298 241	283 955	281 837	276 717	258 901	269 545
Potilaat • Patienter • *Patients*	31 564	34 974	35 985	38 014	38 341	38 053
Keuhkosairaudet • Lungsjukdomar • *Respiratory medicine*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	45 227	40 364	37 163	33 854	30 076	28 900
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,5	4,8	4,9	5,0	5,0	5,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	251 360	197 256	181 016	169 563	151 069	143 136
Potilaat • Patienter • *Patients*	28 270	27 246	25 310	24 774	21 851	21 108

80. jatk. • forts. • *cont.*

80. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Muut • Andra • *Others*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	20 354	20 004	18 644	17 766	24 601	31 013
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	9,7	8,2	5,4	5,3	3,7	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	161 895	163 956	103 431	95 686	96 311	116 618
Potilaat • Patienter • *Patients*	16 643	15 954	15 669	15 212	20 740	25 265
Muut kuin psykiatria yhteensä (somaattinen) • Andra än psykiatri totalt (somatisk) • *Other than psychiatry (somatic), total*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	1 066 239	1 028 089	1 019 616	975 100	949 178	960 089
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,8	4,0	3,8	3,4	3,3	3,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	4 947 335	4 155 192	3 924 074	3 361 262	3 159 941	3 172 620
Potilaat • Patienter • *Patients*	686 057	663 562	665 268	655 607	641 948	642 833

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

81. Erikoissairaanhoidon laitoshoito päädiagnoosin mukaan 1997–2014
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2014
Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2014

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • *Infectious and parasitic diseases*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	23 942	26 402	28 334	24 711	25 117	27 787
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,2	5,4	5,3	5,7	5,6	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	146 885	143 587	152 006	141 726	138 242	147 973
Potilaat • Patienter • *Patients*	20 586	23 223	24 751	21 199	21 532	23 613
Kasvaimet • Tumörer • *Neoplasms*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	109 342	112 771	108 003	97 682	92 245	91 861
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,5	4,5	4,4	4,2	4,1	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	596 606	512 022	482 778	407 884	374 893	361 132
Potilaat • Patienter • *Patients*	51 250	51 460	52 217	53 330	53 498	54 392
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • *Diseases of the blood and blood-forming organs*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	8 910	8 198	7 823	7 129	6 506	6 942
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,7	4,1	3,9	3,6	3,7	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	42 484	34 106	31 554	25 950	23 842	24 894
Potilaat • Patienter • *Patients*	5 804	5 199	5 230	5 087	4 833	5 258
Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar • *Endocrine, nutritional and metabolic diseases*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	17 682	14 738	14 499	14 411	14 484	15 487
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,6	5,5	5,0	4,1	3,8	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	111 792	79 761	72 796	59 477	55 028	57 726
Potilaat • Patienter • *Patients*	13 885	11 807	11 917	11 918	12 152	13 151
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • *Mental and behavioural disorders*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	57 912	59 326	57 484	49 659	47 165	47 668
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	43,6	31,7	30,2	27,4	29,4	26,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	2 204 904	1 910 604	1 805 568	1 423 521	1 269 283	1 232 445
Potilaat • Patienter • *Patients*	39 372	38 262	39 129	34 668	32 750	32 787
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • *Diseases of the nervous system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	40 510	42 010	42 115	38 771	39 594	40 233
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,5	4,4	4,2	3,8	3,8	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	195 729	184 645	178 077	150 738	146 545	148 015
Potilaat • Patienter • *Patients*	29 403	31 357	32 158	30 095	31 076	31 523

81. jatk. • forts. • *cont.*

81. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • *Diseases of the eye and adnexa*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	43 347	51 871	52 037	58 514	55 669	57 139
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	1,6	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	67 601	65 596	62 222	65 987	61 231	63 236
Potilaat • Patienter • *Patients*	38 034	43 543	41 661	48 540	47 089	47 798
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • *Diseases of the ear and the mastoid process*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	16 360	15 106	15 850	17 564	14 250	14 526
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,4	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	30 012	23 347	22 070	21 672	17 322	17 613
Potilaat • Patienter • *Patients*	14 931	13 878	14 529	16 295	13 410	13 494
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • *Diseases of the circulatory system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	149 066	140 465	135 252	123 496	122 989	128 308
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	6,6	5,5	5,2	4,7	4,6	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	931 143	768 394	699 473	585 717	557 435	579 271
Potilaat • Patienter • *Patients*	97 352	92 424	90 367	84 681	84 185	87 456
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • *Diseases of the respiratory system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	92 297	76 293	69 302	72 057	64 954	68 667
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,4	4,2	4,1	3,7	3,7	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	401 797	316 280	284 811	273 131	243 284	255 957
Potilaat • Patienter • *Patients*	71 872	61 769	55 277	58 135	52 196	54 953
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • *Diseases of the digestive system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	85 430	83 288	84 455	86 157	86 390	86 518
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,4	3,8	3,6	3,2	3,1	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	371 652	318 371	304 758	274 574	262 562	259 894
Potilaat • Patienter • *Patients*	69 740	67 029	67 962	68 764	69 343	69 179
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • *Diseases of the skin and subcutaneous tissue*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	15 005	11 924	11 379	9 874	9 456	9 730
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,5	4,8	4,6	4,4	4,3	4,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	82 066	57 288	52 866	42 775	40 382	40 162
Potilaat • Patienter • *Patients*	11 668	9 411	9 121	7 968	7 744	7 902

81. jatk. • forts. • *cont.*

81. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • *Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	102 813	102 410	110 764	96 027	91 860	85 311
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,6	3,7	3,3	2,7	2,5	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	466 471	374 145	362 970	257 958	233 597	222 092
Potilaat • Patienter • *Patients*	82 473	82 676	91 311	82 192	79 356	74 113
Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • *Diseases of the genitourinary system*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	62 828	58 360	56 436	53 854	53 696	55 563
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,8	3,3	3,1	2,7	2,6	2,5
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	235 414	189 699	173 832	146 394	138 165	141 158
Potilaat • Patienter • *Patients*	52 985	49 467	47 696	45 697	44 986	46 527
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • *Pregnancy, childbirth and the puerperium*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	87 758	80 747	79 074	75 815	72 670	70 927
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,9	3,4	3,4	3,2	3,1	3,1
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	338 375	278 291	266 891	240 572	226 696	216 653
Potilaat • Patienter • *Patients*	75 313	69 159	68 906	67 267	64 937	63 450
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • *Certain conditions originating in the perinatal period*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	7 264	8 284	8 817	9 635	9 240	9 251
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	9,1	8,7	8,5	7,6	7,6	7,4
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	67 533	72 431	75 187	74 555	69 747	68 843
Potilaat • Patienter • *Patients*	5 441	7 342	8 015	8 752	8 414	8 318
Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • *Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	13 424	10 680	10 470	10 361	10 116	9 915
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,1	4,3	4,0	3,4	3,5	3,2
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	55 300	40 949	42 474	35 708	35 194	30 848
Potilaat • Patienter • *Patients*	8 907	7 505	7 364	7 546	7 437	7 385
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd • *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	65 747	64 841	61 057	53 230	52 468	53 397
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,2	3,0	2,8	2,4	2,3	2,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	212 267	192 294	173 647	127 424	118 725	124 096
Potilaat • Patienter • *Patients*	56 453	55 631	52 836	46 379	45 740	46 352

81. jatk. • forts. • *cont.*

81. jatk. • forts. • *cont.*

	1997	2003	2006	2011	2013	2014
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • *Injury and poisoning and certain other consequences of external causes*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	90 431	90 860	97 393	103 096	103 777	100 986
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,2	4,4	4,0	3,5	3,3	3,2
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	469 468	400 612	395 718	361 501	337 287	327 058
Potilaat • Patienter • *Patients*	73 658	74 606	79 616	85 212	86 733	83 816
Muut syyt • Andra orsaker • *Other causes*						
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	22 394	19 701	16 837	13 791	14 497	15 129
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,4	2,9	3,3	3,0	3,3	3,3
Hoitopäivät • Vårddygn • *Inpatient days*	54 430	59 094	57 098	40 759	48 940	51 079
Potilaat • Patienter • *Patients*	20 947	17 519	14 737	12 254	12 686	13 514

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

82. Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan[1)], vuodeosastohoito 2002–2014
Olycksfall och våld efter yttre orsak[1)], vård på vårdavdelning 2002–2014
Accidental injuries and violence by external cause[1)], inpatient care, 2002–2014

ICD -10 • ulkoinen syy • yttre orsak • *external cause*	2002	2006	2010	2013	2014
Tapaturmat ja väkivalta yhteensä • Olycksfall och våld totalt • *Accidental injuries and violence total*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	99 901	103 956	109 087	111 914	109 504
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	8,6	8,0	7,5	7,1	7,1
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • *Transport accidents*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	8 187	8 865	8 799	8 508	8 466
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	7,6	6,8	5,9	5,8	5,7
niistä • av vilka • *of which:*					
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • *Pedestrian injured in transport accident*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	875	887	946	1 069	705
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	12,8	11,5	9,9	9,0	9,6
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • *Pedal cyclist injured in transport accident*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	2 400	2 566	2 448	2 373	2 594
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,5	5,6	4,9	4,5	4,3
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • *Other land transport accidents*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	4 470	4 832	4 764	4 520	4 540
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	7,9	6,8	5,9	5,8	6,0
Muut tapaturmat • Andra olyckor • *Other accidental injuries*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	73 721	74 620	82 441	89 018	89 714
Hoitojakson keskipituus • Vårdperiodens medellängd • *Average time of care*	8,7	8,6	8,4	7,74	7,49
niistä • av vilka • *of which:*					
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • *Falls*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	56 874	54 914	60 392	61 085	59 189
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	10,2	10,4	10,3	10,0	9,9
niistä • av vilka • *of which:*					
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • *Falls on same level involving ice and snow*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	5 464	5 349	5 002	5 462	3 739
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,7	3,9	4,3	4,8	4,8
Myrkytykset • Förgiftningar • *Poisonings*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	1 102	1 178	1 188	1 044	1 066
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,3	2,4	2,3	2,2	2,3
niistä • av vilka • *of which:*					
Alkoholimyrkytys • Alkoholförgiftning • *Alcohol poisoning*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	248	345	286	268	248
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,2	2,4	1,4	1,7	1,3

82. jatk. • forts. • *cont.*

82. jatk. • forts. • *cont.*

	2002	2006	2010	2013	2014
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • *Other poisonings*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	854	833	902	776	818
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,3	2,4	2,6	2,4	2,6
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • *Attempted suicide or other deliberate self-harm*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	3 181	3 266	3 739	3 364	3 346
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,6	3,0	2,6	2,6	2,7
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • *Murder, manslaughter or other purposeful injury*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	1 909	1 877	1 663	1 286	1 234
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,6	5,1	6,6	4,6	4,1
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om olycksfallets yttre orsak saknas • *Others, or external cause of injury missing*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	12 903	15 328	12 445	9 738	6 744
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	10,4	7,2	4,0	4,2	7,0
Lonkkamurtumat[2)] • Höftfrakturer[2)] • *Hip fractures[2)]*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	13 011	12 308	13 263	13 373	13 176
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	21,7	19,7	17,9	16,3	15,2

1) ICD -10

2) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 -luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Care periods arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of care periods does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one care periods.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

83. Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2014
Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2014
Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2014

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • *external cause*	Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods* Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group* 0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Tapaturmat ja väkivalta • Olycksfall och våld • *Accidental injuries and violence*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	109 504	7 771	10 127	18 919	26 007	13 868	17 188	15 624
Miehet • Män • *Men*	56 473	4 642	6 667	13 086	15 630	6 590	6 160	3 698
Naiset • Kvinnor • *Women*	53 031	3 129	3 460	5 833	10 377	7 278	11 028	11 926
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • *Transport accidents*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	8 466	742	1 863	1 906	2 166	870	740	179
Miehet • Män • *Men*	5 554	520	1 325	1 372	1 414	430	400	93
Naiset • Kvinnor • *Women*	2 912	222	538	534	752	440	340	86
niistä • av vilka • *of which:*								
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • *Pedestrian in transport accident*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	705	72	67	80	193	118	119	56
Miehet • Män • *Men*	331	45	38	45	105	40	40	18
Naiset • Kvinnor • *Women*	374	27	29	35	88	78	79	38
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • *Pedal cyclist injured in transport accident*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	2 594	389	186	486	777	382	323	51
Miehet • Män • *Men*	1 558	265	117	328	475	180	160	33
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 036	124	69	158	302	202	163	18
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • *Other land transport accidents*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	4 540	232	1 403	1 143	1 058	348	292	64
Miehet • Män • *Men*	3 126	163	1 001	820	716	194	194	38
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 414	69	402	323	342	154	98	26
Muut tapaturmat • Andra olyckor • *Other accidental injuries*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	89 714	6 752	6 498	13 396	20 471	12 027	15 711	14 859
Miehet • Män • *Men*	44 504	3 970	4 377	9 405	12 241	5 641	5 445	3 425
Naiset • Kvinnor • *Women*	45 210	2 782	2 121	3 991	8 230	6 386	10 266	11 434
niistä • av vilka • *of which:*								
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • *Falls*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	59 189	3 752	2 353	5 209	11 482	9 193	13 597	13 603
Miehet • Män • *Men*	25 144	2 197	1 526	3 483	6 364	4 033	4 482	3 059
Naiset • Kvinnor • *Women*	34 045	1 555	827	1 726	5 118	5 160	9 115	10 544
niistä • av vilka • *of which:*								
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • *Falls on same level involving ice and snow*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	3 739	353	265	537	1 117	658	550	259
Miehet • Män • *Men*	1 780	241	169	318	511	246	225	70
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 959	112	96	219	606	412	325	189

83. jatk. • forts. • *cont.*

83. • jatk. • forts. • *cont.*

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • *external cause*	Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*							
	Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*						
		0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Myrkytykset • Förgiftningar • *Poisonings*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	1 066	321	200	171	176	82	71	45
Miehet • Män • *Men*	532	164	81	104	108	35	24	16
Naiset • Kvinnor • *Women*	534	157	119	67	68	47	47	29
niistä • av vilka • *of which:*								
Alkoholimyrkytys • Alkoholförgiftning • *Alcohol poisoning*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	248	111	73	26	29	3	4	2
Miehet • Män • *Men*	141	56	33	23	23	3	2	1
Naiset • Kvinnor • *Women*	107	55	40	3	6	-	2	1
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • *Other poisonings*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	818	210	127	145	147	79	67	43
Miehet • Män • *Men*	391	108	48	81	85	32	22	15
Naiset • Kvinnor • *Women*	427	102	79	64	62	47	45	28
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • *Attempted suicide or other deliberate self-harm*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	3 346	47	688	1 304	994	183	86	44
Miehet • Män • *Men*	1 554	9	250	677	474	88	37	19
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 792	38	438	627	520	95	49	25
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • *Murder, manslaughter or other purposeful injury*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	1 234	27	218	585	336	43	23	2
Miehet • Män • *Men*	1 002	24	185	480	266	32	15	0
Naiset • Kvinnor • *Women*	232	3	33	105	70	11	8	2
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om yttre orsak saknas • *Others, or external cause of injury missing*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	6 744	203	860	1 728	2 040	745	628	540
Miehet • Män • *Men*	3 859	119	530	1 152	1 235	399	263	161
Naiset • Kvinnor • *Women*	2 885	84	330	576	805	346	365	379
Lonkkamurtumat[1)] • Höftfrakturer[1)] • *Hip fractures[1)]*								
Yhteensä • Totalt • *Total*	13 176	29	28	147	1 207	2 105	4 417	5 243
Miehet • Män • *Men*	4 465	16	18	100	719	956	1 400	1 256
Naiset • Kvinnor • *Women*	8 711	13	10	47	488	1 149	3 017	3 987

1) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Care periods arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of care periods does not, in itself,indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one care periods.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

84. Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2014
Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2014
Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2014

Tapaturmatyyppi Olyckstyp *Type of accident*	Hoitojaksot[1)] • Vårdperioder[1)] • *Care periods[1)]*								
	Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Kotitapaturma • Olycka i hemmet • *Accidental injury at home*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	33 400	1 694	601	465	1 198	4 768	5 363	9 509	9 802
Miehet • Män • *Men*	12 365	969	321	272	708	2 652	2 318	3 043	2 082
Naiset • Kvinnor • *Women*	21 035	725	280	193	490	2 116	3 045	6 466	7 720
Palveluasumiseen liittyvä tapaturma[2)] • Olycka i sammanband med serviceboende[2)] • *Sheltered housing associated accident[2)]*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	2 414	-	4	4	24	163	295	629	1295
Miehet • Män • *Men*	700	-	4	3	14	79	137	205	258
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 714	-	-	1	10	84	158	424	1037
Urheilu- tai liikuntatapaturma • Idrotts- eller motionsrelaterad olycka • *Sports and physical training injury*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	4 954	89	792	1 351	1 686	749	172	91	24
Miehet • Män • *Men*	3 346	56	514	933	1 232	480	80	42	9
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 608	33	278	418	454	269	92	49	15
Muu vapaa-ajan tapaturma • Annan fritidsolycka • *Other injury while engaged in leisure activity*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	22 964	819	1 419	1 929	3 986	6 645	3 709	2 917	1 540
Miehet • Män • *Men*	12 526	500	812	1 277	2 717	3 843	1 787	1 139	451
Naiset • Kvinnor • *Women*	10 438	319	607	652	1 269	2 802	1 922	1 778	1089
Tapaturma sairaalassa tai sairaalaoloihin liittyvä ulkoinen tekijä • Olycka på sjukhus eller till sjukhusförhållanden anknytande yttre faktor • *In-hospital accident or other hospital associated external cause*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	1 682	10	2	24	43	110	198	574	721
Miehet • Män • *Men*	631	6	1	14	30	66	92	211	211
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 051	4	1	10	13	44	106	363	510
Työtapaturma tai työhön liittyvä ulkoinen tekijä • Arbetsolycka eller till arbetet anknytande yttre faktor • *Occupational accident or work-related external cause*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	3 852	1	1	321	1 405	1 955	144	21	4
Miehet • Män • *Men*	2 968	-	-	263	1 137	1 440	108	20	-
Naiset • Kvinnor • *Women*	884	1	1	58	268	515	36	1	4
Tapaturma koulussa tai päiväkodissa • Olycka i skola eller på daghem • *Accident at school or day care*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	819	227	487	89	9	4	1	1	1
Miehet • Män • *Men*	499	136	302	52	5	3	-	1	-
Naiset • Kvinnor • *Women*	320	91	185	37	4	1	1	-	1
Muuntyyppinen tapaturma • Annan typ av olycksfall • *Other type of accident*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	4 376	75	97	623	1 041	1 193	527	516	304
Miehet • Män • *Men*	2 490	39	50	420	728	691	272	202	88
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 886	36	47	203	313	502	255	314	216

84. jatk. • forts. • *cont*

84. jatk. • forts. • *cont.*

Tapaturmatyyppi Olyckstyp *Type of accident*	Hoitojaksot[1] • Vårdperioder[1] • *Care periods*[1] Yhteensä Totalt *Total*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group* 0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Määrittämätön tapaturmatyyppi • Ospecificerad typ av olycksfall • *Unspecified type of accident*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	12 836	132	286	1 500	3 396	4 099	1 410	1 208	805
Miehet • Män • *Men*	7 637	74	177	1 019	2 391	2 508	745	474	249
Naiset • Kvinnor • *Women*	5 199	58	109	481	1 005	1 591	665	734	556
Ei tietoa (ei merkitty) • Uppgift saknas (inte angiven) • *Not known (not classified)*									
Yhteensä • Totalt • *Total*	2 417	1	18	191	610	800	218	296	283
Miehet • Män • *Men*	1 342	1	11	121	447	484	104	114	60
Naiset • Kvinnor • *Women*	1 075	0	7	70	163	316	114	182	223
Yhteensä • Totalt • *Total*	**89 714**	**3 048**	**3 707**	**6 497**	**13 398**	**20 486**	**12 037**	**15 762**	**14 779**
Miehet • Män • *Men*	44 504	1 781	2 192	4 374	9 409	12 246	5 643	5 451	3 408
Naiset • Kvinnor • *Women*	45 210	1 267	1 515	2 123	3 989	8 240	6 394	10 311	11 371

1) ICD-10-luokituksen hoitojaksot, joissa diagnoosi välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma) ja ulkoinen syy välillä W00–X59. Tapaturmatyyppi-muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä. • Vårdperioder med diagnoserna S00–T78 (olycksrelaterade skador som behandlats) och den yttre orsaken W00–X59 enligt sjukdomsklassifikationen ICD-10. Variabeln olyckstyp används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård. • *Care periods where the principal diagnosis is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes) and the external cause in the range W00–X59 (Other external causes of accidental injury), in accordance with the ICD-10 code sets. The accident type variable is not used in connection with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.*

2) Palveluasumiseen liittyvän tapaturman koodi otettu käyttöön vuonna 2010. Tieto ei ole vielä kattava • Koden för olycksfall som anknyter till serviceboende togs i bruk 2010. Uppgiften är ännu inte täckande. • *A code for accidental injury in sheltered housing was introduced in 2010. The data are not yet comprehensive.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

85. Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2014
Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2014
Inpatient care periods with procedures by category, 2000–2014

	2000	2006	2010	2013	2014
Hermoston toimenpiteet • Åtgärder på nervsystemet • *Operations on the nervous system*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	19 147	23 883	32 990	36 778	37 827
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	25,7	37,1	28,2	29,8	28,6
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,1	4,0	4,7	4,9	4,9
Potilaat • Patienter • *Patients*	17 295	21 228	29 208	32 415	33 200
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	66,9	84,0	57,6	42,0	35,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	36	51	31	10	4
Umpierityselinten toimenpiteet • Åtgärder på endokrina organ • *Operations on the endocrine system*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	2 274	2 345	2 661	2 817	3 015
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	0,1	1,5	1,7	0,9	2,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,5	2,8	2,1	1,8	1,8
Potilaat • Patienter • *Patients*	2 191	2 268	2 569	2 704	2 900
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	110,2	94,0	74,7	68,6	65,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	56	50	48	46	44
Silmän alueen toimenpiteet • Åtgärder i ögonregionen • *Operations on the eye and adjacent structures*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	42 323	50 499	58 558	54 816	55 878
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	68,0	83,9	88,2	88,5	89,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1
Potilaat • Patienter • *Patients*	37 254	40 968	48 057	46 603	47 050
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	202,6	113,1	102,1	77,7	82,9
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	159	92	86	54	61
Korvan, nenän ja kurkunpään toimenpiteet • Åtgärder på öron, näsa, hals och struphuvud • *Operations on the ear, nose and larynx*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	19 507	20 137	21 625	20 418	20 252
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	43,6	65,6	70,6	73,0	74,8
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	1,5	1,3	1,4	1,3	1,3
Potilaat • Patienter • *Patients*	18 381	19 112	20 419	19 525	19 212
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	145,9	80,0	63,7	56,4	48,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	56	52	35	25	16
Hampaiden, leuan, suun ja nielun toimenpiteet • Åtgärder på tänder, käkar, munhåla och svalg • *Operations on the teeth, jaw, mouth and pharynx*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	29 428	24 038	23 716	23 115	22 150
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	43,6	60,2	60,7	66,4	67,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	1,6	1,6	1,8	1,6	1,6
Potilaat • Patienter • *Patients*	28 637	23 165	22 642	22 024	21 187
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	87,4	71,0	65,8	54,7	49,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	45	49	47	29	25
Sydämen ja rintaontelon suonien toimenpiteet • Åtgärder på hjärtat och stora intratorakla kärlen • *Operations on the heart and major thoracic vessels*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	22 309	32 456	34 943	40 934	40 958
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	2,0	3,5	5,0	5,5	6,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,0	4,4	4,6	4,7	4,3
Potilaat • Patienter • *Patients*	16 557	26 496	29 381	34 327	34 196
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	43,5	48,5	28,7	18,2	15,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	28	27	9	-	-

85. jatk. • forts. • *cont*

85. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2006	2010	2013	2014
Rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteet[1)] • Åtgärder på bröstvägg och lungor[1)] • *Operations on the chest wall and lung[1)]*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	2 948	2 859	3 227	3 294	3 437
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	4,4	1,6	0,8	1,4	1,5
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	9,5	8,8	8,0	7,6	7,3
Potilaat • Patienter • *Patients*	2 658	2 580	2 906	2 986	3 118
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	22,6	30,5	28,8	21,0	16,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	11	14	11	5	-
Rintarauhasen toimenpiteet • Åtgärder på bröst • *Operations on the mammary gland*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Care periods	8 059	8 668	9 836	10 072	10 593
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	13,0	18,1	17,6	25,1	24,6
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,0	2,5	2,1	1,8	1,7
Potilaat • Patienter • *Patients*	7 402	7 955	8 995	9 293	9 715
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	85,5	88,3	62,3	60,3	58,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	15	18	22	21	22
Ruuansulatuskanavan toimenpiteet • Åtgärder på gastrointestinalkanalen • *Operations on the digestive system*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	52 163	52 999	64 654	70 303	69 001
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	12,0	20,9	18,7	19,9	20,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,5	4,2	3,9	3,8	3,7
Potilaat • Patienter • *Patients*	49 116	49 419	57 673	62 269	61 243
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	115,1	93,3	61,1	39,8	34,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	58	51	30	9	1
Virtsateiden ja miehen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på urinvägar och manliga genitalier • *Operations on the urinary system and the male genital organs*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	19 797	19 989	23 405	24 946	24 868
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	22,6	27,7	25,0	25,0	24,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,8	3,4	3,0	2,7	2,6
Potilaat • Patienter • *Patients*	17 586	17 499	20 244	21 556	21 282
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	79,5	61,8	66,4	51,5	51,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	36	35	37	26	22
Naisen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på kvinnliga genitalier • *Operations on the female genital organs*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	50 858	35 017	26 971	25 087	25 142
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	41,9	39,7	34,0	35,4	37,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	2,4	2,1	1,9	1,7	1,7
Potilaat • Patienter • *Patients*	47 705	32 572	25 540	23 779	23 939
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	73,8	64,9	67,2	57,9	56,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	34	42	42	34	34
Raskauteen ja synnytykseen liittyvät toimenpiteet • Obstretiska ingrepp • *Obstetric procedures*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Care periods	21 156	28 342	32 186	25 540	32 173
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	11,8	6,3	1,8	1,7	1,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,5	3,9	3,6	3,6	3,5
Potilaat • Patienter • *Patients*	20 329	27 016	31 268	24 836	31 189
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	8,3	11,6	4,9	2,7	2,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	3	6	1	-	-

85. jatk. • forts. • *cont*

85. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2006	2010	2013	2014
Tuki- ja liikuntaelimien toimenpiteet • Åtgärder på muskuloskeletala systemet • *Operations on the musculoskeletal system*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	110 566	129 450	130 275	132 795	21 715
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	26,5	37,0	37,9	41,8	40,5
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,6	3,0	2,8	2,6	2,6
Potilaat • Patienter • *Patients*	99 984	118 124	118 731	121 242	111 260
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	134,6	126,6	77,3	61,9	54,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	73	88	50	26	18
Verisuonien toimenpiteet • Åtgärder på perifera kärl • *Operations on the periphereal vessels*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	15 864	16 682	18 494	21 189	20 945
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	26,3	29,4	21,7	25,0	27,9
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,4	3,5	3,4	3,1	2,9
Potilaat • Patienter • *Patients*	14 946	15 322	16 576	19 083	18 925
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	187,6	111,9	62,7	44,8	44,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	76	40	20	10	9
Ihon ja ihonalaiskudoksen toimenpiteet • Åtgärder på hud och subkutana vävnader • *Operations on the skin and subcutaneous tissue*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	13 958	14 271	16 583	17 750	17 526
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • *Percentage for day surgery*	35,0	43,1	37,5	38,7	39,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	4,3	4,4	4,2	4,0	3,9
Potilaat • Patienter • *Patients*	12 815	13 069	14 771	15 745	15 625
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	83,6	73,9	53,8	42,1	39,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	30	30	23	15	13
Pientoimenpiteet • Mindre ingrepp • *Minor surgical procedures*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	8 199	17 844	17 935	18 263	19 528
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	5,5	5,3	5,3	5,4	5,1
Potilaat • Patienter • *Patients*	6 487	14 959	15 021	15 029	16 280
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	34,2	42,8	32,5	22,3	22,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	19	16	7	-	-
Tähystystoimenpiteet • Endoskopiska åtgärder • *Transluminal endoscopy*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	16 236	17 049	16 993	17 020	16 934
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,9	3,9	3,8	3,6	3,5
Potilaat • Patienter • Patients	14 575	15 567	15 485	15 654	15 639
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	64,0	64,0	41,3	30,6	29,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	24	27	16	1	1
Muut toimenpiteet[1)] • Andra åtgärder[1)] • *Other procedures[1)]*					
Hoitojaksot • Vårdperioder • *Care periods*	5 159	22 810	58 781	75 529	74 302
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • *Average length of stay*	3,8	3,7	5,2	4,9	5,1
Potilaat • Patienter • *Patients*	2 870	15 923	48 946	64 017	61 790
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • *Waiting time (mean)*	25,6	23,7	15,0	4,6	5,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • *Waiting time (median)*	20	14	-	-	-

1) V. 2006 muiden toimenpiteiden ryhmään on siirretty rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteiden ryhmästä radiologiset toimenpiteet, joissa toimenpidekoodin 3. merkki on numeerinen. • År 2006: Radiologiska åtgärder, i gruppen Åtgärder på bröstvägg och lungor har överförts till gruppen Andra åtgärder, där åtgärdskodens tredje tecken är numeriskt. • *Year 2006: Radiological procedures with a numerical third character in the procedure code have been transferred from the category 'Operations on the chest wall and lung' to the category 'Other procedures'.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

86. Toimenpiteet ja toimenpiteelliset hoitojaksot 2000–2014
Åtgärder och vårdperioder med åtgärder 2000–2014
Procedures and care periods with procedures, 2000–2014

Toimenpide • Åtgärd • *Procedure*	2000	2006	2009	2010	2013	2014
Toimenpiteelliset hoitojaksot yhteensä • Vårdperioder med åtgärder totalt • *Care periods with procedures total*	474 112	543 363	578 753	621 731	649 679	645 328
joista kirurgiset toimenpiteet (leikkaukset) • av vilka kirurgiska åtgärder (operationer) • *of which surgical procedures (operations)*	414 007	424 964	420 507	429 317	424 690	419 486
joista päiväkirurgisia • av vilka dagkirurgiska • *of which day surgery*	129 067	171 349	175 971	179 513	189 382	185 234

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

87 Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoidossa 2000–2014
Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2014
Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2014

Toimenpide • Åtgärd • *Procedure*	2000	2006	2009	2010	2013	2014
Kilpirauhasleikkaukset • Operationer på sköldkörteln • *Operations on the thyroid gland*	1 894	1 812	1 850	1 986	2 149	2 261
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (ei PTCA) • Aortokoronar bypassoperation (exkl. PTCA) • *Coronary bypass operation (excl. PTCA)*	4 651	2 832	1 659	1 748	1 870	1 632
Sepelvaltimoiden laajennus (PTCA) • Dilatation av koronarartär (PTCA) • *Dilatation of the coronary artery (PTCA)*	4 490	8 120	8 097	8 278	9 509	10 569
Rinnan poisto kokonaan tai osapoisto • Total masektomi eller delsektion av bröstkörtel • *Partial or total mastectomy*	5 888	5 846	6 285	6 451	6 276	6 751
Sappirakon leikkaus • Operation på gallblåsan • *Operation on the gallbladder*	8 724	8 052	7 613	7 652	7 936	7 999
Eturauhasen höyläys • Resektion av prostata • *Prostatectomy, TURP*	3 095	2 901	2 963	2 979	2 941	2 824
Eturauhasen avoin poisto • Öppen prostatektomi • *Prostatectomy, open*	756	1 034	1 110	1 116	1 219	1 204
Kohdun poisto • Öppen hysterektomi • *Hysterectomy*	9 614	6 162	5 172	5 501	4 845	4 732
Keisarileikkaus • Kejsarsnitt • *Caesarean section*	8 807	9 188	9 019	9 030	7 578	7 713
Nikamavälilevytyrän poistot • Diskbråcksoperationer • *Excisions of intervertebral disc hernia*	4 016	3 014	2 863	2 878	2 760	2 700
Lonkan tekonivelleikkaukset • Protetiska artroplastker på höftleden • *Hip replacements*	7 730	10 070	10 098	10 676	11 207	11 262
Lonkan tekonivelten uusintaleikkaukset • Reoperationer på höftledsproteser • *Hip replacement reoperations*	1 202	1 466	1 343	1 390	1 782	1 824
Umpilisäkkeen poisto • Appendektomi • *Appendectomy*	7 573	6 381	6 336	6 374	6 479	6 354
Kaihileikkaukset • Kataraktoperationer • *Cataract surgery*	33 317	37 560	39 737	43 454	39 206	39 486
Nielu- ja kitarisaleikkaukset • Adenotonsillektomi • *Tonsillectomy and adenoidectomy*	20 295	13 660	13 082	12 516	11 623	11 135
Nivus- ja reisityräleikkaukset • Operationer för ljumsk- och femoralbråck • *Operations on inguinal and femoral hernia*	11 792	11 795	11 197	10 851	11 292	10 775
Naisen sterilisaatioleikkaukset • Sterilisationsoperationer på kvinnor • *Female sterilisation*	7 304	3 074	1 692	1 502	1 232	1 453
Polven tähystys • Knäartroskopi • *Knee arthroscopy*	5 836	3 835	2 677	2 463	1 769	1 038
Polven nivelkierukkaleikkaukset • Operationer på knäledens menisker • *Arthroscopic operations of the meniscus of knee*	11 477	13 653	12 598	11 815	10 251	7 350

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

88. Terveydenhuollon avo- ja laitoshoito maakunnittain 2014
Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2014
Inpatient and outpatient care by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Hoitojaksot[1)] Vårdperioder[1)] *Care periods[1)]*	Hoitopäivät[1)] Vårddygn[1)] *Care days[1)]*	/asukas /invånare *per inhabitant*	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården *Outpatient visits*	/asukas /invånare *per inhabitant*
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**1 246 153**	**9 021 601**	**1,6**	**33 174 434**	**6,1**
Uusimaa • Nyland	266 617	1 965 682	1,2	9 959 718	6,2
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	106 738	853 426	1,8	3 093 115	6,5
Satakunta	61 719	363 954	1,6	1 483 365	6,6
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	41 132	251 775	1,4	941 973	5,4
Pirkanmaa • Birkaland	119 144	820 889	1,6	2 922 316	5,8
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	49 809	453 580	2,2	995 232	4,9
Kymenlaakso • Kymmenedalen	39 638	269 845	1,5	1 263 372	7,0
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	29 694	234 764	1,8	782 875	5,9
Etelä-Savo • Södra Savolax	46 486	388 199	2,6	844 167	5,6
Pohjois-Savo • Norra Savolax	72 239	477 228	1,9	1 305 941	5,3
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	48 214	429 735	2,6	948 840	5,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	67 773	433 468	1,6	1 688 490	6,1
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	49 955	368 580	1,9	1 292 920	6,7
Pohjanmaan • Österbotten • *Ostrobothnia*	43 990	345 365	1,9	1 169 792	6,5
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotnia • *Central Ostrobothnia*	17 045	109 010	1,6	433 160	6,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	97 148	582 762	1,4	2 025 662	5,0
Kainuu • Kajanaland	22 912	203 605	2,6	452 588	5,7
Lappi • Lappland • *Lapland*	56 433	412 637	2,3	1 213 185	6,7
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	5 390	37 198	1,3	232 297	8,0

1) Lukuun sisältyy terveyskeskusten ja erikoissairaanhoidon laitoshoidon lisäksi valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoito • Antalet inbegriper utöver hälsovårdscentralers och specialiserad sjukvårds slutenvård också slutenvården inom allmänmedicin vid statliga och privata sjukhus. • *In addition to inpatient care in health centres and inpatient specialised health care, the figure includes inpatient care in the field of general practice in state and private hospitals.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

89. Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2010–2014
Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2010–2014
University hospital productivity trends, index, 2010–2014

	2010*	2011*	2012*	2013*	2014*
	2010=100				
	Painotetut episodit, indeksi • Viktade episoder, index • *Weighted episodes, index*				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	103	102	104	105
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	100	102	102	99
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	102	107	108	109
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	106	116	120	123
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	101	99	103	110
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**103**	**105**	**107**	**109**
	Deflatoidut kustannukset, indeksi • Deflaterade kostnader, index • *Deflated costs, index*				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	103	103	104	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	102	107	109	112
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	105	108	109	111
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	106	106	111	112
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	102	104	107	108
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**104**	**106**	**108**	**110**
	Episodituottavuus, indeksi • Episodproduktivitet, index • *Episode productivity, index*				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	100	99	99	97
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	98	95	93	89
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	98	100	99	98
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	100	109	108	110
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	98	95	96	102
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**99**	**100**	**100**	**99**

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Sjukhusens produktivitet. THL. • *Hospital productivity. THL.*

90. Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2010–2014
Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2010–2014
Development of university hospital outputs, index, 2010–2014

	2010*	2011*	2012*	2013*	2014*
	2010=100				
Painotetut avo- ja laitoshoitojaksot[1)] • Viktade öppen- och slutenvårdperioder[1)] • *Weighted outpatient and inpatient care periods[1)]*					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	102	101	103	106
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	99	100	101	101
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	103	109	109	110
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	106	116	118	122
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	101	100	105	115
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**102**	**104**	**106**	**110**
Painotetut laitoshoitojaksot • Viktade slutenvård perioder • *Weighted inpatient care periods*					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	103	100	101	102
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	99	100	100	95
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	102	106	107	106
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	97	108	111	115
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	101	99	97	97
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**101**	**102**	**103**	**103**
Painotetut päivystyskäynnit • Viktade jourbesök • *Weighted emergency room visits*					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	101	101	103	115
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	75	78	78	78
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	103	104	104	105
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	201	215	132	138
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	100	110	167	193
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**109**	**113**	**115**	**126**
Painotetut ajanvarauskäynnit • Viktade tidsbeställda besök • *Weighted visits by appointment*					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • *Helsinki University Central Hospital*	100	100	102	107	111
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • *Kuopio University Hospital*	100	102	107	112	130
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • *Oulu University Hospital*	100	108	118	117	122
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • *Tampere University Hospital*	100	119	127	138	139
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • *Turku University Hospital*	100	101	99	113	145
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**104**	**108**	**114**	**123**

1) DRG-pisteet. • DRG-poäng. • *DRG points.*

2) Sisältää yhteispäivystyksen yleislääketieteen päivystyskäynnit (akuuttilääketiede). • Inkluderar allmänmedicinska jourbesök vid samjourer (akutmedicin). • *Includes emergency room visits recorded as general practice cases in joint emergency rooms (acute medicine).*

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • *Source: Hospital productivity. THL.*

91. Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2014
De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2014
Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per-capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2014

Alue • *District*	Vakioidut episodit/asukas, indeksi* Standardiserade episoder/invånare, index* *Standardised episodes per capita, index* *	Vakioidut laskennalliset laskennalliset kustannukset/as, indeksi*[1)] Standardiserade kalkylmässiga kostnader/invånare, index*[1)] *Standardised calculated expenditure per capita, index*[1)]*
	Koko maa • Hela landet • Whole country = 100	
Helsinki ja Uusimaa[1)] • *Helsinki and Uusimaa*[1)]		
HYKS -sairaanhoitoalue • *Helsinki University Central Hospital area*	90	95
Hyvinkään sairaanhoitoalue • *Health care district of Hyvinkää*	95	93
Lohjan sairaanhoitoalue • *Health care district of Lohja*	100	100
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue • *Länsi-Uusimaa hospital area*	104	100
Porvoon sairaanhoitoalue • *Health care district of Porvoo*	101	97
Varsinais-Suomi	110	108
Satakunta	106	99
Kanta-Häme	100	99
Pirkanmaa	99	100
Päijät-Häme	96	87
Kymenlaakso	100	99
Etelä-Karjala • *South Karelia*	100	99
Etelä-Savo	104	102
Itä-Savo	117	131
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	112	95
Pohjois-Savo	114	114
Keski-Suomi • *Central Finland*	92	92
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	89	99
Vaasa • *Vasa*	101	107
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	97	105
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	103	102
Kainuu • *Kajanaland*	119	112
Länsi-Pohja	119	116
Lappi • *Lapland*	102	107

1) HUS:ssa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta. • För HNS görs granskningen för de kommuner som tillhör sjukvårdsområdena. • *In Helsinki and Uusimaa hospital area, examination covers member municipalities.*

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • *Source: Hospital productivity THL.*

Kustannusten poikkeama maan keskiarvosta* Kostnadsavvikelse från medelvärdet för hela landet* *Cost deviation from the national average**			Område
Kustannusten poikkeama yhteensä Kostnadsavvikelse totalt *Cost deviation, total*	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av användning *Cost deviation due to usage*	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av produktivitet *Cost deviation due to productivity*	
€/ 10 000 asukasta • invånare • *inhabitants*			
			Helsingfors och Nyland[2)]
-492 966	-929 377	436 411	Sjukvårdsområdet HUCS
-647 462	-453 740	-193 722	Hyvinge sjukvårdsområde
-20 104	-31 187	11 083	Lojo sjukvårdsområde
-32 700	374 704	-407 404	Västra Nylands sjukvårdsområde
-289 211	120 632	-409 843	Borgå sjukvårdsområde
759 831	1 013 563	-253 732	Egentliga Finland
-62 982	643 732	-706 714	Satakunta
-118 853	-48 817	-70 036	Centrala Tavastland
-33 556	-73 639	40 083	Birkaland
-1 337 053	-455 957	-881 096	Päijät-Häme
-107 149	5 915	-113 064	Kymmenedalen
-68 445	7 533	-75 979	Södra Karelen
210 351	459 046	-248 694	Södra Savolax
3 430 034	1 917 343	1 512 691	Östra Savolax
-512 964	1 191 503	-1 704 468	Norra Karelen
1 406 962	1 390 047	16 915	Norra Savolax
-751 610	-784 946	33 336	Mellesta Finland
-76 341	-1 170 372	1 094 031	Syd-Österbotten
716 888	78 080	638 809	Vasa
467 751	-266 063	733 813	Mellersta Österbotten
144 353	301 046	-156 694	Norra Österbotten
1 273 801	1 983 918	-710 116	Kajanaland
1 629 442	1 891 508	-262 066	Länsi-Pohja
705 690	239 867	465 823	Lappland

92. Yli 6 kk erikoissairaanhoitoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2009– 2014[1)]
Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader i sjukvårdsdistrikten 2009–2014[1)]
Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital district 2009–2014[1)]

Sairaanhoitopiiri • *Hospital district*	2009		2010		2011	
		/ 10 000 asukasta invånare *inhabitants*		/ 10 000 asukasta invånare *inhabitants*		/ 10 000 asukasta invånare *inhabitants*
Yhteensä • *Total*	**3 527**	**6,6**	**1 138**	**2,1**	**711**	**1,3**
Helsinki ja Uusimaa • *Helsinki and Uusimaa*	1 816	12,0	15	0,1	107	0,7
Varsinais-Suomi	166	3,6	166	3,6	40	0,9
Satakunta	86	3,8	133	5,8	112	4,9
Kanta-Häme	87	5,0	25	1,4	23	1,3
Pirkanmaa	238	4,9	169	3,5	-	-
Päijät-Häme	26	1,2	9	0,4	11	0,5
Kymenlaakso	46	2,6	231	13,2	6	0,3
Etelä-Karjala • *South Karelia*	5	0,4	30	2,3	8	0,6
Etelä-Savo	46	4,3	4	0,4	38	3,6
Itä-Savo	9	2,0	3	0,7	3	0,6
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	35	2,1	44	2,6	8	0,5
Pohjois-Savo	80	3,2	47	1,9	141	5,7
Keski-Suomi • *Central Finland*	115	4,2	25	0,9	9	0,3
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	24	1,2	89	4,5	50	2,5
Vaasa	74	4,5	24	1,5	8	0,5
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	53	7,1	10	1,3	3	0,4
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	576	14,6	47	1,2	84	2,1
Kainuu	34	4,3	23	2,9	24	3,0
Länsi-Pohja	1	0,2	4	0,6	36	5,5
Lappi • *Lapland*	10	0,8	40	3,4	..	..

1) Sairaanhoitopiirien sairaaloihin hoitoa odottavissa on sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. • I antalet patienter som väntar på vård vid sjukhusen inom sjukvårdsdistriktet ingår patienter från sjukvårdsdistriktets medlemskommuner som väntar på vård. • *Data on patients waiting for admission to hospital-district hospitals include data on clients residing in the hospital district's member municipalities.*

2) Tilastointitavan muutos vuonna 2013: hoitoa odottaviin otettiin mukaan myös poliklinikalle hoitoon odottavat. • Ändring av statistikföringssättet år 2013: även de som väntade på vård på polikliniker upptogs bland personer som väntar på vård. • *Revision of the method of data collection in 2013: patients on waiting lists now include also patients waiting for treatment in outpatient clinics.*

Lähde: Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL. • Källa: Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården. THL. • *Source: Access to services in specialised health care. THL.*

2012	/ 10 000 asukasta invånare *inhabitants*	2013[2)]	/ 10 000 asukasta invånare *inhabitants*	2014	/ 10 000 asukasta invånare *inhabitants*	Sjukvårdsdistrikt
837	**1,6**	**1 304**	**2,4**	**858**	**1,6**	**Totalt**
401	2,6	525	3,4	258	1,6	Helsingfors och Nyland
11	0,2	113	2,4	101	2,1	Egentliga Finland
2	0,1	2	0,1	48	2,1	Satakunta
86	4,9	23	1,3	39	2,2	Centrala Tavastland
33	0,7	71	1,4	96	1,8	Birkaland
9	0,4	10	0,5	10	0,5	Päijät-Häme
-	-	26	1,5	10	0,6	Kymmenedalen
61	4,6	89	6,7	14	1,1	Södra Karelen
4	0,4	25	2,4	-	-	Södra Savolax
11	2,4	20	4,5	22	5,0	Östra Savolax
47	2,8	19	1,1	10	0,6	Norra Karelen
3	0,1	12	0,5	3	0,1	Norra Savolax
48	1,7	61	2,4	85	3,4	Mellesta Finland
2	0,1	173	8,7	18	0,9	Syd-Österbotten
4	0,2	13	0,8	4	0,2	Vasa
8	1,1	11	1,4	13	1,7	Mellersta Österbotten
11	0,3	44	1,1	98	2,4	Norra Österbotten
81	10,4	31	4,0	16	2,1	Kajanaland
15	2,3	16	2,5	13	2,0	Länsi-Pohja
..	..	20	1,7	..	..	Lappland

93. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2000–2012
THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2000–2012
THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2000–2012

Yliopistosairaalan erityisvastuualue ja sairaahoitopiiri *University hospital catchment area for highly specialised medical care and hospital district*	2000–2002	2001–2003	2002–2004	2003–2005	2004–2006
Koko maa • *Whole country*	**107,7**	**106,0**	**105,2**	**104,4**	**103,8**
Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue • *Helsinki University hospital special responsibility area*	97,9	95,4	93,9	92,3	91,3
Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • *Turku University hospital special responsibility area*	102,3	101,5	100,9	100,5	100,1
Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue • *Tampere University hospital special responsibility area*	105,3	103,6	103,1	103,2	102,8
Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue • *Kuopio University hospital special responsibility area*	127,1	125	123,5	122,0	121,0
Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • *Oulu University hospital special responsibility area*	118,4	117,8	118,9	119,6	120,1
Helsinki ja Uusimaa • *Helsinki and Uusimaa*	94,8	92,1	90,6	88,8	87,5
Varsinais-Suomi	104,6	104,2	104,1	104,2	104,4
Satakunta	102,7	101,5	100,8	99,7	98,5
Kanta-Häme	100,4	98,6	98,5	97,3	96,4
Pirkanmaa	102,2	100,5	99,8	100,0	99,6
Päijät-Häme	105,5	102,9	102,9	105,7	107,7
Kymenlaakso	107,2	106,0	105,3	105,6	106,3
Etelä-Karjala • *South Karelia*	111,8	110,0	107,9	106,4	105,1
Etelä-Savo	119,5	120,2	119,6	119,8	117,4
Itä-Savo	117,6	115,2	114,7	114,6	112,9
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	141,1	137,6	134,4	132,1	130,5
Pohjois-Savo	138,0	135,4	133,8	132,8	132,2
Keski-Suomi • *Central Finland*	110,6	108,8	108,1	105,9	105,7
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	116,2	115,6	115,4	113,3	111,2
Vaasa	98,0	96,8	94,9	93,9	92,5
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	110,1	110,2	110,2	107,4	106,5
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	119,3	119,3	122,8	124,9	126,4
Kainuu	126,8	126,5	125,2	124,9	124,2
Länsi-Pohja	120,0	115,9	114,0	115,1	117,9
Lappi • *Lapland*	114,7	113,4	112,2	112	109,8
Ahvenanmaa	80,1	79,2	79,8	80,7	82,8

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • *Source: THL 's morbidity index. THL.*

2005–2007	2006–2008	2007–2009	2008–2010	2009–2011	2010–2012	Specialupptagningsområde för universitetssjukhus och sjukvårdsdistrikt
102,9	**102,7**	**102,9**	**102,4**	**101,5**	**100,0**	**Hela landet**
89,8	89,6	89,6	89,3	88,2	86,9	Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus
100,1	100,2	100,9	100,5	99,5	97,6	Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus
102,0	101,5	101,4	101,2	101,0	100,3	Specialupptagningsområdet för Tammerfors univesitetssjukhus
119,8	119,5	120,1	119,5	118,0	115,1	Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus
119,8	119,9	120,1	118,9	118,1	116,6	Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus
85,9	85,4	85,3	85,1	84,0	82,7	Helsingfors och Nyland
104,8	105,6	106,6	106,4	105,1	102,4	Egentliga Finland
98,1	98,3	99,0	98,8	98,2	97,1	Satakunta
95,0	95,3	95,8	96,4	96,4	96,3	Centrala Tavastland
98,2	97,2	97,7	98,2	98,8	98,2	Birkaland
110,9	111,1	110,4	108,1	106,9	105,5	Päijät-Häme
107,4	109,1	110,1	109,6	109,4	109,3	Kymmenedalen
103,3	103,3	103,2	102,3	100,5	98,6	Södra Karelen
116,2	113,3	113,0	112,4	111,7	108,9	Södra Savolax
109,5	108,6	107,6	107,9	108,9	108,4	Östra Savolax
129,9	130,4	130,1	124,6	118,1	113,0	Norra Karelen
130,9	130,7	130,5	129,4	126,8	124,2	Norra Savolax
104,5	105,2	107,9	110,7	112,9	110,8	Mellersta Finland
107,9	106,9	105,3	104,8	103,6	103,1	Syd-Österbotten
92,3	90,8	90,8	89,6	89,0	88,3	Vasa
106,7	108,2	108,8	108,0	107,0	106,6	Mellersta Österbotten
125,9	125,3	125,5	123,5	122,8	120,9	Norra Österbotten
123,4	121,1	117,4	116,7	116,3	115,7	Kajanaland
119,4	121,7	122,6	123,1	122,1	121,0	Länsi-Pohja
109,2	110,4	112,1	111,7	110,6	108,3	Lappland
80,2	74,4	72,7	72,1	71,6	70,4	Åland

94. THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioidut ja ikävakioimattomat, 2003–2012
THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2003–2012
THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2003–2012

	2003–2005	2004–2006	2005–2007	2006–2008	2007–2009	2008–2010	2009–2011	2010–2012
Syöpäindeksi • Cancerindex • *Cancer index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	100,3	101,1	99,4	97,8	98,5	99,7	100,7	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	92,9	94,8	94,3	93,8	95,4	97,6	99,6	100
Sepelvaltimotauti-indeksi • Index för kranskärlssjukdomar • *Coronary disease index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	137,5	129,2	122,5	117,2	112,1	107,3	103,2	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	127,8	121,4	116,5	112,7	109,0	105,2	102,2	100
Aivoverisuonitauti-indeksi • Index för cerebrovaskulära sjukdomar • *Cerebrovascular disease index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	118,2	115,4	110,9	108,9	106,6	104,3	101,6	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	110,1	108,6	105,6	104,8	103,5	102,2	100,5	100
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi • Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet • *Musculoskeletal disorder index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	118,0	114,3	111,3	109,0	106,9	104,9	102,7	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	107,7	106,4	106,5	106,7	107,3	106,3	104,0	100
Mielenterveysindeksi • Index för mental hälsa • *Mental health index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	95,9	96,9	98,2	100,0	102,4	102,7	102,1	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	96,1	97,1	98,6	100,5	103,1	103,4	102,5	100
Tapaturmaindeksi • Index för olycksfall • *Accidental injury index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	99,6	100,2	100,9	101,9	102,1	101,7	100,6	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	95,1	96,4	97,9	99,5	100,4	100,6	100,1	100
Dementiaindeksi • Index för demens • *Dementia index*								
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • *Age-standardised*	..	..	66,2	75,4	83,5	90,0	95,7	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • *Not age-standardised*	..	..	65,3	75,1	84,3	91,3	96,7	100

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • *Source: THL 's morbidity index. THL.*

95. Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1977–2013[1)]
Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1977–2013[1)]
Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1977–2013[1)]

	1977–1981	1982–1986	1987–1991	1992–1995	1997–2001	2002–2006	2007–2011	2012	2013
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • *Per 100 000 capita*								
Yhteensä • Totalt • *Total*									
Miehet • Män • *Men*	271,5	271,0	265,1	281,6	293,1	314,1	299,9	298,3	302,1
Naiset • Kvinnor • *Women*	188,6	199,5	215,1	230,7	241,0	247,8	257,2	262,4	267,0
Mahasyöpä • Magcancer • *Cancer of the stomach*									
Miehet • Män • *Men*	24,9	20,4	17,1	13,5	10,6	9,1	7,5	6,0	6,3
Naiset • Kvinnor • *Women*	13,1	11,3	9,4	7,5	6,0	5,1	4,2	3,6	3,6
Paksusuolen syöpä • Tjocktarmscancer • *Cancer of the colon*									
Miehet • Män • *Men*	10,0	11,9	12,8	14,4	14,6	15,6	15,9	16,7	15,7
Naiset • Kvinnor • *Women*	10,4	10,7	11,5	12,2	12,8	12,9	12,7	13,2	14,4
Peräsuolen syöpä • Ändtarmscancer • *Cancer of the rectum*									
Miehet • Män • *Men*	10,1	10,3	10,1	10,7	11,3	11,6	11,4	11,4	11,4
Naiset • Kvinnor • *Women*	6,6	6,6	6,4	6,7	6,8	7,0	6,6	6,8	6,6
Haimasyöpä • Cancer i bukspottskörteln • *Cancer of the pancreas*									
Miehet • Män • *Men*	10,1	10,2	9,7	9,1	9,3	9,8	9,9	9,6	8,8
Naiset • Kvinnor • *Women*	6,4	6,8	7,0	6,7	6,6	7,3	7,4	7,4	7,2
Keuhkojen tai henkitorven syöpä • Lungcancer eller cancer i luftstrupen • *Cancer of the lung or trachea*									
Miehet • Män • *Men*	75,2	67,0	54,6	49,1	39,9	35,6	31,7	29,3	29,2
Naiset • Kvinnor • *Women*	7,1	7,7	8,2	8,9	10,1	10,6	12,3	12,8	12,6
Rintasyöpä • Bröstcancer • *Cancer of the breast*									
Miehet • Män • *Men*	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7
Naiset • Kvinnor • *Women*	45,3	52,9	64,8	71,8	79,8	86,3	92,4	91,4	92,6
Kohdunkaulan syöpä • Cancer i livmoderhalsen • *Cancer of the uterine cervix*									
Naiset • Kvinnor • *Women*	5,9	4,4	3,4	4,0	4,1	4,0	4,1	4,5	4,2
Kohdunrungon syöpä • Cancer i livmoderkroppen • *Cancer of the uterine corpus*									
Naiset • Kvinnor • *Women*	12,0	11,9	12,6	14,1	14,7	14,8	14,0	12,9	13,8
Munasarjasyöpä • Cancer i äggstockarna • *Cancer of the ovary*									
Naiset • Kvinnor • *Women*	9,7	9,8	10,5	10,9	10,0	10,1	8,9	8,7	8,0

95. jatk. • forts. • *cont.*

95. jatk. • forts. • *cont.*

	1977–1981	1982–1986	1987–1991	1992–1995	1997–2001	2002–2006	2007–2011	2012	2013
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • *Per 100 000 capita*								
Eturauhasen syöpä • Prostatacancer • *Cancer of the prostate*									
Miehet • Män • *Men*	35,2	37,0	40,5	58,8	80,9	103,9	87,3	82,1	87,2
Munuaissyöpä • Njurcancer • *Cancer of the kidney*									
Miehet • Män • *Men*	7,6	9,8	11,0	11,3	10,9	9,6	9,9	10,3	10,3
Naiset • Kvinnor • **Women**	4,3	5,7	6,1	6,5	6,0	5,9	6,1	6,2	6,3
Virtsarakon tai -teiden syöpä[2)] • Cancer i urinblåsan eller -vägarna[2)] • *Cancer of the urinary bladder or tract[2)]*									
Miehet • Män • *Men*	14,9	14,9	16,9	17,7	15,9	15,2	15,7	16,2	15,6
Naiset • Kvinnor • *Women*	3,3	3,1	3,6	4,0	3,7	3,4	3,5	3,5	3,6
Ihomelanooma • Hudmelanom • *Melanoma of the skin*									
Miehet • Män • *Men*	4,8	6,8	7,9	8,1	8,7	10,3	12,8	14,6	14,8
Naiset • Kvinnor • *Women*	5,0	6,1	6,8	6,5	7,5	8,6	11,6	12,9	15,1
Non-Hodgkin-lymfooma • Non-Hodgkin-lymfom • *Non-Hodgkin lymphoma*									
Miehet • Män • *Men*	7,5	8,3	10,2	11,9	12,0	12,4	13,0	14,2	13,3
Naiset • Kvinnor • *Women*	4,8	5,9	7,5	8,7	9,1	9,0	9,4	10,5	9,5
Leukemia • Leukemi • *Leukaemia*									
Miehet • Män • *Men*	9,5	9,6	8,6	8,6	8,6	8,9	8,4	7,5	8,2
Naiset • Kvinnor • *Women*	6,6	6,6	5,9	6,2	6,0	6,3	5,9	5,1	5,8

1) Per 100 000, ikävakioitu maailman standardiväestöön. • Per 100 000 personer, ålderstandardiserat enligt världens standardbefolkning. • *Per 100 000, age-adjusted to the World Standard Population.*
2) Sisältäen uroteelin PUNLMP sekä ca in situ -tapaukset. • PUNLMP och ca in situ i urotel ingår. • *PUNLMP and ca in situ of the uroepithelium are included.*

Lähde: Suomen Syöpärekisteri, Suomen Syöpäyhdistys ry, THL. • Källa: Finlands Cancerregister, Cancerföreningen i Finland, THL. • *Source: Finnish Cancer Registry, Cancer Society of Finland, THL.*

96. Eräiden tartuntatautien ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2014
Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2014
Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2014

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt *Hospital district*	Borreliat Borrelia *Borrelia*	Chlamydia trachomatis Klamydia *Chlamydia*	Kampylo-bakteerit Campylobacter *Campylobacter*	Puumalavirus Puumalavirus *Puumala virus*
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • *Per 100 000 capita*			
Koko maa • Hela landet • ***Whole country***	**31**	**244**	**90**	**39**
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • *Helsinki and Uusimaa*	33	297	133	12
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	56	281	89	9
Satakunta	14	145	79	19
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	3	233	71	17
Pirkanmaa • Birkaland	3	247	93	32
Päijät-Häme	14	275	59	38
Kymenlaakso • Kymmenedalen	61	209	85	14
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	36	157	68	62
Etelä-Savo • Södra Savolax	13	244	27	101
Itä-Savo • Östra Savolax	29	154	36	127
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	22	186	74	74
Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	204	58	137
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	14	259	70	94
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • *South Ostrobothnia*	3	167	59	45
Vaasa • Vasa	36	139	76	21
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	12	169	89	52
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	3	244	69	54
Kainuu • Kajanaland	1	142	59	119
Länsi-Pohja	5	269	53	46
Lappi • Lappland • *Lapland*	3	263	69	41
Ahvenanmaa • Åland	1 449	98	21	-

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • *Source: National Infectious Diseases Register. THL.*

97. Tärkeimpien tartuntatautien tapausmäärät 2002–2014
Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2002–2014
Incidence of the main infectious diseases 2002–2014

	2002	2003	2004	2005	2006
Hengitystieinfektiot • *Respiratory tract infections*					
Hinkuyskä • *Whooping cough*	581	1 264	1 631	552	536
Influenssa A • *Influenza A*	1 382	2 411	178	1 029	770
Influenssa B • *Influenza B*	177	745	16	126	416
Legionella • *Legionella*	18	21	15	15	20
Mycoplasma pneumoniae • *Mycoplasma pneumoniae*	632	547	1 298	1 881	1 480
RSV (respiratory syncytial virus) • *RSV (respiratory syncytial virus)*	1 690	1 877	1 478	2 330	1 426
Suolistoinfektiot • *Gastrointestinal infections*					
Clostridium difficile (toksiini, 2008-) • *Clostridium difficile*	..	..	..	..	..
EHEC (Enterohemorraginen E. coli) • *EHEC (Enterohaemorrhagic E. coli)*	17	15	10	21	14
Kampylobakteerit • *Campylobacter*	3 597	3 179	3 585	4 006	3 444
Listeria • *Listeria*	20	42	35	37	46
Norovirus • *Norovirus*	837[d)]	381	125	326	645
Salmonella • *Salmonella*	2 356	2 290	2 276	2 503	2 585
Shigella • *Shigella*	87	66	111	125	74
Rotavirus • *Rotavirus*	1 551	2 185	1 323	1 428	2 191
Yersiniat • *Yersinia*	695	649	686	639	798
Hepatiitit • *Hepatitides*					
Hepatiitti A • *Hepatitis A*	393	243	42	26	26
Hepatiitti B, akuutti • *Hepatitis B, acute*	179	106	59	37	39
Hepatiitti C • *Hepatitis C*	1 282	1 172	1 235	1 244	1 168
Sukupuolitaudit • *Sexually transmitted diseases*					
Hiv • *HIV*	129	130	126	138	193
Klamydia • *Chlamydia*	13 668	12 866	13 378	12 744	13 878
Kuppa • *Syphilis*	129	133	111	143	130
Tippuri • *Gonorrhoea*	235	189	252	240	236
Mikrobilääkeresistenssi • *Drug-resistant bacteria*					
ESBL E. coli -veriviljelylöydökset • *ESBL E. coli blood culture findings*	..	..	..	..	..
ESBL K. pneumoniae -veriviljelylöydökset • *ESBL K. pneumoniae blood culture findings*	..	..	..	..	..
MRSA -veriviljelylöydökset • *MRSA blood culture findings*	..	..	30	27	37
Muut infektiot • *Other infections*					
Borrelia • *Borrelia (Lyme disease)*	884	753	1 135	1 236	1 138
Malaria • *Malaria*	31	22	27	25	31
Meningokokki • *Meningococcus*	49	41	44	40	45
Puumalavirus • *Puumala virus*	2 603	1 566	1 431	2 526	1 898
Puutiaisaivokuume (TBE) • *Tick-borne encephalitis*	38	16	29	16	17
Tuberkuloosi • *Tuberculosis*	479	415	336	372	299
Tuhkarokko • *Measles*	-	-	-	1	-
Tularemia (jänisrutto) • *Tularemia*	106	823	151	62	475

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • *Source: National Infectious Diseases Register. THL.*

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
								Luftvägsinfektioner
480	511	267	343	555	536	192	205	Kikhosta
1 788	1 949	12 566	417	1 900	5 960	6 061	6 362	Influensa A
153	1 775	769	140	3 444	462	1 692	775	Influensa B
46	30	43	31	11	11	15	10	Legionella
1 436	1 077	1 248	1 945	7 807	4 666	3 026	2 806	Mykoplasma
1 572	1 900	1 611	2 597	1 524	2 346	1 997	2 863	RSV (respiratory syncytial virus)
								Tarminfektioner
28	6 301	5 684	4 825	5 382	5 256	4 855	5 156	Clostridium difficile
12	8	29	21	27	30	98	64	EHEC (Enterohemorragisk E. coli)
4 107	4 453	4 050	3 945	4 251	4 251	4 064	4 887	Campylobacter
40	40	34	72	44	62	61	65	Listeria
2 807	2 574	2 209	2 742	1 591	1 748	2 296	1 361	Norovirus
2 757	3 142	2 339	2 439	2 099	2 199	1 987	1 622	Salmonella
112	124	118	162	127	93	110	89	Shigellainfektioner
973	1 337	1 092	426	292	209	282	274	Rotavirus
480	608	635	523	542	553	536	573	Yersinia
								Hepatiter
15	22	22	14	14	8	41	27	Hepatit A
28	52	27	44	24	38	20	20	Hepatit B, akut
1 165	1 142	1 051	1 144	1 132	1 167	1 172	1 225	Hepatit C
								Sexuellt överförda sjukdomar
188	148	178	188	176	156	157	181	Hiv
13 968	13 873	13 317	12 835	13 662	13 249	13 216	13 220	Klamydia
187	216	200	210	179	206	157	203	Syfilis
195	200	239	257	288	314	268	286	Gonorré
								Resistenta bakterier
..	43	77	112	149	203	233	232	ESBL E.coli -blodydlingsfynd
..	4	6	16	16	17	15	20	ESBL K. pneumoniae -blodydlings-fynd
32	40	31	26	44	30	30	46	MRSA -blodydlingsfynd
								Andra bakterier
1 332	1 277	1 467	1 444	1 662	1 587	1 707	1 679	Borrelia (Lyme disease)
22	42	34	33	34	48	40	39	Malaria
43	29	33	34	34	33	20	21	Meningokock
1 743	3 259	1 927	1 443	1 833	841	1 685	2 088	Puumalavirus
20	23	26	44	43	39	38	47	Fästingburen encephalit
348	345	422	326	326	275	271	260	Tuberkulos
-	5	2	5	27	4	2	2	Mässling
403	116	405	91	75	233	15	9	Tularemi

98. Rekisteröidyt näkövammaiset 2014
Registrerade synskadade 2014
Registered visually impaired persons, 2014

Näkövamman syy[1)] • Synskadans etiologi[1)] • *Etiology of visual impairment[1)]*	
Henkilöitä • Personer • *Persons*	18 387
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • *Macular degeneration*	40,8
Perinnöllinen • Nedärvd • *Hereditary*	15,3
Neurologinen • Neurologisk • *Neurological*	13,6
Synnynnäinen • Medfödd • *Congenital*	9,1
Glaukooma • Glaukom • *Glaucoma*	6,9
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • *Diabetic retinopathy*	5,2
Tulehdukset • Infektioner • *Infections*	2,6
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • *Myopia maligna*	2,5
Onnettomuudet • Olyckshändelse • *Accidental*	1,4
Kasvaimet • Tumörer • *Neoplasms*	1,2
Muu etiologia • Annan etiologi • *Other etiology*	1,3
Tuntematon, ei ilmoitettu • Okänd, inte angiven • *Unknown, not reported*	11,0

Näkövamman diagnoosi ikäryhmittäin • Synskadediagnos efter åldersgrupp • *Diagnosis of visual impairment by age group*	
Alle 18-vuotiaat • Under 18 år • *Aged under 18*	
Henkilöitä • Personer • *Persons*	684
	%
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • *Disorders of optic nerve and visual pathways*	36,7
Synnynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • *Congenital malformations*	22,1
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • *Unspecified poor vision*	13,3
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinnedegenerationer • *Hereditary retinal dystrophies*	9,2
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • *Retinopathy of prematurity*	4,2
Albinismi • Albinism • *Ocular albinism*	2,8
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • *Unspecified visual loss*	2,3
Silmävärve • Nystagmus • *Nystagmus*	2,2
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • *Visual field defects*	1,6
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • *Myopia maligna*	1,2
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • *All other diagnoses*	4,4
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**

98. jatk. • forts. • *cont.*

98. jatk. • forts. • *cont.*

18–64-vuotiaat • åringar • *years-olds*	
Henkilöitä • Personer • *Persons*	5 026
	%
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinnedegenerationer • *Hereditary retinal dystrophies*	21,5
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • *Disorders of optic nerve and visual pathways*	19,3
Synnynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • *Congenital malformations*	12,2
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • *Diabetic retinopathy*	8,1
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • *Unspecified poor vision*	6,7
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • *High myopia*	3,4
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • *Retinopathy of prematurity*	3,4
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • *Visual field defects*	3,3
Suonikalvon viat • Skador på åderhinnan • *Disorders of choroid*	3,1
Glaukooma • Glaukom • *Glaucoma*	2,5
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • *Unspecified visual loss*	2,4
Silmävärve • Nystagmus • *Nystagmus*	2,0
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • *Macular degeneration*	1,4
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • *All other diagnoses*	10,7
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**

65 vuotta täyttäneet • 65 år och över • *65 years and over*	
Henkilöitä • Personer • *Persons*	12 677
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • *Macular degeneration*	58,7
Glaukooma • Glaukom • *Glaucoma*	9,0
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinnedegenerationer • *Hereditary retinal dystrophies*	5,1
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • *Diabetic retinopathy*	4,0
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • *Unspecified poor vision*	3,4
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • *Disorders of optic nerve and visual pathways*	3,3
Verkkokalvon reikä • Näthinnehål • *Macular hole*	2,6
Sarveiskalvon viat • Skador på hornhinnan • *Disorders of cornea*	2,4
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • *High myopia*	1,7
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • *Visual field defects*	1,7
Verkkokalvon verisuonitukos • Blodpropp i näthinnan • *Retinal vascular occlusion*	1,4
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • *All other diagnoses*	6,7
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**

1) Samalla henkilöllä voi olla useampi vaihtoehto. • Samma person kan ingå i flera av procenttalen. • *Same person can have several alternatives.*

Lähde: Näkövammarekisteri, Näkövammaisten Keskusliitto ry., THL. • Källa: Synskaderegister, De synskadades centralförbund r.f., THL. • *Source: Finnish Register of Visual Impairment, Finnish Federation of the Visually Impaired, THL.*

99. Toimeentulotuki 1970–2014
Utkomststöd 1970–2014
Social assistance, 1970–2014

Vuosi År *Year*	Kotitalouksia Hushåll *Households*	Henkilöitä • Personer • *Persons*			100 asukasta kohti • Per 100 invånare • *Per 100 inhabitants*		
		Yhteensä Totalt *Total*	Täysi-ikäisiä Myndiga *Aged 18 and over*	Uusia asiakkaita Nya klienter *New recipients*	Yhteensä Totalt *Total*	Täysi-ikäisiä Myndiga *Aged 18 and over*	Uusia asiakkaita Nya klienter *New recipients*
1970	110 866	235 870	..	..	5,0	..	..
1975	96 458	192 006	..	..	4,1	..	..
1980	92 306	167 985	..	..	3,5	..	..
1981	89 376	162 791	..	..	3,4	..	..
1982	93 120	168 351	..	..	3,5	..	..
1983	95 785	172 185	..	..	3,5	..	..
1984[1)]	..	..	..	..	..	..	..
1985	129 252	239 805	163 709	..	4,9	4,4	..
1986	153 124	283 171	194 525	..	5,7	5,1	..
1987	163 619	295 009	206 380	..	6,0	5,4	..
1988	163 163	287 729	204 577	113 673	5,8	5,4	2,3
1989	165 260	284 842	205 128	..	5,7	5,3	..
1990	181 604	314 009	225 609	143 132	6,3	5,9	2,9
1991	222 653	396 109	285 411	202 639	7,9	7,4	4,0
1992	258 864	464 635	333 911	219 419	9,2	8,6	4,3
1993	292 559	528 126	376 927	232 171	10,4	9,6	4,6
1994	329 393	577 274	421 784	234 945	11,3	10,7	4,6
1995	339 020	583 922	430 304	213 513	11,4	10,9	4,2
1996	349 591	609 636	444 478	220 358	11,9	11,2	4,3
1997	344 705	593 797	434 918	189 479	11,5	10,9	3,7
1998	313 337	534 930	391 824	155 784	10,4	9,8	3,0
1999	291 961	492 694	362 516	154 578	9,5	9,0	3,0
2000	271 686	454 353	334 673	141 398	8,8	8,3	2,7
2001	264 122	443 155	323 579	144 948	8,5	8,0	2,8
2002	262 570	429 806	314 086	138 318	8,3	7,7	2,7
2003	261 430	424 126	310 210	134 774	8,1	7,5	2,6
2004	251 017	401 031	294 827	128 163	7,7	7,1	2,4
2005	238 848	377 376	279 559	100 305[2)]	7,2	6,7	1,9
2006	226 617	358 369	265 107	96 313	6,8	6,3	1,8
2007	217 842	342 492	253 370	93 433	6,5	6,0	1,8
2008	215 570	339 394	249 865	98 156	6,4	5,9	1,8
2009	238 755	377 688	279 662	126 257	7,1	6,6	2,4
2010	240 257	375 152	279 867	100 402	7,0	6,5	1,9
2011	239 212	371 898	277 277	100 284	6,9	6,4	1,9
2012	238 726	371 007	276 111	101 746	6,8	6,3	1,9
2013	245 765	381 851	284 218	107 506	7,0	6,5	2,0
2014	253 448	393 336	292 667	108 965	7,2	6,7	2,0

1) Toimeentulotukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1984, eikä toimeentulotukitilastoa kerätty. • Lagstiftningen om utkomststöd trädde i kraft 1984, och ingen utkomststödsstatistik utarbetades. • *Legislation on social assistance came into force in 1984 and no statistics on social assistance were collected that year.*

2) Kotitalouden määritelmää muutettiin vuonna 2005. Muutos vähensi uusien asiakkaiden lukumäärää. • Definitionen av hushåll ändrades 2005. Ändringen minskade antalet nya klienter. • *The definition of a household was changed in 2005. This decreased the number of new clients.*

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • *Source: Social assistance. OSF. THL.*

100. Toimeentulotuki maakunnittain 2014
Utkomststöd efter landskap 2014
Social assistance by region, 2014

Maakunta Landskap *Region*	Kotitalouksia Hushåll *Households*	Henkilöitä • Personer • *Persons*		100 asukasta kohti Per 100 invånare *Per 100 inhabitants*	
		Yhteensä Totalt *Total*	Uusia asiakkaita Nya klienter *New recipients*	Yhteensä Totalt *Total*	Uusia asiakkaita Nya klienter *New recipients*
Koko maa • Hela landet • *Whole country*	**253 448**	**393 336**	**108 965**	**7,2**	**2,0**
Uusimaa • Nyland	86 211	134 791	34 882	8,4	2,2
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 314	27 288	7 435	5,8	1,6
Satakunta • Satakunta	8 096	12 333	3 848	5,5	1,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	7 203	11 160	3 111	6,4	1,8
Pirkanmaa • Birkaland	24 805	37 721	10 622	7,5	2,1
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	10 044	14 961	4 142	7,4	2,1
Kymenlaakso • Kymmenedalen	9 386	13 957	3 845	7,8	2,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	5 498	8 075	2 472	6,1	1,9
Etelä-Savo • Södra Savolax	5 967	8 933	2 609	5,9	1,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	12 663	19 236	5 487	7,7	2,2
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	9 366	13 908	3 393	8,4	2,1
Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	13 269	20 915	5 630	7,6	2,0
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	7 409	12 137	3 613	6,3	1,9
Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	5 304	9 082	2 622	5,0	1,4
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	2 211	3 543	1 205	5,1	1,8
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	15 724	25 585	8 166	6,3	2,0
Kainuu • Kajanaland	3 783	5 741	1 821	7,2	2,3
Lappi • Lappland • *Lapland*	8 723	13 195	3 809	7,3	2,1
Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	472	775	253	2,7	0,9

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • *Source: Social assistance. OSF. THL.*

101 Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2014
Utkomststöd efter ålder 1991–2014
Social assistance by age, 1991–2014

Vuosi År *Year*	Ikäryhmä • Åldersgrupp • *Age group*									Puuttuu Saknas *Missing*	Yhteensä Totalt *Total*
	–19	20–24	25–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65–74	75+		
Viitehenkilöt • Referenspersoner • *Reference persons*											
1991	9 893	42 029	35 162	56 474	41 765	19 112	5 813	6 985	5 321	99	222 653
1995	21 152	73 305	48 129	74 407	68 480	30 276	6 774	9 765	6 685	47	339 020
2000	13 949	50 521	30 988	56 893	57 603	39 673	7 210	8 854	5 972	23	271 686
2005	13 808	44 521	27 846	42 311	48 197	41 464	7 846	7 278	5 570	7	238 848
2006	13 034	40 371	26 323	39 878	46 204	40 506	7 913	6 979	5 399	10	226 617
2007	12 802	36 517	25 035	38 039	44 133	40 394	8 857	6 710	5 351	4	217 842
2008	13 103	34 653	25 438	37 205	43 637	39 582	10 105	6 621	5 226	-	215 570
2009	15 578	41 292	29 767	41 057	46 493	40 828	11 447	6 984	5 307	2	238 755
2010	15 691	43 187	30 212	40 607	44 885	40 792	12 265	7 257	5 361	-	240 257
2011	15 682	42 595	29 777	41 001	43 705	40 497	12 744	7 852	5 359	-	239 212
2012	15 634	43 736	29 538	41 941	42 101	39 659	12 968	8 030	5 119	-	238 726
2013	16 389	46 277	30 635	44 266	41 272	39 844	13 218	8 625	5 239	-	245 765
2014	16 393	48 534	31 939	46 300	41 193	40 678	13 462	9 499	5 450	-	253 448
Muut perheenjäsenet • Övriga familjemedlemmar • *Other family members*											
1991	112 352	8 563	9 414	15 632	8 699	3 049	900	954	396	13 497	173 456
1995	157 430	15 449	14 767	25 129	18 562	6 521	1 386	1 765	618	3 275	244 902
2000	122 181	10 098	8 346	16 618	13 663	7 260	1 364	1 568	624	945	182 667
2005	98 953	7 911	5 868	9 636	8 376	5 455	938	968	404	19	138 528
2006	94 262	7 443	5 611	9 198	7 819	5 182	996	874	376	-	131 761
2007	89 928	6 371	5 318	8 464	7 463	4 888	999	850	349	20	124 650
2008	90 140	5 943	5 188	8 273	7 266	4 764	1 110	771	369	-	123 824
2009	99 165	7 394	6 661	9 864	8 263	5 127	1 250	823	386	-	138 933
2010	96 451	7 191	6 456	9 438	7 890	4 925	1 348	856	340	-	134 895
2011	95 566	6 751	6 116	9 503	7 439	4 776	1 324	875	336	-	132 686
2012	95 828	6 680	5 927	9 725	7 230	4 603	1 280	734	274	-	132 281
2013	98 534	6 866	6 284	10 171	7 247	4 592	1 265	815	312	-	136 086
2014	101 561	6 871	6 362	10 541	7 346	4 732	1 258	878	339	-	139 888
Yhteensä 100 asukasta kohti • Totalt per 100 invånare • *Total per 100 inhabitants*											
1991	9,6	15,2	11,8	9,2	6,5	4,1	2,6	2,0	2,0		7,9
1995	13,7	29,1	18,1	13,0	10,4	6,3	3,4	2,7	2,4		11,4
2000	10,7	18,5	12,8	10,1	9,1	6,4	3,3	2,4	1,9		8,8
2005	9,2	15,7	10,2	7,9	7,5	5,8	2,9	1,8	1,5		7,2
2006	8,7	14,4	9,6	7,5	7,2	5,7	2,8	1,7	1,4		6,8
2007	8,4	13,1	9,1	7,2	6,9	5,7	2,8	1,6	1,4		6,5
2008	8,4	12,5	9,0	7,0	6,8	5,7	3,0	1,6	1,3		6,4
2009	9,4	15,0	10,6	7,8	7,4	6,0	3,2	1,6	1,3		7,1
2010	9,2	15,4	10,6	7,7	7,3	6,0	3,4	1,6	1,3		7,0
2011	9,1	14,8	10,4	7,6	7,2	6,0	3,6	1,6	1,3		6,9
2012	9,2	14,8	10,4	7,7	7,0	5,9	3,7	1,6	1,2		6,8
2013	9,5	15,6	10,9	7,9	7,1	5,9	3,8	1,6	1,2		7,0
2014	9,8	16,2	11,3	8,1	7,2	6,1	3,9	1,7	1,2		7,2

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • *Source: Social assistance. OSF. THL.*

102. Toimeentulotuki kotitaloustyypin mukaan 1992–2014
Utkomststöd efter hushållstyp 1992–2014
Social assistance by type of household, 1992–2014

Vuosi År *Year*	Yksinasuvat • Ensamboende • *Singles living alone*		Yksinhuoltajat Ensam försörjare *Single parents*	Parit • Par • *Couples*		Yhteensä Totalt *Total*
	Miehet Män *Men*	Naiset Kvinnor *Women*		Ilman lapsia Utan barn *Without children*	Lapsia Med barn *With children*	
1992	96 038	60 737	27 042	30 960	44 087	258 864
1993	107 065	68 615	32 511	34 609	49 759	292 559
1994	121 679	80 602	34 721	40 325	52 066	329 393
1995	129 220	84 214	34 302	40 882	50 402	339 020
1996	131 826	86 535	36 343	41 657	53 230	349 591
1997	130 074	88 293	36 125	40 671	49 542	344 705
1998	120 115	80 197	34 538	35 465	43 022	313 337
1999	112 585	75 539	33 282	33 109	37 446	291 961
2000	106 006	70 716	31 977	29 991	32 996	271 686
2001	103 589	68 408	32 668	27 000	32 457	264 122
2002	107 489	69 795	33 770	22 413	29 103	262 570
2003	107 942	70 403	33 231	21 731	28 123	261 430
2004	105 409	68 912	31 788	19 605	25 303	251 017
2005	101 103	66 286	29 708	18 513	23 238	238 848
2006	96 152	62 879	28 158	17 649	21 779	226 617
2007	92 554	61 401	27 382	16 321	20 184	217 842
2008	92 139	60 672	27 348	15 644	19 767	215 570
2009	103 373	65 086	28 353	18 668	23 275	238 755
2010	104 726	66 600	28 391	18 283	22 257	240 257
2011	104 802	66 977	28 441	17 276	21 716	239 212
2012	105 152	66 946	28 395	16 490	21 743	238 726
2013	108 088	69 259	29 098	17 073	22 247	245 765
2014	111 370	71 781	30 201	17 376	22 720	253 448
100 vastaavanlaista kotitaloutta kohti • Per 100 likartat hushåll • *Per 100 corresponding households*						
1992	15,4	8,5	27,3	4,8	8,0	9,8
1993	16,8	9,6	31,6	5,3	9,1	11,0
1994	18,7	11,1	32,0	6,1	9,7	12,3
1995	19,6	11,5	30,7	6,1	9,6	12,6
1996	19,8	11,8	31,9	6,1	10,2	12,9
1997	19,4	12,0	31,3	5,9	9,6	12,6
1998	17,7	10,8	29,5	5,1	8,5	11,4
1999	16,5	10,2	28,1	4,7	7,5	10,6
2000	15,4	9,4	27,0	4,2	6,7	9,8
2001	14,9	9,1	27,6	3,7	6,7	9,5
2002	15,3	9,2	28,6	3,0	6,1	9,4
2003	15,3	9,3	28,1	2,9	5,9	9,3
2004	14,8	9,1	26,9	2,6	5,3	8,9
2005	14,1	8,7	25,2	2,4	4,9	8,4
2006	13,3	8,2	23,9	2,3	4,6	7,9
2007	12,7	7,9	23,3	2,1	4,3	7,6
2008	12,5	7,8	23,4	2,0	4,2	7,4
2009	13,9	8,3	24,1	2,3	5,0	8,2
2010	13,9	8,4	24,1	2,3	4,8	8,2
2011	13,7	8,3	24,1	2,1	4,7	8,1
2012	13,6	8,2	24,0	2,0	4,7	8,0
2013	13,8	8,4	24,6	2,0	4,9	8,2
2014	14,1	8,7	25,3	2,1	5,0	8,4

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • *Source: Social assistance. OSF. THL.*

103. Toimeentulotuen kustannukset 1985–2014
Utkomststödets kostnader 1985–2014
Expenditure on social assistance, 1985–2014

Vuosi År *Year*	Käyvät hinnat • Löpande priser • *Current prices*			2014 hinnat • 2014 års priser • *2014 prices*		
	Bruttomenot Bruttoutgifter *Gross expenditure*	Varsinainen toimeentulotuki Egentligt utkomststöd *Primary social assistance*		Bruttomenot Bruttoutgifter *Gross expenditure*	Varsinainen toimeentulotuki Egentligt utkomststöd *Primary social assistance*	
		Kotitalous Hushåll *Household*	Henkilö Person *Person*		Kotitalous Hushåll *Household*	Henkilö Person *Person*
	1 000 €	euroa/kk • euro/månad • *EUR/month*		1 000 €	euroa/kk • euro/månad • *EUR/month*	
1985	100 933	141	73	196 716	275	142
1986	118 380	163	86	222 764	307	162
1987	139 828	174	94	253 870	316	171
1988	144 661	187	104	250 274	324	180
1989	161 565	213	122	262 183	346	198
1990	197 705	241	137	302 577	369	210
1991	261 842	264	146	384 706	388	215
1992	315 404	274	151	451 929	393	216
1993	372 867	272	148	523 274	382	208
1994	425 197	267	152	590 208	371	211
1995	452 142	265	154	621 289	364	212
1996	520 992	271	155	711 799	370	212
1997	548 695	279	162	740 641	377	219
1998	466 223	270	158	620 548	359	210
1999	433 526	274	163	570 272	360	214
2000	427 796	284	170	544 364	361	216
2001	462 622	304	182	574 144	377	226
2002	481 497	315	193	588 394	385	236
2003	489 205	331	204	592 506	401	247
2004	459 092	327	206	554 978	395	249
2005	439 164	330	210	526 225	395	252
2006	445 871	346	219	525 039	407	258
2007	476 094	373	238	547 136	429	274
2008	526 186	400	255	580 934	442	282
2009	615 412	442	280	679 443	488	309
2010	631 600	436	280	688 953	476	305
2011	647 878	444	287	682 918	468	303
2012	703 324	478	308	721 068	490	316
2013	736 255	487	314	744 046	492	317
2014	744 770	481	311	744 770	481	311

Lähteet: Toimeentulotuen menot. SVT. THL; Toimeentulotuki. SVT. THL; Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källor: Utgifter för utkomststöd. FOS. THL; Utkomststöd. FOS. THL; Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. • *Sources: Expenditure on Social Assistance. OSF. THL; Social Assistance. OSF. THL; Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.*

104. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2013
Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2013
Health care and social welfare personnel, 2005–2013

Toimiala[1)] Näringsgren[1)] *Activity[1)]*	2005	Yksityinen Privata *Private* %	2010	2011	2012	2013	Yksityinen Privata *Private* %
Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård och sociala tjänster totalt • *Health and social work total*	335 700	23,2	372 300	375 830	383 497	386 364	28,3
Terveyspalvelut • Hälso- och sjukvård • *Human health activities*	169 600	18,4	179 900	181 304	182 142	181 786	22,4
Sairaalapalvelut • Sluten sjukvård • *Hospital activities*	92 400	8,0	96 650	97 377	97 583	98 048	7,0
Muut lääkäripalvelut[2)] • Övrig läkarverksamhet[2)] • *Other medical practice activities[2)]*	66 200	19,7	68 300	67 711	67 196	66 104	27,6
Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • *Other health services*	11 000	99,6	15 000	16 216	17 363	17 634	88,3
Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • *Social work activities*	166 100	28,1	192 400	194 526	201 349	204 578	33,5
Vanhusten sosiaalipalvelut • Social vård för äldre • *Social services for the elderly*	65 600	34,5	73 500	74 184	78 511	79 418	35,9
niistä • av vilka • *of which:*							
Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • *Residential nursing care activities for the elderly*	20 400	14,9	23 500	22 796	22 957	22 556	17,6
Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • *Sheltered housing activities for the elderly*	27 000	62,4	29 000	28 204	29 686	30 261	61,6
Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktions hindrade personer • *Home help services for the elderly and disabled*	18 200	14,9	21 000	19 800	22 374	22 880	19,3
Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • *Day activity services for the elderly*	..	..	..	1 007	1 129	989	17,5
Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • *Other services without accommodation for the elderly and disabled*	..	..	..	2 376	2 365	2 732	50,3
Lasten päivähoito • Barndagvård • *Child day care*	59 100	11,0	61 500	62 681	63 542	63 575	11,9
Kaikki muu sosiaalitoiminta • Övriga sociala tjänster • *Other social work activities*	37 400	42,6	57 300	57 661	59 302	61 585	52,8

1) Vuosi 2005 TOL-2002, vuodet 2007–2010 TOL–2008. Vuosien 2007-2010 luvuissa on pyritty mahdollisimman suureen yhteensopivuuteen aikaisemman toimialaluokituksen kanssa. • År 2005 TOL-2002, år 2007–2010 TOL–2008. I siffrorna för åren 2007–2010 har eftersträvats så hög kompatibilitet med den tidigare branschklassificeringen som möjligt. • *Year 2005 TOL-2002, years 2007–2010 TOL–2008. Regarding the figures for 2007–2010, the aim has been to ensure the highest possible level of comparability with the earlier Standard Industrial Classification*

2) Sisältää hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Med tandvård och kommunala hälsocentraler. • *Including dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

105. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2013
Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2013
Personnel in the health care services by region, 2013

Maakunta *Region*	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • *Activity* Varsinaiset sairaalapalvelut Egentiga sjukhustjänster *Hospital activities proper*			Terveyskeskus- ja vastaavat yleis- lääkäripalvelut[1)] Allmänpraktiserande läkarverksamhet[1)] *General medical practice activities[1)]*		
	Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*	Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*
Koko maa • *Whole country*	**91 146**	**6 902**	**98 048**	**47 853**	**18 251**	**66 104**
Uusimaa	25 615	1 554	27 169	10 868	7 692	18 560
Varsinais-Suomi	8 611	676	9 287	3 964	1 763	5 727
Satakunta	3 390	280	3 670	2 272	495	2 767
Kanta-Häme	2 411	129	2 540	1 080	484	1 564
Pirkanmaa	8 478	1 155	9 633	3 523	2 031	5 554
Päijät-Häme • *Päijänne-Tavastland*	3 836	153	3 989	1 934	558	2 492
Kymenlaakso	2 299	188	2 487	1 399	382	1 781
Etelä-Karjala • *South Karelia*	1 939	24	1 963	655	324	979
Etelä-Savo	2 668	374	3 042	1 305	276	1 581
Pohjois-Savo	5 417	294	5 711	2 985	636	3 621
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	2 652	253	2 905	1 679	311	1 990
Keski-Suomi • *Central Finland*	3 833	253	4 086	2 214	785	2 999
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	3 412	241	3 653	2 454	408	2 862
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	3 520	129	3 649	2 406	476	2 882
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	1 232	47	1 279	952	93	1 045
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	6 831	869	7 700	4 554	945	5 499
Kainuu	1 089	52	1 141	1 275	187	1 462
Lappi • *Lapland*	2 832	231	3 063	2 319	307	2 626
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	1 081		1 081	15	98	113
	%					
Koko maa • *Whole country*	**92,5**	**7,5**	**100**	**74,1**	**25,9**	**100**
Uusimaa	93,8	6,2	100	59,3	40,7	100
Varsinais-Suomi	92,4	7,6	100	76,1	23,9	100
Satakunta	90,6	9,4	100	85,3	14,7	100
Kanta-Häme	94,7	5,3	100	81,3	18,7	100
Pirkanmaa	87,9	12,1	100	71,3	28,7	100
Päijät-Häme • *Päijänne-Tavastland*	96,4	3,6	100	69,3	30,7	100
Kymenlaakso	91,9	8,1	100	85,4	14,6	100
Etelä-Karjala • *South Karelia*	98,4	1,6	100	82,7	17,3	100
Etelä-Savo	86,5	13,5	100	87,0	13,0	100
Pohjois-Savo	93,7	6,3	100	85,2	14,8	100
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	92,1	7,9	100	86,4	13,6	100
Keski-Suomi • *Central Finland*	94,3	5,7	100	81,6	18,4	100
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	93,3	6,7	100	85,6	14,4	100
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	96,0	4,0	100	85,4	14,6	100
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	96,4	3,6	100	91,9	8,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	87,6	12,4	100	79,9	20,1	100
Kainuu	95,4	4,6	100	85,6	14,4	100
Lappi • *Lapland*	92,4	7,6	100	88,2	11,8	100
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	100,0	-	100	84,8	15,2	100

1) Sisältää yksityiset lääkäripalvelut, hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Innehåller privata läkartjänster, tandvård och kommunala hälsovårdscentraler. • *Comprises private practitioners, dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Muut terveyspalvelut yhteensä Andra hälso- och sjukvård totalt *Other human health activities total*			Terveydenhuollon palvelut yhteensä Hälsovårds tjänster totalt *Health care services total*			Landskap
Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*	Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*	
2063	**15 571**	**17 634**	**141 062**	**40 724**	**181 786**	**Hela landet**
497	4 941	5 438	36 980	14 187	51 167	Nyland
18	1 224	1 242	12 593	3 663	16 256	Egentliga Finland
133	543	676	5 795	1 318	7 113	Satakunta
53	421	474	3 544	1 034	4 578	Egentliga Tavastland
64	2 048	2 112	12 065	5 234	17 299	Birkaland
53	417	470	5 823	1 128	6 951	Päijänne-Tavastland
12	415	427	3 710	985	4 695	Kymmenedalen
153	366	519	2 747	714	3 461	Södra Karelen
146	282	428	4 119	932	5 051	Södra Savolax
338	630	968	8 740	1 560	10 300	Norra Savolax
193	451	644	4 524	1 015	5 539	Norra Karelen
275	735	1 010	6 322	1 773	8 095	Mellersta Finland
57	392	449	5 923	1 041	6 964	Södra Österbotten
32	377	409	5 958	982	6 940	Österbotten
-	272	272	2 184	412	2 596	Mellersta Österbotten
18	1 270	1 288	11 403	3 084	14 487	Norra Österbotten
-	198	198	2 364	437	2 801	Kajanaland
21	545	566	5 172	1 083	6 255	Lappland
-	44	44	1 096	142	1 238	Åland

11,7	**88,3**	**100**	**77,6**	**22,4**	**100**	**Hela landet**
9,1	90,9	100	72,3	27,7	100	Nyland
1,4	98,6	100	77,5	22,5	100	Egentliga Finland
19,7	80,3	100	81,5	18,5	100	Satakunta
11,2	88,8	100	77,4	22,6	100	Egentliga Tavastland
3,0	97,0	100	69,7	30,3	100	Birkaland
11,3	88,7	100	83,8	16,2	100	Päijänne-Tavastland
2,8	97,2	100	79,0	21,0	100	Kymmenedalen
29,5	70,5	100	79,4	20,6	100	Södra Karelen
34,1	65,9	100	81,5	18,5	100	Södra Savolax
34,9	65,1	100	84,9	15,1	100	Norra Savolax
30,0	70,0	100	81,7	18,3	100	Norra Karelen
27,2	72,8	100	78,1	21,9	100	Mellersta Finland
12,7	87,3	100	85,1	14,9	100	Södra Österbotten
7,8	92,2	100	85,9	14,1	100	Österbotten
0,0	100,0	100	84,1	15,9	100	Mellersta Österbotten
1,4	98,6	100	78,7	21,3	100	Norra Österbotten
0,0	100,0	100	84,4	15,6	100	Kajanaland
3,7	96,3	100	82,7	17,3	100	Lappland
0,0	100,0	100	88,5	11,5	100	Åland

106. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2013
Personalen inom socialvårdstjänster efter landskap 2013
Personnel in the social welfare by region, 2013

Maakunta *Region*	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • *Activity* Lasten päivähoito Dagvårdstjänster för barn *Child day care*			Vanhusten huolto Socialservice för äldre *Social services for the elderly, total*		
	Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*	Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*
Koko maa • *Whole country*	**56 040**	**7 535**	**63 575**	**50 871**	**28 547**	**79 418**
Uusimaa	17 773	3 254	21 027	8 817	7 706	16 523
Varsinais-Suomi	4 644	937	5 581	5 379	2 097	7 476
Satakunta	2 048	170	2 218	2 909	1 386	4 295
Kanta-Häme	1 644	160	1 804	1 908	939	2 847
Pirkanmaa	4 992	353	5 345	4 214	2 918	7 132
Päijät-Häme • *Päijänne-Tavastland*	1 987	203	2 190	1 392	931	2 323
Kymenlaakso	1 563	204	1 767	2 173	1 463	3 636
Etelä-Karjala • *South Karelia*	1 170	59	1 229	1 441	643	2 084
Etelä-Savo	1 311	118	1 429	1 784	1 303	3 087
Pohjois-Savo	2 439	239	2 678	2 537	1 567	4 104
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	1 547	96	1 643	1 628	1 463	3 091
Keski-Suomi • *Central Finland*	2 463	454	2 917	3 382	1 155	4 537
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	2 243	70	2 313	2 475	864	3 339
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	2 362	159	2 521	2 584	831	3 415
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	731	67	798	948	292	1 240
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	4 087	737	4 824	3 864	1 594	5 458
Kainuu	719	88	807	721	533	1 254
Lappi • *Lapland*	1 812	147	1 959	2 137	832	2 969
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	505	20	525	578	30	608
	%					
Koko maa • *Whole country*	**88,1**	**11,9**	**100**	**64,1**	**35,9**	**100**
Uusimaa	84,5	15,5	100	53,4	46,6	100
Varsinais-Suomi	83,2	16,8	100	72,0	28,0	100
Satakunta	92,3	7,7	100	67,7	32,3	100
Kanta-Häme	91,1	8,9	100	67,0	33,0	100
Pirkanmaa	93,4	6,6	100	59,1	40,9	100
Päijät-Häme • *Päijänne-Tavastland*	90,7	9,3	100	59,9	40,1	100
Kymenlaakso	88,5	11,5	100	59,8	40,2	100
Etelä-Karjala • *South Karelia*	95,2	4,8	100	69,1	30,9	100
Etelä-Savo	91,7	8,3	100	57,8	42,2	100
Pohjois-Savo	91,1	8,9	100	61,8	38,2	100
Pohjois-Karjala • *North Karelia*	94,2	5,8	100	52,7	47,3	100
Keski-Suomi • *Central Finland*	84,4	15,6	100	74,5	25,5	100
Etelä-Pohjanmaa • *South Ostrobothnia*	97,0	3,0	100	74,1	25,9	100
Pohjanmaa • *Ostrobothnia*	93,7	6,3	100	75,7	24,3	100
Keski-Pohjanmaa • *Central Ostrobothnia*	91,6	8,4	100	76,5	23,5	100
Pohjois-Pohjanmaa • *North Ostrobothnia*	84,7	15,3	100	70,8	29,2	100
Kainuu	89,1	10,9	100	57,5	42,5	100
Lappi • *Lapland*	92,5	7,5	100	72,0	28,0	100
Ahvenanmaa • *Åland Islands*	96,2	3,8	100	95,1	4,9	100

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Muut sosiaalipalvelut All övrig socialverksamhet *Other social services*			Sosiaalihuollon palvelut yhteensä Sociala tjänster totalt *Social services total*			Landskap
Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*	Julkinen Offentliga *Public*	Yksityinen Privata *Private*	Yhteensä Totalt *Total*	
29 095	**32 490**	**61 585**	**136 006**	**68 572**	**204 578**	**Hela landet**
8 881	9 859	18 740	35 471	20 819	56 290	Nyland
3 179	2 545	5 724	13 202	5 579	18 781	Egentliga Finland
1 305	1 115	2 420	6 262	2 671	8 933	Satakunta
872	1 144	2 016	4 424	2 243	6 667	Egentliga Tavastland
2 056	3 113	5 169	11 262	6 384	17 646	Birkaland
1 345	1 246	2 591	4 724	2 380	7 104	Päijänne-Tavastland
936	1 214	2 150	4 672	2 881	7 553	Kymmenedalen
632	755	1 387	3 243	1 457	4 700	Södra Karelen
1 056	1 184	2 240	4 151	2 605	6 756	Södra Savolax
1 003	1 724	2 727	5 979	3 530	9 509	Norra Savolax
797	988	1 785	3 972	2 547	6 519	Norra Karelen
1 210	1 814	3 024	7 055	3 423	10 478	Mellersta Finland
1 169	915	2 084	5 887	1 849	7 736	Södra Österbotten
1 043	614	1 657	5 989	1 604	7 593	Österbotten
268	423	691	1 947	782	2 729	Mellersta Österbotten
1 648	2 590	4 238	9 599	4 921	14 520	Norra Österbotten
476	354	830	1 916	975	2 891	Kajanaland
937	846	1 783	4 886	1 825	6 711	Lappland
282	47	329	1 365	97	1 462	Åland

47,2	**52,8**	**100**	**66,5**	**33,5**	**100**	**Hela landet**
47,4	52,6	100	63,0	37,0	100	Nyland
55,5	44,5	100	70,3	29,7	100	Egentliga Finland
53,9	46,1	100	70,1	29,9	100	Satakunta
43,3	56,7	100	66,4	33,6	100	Egentliga Tavastland
39,8	60,2	100	63,8	36,2	100	Birkaland
51,9	48,1	100	66,5	33,5	100	Päijänne-Tavastland
43,5	56,5	100	61,9	38,1	100	Kymmenedalen
45,6	54,4	100	69,0	31,0	100	Södra Karelen
47,1	52,9	100	61,4	38,6	100	Södra Savolax
36,8	63,2	100	62,9	37,1	100	Norra Savolax
44,6	55,4	100	60,9	39,1	100	Norra Karelen
40,0	60,0	100	67,3	32,7	100	Mellersta Finland
56,1	43,9	100	76,1	23,9	100	Södra Österbotten
62,9	37,1	100	78,9	21,1	100	Österbotten
38,8	61,2	100	71,3	28,7	100	Mellersta Österbotten
38,9	61,1	100	66,1	33,9	100	Norra Österbotten
57,3	42,7	100	66,3	33,7	100	Kajanaland
52,6	47,4	100	72,8	27,2	100	Lappland
85,7	14,3	100	93,4	6,6	100	Åland

107. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2014
Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2014
Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2014

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • *Activity*		
86	**Terveyspalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård totalt** • *Human health activities total*	**132 387**
86101	Varsinaiset sairaalapalvelut • Egentiga sjukhustjänster • *Hospital activities proper*	80 348
86102	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit • Rehabiliteringsinrättningar och sjukhem • *Rehabilitation centres and nursing homes*	681
86210	Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut • Allmänpraktiserande läkarverksamhet • *General medical practice activities*	44 417
86903	Kuvantamistutkimukset • Diagnostisk bildbehandling • *Diagnostic imaging examinations*	6 941
87	**Sosiaalipalvelut yhteensä • Sociala tjänster totalt** • *Social services total*	**126 180**
87	**Sosiaalihuollon laitospalvelut • Vård och omsorg med boende** • *Residential care activities*	**38 334**
8710	Sosiaalihuollon hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård • *Residential nursing care activies*	17 435
87101	Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • *Residential nursing care activities for the elderly*	17 242
87102	Vammaisten hoitolaitokset[1)] • Boende med sjuksköterskevård för funktionshindrade personer[1)] • *Residential nursing care activities for the disabled[1)]*	193
8720	Kehitysvammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder eller missbruksproblem • *Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse*	7 411
87201	Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut • Anstalter och boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning • *Residential nursing and care activities for mental retardation*	6 905
87202	Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med psykiska funktionshinder • *Residential care activities for mental health*	117
87203	Päihdeongelmaisten laitokset • Anstalter för personer med missbruksproblem • *Institutions for substance abusers*	259
87204	Päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med missbruksproblem • *Residential care activities for substance abuse*	130
8730	Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut • Vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade personer • *Residential care activities for the elderly and disabled*	10 529
87301	Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • *Sheltered housing activities for the elderly*	9 936
87302	Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen) • Boende med särskild service för funktionshindrade (exkl. boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning) • *Sheltered housing activities for the disabled (excl. sheltered housing activities for mental retardation)*	593
8790	Muut **sosiaalihuollon laitospalvelut • Andra vård och omsorg med boende •** **Other** *residential care activities*	2 959
87901	Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito • Anstalter för barn och unga och professionell familjevård • *Residential and professional family care activities for children and young people*	2 115
87902	Ensi- ja turvakodit • Mödra- och skyddshem • *Mother and child homes and shelters*	6
87909	Muut laitokset ja asumispalvelut • Andra anstalter och annat boende med särskild service • *Other institutions and housing services*	838

107. jatk. • forts. • *cont.*

107. jatk. • forts. • *cont.*

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • *Activity*	
88 Sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser • *Social work activities without accommodation*	**87 846**
8810 Vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna socialainsatser för äldre och funktionshindrade personer • *Social work activities without accommodation for the elderly and disabled*	22 793
88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • *Home help services for the elderly and disabled*	17 435
88102 Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • *Day activity services for the elderly*	592
88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta • Dag- och arbetsverksamhet för funktionshindrade personer • *Day activity and sheltered work services for the disabled*	3 058
88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • *Other services without accommodation for the elderly and disabled*	1 708
8891 Lasten päivähoitopalvelut • Barndagvård • *Child day-care activities*	54 894
88911 Lasten päiväkodit • Barndaghem • *Child day-care homes*	51 414
88919 Muu lasten päivähoito • Annan barndagvård • *Other child day-care*	3 480
8899 Muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Övriga öppna socialainstanser • *Other social work activities without accommodation n.e.c.*	10 159
88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för andra än äldre och funktionshindrade personer • *Home help services for others that the elderly and disabled*	261
88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Dag- och arbetsverksamhet för andra än äldre och funktionshindrade personer • *Day activity and sheltered work services for others than the elderly and disabled*	1 286
88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus • Öppen rehabilitering för personer med missbruksproblem • *Outpatient rehabilitation for intoxicant abusers*	651
88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Andra öppna sociala instanser som inte klassificerats på annat håll • *Other social work activities without accommodation n.e.c.*	7 961
86 Terveyspalvelut yhteensä ja 87–88 Sosiaalipalvelut • 86 Hälso- och sjukvård och 87-88 Sociala tjänster totalt • *86 Human health activities and 87-88 Social services total*	**258 567**
84122 Terveydenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto • Administration av hälsovård och social-skydd • *Administration of health care and social security*	**6 143**
87–88 Sosiaalipalvelut, 86 Terveyspalvelut ja 84122 Terveydenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto yhteensä • Sociala tjänster, 86 Hälso- och sjukvård och 84122 Administration av hälsovård och socialskydd totalt • *Social services, 86 Human health activities and 84122 Administration of health care and social security total*	**264 710**

1) Pl. kehitysvammaisten laitospalvelut • Exkl. anstaltsvård för personer med utvecklingsstörning • Ex*cl. residential nursing care activities for mental retardation.*

Lähde: Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus • Källa: Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Local government sector wages and salaries. OSF. Statistics Finland.*

108. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2013
Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2013
Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2013

	Ammattiluokitus 2010 • *Classification of occupations 2010*		Miehiä Män *Men*
			%
1341	Lastenhoidon johtajat • *Child care services managers*	2 326	7,6
1342	Terveydenhuollon johtajat • *Health services managers*	936	42,3
1343	Vanhustenhuollon johtajat • *Old-age care services managers*	481	14,6
1344	Sosiaalihuollon johtajat • *Social welfare managers*	1 854	30,9
11xx	Muut johtajat • *Other managers*	1 086	43,8
2111	Fyysikot ja astronomit • *Physicists and astronomers*	160	64,4
2113	Kemistit • *Chemists*	152	26,3
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat • *Biologists, botanists, zoologists and related professionals*	247	18,2
2212	Ylilääkärit ja erikoislääkärit • *Specialist medical practitioners*	17 409	40,2
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat • *Nursing professionals*	5 381	6,7
22211	Ylihoitajat • *Matrons*	381	7,9
22212	Osastonhoitajat • *Ward sisters*	5 000	6,7
2261	Hammaslääkärit • *Dentists*	3 948	28,7
2262	Proviisorit • *Pharmacists*	108	17,6
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat • *Dieticians and nutritionists*	217	4,1
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit • *Audiologists and speech therapists*	1 150	1,1
2269	Muut terveydenhuollon erityisasiantuntij*at* • *Health professionals not elsewhere classified*	799	34,4
2342	Lastentarhanopettajat • *Early childhood educators*	16 852	2,9
2634	Psykologit • *Psychologists*	3 465	12,8
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat • *Social work and counselling professionals*	9 434	10,7
2xxx	Muut erityisasiantuntijat • *Other professionals*	4 396	31,2
3211	Lääketieteellisen kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat • *Medical imaging and therapeutic equipment technicians*	2 820	12,3
3212	Bioanalyytikot (terveydenhuolto) • *Medical and pathology laboratory technicians*	5 395	4,6
3213	Farmaseutit • *Pharmaceutical technicians and assistants*	585	6,7
3221	Sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat ja kätilöt • *Nursing and midwifery associate professionals*	65 108	6,9
32211	Sairaanhoitajat • *Nurses*	54 228	7,9
32212	Terveydenhoitajat • *Public health nurses*	8 573	0,5
3222	Kätilöt • *Midwifery associate professionals*	2 307	0,3
3251	Suuhygienistit • *Dental assistants and therapists*	1 622	2,1
3255	Fysioterapeutit ym. • *Physiotherapy technicians and assistants*	8 633	15,6
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat • *Ambulance workers*	1 719	18,8
3259	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon asiantuntijat • *Health associate professionals not elsewhere classified*	2 399	63,2
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. • *Social work associate professionals*	21 111	10,6
3xxx	Muut asiantuntijat • *Other associate professionals*	12 933	11,5
4xxx	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät • *Clerical support workers*	9 900	11,9

Julkinen sektori Offentlig *Public*	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund *Foreign descent*	Ulkomaiden kansalaiset Utländsk medborgare *Foreign citizens*	Yrkesklassificering 2010
78,1	1,8	1,0	Chefer inom barnomsorg
32,8	2,6	1,0	Chefer inom hälso- och sjukvård
29,1	1,0	0,0	Chefer inom äldrevård
28,8	1,7	0,2	Chefer inom socialvård
32,1	1,9	0,3	Övriga chefer
96,9	3,8	1,9	Fysiker och astronomer
86,8	1,3	0,7	Kemister
58,3	3,2	1,6	Biologer, botanister, zoologer m.fl.
75,9	8,3	3,9	Överläkare och specialistläkare
87,0	0,7	0,1	Överskötare och avdelningsskötare
84,0	0,3	0,0	Överskötare
87,2	0,8	0,2	Avdelningsskötare
56,8	6,7	3,6	Tandläkare
92,6	1,9	0,0	Provisorer
92,2	0,5	0,5	Specialister inom näringslära
62,7	1,2	0,1	Audiologer och logopeder
87,9	12,8	9,0	Övriga specialister inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
89,4	2,5	1,2	Barnträdgårdslärare
68,9	2,0	0,6	Psykologer
61,9	2,2	0,8	Specialister inom socialt arbete
49,0	5,4	2,0	Specialister inom övriga branscher
79,9	1,8	0,6	Experter, bilddiagnostik och medicinteknisk utrustning
72,4	2,8	0,6	Bioanalytiker (hälsovården)
96,9	2,1	0,3	Farmaceuter
85,4	3,5	1,4	Sjukskötare m.fl.
86,3	3,9	1,7	Sjukskötare
76,4	1,4	0,1	Hälsovårdare
96,8	2,5	0,4	Barnmorskor
60,8	3,0	0,7	Munhygienister
31,3	9,4	3,1	Fysioterapeuter m.fl.
39,8	1,8	0,6	Akutvårdare inom sjuktransporten
37,1	2,0	0,4	Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
43,1	1,7	0,5	Handledare och rådgivare inom socialsektorn
76,0	1,9	0,5	Övriga experter
55,2	3,0	1,1	Kontors- och kundtjänstpersonal

108. jatk. • forts. • *cont.*

108. jatk. • forts. • *cont.*

	Ammattiluokitus 2010 • *Classification of occupations 2010*		Miehiä Män *Men*
			%
5311	Lastenhoitotyöntekijät • *Child care workers*	37 061	2,3
5312	Koulunkäyntiavustajat • *Teachers' aides*	612	10,8
5321	Lähihoitajat • *Health care assistants*	74 941	9,6
53211	Mielenterveyshoitajat • *Practical mental nurses*	4 257	34,4
53212	Kehitysvammaisten hoitajat • *Mental handicap nurses*	6 541	12,7
53213	Sosiaalialan hoitajat • *Social work assistants*	42 873	7,8
53219	Muut lähihoitajat • *Other practical nurses*	21 270	7,3
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) • *Home-based personal care workers*	21 006	4,6
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät • *Household service workers*	19 595	3,9
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym. • *Personal care workers, family carers, etc.*	1 411	15,0
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät • *Personal care workers in health services not elsewhere classified*	9 538	9,2
53291	Hammashoitajat • *Dental assistants*	5 170	0,9
53292	Välinehuoltajat • *Equipment maintenance assistants*	2 044	5,5
53293	Apteekkien lääketyöntekijät • *Pharmaceutical assistants*	248	3,6
53294	Hierojat ja kuntohoitajat • *Massage therapists and practical rehabilitation nurses*	2 076	34,4
5xxx	Muut palvelutyöntekijät • *Other service occupations*	6 711	22,9
678x	Muut työntekijät tasot 6-8 • *Other occupations levels 6-8*	2 098	70,7
91123	Sairaala- ja laitosapulaiset • *Hospital and institutional helpers*	19 876	10,4
91124	Päiväkotiapulaiset • *Kindergarten assistants*	4 180	4,0
9xxx	Muut työntekijät • *Elementary occupations*	5 755	26,8
	Yhteensä sosiaali- ja terveyspalvelut • *Social welfare and health care services total*	**386 364**	**12,0**

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Julkinen sektori Offentlig *Public*	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund *Foreign descent*	Ulkomaiden kansalaiset Utländsk medborgare *Foreign citizens*	*Yrkesklassificering 2010*
90,1	3,7	1,5	Personal inom barnomsorgen
64,2	4,6	2,0	Skolgångsbiträden
64,7	5,2	2,1	Närvårdare
60,9	1,9	0,3	Mentalhälsovårdare
64,1	5,1	2,1	Vårdare av utvecklingshämmade
55,1	6,0	2,5	Vårdare inom socialsektorn
85,1	4,4	1,7	Övriga närvårdare
80,0	3,8	1,7	Hemvårdare (hemvårdstjänster)
81,2	3,7	1,6	Hemvårdspersonal
63,3	5,4	2,9	Personliga assistenter, närståendevårdare m.fl.
60,2	5,2	1,6	Övrig personal inom hälso- och sjukvården
62,5	5,5	1,6	Tandskötare
87,5	7,8	2,0	Instrumentvårdare
95,6	2,0	0,4	Läkemedelsarbetare på apotek
23,4	2,6	1,3	Massörer och konditionsskötare
42,7	4,7	2,0	Övriga kundtjänstepersonal
58,7	6,2	3,5	Övriga personal nivå 6-8
66,7	9,7	5,8	Sjukhus- och vårdbiträden
81,2	10,8	6,2	Daghemsbiträden
58,8	8,1	5,0	Övriga arbetstagare
71,7	**4,5**	**2,0**	**Socialtjänster och hälso- och sjukvård totalt**

109. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset[1)] ulkomailla 2006–2014
I Finland legitimerade yrkesutbildade[1)] personer inom hälso- och sjukvården, 2006–2014
Health care professionals[1)] licensed in Finland who practice abroad, 2006–2014

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • *Occupational group*	2006	2009	2011	2012	2013	2014
Ulkomailla 31.12. olleet yhteensä • Utomlands 31.12 totalt • *Abroad on 31 Dec, total*						
Lääkärit • Läkare • *Physicians*	905	845	880	865	890	932
Sairaanhoitajat • Sjukskötare • *Nurses*	3 610	3 290	3 120	3 100	3 100	3 328
Muut terveydenhuollon ammatit • Andra hälso- och sjukvårdsyrken • *Other health care occupations*	4 010	3 600	3 370	3 300	3 300	3 152
Ulkomailla olleet sairaanhoitajat 31.12. • Sjukskötare utomlands 31.12 • *Nurses abroad 31 Dec, total*						
Ruotsi • Sverige • *Sweden*	1 640	1 395	1 345	1 250	1 240	1 241
Norja • Norge • *Norway*	630	570	535	525	535	550
Yhdistynyt kuningaskunta • Storbritannien • *United Kingdom*	355	355	350	345	345	346
Sveitsi • Schweiz • *Switzerland*	325	295	285	245	235	226
USA • USA	200	185	205	200	200	196
Saksa • Tyskland • *Germany*	245	195	175	155	155	152
Australia • Australien • *Australia*	60	65	70	70	70	72
Tanska • Danmark • *Denmark*	75	65	65	55	50	55
Kanada • Kanada • *Canada*	55	55	50	45	45	48
Hollanti • Nederländerna • *Netherlands*	40	40	45	40	40	42
Espanja • Spanien • *Spain*	55	50	45	45	45	49
Viro • Estland • *Estonia*	10	25	35	35	40	49
Itävalta • Österrike • *Austria*	35	30	30	30	30	28
Ranska • Frankrike • *France*	35	30	30	30	30	28
Italia • Italien • *Italy*	35	35	30	30	30	31
Muut maat yhteensä • Andra länder totalt • *Other countries total*	210	205	210	205	200	215
Yhteensä • Totalt • Total	**4 005**	**3 595**	**3 505**	**3 305**	**3 295**	**3 328**

1) 62-vuotiaat ja nuoremmat. • 62 år och yngre. • *Aged 62 and under.*

Lähde: Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL. • Källa: Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL. • *Source: Health care professionals. OSF. THL.*

110. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2013
Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och social-vårdstjänster 2010–2013
Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2013

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • *Occupational group*	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
					%			
Ulkomaiden kansalaiset • Utländska medborgare • *Foreign citizens*								
Lääkärit • Läkare • *Physicians*	570	695	652	682	3,5	4,2	3,9	3,9
Hammaslääkärit • Tandläkare • *Dentists*	90	105	116	143	2,2	2,7	2,9	3,6
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • *Pre-primary education teaching professionals*	145	180	196	204	1,0	1,2	1,2	1,2
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare och liknande experter • *Social workers and similar professionals*	50	50	62	72	1,0	0,7	0,7	0,8
Sairaan-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • *Nurses, public health nurses and midwives total*	615	725	864	935	1,0	1,2	1,4	1,4
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • *Social work instructors and educators*	205	190	205	218	1,0	1,0	1,0	1,0
Apu,- perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • *Practical nurses*	1 380	1 560	1 673	2 567	1,9	2,1	2,2	2,0
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus-och vårdbiträden • *Assistant nurses and hospital ward assistants*	940	1 010	1 017	1 420	4,5	5,0	5,5	5,9
Yhteensä • Totalt • *Total*	**6 060**	**6 825**	**7 324**	**7 560**	**1,7**	**1,8**	**1,9**	**2,0**
Syntyperältään muut kuin suomalaiset[1)] • Utländsk bakgrund[1)] • *Foreign descent[1)]*								
Lääkärit • Läkare • *Physicians*	1 240	1 410	1 408	1 503	7,6	8,4	8,4	8,6
Hammaslääkärit • Tandläkare • *Dentists*	185	215	206	265	4,7	5,5	5,7	6,7
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • *Pre-primary education teaching professionals*	320	365	404	429	2,1	2,3	2,5	2,5
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare • *Social workers*	140	145	186	209	1,8	2,0	0,7	2,2
Sairaan-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och, barnmorskor totalt • *Nurses, public health nurses and midwives total*	1 610	1 835	2 083	2 287	2,7	3,0	3,3	3,5
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • *Social work instructors and educators*	615	570	677	724	3,1	3,1	3,3	3,4
Apu,- perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • *Practical nurses*	3 100	3 465	3 844	6 359	4,3	4,6	5,0	4,9
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • *Assistant nurses and hospital ward assistants*	1 550	1 630	1 674	2 388	7,5	8,0	8,6	9,9
Yhteensä • Totalt • *Total*	**13 310**	**14 780**	**16 204**	**17 243**	**3,6**	**3,9**	**4,2**	**4,5**

1) Sisältää ulkomaiden kansalaiset • Omfattar utländska medborgare • *Including foreign citizens.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

111. Sosiaalimenot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2013
Sociala utgifter efter funktion och per invånare 1980–2013
Social expenditure by function and per capita 1980–2013

Vuosi År *Year*	Sairaus ja terveys Sjukdom/ hälso- och sjukvård *Sickness and health*	Toimintarajoitteisuus[1)] Funktionshinder[1)] *Disability[1)]*	Vanhuus[1)] Ålderdom[1)] *Old age[1)]*	Leski ja muut omaiset Efterlevande *Survivors*	Perhe ja lapset Familj och barn *Family and children*	Työttömyys Arbetslöshet *Unemployment*	Asuminen[1)] Boende[1)] *Housing[1)]*	Muu sosiaaliturva Övrigt socialt skydd *Other social protection*	Hallinto Administration *Administration*	Yhteensä Totalt *Total*	Asukasta kohti Per invånare *Per capita*
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • *EUR million (at current prices)*										
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334	1 323
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436	2 736
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101	4 422
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053	4 982
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525	5 445
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670	5 646
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700	5 825
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200	5 902
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161	6 072
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281	6 077
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662	6 136
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200	6 227
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142	6 397
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831	6 705
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910	7 089
2003	9 399	4 970	12 448	1 415	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716	7 417
2004	10 005	5 178	13 068	1 446	4 495	3 845	436	811	1 284	40 567	7 747
2005	10 528	5 262	13 697	1 470	4 705	3 770	437	813	1 318	42 001	8 006
2006	11 139	5 369	14 531	1 507	4 848	3 622	439	950	1 397	43 802	8 316
2007	11 683	5 570	15 451	1 549	5 101	3 430	431	984	1 415	45 615	8 625
2008	12 654	5 947	16 301	1 591	5 414	3 346	778	1 054	1 485	48 572	9 140
2009	13 078	6 244	17 989	1 666	5 687	4 147	852	1 234	1 530	52 427	9 820
2010	13 468	6 419	19 116	1 724	5 845	4 370	923	1 301	1 480	54 645	10 190
2011	14 156	6 558	20 384	1 700	6 095	3 879	973	1 444	1 506	56 695	10 520
2012	14 836	6 761	22 055	1 744	6 388	4 057	1 048	1 593	1 536	60 017	11 086
2013	15 233	6 910	23 661	1 802	6 529	4 597	1 138	1 719	1 645	63 223	11 624

1) 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, joka vaikutti myös tilastointiin. • Den 1 januari 2008 trädde den nya lagstiftningen om pensions- och handikappförmåner i kraft, vilket också påverkade statistiken. • *The entry-into force of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008 had some effects on the statistics.*

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. • *Source: Social protection expenditure. OSF. THL.*

112. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaalimenoista pääryhmittäin 1990–2013
Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de sociala utgifterna efter funktion 1990–2013
Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2013

Pääryhmä • Funktion • *Function*	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013
	% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • *(at current prices)*								
Sairaus ja terveys • Sjukdom/hälso- och sjukvård • *Sickness and health*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	22,0	19,5	20,0	17,6	17,1	17,1	16,9	16,5	16,1
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	78,0	80,5	80,0	82,4	82,9	82,9	83,1	83,5	83,9
Toimintarajoitteisuus • Funktionshinder • *Disability*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	83,6	83,4	77,3	72,6	69,6	68,7	66,5	64,8	63,7
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	16,4	16,6	22,7	27,4	30,4	31,3	33,5	35,2	36,3
Vanhuus • Ålderdom • *Old age*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	89,4	90,2	89,7	89,0	88,6	89,0	89,2	89,4	89,7
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	10,6	9,8	10,3	11,0	11,4	11,0	10,8	10,6	10,3
Leski ja muut omaiset • Efterlevande • *Survivors*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	99,0	99,2	99,6	99,7	99,7	99,8	99,7	99,8	99,8
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	1,0	0,8	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
Perhe ja lapset • Familj och barn • *Family and children*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	58,0	66,7	58,6	54,6	50,9	50,6	49,0	47,9	47,1
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	42,0	33,3	41,4	45,4	49,1	49,4	51,0	52,1	52,9
Työttömyys • Arbetslöshet • *Unemployment*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	84,9	93,8	91,0	89,9	89,2	87,8	86,0	87,3	88,1
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	15,1	6,2	9,0	10,1	10,8	12,2	14,0	12,7	11,9
Asuminen • Boende • *Housing*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Muu sosiaaliturva • Övrigt socialt skydd • *Other social protection*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	52,6	71,4	62,7	53,9	53,6	52,1	54,5	54,2	53,1
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	47,4	28,6	37,3	46,1	46,4	47,9	45,5	45,8	46,9
Sosiaalimenot yhteensä • Sociala utgifterna totalt • *Social protection expenditure total*									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • *Cash benefits*	63,8	70,4	66,2	63,2	61,8	61,9	61,1	61,1	61,6
Palvelut • Tjänster • *Benefits in kind*	36,2	29,6	33,8	36,8	38,2	38,1	38,9	38,9	38,4

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. • *Source: Social protection expenditure. OSF. THL.*

113. Sosiaalimenojen rahoitus 1980–2013
Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2013
Social protection expenditure by source of finance, 1980–2013

Vuosi År *Year*	Valtio Staten *State*	Kunnat Kommunerna *Municipalities*	Työnantajat Arbetsgivarna *Employers*	Vakuutetut Försäkradet *Insured*	Muut tulot Övriga inkomster *Other income*
	% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • *(at current prices)*				
1980	24,0	12,6	49,6	7,7	6,1
1985	26,6	15,3	42,0	8,7	7,3
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,4
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,7
1994	30,6	15,8	32,9	14,2	6,4
1995	29,1	16,7	33,6	13,7	7,0
1996	28,3	16,2	35,2	13,1	7,3
1997	26,9	17,3	35,4	13,4	6,9
1998	25,5	18,2	37,0	12,3	7,0
1999	24,7	18,7	37,4	12,5	6,7
2000	24,0	19,1	37,6	12,0	7,2
2001	23,3	19,3	38,5	11,5	7,4
2002	23,7	19,5	39,1	11,0	6,7
2003	24,7	19,5	38,8	10,8	6,2
2004	24,6	19,1	38,7	10,8	6,8
2005	24,6	19,0	38,1	11,3	7,0
2006	24,7	18,6	37,8	11,6	7,2
2007	24,1	18,7	37,6	11,7	7,9
2008	24,6	18,2	37,6	10,9	8,6
2009	26,9	18,1	37,3	11,2	6,5
2010	28,4	17,7	35,8	12,1	6,0
2011	27,6	18,4	35,4	12,0	6,6
2012	27,6	19,2	34,8	12,5	5,9
2013	28,0	19,4	34,6	12,5	5,5

Lähde: Sosiaalimenot. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter. FOS. THL. • *Source: Social protection expenditure. OSF. THL.*

114. Terveydenhuollon menot toiminnoittain 1995–2013
Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 1995–2013
Health expenditure by function, 1995–2013

Toiminnot • Funktion • *Function*	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • *EUR million (at current prices)*						
Erikoissairaanhoito • Specialiserad sjukvård • *Specialised health care*	2 462	3 085	4 372	5 572	6 054	6 440	6 802
Perusterveydenhuolto[1)] • Primärvård[1)] • *Primary health care[1)]*	1 461	1 743	2 405	2 874	3 031	3 176	3 196
Suun terveydenhuolto • Munhälsovård • *Oral health care*	409	516	714	954	1 024	1 043	1 066
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto • Företagshälsovård och studerandehälsovård • *Occupational and student health care*	231	336	498	699	768	816	864
Vanhusten laitoshoito • Institutionsvård för äldre • *Institutional care for older people*	480	549	699	802	768	746	718
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto • Privat hälso- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen • *Private health care reimbursed under National Health Insurance*	476	621	761	962	1 008	1 034	1 080
Muu terveydenhuolto • Övrig hälso- och sjukvård • *Other health care*	161	170	222	253	246	251	241
Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat • Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar • *Pharmaceuticals and other medical non-durables*	1 038	1 455	2 118	2 242	2 276	2 343	2 407
Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat • Terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor • *Therapeutical appliances and other medical durables*	205	264	345	418	427	418	421
Terveydenhuollon hallintomenot • Administration av hälso- och sjukvård • *Health administration*	226	265	348	312	302	310	315
Matkat • Resor • *Travels*	100	133	187	278	305	329	329
Terveydenhuollon bruttoinvestoinnit • Hälso- och sjukvårdens bruttoinvesteringar • *Gross investment in health care*	293	407	601	800	800	978	1 029
Terveydenhuoltomenot yhteensä • Totala hälso- och sjukvårdsutgifter • *Total Health Expenditure*	**7 541**	**9 543**	**13 270**	**16 166**	**17 009**	**17 885**	**18 467**

1) Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto • Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och munhälsovård. • *Excl. occupational, student and oral health care.*

Lähde: Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • *Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.*

115. Terveydenhuollon menot rahoittajittain 1995–2013
Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansiär 1995–2013
Health expenditure by source of funding, 1995–2013

Rahoittajat • Finansiär • *Source of funding*	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013
	%						
Julkinen rahoitus • Offentlig sektor • *General government*	71,7	71,5	74,0	74,7	75,1	75,9	75,6
Yleinen julkishallinto (pl. Kela) • Offentlig sektor exkl. sociala trygghetsfonder • *General government excluding social security funds*	59,0	57,4	59,2	60,1	60,7	61,7	62,1
Valtio • Staten • *Central government*	26,5	17,8	21,5	25,2	25,0	24,6	24,3
Kunnat • Kommunala sektorer • *Local/municipal government*	32,5	39,6	37,8	34,8	35,7	37,1	37,7
Kela • Sociala tryggetsfonder • *Social security funds*	12,7	14,1	14,8	14,6	14,4	14,2	13,6
Yksityinen rahoitus • Privat sektori • *Private sector*	28,3	28,5	26,0	25,3	24,9	24,1	24,4
Avustuskassat • Privata socialförsäkringar • *Private social insurance*	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Yksityinen vakuutus • Privata försäkringsbolag (ej för socialförsäkringar) • *Private insurance enterprises (other than social insurance)*	2,0	2,0	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7
Kotitaloudet • Privata hushållsutgifter ur egen ficka • *Private household out-of-pocket expenditure*	22,6	22,4	20,1	19,4	18,9	18,1	18,2
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt • Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) • *Non-profit institutions serving households (other than social insurance)*	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0
Työnantajat • Bolag (ej sjukförsäkringar) • *Corporations (other than health insurance)*	2,0	2,4	2,5	2,7	3,0	3,0	3,1
Yhteensä • Totalt • *Total*	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Lähde: Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • *Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.*

116. Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2009–2013
Sociala utgifter per invånare enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2009–2013
Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2009–2013

Maa • Land • *Country*	2009	2010	2011	2012	2013
	€				
Suomi • Finland • *Finland*	7 944	8 318	8 552	9 056	9 364
Ruotsi • Sverige • *Sweden*	8 957	8 950	9 145	9 567	9 779*
Norja • Norge • *Norway*	10 130	10 538	10 890	11 357	11 551
Tanska • Danmark • *Denmark*	9 604	10 118	10 086	10 462	..
Islanti • Island • *Iceland*	6 958	6 870	7 274	7 496	..
Alankomaat • Nederländerna • *Netherlands*	10 004	10 157	10 378	10 698*	..
Belgia • Belgien • *Belgium*	8 298	8 681	8 973	9 192	9 253
Bulgaria • Bulgarien • *Bulgaria*	1 791	1 998	2 070	2 145	2 316
Espanja • Spanien • *Spain*	5 855	5 908*	5 999*	6 027*	6 130*
Irlanti • Irland • *Ireland*	7 226	8 267	8 799	9 687*	..
Iso-Britannia • Storbritannien • *Great Britain*	7 941	7 658	7 709	7 987*	7 885*
Italia • Italien • *Italy*	7 228	7 652	7 629	7 703*	7 722*
Itävalta • Österrike • *Austria*	9 077	9 538	9 610	9 923	10 075
Kreikka • Grekland • *Greece*	6 200*	6 284*	6 172*	6 123*	..
Kroatia • Kroatien • *Croatia*	3 028	3 056	3 121	3 320	3 503
Kypros • Cypern • *Cyprus*	4 849	5 135	5 276	5 323	5 122
Latvia • Lettland • *Latvia*	2 134	2 409	2 219	2 282	2 483*
Liettua • Litauen • *Lithuania*	2 930	2 939	2 943	3 072	3 090*
Luxemburg • Luxemburg • *Luxembourg*	13 086	13 160	13 277	13 820	14 462
Malta • Malta • *Malta*	3 853	4 016	3 895	4 062	4 134
Portugali • Portugal • *Portugal*	4 901	5 086	5 116	5 176	5 703
Puola • Polen • *Poland*	3 134	3 323	3 358	3 367*	..
Ranska • Frankrike • *France*	8 668	9 077	9 288	9 668	9 790
Romania • Rumänien • *Romania*	1 963	2 163	2 203	2 177	..
Saksa • Tyskland • *Germany*	8 611	9 168	9 293	9 777	9 906*
Slovakia • Slovakien • *Slovakia*	3 265	3 547	3 576	3 716	3 865*
Slovenia • Slovenien • *Slovenia*	4 861	5 067	5 231	5 277	5 293*
Sveitsi • Schweiz • *Switzerland*	9 097	9 368	9 678	10 284	10 682
Tšekki • Tjeckien • *Czech Republic*	4 222	4 321	4 523	4 655	4 629
Unkari • Ungern • *Hungary*	3 690	3 896	3 900	3 841	3 911
Viro • Estland • *Estonia*	2 835	2 841	2 822	2 899	2 952
EU28	7 014*	7 268*	7 388*	7 647*	..
EU27	7 046*	7 301*	7 422*	7 680*	..

Kansantalouden tilinpidon laskenta on uudistettu vastaamaan 2014 EU:n EKT 2010-laskentaa (http://www.stat.fi/til/ekt2010.html).Bruttokansantuotesuhdelukujen aikasarjat on päivitetty takautuvasti EKT 2010-laskentaa vastaavilla bruttokansantuoteluvuilla. • Sättet att beräkna nationalräkenskaperna har reviderads att motsvara EU:s system ENS 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010.html).Tidsserien för bruttonationalproduktrelationstalen har uppdaterats retroaktivt med bruttonationalprodukttal som motsvarar ENS 2010-beräkningen. • *The system of national accounts was revised and is now based on the new methodological manual for ESA 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010_en.html). The time series for GDP ratios have been updated retrospectively to correspond with the ESA 2010 system.*

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS). • Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS). • *Source: Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS).* http://epp.eurostat.ec.europa.eu (24.11.2015).

117. Sosiaalimenojen BKT-suhde EU- ja ETA-maissa 2009–2013
Sociala utgifternas i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2009–2013
Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2009–2013

Maa • Land • *Country*	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Suomi • Finland • *Finland*	29,5	29,7	29,2	30,4	31,8
Ruotsi • Sverige • *Sweden*	31,3	29,5	29,1	29,8	30,5*
Norja • Norge • *Norway*	25,3	25,0	24,6	24,4	24,9
Tanska • Danmark • *Denmark*	33,1	32,8	32,8	33,1	..
Islanti • Island • *Iceland*	25,1	24,3	24,7	24,9	..
Alankomaat • Nederländerna • *Netherlands*	29,7	30,3	30,5	31,4*	..
Belgia • Belgien • *Belgium*	29,2	28,7	29,1	29,5	29,7
Bulgaria • Bulgarien • *Bulgaria*	16,7	17,5	17,1	16,8	17,8
Espanja • Spanien • *Spain*	24,7	25,0*	25,5*	25,4*	25,4*
Irlanti • Irland • Ireland	24,9	27,7	28,7	31,0*	..
Iso-Britannia • Storbritannien • *Great Britain*	29,7	29,8	29,8	30,4*	29,9*
Italia • Italien • *Italy*	28,5	28,6	28,4	28,9*	29,5*
Itävalta • Österrike • *Austria*	29,8	29,8	29,0	29,3	29,8
Kreikka • Grekland • *Greece*	27,4*	28,2*	28,9*	30,0*	..
Kroatia • Kroatien • *Croatia*	20,3	20,6	20,2	20,7	21,4
Kypros • Cypern • *Cyprus*	20,8	21,8	22,4	22,6	23,8
Latvia • Lettland • *Latvia*	16,7	17,6	14,8	13,8	13,8*
Liettua • Litauen • *Lithuania*	20,6	18,3	16,4	15,7	14,6*
Luxemburg • Luxemburg • *Luxembourg*	23,9	22,6	22,2	23,0	23,2
Malta • Malta • *Malta*	19,3	18,9	18,5	19,1	19,1
Portugali • Portugal • *Portugal*	20,1	19,5	18,6	17,6*	..
Puola • Polen • *Poland*	25,5	25,4	25,0	25,4	26,8
Ranska • Frankrike • *France*	31,5	31,7	31,6	32,1	32,6*
Romania • Rumänien • *Romania*	17,0	17,5	16,5	15,4	..
Saksa • Tyskland • *Germany*	30,2	29,4	28,3	28,3	28,6*
Slovakia • Slovakien • *Slovakia*	18,3	18,1	17,7	17,9	18,3*
Slovenia • Slovenien • *Slovenia*	23,7	24,4	24,6	24,9	25,0*
Sveitsi • Schweiz • *Switzerland*	25,0	24,4	24,3	25,0	25,5
Tšekki • Tjeckien • *Czech Republic*	20,4	20,3	20,5	20,9	20,6
Unkari • Ungern • *Hungary*	23,0	22,6	21,9	21,6	21,3
Viro • Estland • *Estonia*	18,8	17,8	15,9	15,2	14,9
EU28	28,6*	28,5*	28,2*	28,6*	..
EU27	28,6*	28,5*	28,3*	28,7*	..

Kansantalouden tilinpidon laskenta on uudistettu vastaamaan 2014 EU:n EKT 2010-laskentaa (http://www.stat.fi/til/ekt2010.html).Bruttokansantuotesuhdelukujen aikasarjat on päivitetty takautuvasti EKT 2010-laskentaa vastaavilla bruttokansantuoteluvuilla. • Sättet att beräkna nationalräkenskaperna har reviderads att motsvara EU:s system ENS 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010.html).Tidsserien för bruttonationalproduktrelationstalen har uppdaterats retroaktivt med bruttonationalprodukttal som motsvarar ENS 2010-beräkningen. • *The system of national accounts was revised and is now based on the new methodological manual for ESA 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010_en.html). The time series for GDP ratios have been updated retrospectively to correspond with the ESA 2010 system.*

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS). • Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS). • *Source: Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS).* http://epp.eurostat.ec.europa.eu (27.2.2015).

118. Terveydenhuoltomenojen BKT-suhde OECD-maissa 1995–2013
Hälso- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 1995–2013
Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 1995–2013

Maa • Land • *Country*	1995	2000	2005	2007	2009	2011	2012	2013
	%							
Suomi • Finland • *Finland*	7,7	7,0	8,1	7,8	8,8	8,6	9,0	9,1
Ruotsi • Sverige • *Sweden*	8,0	8,2	9,1	8,9	9,9	9,5	9,6	..
Norja • Norge • *Norway*	7,9	8,4	9,0	8,7	9,7[d]	9,3	9,3	9,6[e]
Tanska • Danmark • *Denmark*	8,1	8,7	9,8	10,0	11,5	10,9	11,0	..
Islanti • Island • *Iceland*	8,2	9,5	9,4	9,1	9,6	9,0	9,0[e]	9,1[e]
Alankomaat • Nederländerna • *Netherlands*	8,3	8,0	10,9[b]	10,8	11,9	12,1	..	..
Australia • Australien • *Australia*	7,3	8,1	8,5	8,5	9,0	9,1	..	..
Belgia • Belgien • *Belgium*	7,6	8,1	9,6	9,6	10,7	10,6	10,9	..
Chile • Chile • *Chile*	5,2	6,4	6,8	6,5	7,6	7,2	7,3	7,4
Espanja • Spanien • *Spain*	7,5	7,2	8,3	8,5	9,6	9,4	9,3	..
Irlanti • Irland • *Ireland*	6,6	6,2	7,6	7,9	9,9	8,7	8,9	..
Iso-Britannia • Storbritannien • *Great Britain*	6,7	6,9	8,1	8,4	9,7	9,2	9,3	..
Israel • Israel • *Israel*	7,3	7,3	7,5	7,3	7,3	7,3	7,3	..
Italia • Italien • *Italy*	7,1	7,9	8,7	8,5	9,4	9,2	9,2	9,1
Itävalta • Österrike • *Austria*	9,6	10,0	10,4	10,3	11,2	10,9	11,1	..
Japani • Japan • *Japan*	6,8	7,6	8,2	8,2	9,5	10,1	10,3[e]	..
Kanada • Kanada • *Canada*	8,9	8,7	9,6	9,8	11,1	10,9	10,9[e]	..
Kreikka • Grekland • *Greece*	8,7	8,0	9,7	9,8	10,2	9,8	9,3	..
Korea • Korea • *Korea*	3,8	4,4	5,7	6,4	7,2	7,4	7,6	7,8[e]
Luxemburg • Luxemburg • *Luxembourg*	5,6	7,5	7,9	6,7	8,1	7,3	7,1	..
Meksiko • Mexico • *Mexico*	5,1	5,0	5,9	5,8	6,5	5,9	6,2	..
Portugali • Portugal • *Portugal*	7,5	9,3	10,4	10,0	10,8	10,2	..	..
Puola • Polen • *Portugal*	5,5	5,5	6,2	6,3	7,2	6,9	6,8	..
Ranska • Frankrike • *France*	10,4	10,1	10,9	10,8	11,6	11,5	11,6	..
Saksa • Tyskland • *Germany*	10,1	10,4	10,8	10,5	11,8	11,2	11,3	11,3[e]
Slovakia • Slovakien • *Slovakia*	..	5,5	7,0[b]	7,8	9,2	8,0[b]	8,1	..
Slovenia • Slovenien • *Slovenia*	7,5	8,3	8,5	8,0	9,4	9,1	9,4[e]	..
Sveitsi • Schweiz • *Switzerland*	9,3	9,9	10,9	10,2	11,0	11,1	11,4[e]	..
Tšekki • Tjeckien • *Czech Republic*	6,7	6,3	6,9	6,5	7,8	7,5	7,5	..
Turkki • Turkiet • *Turkey*	2,5	4,9	5,4	6,0	6,1	5,3	5,4	..
Unkari • Ungern • *Hungary*	7,3	7,2	8,4	7,7	7,7	8,0	8,0	..
USA • USA • *USA*	13,2	13,1	15,2	15,6	17,1	17,0	16,9	..
Uusi-Seelanti • Nya Zeeland • *New Zeeland*	7,0	7,6	8,3[d]	8,4[d]	9,8	10,0[d]	..	..
Viro • Estland • *Estonia*	..	5,3	5,0	5,2	6,9	5,8	5,9	..
OECD (34)	7,4	7,7	8,6	8,5	9,6	9,2	9,3	9,3

Lähde: OECD -tilastotietokanta. • Källa: OECD statistikdatabas. • Source: OECD StatExtracts. http:\\stats.oecd.org

119. Tuoreita tai keitettyjä kasviksia lähes päivittäin syövien 14–20 vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som äter färska eller kokade grönsaker nästan dagligt 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who eat fresh or boiled vegetables almost daily, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2013	2015
N	..	..	..	..	..	178 385	118 331
	%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*	..	..	..	..	..	**14**	**14**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	..	..	9	10
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	..	..	18	17
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*	..	..	..	..	..	**22**	**19**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	..	..	14	12
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	..	..	27	24
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*	..	..	..	..	..	**7**	**7**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	..	..	5	5
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	..	..	10	9

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2012–2013	2014
N	6 421	6 448	6 363	6 019	5 499	5 059	2 580
	%						
15–64	**35**	**38**	**40**	**42**	**43**	**43**	**44**
Miehet • Män • *Men*	27	29	30	34	32	34	34
Naiset • Kvinnor • *Women*	41	46	48	48	51	50	51
15–24	**19**	**24**	**26**	**26**	**27**	**29**	**29**
Miehet • Män • *Men*	12	18	18	21	18	15	20
Naiset • Kvinnor • *Women*	24	30	32	30	33	39	35
25–34	**29**	**33**	**37**	**41**	**41**	**42**	**42**
Miehet • Män • *Men*	20	24	26	32	31	33	30
Naiset • Kvinnor • *Women*	36	41	44	47	48	48	50
35–44	**36**	**38**	**38**	**41**	**43**	**47**	**45**
Miehet • Män • *Men*	27	28	27	33	31	40	37
Naiset • Kvinnor • *Women*	43	47	47	47	53	53	51
45–54	**43**	**44**	**46**	**47**	**48**	**45**	**47**
Miehet • Män • *Men*	35	33	33	40	36	36	36
Naiset • Kvinnor • *Women*	49	53	55	52	57	53	57
55–64	**43**	**48**	**47**	**50**	**48**	**46**	**50**
Miehet • Män • *Men*	36	38	38	40	38	38	41
Naiset • Kvinnor • *Women*	49	56	55	58	56	52	57

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

121. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2003–2013
Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2003–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	N	2003 1 796	2005 1 825	2007 1 804	2009 1 675	2011 1 680	2013 1 720
		%					
65–84		**26**	**27**	**28**	**31**	**31**	**36**
Miehet • Män • *Men*		25	27	25	31	29	36
Naiset • Kvinnor • *Women*		28	27	30	30	32	37
65–69		**28**	**32**	**32**	**37**	**34**	**39**
Miehet • Män • *Men*		26	31	27	37	32	39
Naiset • Kvinnor • *Women*		29	32	36	38	36	40
70–74		**26**	**26**	**30**	**29**	**34**	**40**
Miehet • Män • *Men*		25	26	28	27	31	38
Naiset • Kvinnor • *Women*		27	26	31	31	36	42
75–79		**26**	**23**	**23**	**26**	**25**	**34**
Miehet • Män • *Men*		25	24	24	29	26	30
Naiset • Kvinnor • *Women*		27	22	23	24	24	37
80–84		**26**	**23**	**21**	**24**	**26**	**27**
Miehet • Män • *Men*		24	22	16	23	24	31
Naiset • Kvinnor • *Women*		28	25	26	25	28	22

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

122. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-åriga 2002–2015
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-year-olds, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2013	2015
N	129 742	144 378	149 287	182 726	176 723	161 698	105 276
	%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*	**13**	**15**	**16**	**15**	**16**	**16**	**16**
Pojat • Pojkar • *Boys*	17	18	20	19	19	20	19
Tytöt • Flickor • *Girls*	10	11	11	11	12	13	13
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*	**11**	**12**	**13**	**13**	**13**	**14**	**14**
Pojat • Pojkar • *Boys*	15	16	18	17	17	18	18
Tytöt • Flickor • *Girls*	8	9	10	10	11	11	12
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkeslläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*	**..**	**..**	**..**	**22**	**22**	**22**	**22**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	26	25	26	25
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	17	17	17	19

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

123. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 15–64-åriga 2002–2014
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 15–64-year-olds, 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2012–2013	2014
N	6 485	6 552	6 397	5 982	5 507	5 043	2 580
	%						
15–64	**45**	**47**	**48**	**49**	**50**	**50**	**50**
Miehet • Män • *Men*	54	56	56	57	59	58	60
Naiset • Kvinnor • *Women*	37	39	42	43	43	43	42
15–24	**18**	**19**	**19**	**18**	**22**	**20**	**21**
Miehet • Män • *Men*	22	24	24	21	28	23	29
Naiset • Kvinnor • *Women*	14	15	15	16	17	18	16
25–34	**37**	**40**	**40**	**38**	**40**	**39**	**39**
Miehet • Män • *Men*	48	57	50	51	49	51	53
Naiset • Kvinnor • *Women*	28	26	33	30	35	32	29
35–44	**46**	**49**	**51**	**53**	**54**	**49**	**50**
Miehet • Män • *Men*	57	62	61	62	66	62	60
Naiset • Kvinnor • *Women*	37	39	41	47	43	39	43
45–54	**55**	**54**	**57**	**58**	**57**	**57**	**59**
Miehet • Män • *Men*	66	63	65	65	67	66	69
Naiset • Kvinnor • *Women*	44	46	50	52	50	50	50
55–64	**63**	**64**	**63**	**63**	**63**	**65**	**63**
Miehet • Män • *Men*	68	68	66	70	68	70	69
Naiset • Kvinnor • *Women*	59	61	60	57	59	61	58

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

124. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-åriga 2003–2013
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-year-olds, 2003–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*		2003	2005	2007	2009	2011	2013
	N	1 830	1 829	1 818	1 708	1 684	1 720
		%					
65–84		**63**	**63**	**65**	**64**	**65**	**63**
Miehet • Män • *Men*		64	62	65	66	63	65
Naiset • Kvinnor • *Women*		62	65	65	62	66	60
65–69		**67**	**64**	**67**	**65**	**64**	**64**
Miehet • Män • *Men*		67	65	70	66	66	71
Naiset • Kvinnor • *Women*		66	64	63	65	62	57
70–74		**65**	**66**	**67**	**64**	**65**	**64**
Miehet • Män • *Men*		67	61	65	69	65	63
Naiset • Kvinnor • *Women*		63	71	68	60	66	66
75–79		**59**	**65**	**62**	**65**	**68**	**59**
Miehet • Män • *Men*		58	65	62	66	63	61
Naiset • Kvinnor • *Women*		59	65	63	63	73	57
80–84		**56**	**55**	**61**	**60**	**60**	**60**
Miehet • Män • *Men*		58	53	59	60	56	58
Naiset • Kvinnor • *Women*		54	57	64	60	64	63

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

125. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2013	2015
N	151 814	157 024	160 648	198 285	191 278	180 280	118 419
	%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*	**41**	**39**	**38**	**35**	**34**	**32**	**22**
Pojat • Pojkar • *Boys*	36	35	35	33	33	32	23
Tytöt • Flickor • *Girls*	46	44	40	37	36	33	22
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*	**36**	**34**	**32**	**33**	**31**	**29**	**23**
Pojat • Pojkar • *Boys*	29	28	27	29	28	27	22
Tytöt • Flickor • *Girls*	41	39	36	35	34	30	23
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*	**..**	**..**	**..**	**48**	**47**	**47**	**36**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	44	43	44	35
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	54	53	50	37

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

126. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who did little or no exercise, 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2012–2013	2014
N	6 512	6 550	6 382	5 980	5 518	5 044	2 581
	%						
15–64	**37**	**36**	**32**	**30**	**29**	**29**	**27**
Miehet • Män • *Men*	40	39	35	33	32	32	30
Naiset • Kvinnor • *Women*	35	34	29	28	26	26	24
15–24	**35**	**32**	**29**	**25**	**26**	**24**	**24**
Miehet • Män • *Men*	32	30	28	24	26	27	24
Naiset • Kvinnor • *Women*	37	33	30	26	26	22	23
25–34	**39**	**41**	**32**	**32**	**29**	**26**	**24**
Miehet • Män • *Men*	43	42	34	36	31	27	30
Naiset • Kvinnor • *Women*	36	40	31	30	28	24	20
35–44	**42**	**39**	**37**	**34**	**33**	**27**	**28**
Miehet • Män • *Men*	48	46	40	40	37	33	32
Naiset • Kvinnor • *Women*	38	34	35	30	30	23	26
45–54	**37**	**35**	**33**	**31**	**29**	**32**	**26**
Miehet • Män • *Men*	41	42	40	35	36	37	29
Naiset • Kvinnor • *Women*	33	30	28	29	25	28	23
55–64	**33**	**34**	**28**	**28**	**26**	**30**	**29**
Miehet • Män • *Men*	36	36	32	32	29	32	33
Naiset • Kvinnor • *Women*	31	33	25	25	23	28	25

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

127. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2003–2013
Percentage of 65–84-year–olds who did little or no exercise, 2003-2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*		2003	2005	2007	2009	2011	2013
	N	1 825	1 835	1 807	1 726	1 699	1 737
	%						
65–84		**11**	**10**	**11**	**11**	**12**	**12**
Miehet • Män • *Men*		12	11	10	12	11	12
Naiset • Kvinnor • *Women*		11	10	11	10	12	12
65–69		**8**	**6**	**7**	**7**	**11**	**11**
Miehet • Män • *Men*		10	6	7	9	11	12
Naiset • Kvinnor • *Women*		7	6	6	5	11	10
70–74		**9**	**10**	**9**	**10**	**10**	**8**
Miehet • Män • *Men*		11	10	8	12	10	10
Naiset • Kvinnor • *Women*		7	9	9	8	10	6
75–79		**14**	**11**	**12**	**12**	**14**	**14**
Miehet • Män • *Men*		14	13	13	15	12	13
Naiset • Kvinnor • *Women*		15	8	11	10	16	16
80–84		**19**	**21**	**22**	**18**	**14**	**16**
Miehet • Män • *Men*		18	20	19	17	15	12
Naiset • Kvinnor • *Women*		20	22	26	18	13	20

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

128. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2013	2015
N	152 000	155 760	159 566	196 724	190 426	180 316	118 909
	%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*	**21**	**18**	**15**	**15**	**15**	**13**	**9**
Pojat • Pojkar • *Boys*	22	18	16	17	17	15	10
Tytöt • Flickor • *Girls*	20	17	14	14	14	12	8
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*	**18**	**15**	**12**	**10**	**11**	**8**	**6**
Pojat • Pojkar • *Boys*	17	14	11	10	10	8	5
Tytöt • Flickor • *Girls*	19	15	12	11	11	8	6
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*	**..**	**..**	**..**	**39**	**39**	**36**	**30**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	39	40	35	28
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	40	39	37	33

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

129. Päivittäin tupakoivien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som röker dagligen 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who smoke daily, 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2012–2013	2014
N	6 594	6 656	6 500	6 159	5 613	5 146	2 630
	%						
15–64	**23**	**22**	**21**	**20**	**18**	**16**	**15**
Miehet • Män • *Men*	27	27	25	23	23	20	17
Naiset • Kvinnor • *Women*	20	19	18	17	15	14	14
15–24	**23**	**21**	**19**	**15**	**16**	**13**	**13**
Miehet • Män • *Men*	24	21	22	16	15	16	11
Naiset • Kvinnor • *Women*	22	22	17	14	16	10	14
25–34	**26**	**23**	**23**	**20**	**18**	**18**	**16**
Miehet • Män • *Men*	32	28	29	24	22	19	20
Naiset • Kvinnor • *Women*	21	19	18	17	15	18	14
35–44	**23**	**24**	**23**	**20**	**18**	**14**	**13**
Miehet • Män • *Men*	25	32	27	25	21	18	16
Naiset • Kvinnor • *Women*	20	18	19	17	16	12	11
45–54	**24**	**25**	**21**	**24**	**20**	**19**	**16**
Miehet • Män • *Men*	28	30	23	28	26	25	16
Naiset • Kvinnor • *Women*	20	21	19	20	15	14	16
55–64	**19**	**18**	**20**	**18**	**19**	**16**	**17**
Miehet • Män • *Men*	25	22	25	21	24	20	20
Naiset • Kvinnor • *Women*	15	15	15	15	15	13	15

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

130. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2003–2013
Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2003–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*		2003	2005	2007	2009	2011	2013
	N	1 863	1 863	1 847	1 741	1 723	1 760
		%					
65–84		**9**	**7**	**8**	**7**	**8**	**8**
Miehet • Män • *Men*		12	9	11	10	10	8
Naiset • Kvinnor • *Women*		6	4	5	5	6	7
65–69		**12**	**9**	**13**	**12**	**12**	**12**
Miehet • Män • *Men*		18	12	17	16	14	12
Naiset • Kvinnor • *Women*		7	6	10	8	9	13
70–74		**9**	**7**	**7**	**8**	**8**	**8**
Miehet • Män • *Men*		13	11	10	9	9	8
Naiset • Kvinnor • *Women*		5	4	5	6	7	8
75–79		**8**	**4**	**4**	**3**	**5**	**4**
Miehet • Män • *Men*		8	7	6	4	7	6
Naiset • Kvinnor • *Women*		8	2	3	2	3	3
80–84		**3**	**3**	**4**	**3**	**3**	**1**
Miehet • Män • *Men*		3	3	5	3	4	-
Naiset • Kvinnor • *Women*		2	3	2	2	2	1

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

131. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2013	2015
N	152 664	157 405	161 134	198 102	190 785	181 098	119 933
	%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*	**20**	**22**	**17**	**17**	**16**	**12**	**10**
Pojat • Pojkar • *Boys*	21	22	18	17	15	13	11
Tytöt • Flickor • *Girls*	18	21	17	16	16	11	9
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*	**22**	**28**	**26**	**25**	**24**	**19**	**18**
Pojat • Pojkar • *Boys*	28	33	29	28	26	21	20
Tytöt • Flickor • *Girls*	18	24	23	23	23	18	17
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*	**..**	**..**	**..**	**40**	**39**	**34**	**31**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	43	41	37	32
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	37	35	31	29

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

132. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	N	2002–2003 6 502	2004–2005 6 541	2006–2007 6 345	2008–2009 5 954	2010–2011 5 499	2012–2013 5 043	2014 2 573
		%						
15–64		**15**	**17**	**16**	**15**	**14**	**13**	**13**
Miehet • Män • *Men*		24	26	26	25	24	23	21
Naiset • Kvinnor • *Women*		7	8	8	8	7	6	6
15–24		**16**	**15**	**14**	**15**	**11**	**10**	**8**
Miehet • Män • *Men*		22	19	22	21	13	16	11
Naiset • Kvinnor • *Women*		10	11	7	10	10	5	6
25–34		**15**	**14**	**15**	**13**	**14**	**11**	**9**
Miehet • Män • *Men*		25	25	25	22	25	23	18
Naiset • Kvinnor • *Women*		6	6	8	7	6	4	3
35–44		**14**	**17**	**16**	**14**	**13**	**12**	**10**
Miehet • Män • *Men*		24	29	26	25	24	22	18
Naiset • Kvinnor • *Women*		6	8	8	6	5	5	5
45–54		**16**	**19**	**19**	**19**	**17**	**16**	**16**
Miehet • Män • *Men*		26	31	31	31	29	26	28
Naiset • Kvinnor • *Women*		7	9	10	10	8	8	6
55–64		**14**	**16**	**16**	**15**	**15**	**14**	**15**
Miehet • Män • *Men*		23	25	26	23	23	23	23
Naiset • Kvinnor • *Women*		6	8	8	8	8	7	9

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

133. Terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	N	2002–2003 153 160	2004–2005 157 406	2006–2007 160 795	2008–2009 199 231	2010–2011 191 616	2013 181 767	2015 119 263
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*		**18**	**17**	**17**	**17**	**16**	**16**	**16**
Pojat • Pojkar • *Boys*		15	14	14	14	13	13	13
Tytöt • Flickor • *Girls*		22	20	20	20	19	19	19
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*		**20**	**19**	**18**	**18**	**17**	**16**	**17**
Pojat • Pojkar • *Boys*		17	16	16	15	14	14	14
Tytöt • Flickor • *Girls*		23	21	20	19	19	18	19
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*		**..**	**..**	**..**	**21**	**21**	**21**	**20**
Pojat • Pojkar • *Boys*		..	..	..	18	17	17	16
Tytöt • Flickor • *Girls*		..	..	..	25	25	26	25

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

134. Terveytensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	N	2002–2003 6 568	2004–2005 6 626	2006–2007 6 468	2008–2009 6 130	2010–2011 5 593	2012–2013 5 118	2014 2 617
		%						
15–64		**32**	**33**	**32**	**32**	**32**	**31**	**30**
Miehet • Män • *Men*		34	35	34	32	34	32	31
Naiset • Kvinnor • *Women*		31	32	31	32	30	31	28
15–24		**20**	**20**	**21**	**19**	**17**	**18**	**18**
Miehet • Män • *Men*		17	17	19	16	17	17	16
Naiset • Kvinnor • *Women*		23	22	22	21	17	19	20
25–34		**24**	**26**	**24**	**24**	**23**	**22**	**19**
Miehet • Män • *Men*		24	28	23	23	21	21	21
Naiset • Kvinnor • *Women*		24	25	25	24	24	22	17
35–44		**32**	**31**	**30**	**26**	**29**	**26**	**27**
Miehet • Män • *Men*		33	33	31	27	29	25	29
Naiset • Kvinnor • *Women*		32	28	30	25	29	27	25
45–54		**35**	**37**	**35**	**38**	**38**	**34**	**33**
Miehet • Män • *Men*		38	41	40	38	41	37	35
Naiset • Kvinnor • *Women*		33	33	31	38	35	32	32
55–64		**47**	**48**	**45**	**44**	**41**	**44**	**41**
Miehet • Män • *Men*		51	49	46	45	45	44	42
Naiset • Kvinnor • *Women*		43	47	43	44	38	44	40

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

135. Terveytensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2003–2013
Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2003–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*		2003	2005	2007	2009	2011	2013
	N	1 848	1 841	1832	1 730	1 700	1 721
		%					
65–84		**55**	**55**	**54**	**52**	**49**	**47**
Miehet • Män • *Men*		55	54	53	52	48	47
Naiset • Kvinnor • *Women*		55	56	54	51	51	47
65–69		**47**	**44**	**45**	**41**	**40**	**34**
Miehet • Män • *Men*		46	47	47	44	41	39
Naiset • Kvinnor • *Women*		48	41	43	39	38	29
70–74		**51**	**55**	**50**	**51**	**45**	**48**
Miehet • Män • *Men*		49	54	50	54	43	49
Naiset • Kvinnor • *Women*		52	56	50	48	47	46
75–79		**62**	**60**	**58**	**58**	**60**	**56**
Miehet • Män • *Men*		65	57	56	57	55	55
Naiset • Kvinnor • *Women*		59	64	60	59	65	57
80–84		**70**	**71**	**74**	**64**	**64**	**65**
Miehet • Män • *Men*		73	73	76	62	64	58
Naiset • Kvinnor • *Women*		67	70	72	66	64	72

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

136. Vaikeuksia opiskelussa kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som upplever svårigheter i studierna 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who experience difficulties with school work or studies, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2013	2015
N	152 004	156 674	160 499	197 824	190 846	178 463	117 652
	%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*	**31**	**31**	**32**	**33**	**33**	**34**	**31**
Pojat • Pojkar • *Boys*	34	33	34	35	35	35	30
Tytöt • Flickor • *Girls*	27	28	29	31	32	32	31
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*	**37**	**37**	**37**	**37**	**37**	**37**	**38**
Pojat • Pojkar • *Boys*	41	40	40	40	40	38	38
Tytöt • Flickor • *Girls*	35	34	34	35	36	36	39
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*	**..**	**..**	**..**	**31**	**30**	**31**	**30**
Pojat • Pojkar • *Boys*	..	..	..	29	28	29	27
Tytöt • Flickor • *Girls*	..	..	..	32	32	35	34

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

137. Toimintakykyä haittaavasta sairaudesta ilmoittavien 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som rapporterar att ha sjukdom som påverkar funtionsförmåga 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who report having an illness that hampers ability to function 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	2002–2003	2004–2005	2006–2007	2008–2009	2010–2011	2012–2013	2014
N	6 534	6 576	6 431	6 086	5 555	5 095	2 602
	%						
15–64	**17**	**18**	**19**	**19**	**19**	**20**	**21**
Miehet • Män • *Men*	19	19	21	20	22	21	21
Naiset • Kvinnor • *Women*	16	18	18	19	17	20	20
15–24	**7**	**7**	**9**	**9**	**7**	**8**	**11**
Miehet • Män • *Men*	8	7	8	8	9	9	9
Naiset • Kvinnor • *Women*	6	6	10	9	7	8	12
25–34	**9**	**10**	**11**	**10**	**10**	**12**	**12**
Miehet • Män • *Men*	9	12	11	10	11	12	13
Naiset • Kvinnor • *Women*	9	8	11	10	10	12	11
35–44	**15**	**15**	**15**	**13**	**15**	**14**	**14**
Miehet • Män • *Men*	16	15	19	13	16	14	14
Naiset • Kvinnor • *Women*	13	15	12	13	15	15	13
45–54	**21**	**21**	**22**	**22**	**23**	**22**	**24**
Miehet • Män • *Men*	21	21	25	24	26	22	28
Naiset • Kvinnor • *Women*	21	21	19	20	20	22	20
55–64	**32**	**34**	**33**	**33**	**31**	**33**	**33**
Miehet • Män • *Men*	36	34	35	32	33	34	31
Naiset • Kvinnor • *Women*	28	33	32	34	28	32	34

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

138. Ulkona liikkumisessa vaikeuksia kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Andelen 65–84-åriga som har svårt att klara av att röra sig utomhus 2003–2013
Percentage of 65–84-year-olds who have difficulties to move about outdoors, 2003–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*		2003	2005	2007	2009	2011	2013
	N	1 703	1 786	1 772	1 671	1 645	1 686
	%						
65–84		**13**	**14**	**13**	**12**	**11**	**11**
Miehet • Män • *Men*		10	11	10	11	8	9
Naiset • Kvinnor • *Women*		15	17	15	12	13	13
65–69		**5**	**6**	**4**	**5**	**6**	**5**
Miehet • Män • *Men*		3	3	4	6	5	5
Naiset • Kvinnor • *Women*		6	8	4	5	6	6
70–74		**10**	**10**	**10**	**10**	**8**	**6**
Miehet • Män • *Men*		9	10	8	12	7	8
Naiset • Kvinnor • *Women*		11	11	11	8	8	4
75–79		**17**	**18**	**18**	**14**	**13**	**14**
Miehet • Män • *Men*		14	17	15	13	8	11
Naiset • Kvinnor • *Women*		19	19	21	15	18	17
80–84		**29**	**33**	**29**	**25**	**22**	**25**
Miehet • Män • *Men*		24	28	23	20	21	16
Naiset • Kvinnor • *Women*		34	38	35	30	24	35

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

139. Masentuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2011
Andelen 14–20-åriga som upplever depressiva symptom 2000–2011
Percentage of 14–20-year-olds who experience depression, 2000–2011

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön *Type of school and gender*	N	2000–2001 142 409	2002–2003 150 531	2004–2005 154 513	2006–2007 157 158	2008–2009 193 980	2010–2011 189 153
		%					
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • *Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school*		**13**	**12**	**13**	**13**	**13**	**13**
Pojat • Pojkar • *Boys*		8	7	8	8	8	8
Tytöt • Flickor • *Girls*		17	16	17	18	18	18
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • *Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school*		**10**	**10**	**11**	**11**	**11**	**10**
Pojat • Pojkar • *Boys*		7	7	7	7	7	7
Tytöt • Flickor • *Girls*		12	13	13	14	13	13
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • *Students in the 1st and 2nd grade of vocational school*		**..**	**..**	**..**	**..**	**11**	**11**
Pojat • Pojkar • *Boys*		..	..	..	..	8	7
Tytöt • Flickor • *Girls*		..	..	..	..	15	16

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • *Source: The School Health Promotion Study. THL.*

140. Masennusoireita kokeneiden 15–64-vuotiaiden osuus 2002–2014
Andelen 15–64-åriga som upplever symtom av depression 2002–2014
Percentage of 15–64-year-olds who experienced symptoms of depression, 2002–2014

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	N	2002–2003 6 594	2004–2005 6 656	2006–2007 6 500	2008–2009 6 159	2010–2011 5 613	2012–2013 5 146	2014 2 630
		%						
15–64		**15**	**13**	**12**	**11**	**10**	**10**	**10**
Miehet • Män • *Men*		12	10	9	9	8	9	8
Naiset • Kvinnor • *Women*		17	14	13	12	12	11	12
15–24		**18**	**17**	**13**	**13**	**13**	**14**	**13**
Miehet • Män • *Men*		10	7	8	9	8	8	4
Naiset • Kvinnor • *Women*		24	25	16	16	16	18	19
25–34		**15**	**13**	**15**	**11**	**12**	**14**	**16**
Miehet • Män • *Men*		13	13	11	8	10	11	16
Naiset • Kvinnor • *Women*		17	13	17	13	14	15	15
35–44		**16**	**13**	**11**	**11**	**10**	**9**	**9**
Miehet • Män • *Men*		15	13	10	9	9	9	8
Naiset • Kvinnor • *Women*		16	12	11	12	10	9	9
45–54		**15**	**11**	**11**	**10**	**11**	**8**	**8**
Miehet • Män • *Men*		12	11	10	8	11	8	8
Naiset • Kvinnor • *Women*		17	11	12	12	11	8	8
55–64		**12**	**10**	**9**	**10**	**8**	**9**	**8**
Miehet • Män • *Men*		12	9	8	8	6	9	6
Naiset • Kvinnor • *Women*		11	12	10	11	10	9	11

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.*

141. Masennusoireita kokeneiden 65–84-vuotiaiden osuus 2003–2013
Andelen 65–84-åriga som upplever depression 2003–2013
Percentage of 65–84-year-olds who experienced symptoms of depression, 2003–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	N	2003 1 863	2005 1 863	2007 1 847	2009 1 741	2011 1 723	2013 1 760
65–84		**9**	**10**	**8**	**8**	**9**	**7**
Miehet • Män • *Men*		7	6	7	7	8	5
Naiset • Kvinnor • *Women*		10	13	10	9	11	9
65–69		**6**	**9**	**8**	**7**	**9**	**6**
Miehet • Män • *Men*		5	5	7	8	8	5
Naiset • Kvinnor • *Women*		7	13	8	7	10	7
70–74		**7**	**10**	**7**	**7**	**9**	**7**
Miehet • Män • *Men*		6	8	4	5	7	4
Naiset • Kvinnor • *Women*		8	12	9	9	11	9
75–79		**10**	**10**	**9**	**8**	**10**	**7**
Miehet • Män • *Men*		8	6	7	6	8	6
Naiset • Kvinnor • *Women*		12	15	11	11	13	8
80–84		**14**	**10**	**11**	**8**	**9**	**9**
Miehet • Män • *Men*		11	8	9	8	8	7
Naiset • Kvinnor • *Women*		18	12	13	8	11	12

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL. • *Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK). THL.*

142. Väestön mielipide sosiaaliturvan tasosta 2004–2013
Befolkningens åsikt om nivån på socialskyddet 2004–2013
Public opinion on the level of social protection, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Sosiaaliturvan taso on Suomessa • Nivån på socialskyddet i Finland • *The level of social protection in Finland is*								
	Aivan liian/jonkin verran liian korkea Alltför/en aning för hög *Far too high/somewhat too high*			Sopiva Lämplig *Appropriate*			Aivan liian/jonkin verran liian alhainen Alltför/en aning för låg *Far too low/somewhat too low*		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	466	265	479	2 993	851	1 947	1 377	602	1 625
	%								
18–34									
Miehet • Män • *Men*	15	16	16	57	53	56	26	31	28
Naiset • Kvinnor • *Women*	7	10	7	53	51	51	38	40	42
35-64									
Miehet • Män • *Men*	13	17	14	55	50	49	28	33	37
Naiset • Kvinnor • *Women*	11	17	10	50	48	40	35	35	50
65–79									
Miehet • Män • *Men*	10	15	14	51	53	53	33	32	34
Naiset • Kvinnor • *Women*	5	14	9	49	45	49	35	41	42

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

143. Väestön mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä 2004–2013
Befolkningens åsikt om en ökning av den privata sociala servicen 2004–2013
Public opinion concerning increased private social welfare services, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Yksityisiä sosiaalipalveluja tulisi lisätä • Den privata socialservicen borde ökas • *There should be more private social welfare services*					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt *I fully agree/I agree to some extent*			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt *I fully disagree/I disagree to some extent*		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	1 354	2 599	1 955	643	518	1 318
	%					
18–34						
Miehet • Män • *Men*	44	34	47	21	27	27
Naiset • Kvinnor • *Women*	48	28	49	16	21	22
35–64						
Miehet • Män • *Men*	44	31	44	29	36	39
Naiset • Kvinnor • *Women*	52	36	52	20	33	30
65–79						
Miehet • Män • *Men*	47	27	41	30	36	39
Naiset • Kvinnor • *Women*	47	32	50	18	29	32

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

144. Väestön mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä 2004–2013
Befolkningens åsikt om en ökning av den privata hälso- och sjukvården 2004–2013
Public opinion on increased private provision of health care services, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Yksityistä terveyden- ja sairaanhoitoa tulisi lisätä • Den privata hälso- och sjukvården borde ökas • *There should be more private health care services*					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt *I fully agree/I agree to some extent*			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt *I fully disagree/I disagree to some extent*		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	1 324	532	1 767	715	549	1 617
	%					
18–34						
Miehet • Män • *Men*	44	34	48	26	33	27
Naiset • Kvinnor • *Women*	44	32	47	21	27	29
35–64						
Miehet • Män • *Men*	43	34	39	30	36	45
Naiset • Kvinnor • *Women*	50	33	43	24	36	41
65–79						
Miehet • Män • *Men*	49	30	40	28	33	43
Naiset • Kvinnor • *Women*	52	31	40	19	31	41

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

145. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2006–2013
Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2006–2013
Public opinion on the functioning of social welfare services, 2006–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland • *Social welfare services in Finland work well on the whole*					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt *I fully agree/I agree to some extent*			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt *I fully disagree/I disagree to some extent*		
	2006	2009	2013	2006	2009	2013
N	3 206	2 599	2 873	861	805	832
	%					
18–34						
Miehet • Män • *Men*	82	75	72	11	15	16
Naiset • Kvinnor • *Women*	79	70	66	16	19	23
35–64						
Miehet • Män • *Men*	76	70	74	16	19	18
Naiset • Kvinnor • *Women*	67	63	64	25	25	26
65–79						
Miehet • Män • *Men*	69	62	78	20	19	12
Naiset • Kvinnor • *Women*	62	48	66	24	27	19

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

146. Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013
Befolkningens åsikt om hur hälsovårdservicen fungerade 2013
Public opinion on the functioning of health care services , 2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra • *Health services work well on the whole*	
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt *I fully agree/I agree to some extent*	Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt *I fully disagree/I disagree to some extent*
	2013	2013
N	3 034	898
	%	
18–34		
Miehet • Män • *Men*	80	14
Naiset • Kvinnor • *Women*	71	22
35–64		
Miehet • Män • *Men*	75	19
Naiset • Kvinnor • *Women*	67	27
65–79		
Miehet • Män • *Men*	76	17
Naiset • Kvinnor • *Women*	66	28

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

147. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013
Public opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, 2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Verovaroja tulisi kohdentaa terveyden- ja sairaanhoitoon • Skattemedel bör allokeras till hälso- och sjukvården • *Public funds should be targeted to preventive care and health services*		
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande *More than at present*	Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarande *More or less the same as at present*	Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande *Less than at present*
	2013	2013	2013
N	2 424	1 669	77
	%		
18–34			
Miehet • Män • *Men*	53	45	2
Naiset • Kvinnor • *Women*	60	39	1
35–64			
Miehet • Män • *Men*	55	41	4
Naiset • Kvinnor • *Women*	61	38	1
65–79			
Miehet • Män • *Men*	55	43	2
Naiset • Kvinnor • *Women*	65	34	1

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

148. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013
Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Verovaroja tulisi kohdentaa sosiaalipalveluihin • Skattemedel bör allokeras till den sociala servicen • *Public funds should be targeted to social services*		
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande *More than at present*	Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarande *More or less the same as at present*	Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande *Less than at present*
	2013	2013	2013
N	1 916	2 045	204
	%		
18–34			
Miehet • Män • *Men*	38	55	7
Naiset • Kvinnor • *Women*	56	42	2
35–64			
Miehet • Män • *Men*	40	53	7
Naiset • Kvinnor • *Women*	54	43	3
65–79			
Miehet • Män • *Men*	34	61	5
Naiset • Kvinnor • *Women*	48	49	3

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

149. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013
Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön *Age group and gender*	Verovaroja tulisi kohdentaa tulonsiirtoihin • Skattemedel bör allokeras till inkomstöverföringen • *Public funds should be targeted to income transfers*		
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande *More than at present*	Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand *More or less the same as at present*	Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande *Less than at present*
	2013	2013	2013
N	1 123	2 463	476
	%		
18–34			
Miehet • Män • *Men*	26	57	17
Naiset • Kvinnor • *Women*	34	58	8
35–64			
Miehet • Män • *Men*	24	61	15
Naiset • Kvinnor • *Women*	31	61	8
65–79			
Miehet • Män • *Men*	24	65	11
Naiset • Kvinnor • *Women*	28	64	8

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2015 sisältää indikaattoriosan, jossa julkaistaan kootusti sosiaali- ja terveysalan keskeisten valtakunnallisten hankkeiden ja ohjelmien seurantaindikaattoreita. Mukana ovat ohjelmat ja hankkeet, joiden seurantaindikaattorit ovat selkeästi määriteltyjä ja joista on saatavissa tietoja myös kunta- ja aluetasoilla. Vuosikirjassa esitellään Kaste-ohjelman ja Terveys 2015 -kansanterveysohjelman seurantaindikaattorit. Seurantaindikaattorit -osasta löytyvät lisäksi Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit sekä alan keskeiset kansainväliset indikaattorit (ns. Eurooppa-indikaattorit).

Aluetiedot ovat saatavilla Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet). Kaste-ohjelman ja Terveys 2015 -kansanterveysohjelman indikaattorit sijaitsevat aihealueen ”Ohjelmien seurantaindikaattorit” ryhmässä ”Seurantaindikaattorit”. Sotkanetin indikaattoritiedon tulkinnan avuksi indikaattoreista on saatavissa kuvailutieto (info), josta selviää muun muassa, miten indikaattori on laskettu ja mikä on sen tietolähde.

Kaste 2012–2015 -ohjelman tavoiteindikaattorit

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (Kaste) on sosiaali- ja terveysministeriön lakisääteinen strateginen ohjausväline sosiaali- ja terveyspolitiikan johtamiseen. Valtioneuvoston 2.2.2012 hyväksymässä ohjelmassa määritellään Suomen vuosien 2012–2015 sosiaali- ja terveyspoliittiset tavoitteet, kehittämistoiminnan ja valvonnan painopisteet sekä niiden toteuttamista tukevat uudistus- ja lainsäädäntöhankkeet, ohjeet ja suositukset.

Ohjelman tavoitteet:
1. Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti.

Tavoitteiden toteutumista seurataan parillakymmenellä seurantaindikaattorilla. Sotkanet -verkkopalvelun Kaste 2012–2015 -indikaattorikoosteeseen on koottu kaikki Sotkanetissä valmiina olleet, ohjelman seurantaan valitut indikaattorit. Indikaattorikoostetta täydennetään edelleen. Lisätietoa: http://stm.fi/kaste.

Terveys 2015 -indikaattorit

Valtioneuvoston periaatepäätös Terveys 2015 -kansanterveysohjelmasta on pitkän aikavälin terveyspoliittinen ohjelma, jonka taustana on Maailman terveysjärjestön WHO:n Terveyttä kaikille -ohjelma ja Suomen Terveyttä kaikille vuoteen 2000 mennessä -ohjelma. Terveys 2015 -kansanterveysohjelmassa esitetään kahdeksan kansanterveyttä koskevaa tavoitetta sekä useita toimintaa linjaavia kannanottoja, jotka sisältävät haasteita eri tahoille: kunnille, elinkeinoelämälle, järjestöille jne. Kaikki tavoitteet koskevat keskeisiä ongelmia, joiden korjaaminen on mahdollista vain eri tahojen yhteistyönä.

Sotkanet -verkkopalveluun on koottu Terveys 2015 -kansanterveysohjelman tavoitteiden mukaiset keskeiset seurantaindikaattorit. Indikaattorit on tehty THL:n ja Työterveyslaitoksen yhteistyönä.

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:n avainindikaattoriohjelmassa (INDI 2009–2012) asiantuntijat määrittelivät väestön terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen avainindikaattoreiden suppean kokoelman. Avainindikaattorit valittiin, jotta päättäjät ja suunnittelijat löytäisivät helpommin runsaan tiedon keskeltä väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja kuvaavat keskeiset, luotettavat ja vertailukelpoiset indikaattorit.

Avainindikaattorit mahdollistavat yleiskuvan saamisen hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kehityksestä Suomessa. Avainindikaattorit on tarkoitettu myös kuntien, maakuntien ja sairaanhoitopiirien väestön hyvinvoinnin seurantaan esimerkiksi hyvinvointikertomustyössä.

Avainindikaattorit on julkaistu Hyvinvointikompassi.fi -verkkopalvelussa ja ne on koottu Sotkanet -verkkopalveluun omaksi indikaattoriryhmäksi. Hyvinvointikompassi esittää avainindikaattorit havainnollisesti kahta käyttäjän valitsemaa aluetta vertaillen. Sotkanet puolestaan mahdollistaa useamman alueen vertailun sekä tarjoaa nopean numerotiedon siirron excel- ja csv-muodoissa.

Eurooppa-indikaattorit

Sotkanetistä löytyvät keskeiset avainluvut eurooppalaisten terveydentilasta ja sosiaali- ja terveyspalvelujen käytöstä. Tiedot on koottu pääosin Eurostatin, Euroopan komission alaisen kuluttaja-, terveys- ja elintarvikeasioiden toimeenpanoviraston (CHAFEA) ja Pohjoismaisen sosiaalitilastokomitean (NOSOSCO) keräämistä sosiaali- ja terveys-indikaattoreista. Lisäksi on käytetty joitakin OECD:n terveysalan tietoja (Health Data).

Vuosikirjaan on koottu Eurooppa-tietoja seuraavilta aihealueilta: väestötiedot ja sosio-ekonomiset muuttujat, terveydentila, terveyttä määrittävät tekijät, terveys- ja sosiaalipalveluiden käyttö sekä sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit.

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

År 2015 innehåller Statistisk årsbok om socialvård och hälso- och sjukvård ett indikatoravsnitt. I avsnittet redovisas i sammanfattad form uppföljningsindikatorer för centrala landsomfattande projekt och program inom socialvården och hälso- och sjukvården. Man har inbegripit program och projekt med tydligt definierade uppföljningsindikatorer, om vilka det också finns att få uppgifter på kommun- och regionnivå. I årsboken presenteras uppföljningsindikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården Kaste, och folkhälsoprogrammet Hälsa 2015. Under Uppföljningsindikatorer finns dessutom THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd och viktiga internationella indikatorer inom olika områden (s.k. europeiska indikatorer). Regionala uppgifter hittas i Statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet). Indikatorerna för programmen Kaste och Hälsa 2015 finns i temaområdet ”Programmens uppföljningsindikatorer” i gruppen ”Uppföljningsindikatorer”. Till stöd för tolkningen av indikatorerna innehåller Sotkanet också bakgrundsinformation om hur varje indikator beräknats och vilken källa den har.

Målindikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården 2012–2015

Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (Kaste) är social och hälsovårdsministeriets lagstadgade strategiska styrmedel för ledning av social och hälsopolitiken. I programmet, som godkändes av statsrådet den 2 februari 2012, fastställs de finländska social- och hälsopolitiska målen för 2012–2015, tyngdpunkterna i utvecklingsverksamheten och tillsynen samt de reform- och lagstiftningsprojekt, anvisningar och rekommendationer som stödjer dem.

Programmål:
1. Skillnaderna i välfärd och hälsa minskar och
2. Social- och hälsovårdens strukturer och tjänster ordnas klientorienterat.

Hur målen nås följs genom ett tjugotal uppföljningsindikatorer. I sammanställningen av indikatorer för Kaste 2012–2015 i Sotkanet-tjänsten ingår alla de indikatorer som valts för uppföljningen av programmet, som redan fanns med i Sotkanet. Sammanställningen kompletteras fortfarande. Ytterligare information: http://stm.fi/kaste.

Indikatorer för Hälsa 2015

Statsrådets principbeslut om folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 är ett hälsopolitiskt program på lång sikt. Det bygger på Världshälsoorganisationens program om hälsa för alla. Folkhälsoprogrammets tyngdpunkt ligger på hälsofrämjande och det är en fortsättning på det finländska programmet Hälsa för alla år 2000. I folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 har det uppställts åtta folkhälsomål. Det innehåller också många ställningstaganden som styr verksamheten och som innehåller utmaningar för olika parter: kommunerna, näringslivet, organisationerna osv. Alla mål rör centrala problem, som kan lösas endast genom att olika parter samarbetar.

Indikatorbanken Sotkanet innehåller centrala uppföljningsindikatorer, som är i enlighet med målen för folkhälsoprogrammet Hälsa 2015. THL och Arbetshälsoinstitutet har utarbetat indikatorerna tillsammans.

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

I THL:s nyckelindikatorprogram (INDI 2009–2012) definierade experter en begränsad uppsättning nyckelindikatorer för befolkningens hälsa och välfärd samt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nyckelindikatorerna valdes för att göra det lättare för beslutsfattare och planerare att hitta centrala, tillförlitliga och jämförbara indikatorer för befolkningens hälsa, välfärd och tjänster i det stora utbudet av information.

Nyckelindikatorerna ger en allmän bild av hur hälsan, välfärden och social- och hälsovårdstjänsterna har utvecklats i Finland. Nyckelindikatorerna är också avsedda för uppföljning av befolkningens välfärd i kommunerna, landskapen och sjukvårdsdistrikten exempelvis inom arbetet med välfärdsberättelser.

Nyckelindikatorerna har publicerats i nättjänsten Välfärdskompassen, Hyvinvointikompassi. fi, och de har också samlats i en separat indikatorgrupp i nättjänsten Sotkanet. Välfärdskompassen presenterar nyckelindikatorerna åskådligt genom en jämförelse av två områden som användaren väljer. I Sotkanet är det däremot möjligt att jämföra flera områden med varandra. I denna tjänst är det också möjligt att snabbt överföra sifferuppgifter i Excel- och csv-format.

Europeiska indikatorer

Sotkanet innehåller viktiga nyckeltal om européernas hälsotillstånd och deras konsumtion av service inom socialvård och hälso- och sjukvård. Uppgifterna har huvudsakligen sammanställts på grundval av social- och hälsoindikatorer som Eurostat, EU:s genomförandeorgan för konsument-, hälso-, jordbruks- och livsmedelsfrågor (CHAFEA) och Nordiska socialstatistikkommittén (NOSOSKO) utarbetat. Dessutom har vissa av OECD:s uppgifter inom hälsoområdet (Health Data) använts.

I årsboken finns europeiska uppgifter om följande: befolkningsdata och socioekonomiska variabler, hälsotillstånd, bestämningsfaktorer för hälsan, konsumtion av social service och av hälso- och sjukvård samt resurser i socialvården och hälso- och sjukvården.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

The 2015 edition of the Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care includes a section on indicators presenting a set of indicators for monitoring key national projects and programmes in the field of social welfare and health. The section contains programmes and projects that have clearly defined indicators and on which there is available data also at the level of municipalities and regions. The yearbook describes the monitoring indicators for the national development programme for social welfare and health care (KASTE) and the Health 2015 public health programme. The section on Indicators for monitoring also includes THL's key indicators for welfare as well as key international indicators (European indicators).

Regional data are available in the Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet). The indicators for monitoring the KASTE Programme and the Health 2011 public health programme are located under "Indicators for monitoring". To facilitate the interpretation of indicators, Sotkanet also provides background information for each indicator (info), explaining for example how the indicator has been calculated and which sources it uses.

Indicators for the KASTE 2012–2015 programme

The National Development Programme for Social Welfare and Health Care (KASTE) is a statutory strategic measure of the Ministry of Social Affairs and Health to manage social welfare and health care policy. Adopted by the Government on 2 February 2012, the programme defines the aims and focal development and supervision areas of social welfare and health care policy in Finland in 2012–2015, as well as the reforms and legislative projects, guidelines and recommendations in support of the implementation of these.

Objectives of the programme:

1. Inequalities in well-being and health will be reduced, and
2. Social welfare and health care structures and services will be organised in a client-oriented way.

Target attainment is monitored with a total of some 20 indicators. The Sotkanet indicator collection for the KASTE 2012–2015 programme includes all the indicators selected for the programme follow-up that are already available in Sotkanet. The indicator collection will be supplemented later on. More information: http://stm.fi/kaste.

Indicators for the Health 2015 public health programme

The Government resolution on the Health 2015 public health programme outlines the long-term objectives for Finland's national health policy. The foundation for the strategy is provided by the Health for All programme of the WHO and the Finnish national programme Health for All by the Year 2000. Health 2015 presents eight targets for public

health and a number of statements concerning lines of action, which focus on challenges faced by various bodies: municipalities, business and industry, organisations etc. All of the targets deal with key issues requiring concerted action by the bodies concerned.

The Sotkanet online service contains the key indicators for monitoring the targets of the Health 2015 public health programme. The indicators have been compiled jointly by experts from THL and the Finnish Institute of Occupational Health.

THL's key indicators for welfare

THL's key indicator programme (INDI 2009–2012) was a project where experts defined a collection of key indicators for population health and welfare, and social and health services. The aim of the programme was to provide policy-makers and planners with easy access to key, reliable and comparable indicators that describe population health and welfare as well as services.

Key indicators give an overview of health and welfare trends and development of social and health services in Finland. Key indicators are also intended to support municipalities, regions and hospital districts to monitor the population's welfare through, for example, welfare reports.

The key indicators are published on the Welfare Compass website (www.hyvinvointikompassi.fi). They also form a specific group of indicators in the Sotkanet Statistics and Indicator bank. The Welfare Compass allows users to compare the key indicators for two regions of their choice. Sotkanet allows users to compare several regions at once and swiftly export numerical data in Excel or CSV format.

European indicators

Sotkanet includes key figures on health and use of health and social services in European countries. The set of European-level indicators is mostly based on the social and health indicators gathered by Eurostat, the Consumers, Health and Food Executive Agency (CHAFEA) of the European Commission, and the Nordic Social-Statistical Committee NOSOSCO. OECD Health Data has been used as an additional source.

European data are available on the following themes: demographic and socio-economic factors, health status, health determinants, use of health and social services as well as social and health-care resources.

150. KASTE 2012–2015 -ohjelman seurantaindikaattorit
Uppföljningsindikatorer för programmet KASTE 2012–2015
Target indicators for the KASTE 2012–2015 project

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Riskiryhmien mahdollisuutta osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen parannetaan • Riskgruppernas möjligheter till delaktighet, välfärd och hälsa förbättras • *Improving the opportunities of risk groups for inclusion, wellbeing and health*							
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=286)	16,9	16,9	16,4	16,4	..	15,9	16,2[1)]
Terveytensä enintään keskitasoiseksi kokevia 25–64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä • 25–64-åringar med medelmåttig eller sämre hälsa enligt egen uppfattning, % av befolkningen i samma ålder • *Own health perceived as average or poorer by those aged 25–64, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=717)	34,6	34,5	34,6	33,6	33,1	34,0	31,5
65–84-vuotiaat, jotka kokevat terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi, % vastaavanikäisestä väestöstä • 65–84-åringar som upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, % av befolkningen i samma ålder • *Own health perceived as average or poor by people aged 65–84, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=4180)	..	51,5	..	49,4	..	47,0	..
Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) • Procentuell andel personer som upplever en genomsnittligt god livskvalitet • *Persons who rate their quality of life as good on average (%)* (Sotkanet ID=3127)	..	65,0	..	..	..	..	..
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) • Andelen personer som upplever en genomsnittligt god livskvalitet (EuroHIS-8) (%) • *Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good on average (%)* (Sotkanet ID= 4270)	..	..	..	..	..	53,6	..
Väestön terveydentilan seuranta ja arviointi kunnan johdossa, pistemäärä • Uppföljning och bedömning av befolkningens hälsotillstånd i kommunens ledning, poäng • *Public health monitoring and evaluation in municipal management, score* (Sotkanet ID=3137)	..	..	..	53,7	..	71,4	..
25-vuotiaan perusasteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd for 25-åringar med utbildning på grundnivå • *Life expectancy of 25-year-olds with basic education* (Sotkanet ID=201)	52,6	52,7	52,9	..	..	..	..
25-vuotiaan keskiasteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med utbildning på mellannivå • *Life expectancy of 25-year-olds with upper secondary education* (Sotkanet ID=202)	55,6	55,7	55,8	..	..	..	..
25-vuotiaan korkea-asteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med högre utbildning • *Life expectancy of 25-year-olds with higher education* (Sotkanet ID=203)	58,1	58,1	58,3	..	..	..	..
25-vuotiaan elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar • *Life expectancy of 25-year-olds* (Sotkanet ID=204)	55,6	55,7	55,9	..	..	..	..

1) Vuosi 2015 • År 2015 • *Year 2015*

150. jatk. • forts. • *cont.*

150. jatk. • forts. • *cont.*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavat tavoitteet kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa, pistemäärä • Mål för att minska ojämlikheten i hälsa och välfärd i kommunens plan för verksamheten och ekonomin, poäng • *Goals to reduce welfare and health inequalities in the municipality's action and finance plan, score* (Sotkanet ID=3141)	..	..	..	66,0	..	67,7	..
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikaisesta väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • *Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3219)	11,8	11,4	11,4	11,2	10,8	9,4	..
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=292)	9,8	9,8	9,1	9,1	..	8,4	9,3[1)]
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder • *Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=191)	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • *General at-risk-of-poverty rate for the municipality* (Sotkanet ID=3099)	14,9	14,8	14,9	15,0	14,3	13,9	..
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • *Gini coefficient, disposable income* (Sotkanet ID=3126)	28,4	27,6	28,2	28,5	27,2	27,6	..
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista • Svårsysselsatta (strukturell arbetslöshet), % av 15–64-åringarna • *Persons who are difficult to employ (structural unemployment), as % of persons aged 15–64* (Sotkanet ID=3071)	3,1	3,7	4,1	4,0	4,1	4,6	5,3
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • *Lone homeless persons per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=2618)	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,3
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • *Social assistance, recipient persons during year, as % of total population* (Sotkanet ID=493)	6,4	7,1	7,0	6,9	6,8	7,0	..
Päätösten ennakkoarvioinnissa huomioidaan erityisesti lasten hyvinvointi ja terveys, % • Vid förhandsbedömning av beslut beaktas särskilt barnens hälsa och välfärd, % • *Decision impact assessment focuses especially on children's well-being and health, %* (Sotkanet ID=3504)	..	..	..	..	..	71	..

1) Vuosi 2015 • År 2015 • *Year 2015*

150. jatk. • forts. • *cont*

150. jatk. • forts. • *cont.*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Päätösten ennakkoarvioinnissa huomioidaan erityisesti työikäisten hyvinvointi ja terveys, % • Vid förhandsbedömning av beslut beaktas särskilt hälsan och välfärden hos befolkningen i arbetsför ålder, % • *Decision impact assessment focuses especially on well-being and health of people of working age, %* (Sotkanet ID=3503)	..	..	..	..	..	59	..
Päätösten ennakkoarvioinnissa huomioidaan erityisesti ikääntyneiden hyvinvointi ja terveys, % • Vid förhandsbedömning av beslut beaktas särskilt de äldres hälsa och välfärd, % • *Decision impact assessment focuses especially on older people's well-being and health, %* (Sotkanet ID=3502)	..	..	..	..	..	70	..
Ikäihmisten palveluiden rakennetta ja sisältöä uudistetaan • Struktur och innehåll i tjänsterna för äldre förnyas • *Reforming the structure and content of services for older people*							
75–84-vuotiaat, jotka kykenevät liikkumaan yksin ulkona ilman vaikeuksia, % vastaavanikäisestä väestöstä • 75–84-åringar som kan röra sig ute på egen hand utan problem, % av befolkningen i samma ålder • *People aged 75–84 able to move alone outdoors without difficulty, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3073)	..	80,8	..	82,6	..	80,3	..
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • *Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age* (Sotkanet ID=3216)	11,0	11,3	11,8	12,2	11,9	11,9	11,8
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • *Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3261)	4,6	5,1	5,6	5,9	6,1	6,5	6,7
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavan ikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • *Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3367)	5,9	5,4	4,7	4,4	3,8	3,1	2,6
Palvelurakennetta ja peruspalveluja uudistetaan • Servicestrukturen och primärservicen förnyas • *Reforming the service structure and basic public services*							
Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk jonottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 stått i kö till specialiserad sjukvård i mer än 6 månader/10 000 invånare • *Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants* (Sotkanet ID=3130)	2,9	6,6	2,1	1,3	1,6	2,4	1,6

150. jatk. • forts. • *cont.*

150. jatk. • forts. • *cont.*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk jonottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 stått i kö till barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • *Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec* (Sotkanet ID=3131)	127	84	136	73	64	101	57
1.4. – 30.9. aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa ratkaistut lastensuojeluilmoitukset tai vastaavat yhteydenotot, % • Barnskyddsanmälningar eller motsvarande kontakter som avgjorts inom den lagstadgade tidsfristen på 7 vardagar under perioden 1.4. – 30.9., % • *Child welfare notifications or similar communications that were resolved within the prescribed time limit of 7 working days during 1.4. – 30.9.*, % (Sotkanet (ID= 3520)	..	..	..	..	..	..	95,3
1.10. – 31.3. aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa ratkaistut lastensuojeluilmoitukset tai vastaavat yhteydenotot, % • Barnskyddsanmälningar eller motsvarande kontakter som avgjorts inom den lagstadgade tidsfristen på 7 vardagar under perioden 1.10. – 31.3., % • *Child welfare notifications or similar communications that were resolved within the prescribed time limit of 7 working days during 1.10. – 31.3.*, % Sotkanet (ID=3521)	..	..	..	..	..	..	96,6
Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä • Hälsofrämjande verksamhet (TEA) i kommunens strategiska ledning, poäng • *Health promotion capacity building (TEA) in the municipality's strategic management, score* (Sotkanet ID=4072)	..	..	..	61,2	..	72,1	..
Tieto ja tietojärjestelmät saatetaan asiakkaiden ja ammattilaisten tueksi • Information och informationssystem omformas till stöd för klienter och fackfolk • *Adjusting the information and information systems so as to support clients and professionals*							
Sähköinen hyvinvointikertomus -työväline aktiivisessa käytössä, % • Den elektroniska välfärdsberättelsen i aktiv användning, % • *The Electronic Health Report tool in active use, %* (Sotkanet ID=3501)	..	..	..	..	..	54,0	..
Johtamisella tuetaan palvelurakenteen uudistamista ja työhyvinvointia • Genom ledarskap stöds förnyandet av servicestrukturen och välbefinnandet i arbetet • *Supporting the restructuring of services and well-being at work by means of management*							
Täyttämättömien lääkäritehtävien (lääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskusten lääkäritehtävistä, % • Andelen lediga läkartjänster vid hälsovårdscentralerna (underskott av läkare) av alla läkartjänster vid hälsovårdscentralerna, % • *Vacant physicians' positions at municipal health centres (shortage of doctors) as a percentage of the total number of positions for physicians at municipal health centres, %* (Sotkanet ID=3892)	11,0	6,8	6,0	6,5	6,3	6,1	5,2
Täyttämättömien terveyskeskushammaslääkärin virkojen/toimien (hammaslääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskushammaslääkärin viroista/toimista, % • Andelen lediga tandläkartjänster vid hälsovårdscentralerna (underskott av tandläkare) av alla tandläkartjänster vid hälsovårdscentralerna, % • *Unfilled dentist's positions at municipal health centres (shortage of dentists) as a percentage of the total number of positions for dentists at municipal health centres, %* (Sotkanet ID=3854)	11,6	12,0	11,4	12,5	10,0	9,3	6,8

151. Terveys 2015 -indikaattorit
Hälsa 2015 -indikatorerna
Health 2015 public health programme

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Lapset ja nuoret • Barn och unga • *Children and youth*							
Lasten pienituloisuusaste • Risk för fattigdom bland barn • *At-risk-of-poverty-rate for children* (Sotkanet ID=228)	11,0	12,3	13,5	14,6	14,3	14,3	..
Huostassa olleet 0–17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä • Omhändertagna 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder • *Children aged 0–17 years placed in care according to the last placement decision, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1244)	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1
Imeväiskuolleisuus / 1 000 elävänä syntynyttä • Spädbarnsdödlighet / 1 000 levande födda • *Infant mortality per 1000 live births* (Sotkanet ID=3100)	3,6	3,2	2,9	2,6	2,4	1,7	..
Tupakoi päivittäin, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • *Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year comprehensive school* (Sotkanet ID=288)	23,6	20,8	14,9	15,1	..	13,1	8,9[1)]
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • *Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=289)	26,0	19,5	17,5	16,5	..	12,0	9,9[1)]
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran,% 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Prövat minst en gång på olagliga droger,% av eleverna i klasserna 8 och 9 • *Has experimented with illegal drugs at least once, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=290)	9,5	8,9	6,0	6,2	..	8,8	8,4[1)]
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=286)	20,2	18,2	17,4	16,9	..	15,9	16,2[1)]
Päihdesairauksien vuodeosastohoitojaksot 15–24-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä • Vårdperioder inom slutenvård till följd av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i åldrarna 15–24 år / 1 000 i samma åldrar • *Diseases related to substance abuse in those aged 15–24, periods of impatient care per 1000 persons of same age* (Sotkanet ID=1279)	3,3	2,9	2,4	2,7	2,5	2,6	2,6
Alkoholi- ja huumekuolleisuus 15–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Alkohol- och narkotikadödlighet i åldrarna 15–34 år / 100 000 i samma åldrar • *Alcohol and drug mortality among those aged 15–34 per 100 000 persons of of same age* (Sotkanet ID=3101)	11,3	7,9	8,9	10,2	11,5	9,4	..

1) Vuosi 2015 • År 2015 • *Year 2015*

151. jatk. • forts. • *cont.*

151. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Työikäiset • Personer i arbetsför ålder • *Working age people*							
Erittäin hyvän ruumiillisen työkyvyn omaavien osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 med mycket god fysisk arbetsförmåga, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Very good work ability with respect to physical demands in those aged 25–64, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1282)	34,6	35,8	35,4	41,1	36,4	..	..
Erittäin hyvän henkisen työkyvyn omaavat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år med mycket god psykisk arbetsförmåga, % av den sysselsatta i befolkningen i samma ålder • *Very good work ability with respect to mental demands in those aged 25–64, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1283)	27,9	27,4	28,9	36,0	34,3	..	..
35–54-vuotiaille myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden ikävakioitu alkavuus • Åldersstandardiserad incidens av nya invalidpensioner som beviljats personer i åldern 35–54 år • *Age-standardised incidence of new disability pensions granted to persons aged 35–54* (Sotkanet ID=1566)	..	8,0	7,5	6,9	6,1	5,8	5,2
15–64-vuotiaat, jotka eivät pysty levähtämättä juoksemaan sataa metriä, % vastaavanikäisestä väestöstä • 15–64-åringar som inte klarar av att springa 100 meter utan vila,% av befolkningen i samma ålder • *Unable to run 100 metres without resting in those aged 15–64, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1571)	7,3	6,4	7,5	7,9	8,1	7,5	7,5
Nykyiseen työhönsä erittäin tai melko tyytyväiset 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år som är mycket eller ganska nöjda med sitt nuvarande arbete, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Those aged 25–64 who are rather or very satisfied with their current job, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1284)	85,5	82,5	79,9	86,4	87,0	..	..
Erittäin tai melko paljon stressiä kokevat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 som utsätts för mycket eller ganska mycket stress, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Experiencing a rather high or very high level of stress among those aged 25–64, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1285)	13,1	12,6	9,7	7,6	8,9	..	..
Niiden osuus 25–64-vuotiaista työllisistä, jotka uskovat terveytensä puolesta pystyvänsä työskentelemään nykyisessä ammatissaan eläkeikään saakka • Andelen personer i åldrarna 25–64 som tror att deras hälsa kommer att tillåta dem att fortsätta i sitt nuvarande yrke fram till pensionsåldern, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Those aged 25–64 who believe their health will allow them to practice their current profession until retirement, as % of employed labour force of same age* (Sotkanet ID=1286)	78,2	77,5	77,9	76,6	82,9	..	..

151. jatk. • forts. • *cont.*

151. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
50-vuotiaan työssäoloajan odote, vuotta • Förväntad tid i arbete för en 50-åring, år • *Work life expectancy at age 50, year* (Sotkanet ID=1567)	8,1	8,7	9,4	9,9	10,4	10,4	10,6
Alkoholikuolleisuus 35–64-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Alkoholdödlighet i åldrarna 35–64 år / 100 000 i samma åldrar • *Alcohol mortality among population aged 35–64 per 100 000 persons of same age* (Sotkanet ID=3104)	55,9	56,0	72,8	72,1	66,2	62,5	..
Itsemurhakuolleisuus 20–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Dödsfall till följd av självmord i åldrarna 20–34 år / 100 000 i samma åldrar • *Suicide mortality among population aged 20–34 per 100 000 persons of same age* (Sotkanet ID=3102)	28,6	22,0	23,1	24,1	18,7	22,3	..
Tapaturmakuolleisuus 20–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Dödsfall till följd av olycksfall i åldrarna 20–34 år / 100 000 samma åldrar • *Accidental deaths among population aged 20–34 per 100 000 persons of same age* (Sotkanet ID=3103)	21,8	23,8	22,8	24,4	..	..	..
Työ- tai toimintakykyä haittaavan sairauden esiintyvyys 20–34-vuotiailla, % vastaavanikäisestä väestöstä • Förekomst av sjukdom som försämrar arbets- eller funktionsförmågan hos 20–34-åringar, % av befolkningen i samma ålder • *A disease that lessens work ability or functioning in those aged 20–34, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1798)	8,7	7,5	10,6	10,8	12,4	12,0	11,0
Viimeisen kuukauden aikana pitkäaikaisesti tai toistuvasti unettomuutta kokeneiden osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 år som lidit av långvarig eller upprepad sömnlöshet under den senaste månaden, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Self-reported repeated or persistent insomnia in the previous month in those aged 25–64, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1289)	21,8	24,0	25,0	20,9	21,0	..	..
Työterveyshuoltoaan kiitettävänä tai hyvänä pitävät 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år som anser att deras företagshälsovård är utmärkt eller god, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Occupational health services regarded as good or very good by those aged 25–64, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1287)	65,7	72,8	73,9	77,3	85,9	..	..
Terveytensä enintään keskitasoiseksi kokevia 25–64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä • 25–64-åringar med medelmåttig eller sämre hälsa enligt egen uppfattning, % av befolkningen i samma ålder • *Own health perceived as average or poorer by those aged 25–64, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=717)	35,5	36,0	35,0	34,5	33,1	34,0	31,5

151. jatk. • forts. • *cont.*

151. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Työn aiheuttaman tai pahentaman oireen/vaivan ilmoittavien osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 år som uppger ett symtom/besvär som orsakats eller förvärrats av arbetet, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • *Self-reported symptom/condition due to or aggravated by work among those aged 25–64, as % of employed population of same age* (Sotkanet ID=1288)	28,7	31,6	27,7	40,8	22,7	..	..
Ikääntyvät • Äldre personer • *Older people*							
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet,% vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • *Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1570)	89,8	89,7	89,4	89,4	90,0	90,3	90,5
Kotona asuvat 75–84-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75–84 år som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • *Living at home among those aged 75–84, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1250)	93,7	93,7	93,5	93,6	94,2	94,4	94,7
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 85 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • *Living at home among those aged 85 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1251)	76,6	76,2	75,9	77,0	78,9	79,5	79,9
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel, % av befolkningen i samma ålder • *Entitled to special refunds on medicines, in those aged 65 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=236)	61,7	62,0	62,9	62,5	63,2	62,6	62,0
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av astma, % av befolkningen i samma ålder • *Entitled to special refunds on medicines for asthma in those aged 65 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1808)	7,3	7,8	8,4	8,6	8,8	8,9	8,9
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av diabetes, % av befolkningen i samma ålder • *Entitled to special refunds on medicines for diabetes in those aged 65 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1803)	8,6	9,3	10,3	11,6	14,1	14,8	15,3
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av psykos, % av befolkningen i samma ålder • *Entitled to special refunds on medicines for psychosis in those aged 65 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=408)	2,8	2,9	3,0	2,9	2,8	2,8	2,7

151. jatk. • forts. • *cont.*

151. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin sepelvaltimotaudin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av kranskärlssjukdom, % av befolkningen i samma ålder • *Entitled to special refunds on medicines for coronary heart disease in those aged 65 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1822)	17,1	17,6	17,4	16,3	14,3	13,7	13,2
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin verenpainetaudin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av blodtryckssjukdom, % av befolkningen i samma ålder • *Entitled to special refunds on medicines for hypertension in those aged 65 and over, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=1821)	31,4	31,9	32,3	31,5	29,8	29,0	28,2

152. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd
THL's key indicators for welfare

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Väestörakenne ja –muutokset • Befolkningsstruktur och förändringar • *Population structure and changes*							
Ikärakenne • Åldersstruktur • *Agestructure*							
0–6-vuotiaat, % väestöstä • 0–6 år, % av befolkningen • *Population aged 0-6 as % of total population* (Sotkanet ID=7)	8,1	7,7	7,6	7,7	7,8	7,8	7,7
7–15-vuotiaat, % väestöstä • 7–5 år, % av befolkningen • *Population aged 7-15 as % of total population* (Sotkanet ID=167)	11,2	11,2	10,7	10,1	9,7	9,7	9,7
16–24-vuotiaat, % väestöstä • 16–24 år, % av befolkningen • *Population aged 16-24 as % of total population* (Sotkanet ID=168)	11,5	11,2	11,2	11,1	11,1	10,9	10,8
25–64-vuotiaat, % väestöstä • 25–64 år, % av befolkningen • *Population aged 25–64 as % of total population* (Sotkanet ID=169)	54,2	54,3	54,0	54,1	52,6	52,2	51,8
65–74-vuotiaat, % väestöstä • 65–74 år, % av befolkningen • *Population aged 65–74 as % of total population* (Sotkanet ID=170)	8,4	8,5	8,8	9,0	10,4	10,9	11,2
75–84-vuotiaat, % väestöstä • 75–84 år, % av befolkningen • *Population aged 75–84 as % of total population* (Sotkanet ID=1069)	5,1	5,5	5,9	5,9	6,1	6,2	6,2
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 85 år och över, % av befolkningen • *Population aged 85 and over as % of total population* (Sotkanet ID=675)	1,5	1,6	1,8	2,0	2,3	2,4	2,4
Huoltosuhde, demografinen • Demografisk försörjningskvot • *Demographic dependency ratio* (Sotkanet ID=761)	49,4	49,7	50,5	50,6	54,3	55,8	57,1
Kieliryhmät • Språkgrupper • *Language groups*							
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. • Svenskspråkig befolkning % av befolkningen 31.12 • *Swedish-speaking population as % of total population at year end* (Sotkanet ID=2343)	5,6	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,3
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta • Annat modersmål än finska, svenska eller samiska / 1 000 invånare • *Native language other than Finnish, Swedish or Lappish per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=187)	19,2	23,9	29,7	38,7	49,2	53,0	56,7
Perherakenne • Familjestruktur • Family structure							
Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö, % kaikista asuntokunnista • Bostadshushåll med minst en person under 18 år, % av alla bostadshushåll • *Household dwelling-units with at least one person aged under 18, as % of all household dwelling units* (Sotkanet ID=2445)	26,8	24,9	24,2	23,4	22,6	22,3	22,1

152.jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista • En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen • *Household dwelling-units with one person, as % of all household dwelling-units* (Sotkanet ID=324)	37,3	38,8	40,1	40,7	41,5	41,7	41,9
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä • Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna • *Single parent families, as % of all families with children* (Sotkanet ID=74)	19,4	19,9	19,9	20,1	20,4	20,6	20,8
Sosioekonominen rakenne • Sosioekonomisk struktur • *Socio-economic structure*							
Koulutustasomittain • Mått för utbildningsnivå • *Measure of educational level* (Sotkanet ID=180)	282	297	313	330	345	351	355
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista • Invalidpensionstagare, % av i åldrarna 16–64 år • *Disability pension recipients, as % of aged 16–64* (Sotkanet ID=2424)	7,7	7,4	7,4	7,6	7,1	6,9	6,7
Työlliset, % väestöstä • Sysselsatta, % av befolkningen • *Employed, as % of total population* (Sotkanet ID=2328)	43,0	43,0	43,8	42,8	43,1	42,2	..
Elinkeinorakenne • Näringsstruktur • *Industrial structure*							
Maatalous, metsätalous ja kalatalous, % työllisistä • Jordbruk, skogsbruk och fiske, % av de sysselsatta • *Agriculture, forestry and fishing, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3859)	..	..	..	3,7	3,4	3,4	..
Teollisuus, % työllisistä • Tillverkning, % av sysselsatta • *Manufacturing, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3862)	..	..	..	14,9	13,7	13,2	..
Kaivostoiminta ja louhinta, Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, % työllisistä • Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla, Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, % av de sysselsatta • *Mining and quarrying, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3865)	..	..	..	1,2	1,2	1,3	..
Rakentaminen, % työllisistä • Byggverksamhet, % av de sysselsatta • *Construction, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3864)	..	..	..	6,4	6,6	6,5	..
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta , % työllisistä • Handel; Transport och magasinering; Hotell- och restaurangverksamhet, % av de sysselsatta • *Wholesale and retail trade; Transportation and storage; Accommodation and food service activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3855)	..	..	..	21,9	21,6	21,6	..
Informaatio ja viestintä, % työllisistä • Informations- och kommunikationsverksamhet, % av de sysselsatta • *Information and communication, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3856)	..	..	..	3,8	3,8	3,8	..

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Rahoitus- ja vakuutustoiminta, % työllisistä • Finans- och försäkringsverksamhet, % av de sysselsatta • *Financial and insurance activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3857)	..	..	..	2,1	2,0	2,0	..
Kiinteistöalan toiminta, % työllisistä • Fastighetsverksamhet, % av de sysselsatta • *Real estate activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3858)	..	..	..	0,9	0,9	0,9	..
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, % työllisistä • Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster, % av de sysselsatta • *Professional, scientific and technical activities, Administrative and support service activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3860)	..	..	..	11,4	12,0	12,1	..
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, Koulutus, Terveys- ja sosiaalipalvelut, % työllisistä • Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, Utbildning, Vård och omsorg; sociala tjänster, % av de sysselsatta • *Public administration and defence; compulsory social security, Education, Human health and social work activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3861)	..	..	..	28,9	28,8	29,1	..
Muu palvelutoiminta, % työllisistä • Annan serviceverksamhet, % av de sysselsatta • *Other service activities, % of total active labour force* (Sotkanet ID=3863)	..	..	..	4,8	4,8	5,2	..
Väestön hyvinvointi ja terveydentila • Befolkningens hälsa och välfärd • *Population health and welfare*							
Elinolot • Levnadsförhållanden • *Living conditions*							
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • *Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3219)	11,8	11,8	11,4	11,4	10,8	9,4	..
Vaikeasti työllistyvät, % 15–64-vuotiaista (rakennetyöttömyys) • Svårsysselsatta, % av 15–64-åringarna (strukturell arbetslöshet) • *Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64 (structural unemployment)* (Sotkanet ID=3071)	..	..	4,2	3,7	4,1	4,6	5,3
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • *Lone homeless persons per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=2618)	1,9	1,6	1,4	1,5	1,4	1,4	1,3
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista • Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn • *Household-dwelling units with children living in overcrowded conditions, as % of all households with children* (Sotkanet ID=190)	36,1	33,4	30,3	29,5	29,2	29,3	29,6
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • *General at-risk-of-poverty rate for the municipality* (Sotkanet ID=3099)	12,1	12,9	14,5	14,8	14,3	13,9	..

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Brister i skolans fysiska arbetsmiljö, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Inadequate physical working conditions, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=283)	60,7	56,7	55,5	54,7	..	54,0	54,3[1)]
Hyvinvoinnin jakautuminen • Fördelning av välfärden • *Distribution of welfare*							
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkoms • *Gini coefficient, disposable income* (Sotkanet ID=3126))	28,4	27,2	28,7	27,6	27,2	27,6	..
Koettu hyvinvointi ja turvallisuus • Upplevd välfärd och delaktighet • *Perceived welfare and participation*							
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=292))	12,1	12,1	11,0	9,8	..	8,4	9,3[1)]
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaisista • Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Pupils who have been bullied at school, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=1514)	6,6	6,8	7,6	8,3	..	6,9	6,2[1)]
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20-64-vuotiaat • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 20–64-åringar • *Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4271)	..	..	..	..	..	54,6	..
Elämänlaatunsa ((EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 65 år och äldre • *Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 65 and over* (Sotkanet ID=4272)	..	..	..	..	..	50,7	..
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 20–64-åringar • *Persons who feel themselves lonely (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4285)	..	..	..	..	..	9,2	..
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 65 år och äldre • *Persons who feel themselves lonely (%), age 65 and over* (Sotkanet ID=4286	..	..	..	..	..	9,4	..
Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (%) • Procentuell andel personer som är nöjda med tryggheten i sitt bostadsområde • *Persons who are satisfied with the safety of their neighbourhood (%)* (Sotkanet ID=3128)	..	..	..	..	..	91,0	..
Luottamus oman kunnan päätöksentekoon asteikolla 1–5 (keskiarvo) • Genomsnittligt förtroende för beslutsfattandet i den egna kommunen på skalan 1–5 • *Average trust in decision-making in the municipality on a scale of 1–5* (Sotkanet ID=4326)	..	..	..	..	..	2,9	..

1) Vuosi 2015 • År 2015 • *Year 2015.*

152. jatk. • forts. • *cont*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % • Valdeltagande i kommunalvalen (%) • *Voting turnout in municipal elections, %* (Sotkanet ID=3076)	55,9	..	..	..	58,2	..	..
Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som aktivt deltar i organisationsverksamhet eller motsvarande (%), 20–64-åringar • *Participating in activities organised by associations etc. (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4292)	..	..	..	..	..	26,4	..
Elintavat • Levnadsvanor • *Lifestyles*							
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=288)	23,6	20,8	14,9	15,1	..	13,1	8,9[1)]
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som röker dagligen (%), 20–64-åringar • *Daily smokers (%), age 20-64* (Sotkanet ID=4405)	..	..	..	..	..	17,5	..
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=289)	26,0	19,5	17,5	16,5	..	12,0	9,9[1)]
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som dricker för mycket alkohol (AUDIT-C) (%), 20–64-åringar • *Persons who drink too much alcohol (AUDIT-C) (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4412)	..	..	..	..	..	34,9	..
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Overweight, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=3906)	12,0	13,2	15,4	14,9	..	16,4	15,6[1)]
Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI >= 30 kg/m2) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen feta personer (kroppsmasseindex BMI ≥ 30 kg/m2) (%), 20–64-åringar • *Obesity (Body Mass Index BMI ≥ 30 kg/m2) (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4460)	..	..	..	..	..	17,9	..
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Less physical exercise than one hour a week, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=3905)	41,2	40,6	37,3	34,7	..	31,9	22,4[1)]
Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%) 20–64-vuotiaista • 20–64-åringar som inte rör på sig mycket eller anstränger sig fysiskt på fritiden, % av befolkningen i samma ålder • *People aged 20–64 who are physically inactive in their leisure time, as % of the total population of same age* (Sotkanet ID=3737)	..	..	..	..	..	19,8	..

1) Vuosi 2015 • År 2015 • *Year 2015*

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Niukasti sekä tuoreita että kypsennettyjä kasviksia käyttävien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som äter endast lite färska och kokta grönsaker (%), 20–64-åringar • *People who eat fresh and cooked vegetables poorly, aged 20–64 (%)* (Sotkanet ID=4541)	..	..	..	..	..	23,7	..
Terveydentila • Hälsotillstånd • *Health status*							
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu • HL:s sjuklighetsindex, åldersstandardisera • *THL's morbidity index, age-standardised* (Sotkanet ID=243)	..	105,2	102,9	102,4	..	..	..
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 år / 100 000 invånare • *Potential years of life lost (PYLL) at ages 0–80 per 100 000 inhabitants* (Sotkanet ID=3138)	8 417	8 018	7 941	7 558	6 957	..	..
Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Antalet förlorade levnadsår (PYLL) till följd av självmord i åldern 0–80 år / 100 000 invånare • *Potential years of life lost (PYLL) due to suicide at ages 0–80 per 100 000 inhabitants* (Sotkanet ID=3960)	..	697	631	632	541	..	..
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna hälsan är högst medelmåttig (%), 20–64-åringar • *Self-rated health moderate or poor (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4334)	..	..	..	..	..	32,3	..
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av elevernai årskurs 8 och 9 • *In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=286)	20,2	18,2	17,4	16,9	..	15,9	16,2[1)]
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever betydande psykisk påfrestning (%), 20–64-åringar • *Severe mental strain (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4355)	..	..	..	..	..	13,7	..
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta • Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare • *Hospital care for injuries and poisonings, patients per 10 000 inhabitants* (Sotkanet ID=3037)	145,3	145,1	150,3	154,3	156,1	158,4	..
Sepelvaltimotautitapahtumat ikävälillä 35–79 vuotta / 100 000 vastaavanikäistä • Kranskärlssjukdomsfall i åldrarna 35–79 år / 100 000 i samma ålder • *Coronary disease events in people aged 35–79 per 100 000 persons of same age* (Sotkanet ID=1063)	696	628	527	462	..	..	..
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • *Moderate or severe anxiety, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school* (Sotkanet ID=328)	..	..	..	..	..	11,3	11,8[1)]

1) Vuosi 2015 • År 2015 • *Year 2015*

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Toiminta- ja työkyky • Funktions- och arbetsförmåga • *Performance and work capacity*							
100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia, osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som har stora svårigheter att springa en sträcka på 100 meter (%), 20–64-åringar • *Great difficulties to run 100m (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4362)	..	..	..	..	..	9,1	..
500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att gå en sträcka på 500 meter (%), 65 år och äldre • *Great difficulties in walking 500 meters (%), age 65 and over* (Sotkanet ID=4374)	..	..	..	..	..	16,3	..
Arkiaskareissa (ADL+IADL) suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att klara av vardagliga sysslor (%), 75 år och äldre • *Great difficulties in activities of daily living (%), age 75 and over* (Sotkanet ID=4368)	..	..	..	..	..	26,3	..
Apua riittämättömästi saavien osuus väestöstä (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som inte får tillräckligt med hjälp (%), 75 år och äldre • *Persons who do not receive adequate assistance (%), aged 75 and over* (Sotkanet ID=4382)	..	..	..	..	..	11,2	..
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer (%) som upplever stora svårigheter att ta hand om sig själv (%), 75 år och äldre • *People who have great or greater difficulties in taking care of themselves, over 75 year olds (%)* (Sotkanet ID=4536)	..	..	..	..	..	14,2	..
Muistinsa huonoksi kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever att de har ett dåligt minne (%), 75 år och äldre • *Those who experience poor memory, over 75 year olds (%)* (Sotkanet ID=4539)	..	..	..	..	..	11,5	..
Työkykynsä heikentyneeksi (enintään 7/10) arvioivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna arbetsförmågan är nedsatt, 20– 64-åringar • *Self-rated deterioration of work ability (%), age 20–64* (Sotkanet ID=4251)	..	..	..	..	..	23,1	..
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som tror att de sannolikt inte orkar arbeta fram till pensionsåldern (%), 20–64-åringar • *Persons who think that they probably will not be able to continue working until retirement age (%), age 20-64* (Sotkanet ID=4387)	..	..	..	..	..	26,0	..
Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimivuus • Fungerande social- och hälsovårdstjänster • *Social and health services*							
Perusterveydenhuolto • Primärvård • *Primary health care*							
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta[1)] • Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare[1)] • *Outpatient physician visits in primary health care per 1000 inhabitants*[1)] (Sotkanet ID=1552)	1 998	1 809	1 717	1 535	1 269	1 244	1 254

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki muut kuin lääkärikäynnit / 1 000 asukasta[1)] • Andra än läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare[1)] • *Primary health care, outpatient visits other than physician visits per 1000 inhabitants[1)]* (Sotkanet (ID=1553)	2 853	2 955	2 995	3 350	3 286	3 082	3 110
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, keskimääräinen hoitoaika • Slutenvård inom primärvården, medelvårdtid • *Inpatient primary health care, average length of stay* (Sotkanet ID=1266)"	30,1	30,1	30,8	26,9	21,5	19,7	18,2
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä[1)] • Läkarens patienter inom primärvården totalt % av befolkningen[1)] • *Patients seen by a physician in primary health care as % of total population[1)]* (Sotkanet ID=3224)	65,5	64,8	64,2	58,8	49,8	49,6	50,3
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä • Personer som fått ersättning för besök hos privatläkare, % av befolkningen • *Reimbursement for visits to private physicians, recipients as % of total population* (Sotkanet ID=692)	26,9	28,8	28,9	30,1	29,7	29,5	..
Suun terveydenhuollon palveluja terveyskeskuksissa käyttäneet 18 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä[1)] • Andelen personer över 18 år som anlitat mun- och tandvårdstjänster vid hälsovårdscentralerna, % av befolkningen i samma ålder[1)] • *Persons aged 18 and over who have used oral health services in health centres, as % of total population of same age[1)]* (Sotkanet ID=3132)	20,1	23,0	25,1	26,2	24,4	24,7	25,8
Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä • Andelen personer som anlitat tandläkartjänster inom privata sektorn (personer som fått ersättning), % av befolkningen • *Persons who have used private-sector dental services (reimbursement recipients), as % of total population* (Sotkanet ID=3081)	9,1	19,4	19,3	19,6	19,1	19,3	18,9
Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä • Hälsofrämjande aktivitet (TEA) inom primärvården, poängtal • *Health promotion capacity building (TEA) in primary health care, score* (Sotkanet ID=4092)	..	..	..	..	60,1	..	66,0
Somaattinen erikoissairaanhoito • Specialiserad somatisk sjukvård • *Specialised somatic health care*							
Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader / 10 000 invånare • *Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants* (Sotkanet ID=3130)	..	..	..	6,6	1,6	2,4	1,6
Sydäninfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärtinfarkt, standardiserad andel (%) • *30-day mortality in myocardial infarction patients, standardised ratio (%)* (Sotkanet ID=3942)	15,9	13,6	11,6	11,1	10,6[2)]	..	..

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

2) Vuosi 2010 • År 2010 • *Year 2010*

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Aivoinfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärninfarkt, standardiserad andel (%) • *30-day mortality in stroke patients, standardised ratio (%)* (Sotkanet ID=3944)	11,5	11,0	9,5	8,9	8,7[1)]	..	..
Lonkkamurtumapotilaiden kotiutuminen 4 kk kuluessa, vakioitu osuus (%) • Utskrivning inom 4 månader efter höftfraktur, standardiserad andel (%) • *Discharge of hip-fracture patients within 4 months, adjusted ratio (%)* (Sotkanet ID=3945)	60,0	62,2	65,8	68,3	69,0[1)]	..	..
Lonkan tekonivelleikkauksen uusinta potilaille 2 v aikana, vakioitu osuus (%) • Omoperation av höftledsprotes inom 2 år, standardiserad andel (%) • *Re-surgery of hip replacement patients within 2 years, adjusted ratio (%)* (Sotkanet ID=3946)	2,2	2,7	2,7	..	..	..	..
Mielenterveys- ja päihdepalvelut • Mental- och missbrukarvård • *Mental health and substance abuse services*							
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä • Antalet besök inom psykiatrisk öppenvård för vuxna / 1 000 personer som fyllt 18 år • *Mental health outpatient visits of adults per 1000 persons aged 18 and over* (Sotkanet ID=3075)	362	446	432	422	456	446	..
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0–12-vuotiasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, barnpsykiatri / 1 000 i åldrarna 0–12 år • *Outpatient visits in specialised health care, child psychiatry, per 1000 persons aged 0–12* (Sotkanet ID=2483)	97,2	130,2	155,1	198,5	222,1	232,1	249,4
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13–17-vuotiasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, ungdomspsykiatri / 1 000 i åldrarna 13–17 år • *Outpatient visits in specialised health care, adolescent psychiatry, per 1000 persons aged 13–17* (Sotkanet ID=2484))	284,9	325,8	410,9	614,8	826,2	877,1	973,2
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårddygn i psykiatrisk institutionsvård / 1 000 invånare • *Psychiatric inpatient care, Inpatient days per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=1263)	375,8	357,8	336,2	293,1	250,7	231,6	221,3
Yli 90 päivää yhtäjaksoisesti sairaalassa olleet psykiatrian potilaat / 1 000 asukasta • Antalet patienter inom psykiatrin som utan avbrott vårdats på sjukhus i mer än 90 dagar / 1 000 invånare • *Patients in psychiatric inpatient care for over 90 days without interruption per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=3082)	1,0	1,0	0,9	0,8	0,6	0,6	0,6
Tahdosta riippumattomaan hoitoon määrätyt 18 vuotta täyttäneet / 1 000 vastaavanikäistä • Antalet personer över 18 år som remitterats till vård oberoende av patientens vilja / 1 000 personer i samma ålder • *Persons aged 18 and over subject to involuntary care (involuntary referral) per 1000 persons of same age* (Sotkanet ID=3083)	2,3	2,4	2,5	2,1	1,8	1,8	1,7

1) Vuosi 2010 • År 2010 • *Year 2010*

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset, euroa / asukas • Kostnader för specialiserad psykiatrisk sjukvård, euro/invånare • *Cost of psychiatric specialised health care, euro per inhabitant* (Sotkanet ID=3140)	100,0	108,9	128,9	133,2	140,7	139,6	..
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk odottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 väntat på barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • *Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec* (Sotkanet ID=3131)	..	..	..	84	64	101	57
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Öppenvårdsklienter inom missbrukarvården / 1 000 invånare • *Community-based services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=1271)	9,2	9,0	9,5	9,8	8,9	8,8	8,5
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta • Klienter som vårdats på institutioner för missbrukarvård / 1 000 invånare • *Institutions for substance abusers, clients per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=1270)	3,3	3,1	3,3	3,2	3,2	3,2	3,1
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta • Patienter som vårdats inom slutenvård på sjukhus och hälsovårdscentraler på grund av alkohol och/eller andra droger / 1 000 invånare • *Hospital and health-centre inpatient care for substance abuse, patients per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=1278)	3,6	3,3	3,5	3,3	3,0	2,9	2,8
Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Klienter inom missbrukarvårdens boendeservice / 1 000 invånare • *Housing services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants* (Sotkanet ID=1272)	1,0	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2	..
Aikuisten sosiaalipalvelut • Social service för vuxna • *Social services for adults*							
Sosiaalihuolto, sosiaalityöntekijöitä / 10 000 asukasta (-2007) • Socialvård, socialarbetare / 10 000 invånare (-2007) • *Social care, social workers per 10 000 inhabitants (-2007)* (Sotkanet ID=2629)"	7,2	7,8	7,8	..	..	..	..
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • *Social assistance, recipient persons during year, as % of total population* (Sotkanet ID=493)	8,8	8,1	6,8	7,1	6,8	7,0	7,2
Toimeentulotuki, euroa / asukas • Utkomststöd, euro / invånare • *Social assistance, euro per capita* (Sotkanet ID=451)	83,0	94,0	84,0	115,0	130,0	135,0	136,0
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas • Kostnaderna för tjänster och ekonomiska stödåtgärder enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp, euro/invånare • *Cost of services and financial support provided pursuant to the Act on Services and Assistance for the Disabled, euro per client* (Sotkanet ID=1249)	27,4	36,2	46,5	62,6	86,1	94,2	..

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut • Tjänster för barn, unga och familjer • *Child, adolescent and family services*							
Lasten päivähoidossa olleet 3–5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä • Andelen 3–5-åringar i barndagvård, % av befolkningen i samma ålder • *Children aged 3–5 in child day care, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3085)	61,8	63,0	64,4	66,6	67,9	67,7	67,8
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0–7-vuotiasta[1)] • Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0–7 år[1)] • *Child-health-clinic visits in primary health care per 1000 persons aged 0–7[1)]* (Sotkanet ID=2453)	2 771	2 741	2 696	3 169	2 919	2 983	3 019
Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0–17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård, % av befolkningen i samma ålder (THL) • *Support in community care as part of a child welfare intervention, recipients aged 0–17 during year, as % of total population of same age (THL)* (Sotkanet ID=1245)	4,0	4,7	5,0	5,8	7,2	7,4	7,5
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder (THL) • *Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age (THL)* (Sotkanet ID=191)	0,9	1,0	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–7-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • Omhändertagna eller brådskande placerade 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe,% av befolkningen i samma ålder (THL) • *Children aged 0–17 years placed in care or emergencyplacement according to the last placement decision, as % of total population of same age (THL)* (Sotkanet ID=1244)	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1
Ikäihmisten palvelut • Tjänster för äldre • *Services for older people*							
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 75 år och över, % av befolkningen • *Population aged 75 and over as % of total population* (Sotkanet ID=171)	6,6	7,1	7,7	8,0	8,3	8,5	8,7
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • *Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age (Sotkanet ID=1570)*	89,8	89,7	89,4	89,4	90,0	90,3	90,5

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

152. jatk. • forts. • *cont.*

	2000	2003	2006	2009	2012	2013	2014
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • *Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age* (Sotkanet ID=3216)	..	11,0	..	11,3	11,9	11,9	11,8
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över som omfattats av stöd för närståendevård under året, % av befolkningen i samma ålder • *Support for informal care, clients aged 75 and over, during year, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3262)	3,0	3,5	3,7	4,1	4,5	4,6	4,5
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • *Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3261)	1,7	2,8	3,9	5,1	6,1	6,5	6,7
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • *Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age* (Sotkanet ID=3367)	8,4	7,3	6,5	5,4	3,8	3,1	2,6
Palveluiden kustannukset • Servicekostnader • *Service costs*							
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas • Social- och hälsoförvaltningens nettokostnader i euro / invånare • *Net expenditure of the municipal health and social sector, euro per capita* (Sotkanet ID=1073)	1 822	2 193	2 567	3 061	3 445	3 595	..

153. Eurooppa-indikaattorit
Europeiska indikatorer
European Indicators

	2011			2012			2013		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Väestötiedot ja sosioekonomiset muuttujat • Befolkningsdata och socioekonomiska variabler • *Demographic and socioeconomic factors*									
0–14-vuotiaat, % väestöstä • 0–14 år, % av befolkningen • *Population aged 0–14 as % of total population* (Sotkanet ID=10001)	..	15,6	16,5	..	15,6	16,5	..	15,6	16,4
15–24-vuotiaat, % väestöstä • 15–24 år, % av befolkningen • *Population aged 15–24 as % of total population* (Sotkanet ID=10002)	..	11,9	12,3	..	11,7	12,2	..	11,5	12,2
25–49-vuotiaat, % väestöstä • 25–49 år, % av befolkningen • *Population aged 25–49 as % of total population* (Sotkanet ID=10003)	..	35,6	32,1	..	35,4	31,9	..	35,0	31,6
50–64-vuotiaat, % väestöstä • 50–64 år, % av befolkningen • *Population aged 50–64 as % of total population* (Sotkanet ID=10004)	..	19,4	21,6	..	19,5	21,3	..	19,7	21,0
65–79-vuotiaat, % väestöstä • 65–79 år, % av befolkningen • *Population aged 65–79 as % of total population* (Sotkanet ID=10005)	..	12,7	12,7	..	12,9	13,3	..	13,1	13,8
80 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 80 år och över, % av befolkningen • *Population aged 80 years and over as % of total population* (Sotkanet ID=10006)	..	4,8	4,8	..	4,9	4,9	..	5,1	5,0
65 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 65 år och över, % av befolkningen • *Population aged 65 years and over as % of total population* (Sotkanet ID=10007)	..	17,5	17,5	..	17,8	18,1	..	18,2	18,8
Huoltosuhde • Försörjningskvot • *Age dependency ratio* (Sotkanet ID=10008)	..	49,6	51,6	..	50,3	52,9	..	51,1	54,3
Vanhushuoltosuhde • Äldreförsörjningskvot • *Old age dependency ratio* (Sotkanet ID=10009)	..	26,2	26,5	..	26,7	27,7	..	27,5	28,9
Vanhushuoltosuhde, ennuste 2020 • Äldreförsörjningskvot, prognos 2020 • *Projected old age dependency ratio in 2020* (Sotkanet ID=10010)	..	..	..	..	..	..	..	..	35,8
Kokonaishedelmällisyysluku • Summerat fruktsamhetstal • *Total fertility rate* (Sotkanet ID=10011)	..	1,6	1,8	..	1,6	1,8	..	..	..
Bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan[1)] • Bruttonationalprodukt (BNP) per invånare efter köpkraftsparitet[1)] • *GDP per capita in Purchasing Power Standards (PPS)* [1)] (Sotkanet ID=10012)	109	100	115	109	100	115	109	100	111

1) Bruttokansantuotteen volyymi-indeksi • Volymindexet för BNP • *The volume index of GDP*

153. jatk. • forts. • *cont.*

153. jatk. • forts. • *cont.*

	2011			2012			2013		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Nuorisotyöttömyysaste, 16–24-vuotiaat työttömät, % 16–24-vuotiaasta työvoimasta • Ungdomdsarbetslöshetsgrad, arbetslösa ungdomar % av arbetskraften i åldrarna 16–24 år • *Unemployed young people, as % of labour force aged 16–24* (Sotkanet ID=10013)	20,7	21,4	20,1	22,3	22,8	19,0	22,9	23,3	19,9
Työttömyysaste • Arbetslöshetsgrad • *Unemployment rate* (Sotkanet ID=10014)	9,7	9,7	7,8	10,6	10,5	7,7	11	10,8	8,2
Pitkäaikaistyöttömyysaste • Långtidsarbetslöshetsgrad • *Long-term unemployment rate* (Sotkanet ID=10015)	4,1	4,1	1,7	4,7	4,6	1,6	5,2	5,1	1,7
Tuloerot (ylimmän ja alimman tuloviidenneksen keskitulojen suhde) • Inkomstskillnader (förhållandet mellan den högsta och lägsta inkomstfemtedelens medelinkomster) • *Inequality of income distribution (income quintile share ratio)* (Sotkanet ID=10018)	5,1	5,1	3,7	5,1	5,1	3,7	..	..	3,6
Pienituloisuusaste • Risk för fattigdom • *At-risk-of-poverty rate after social transfers* (Sotkanet ID=10019)	16,7	16,9	13,7	16,8	16,9	13,2	16,5	16,6	11,8
Terveydentila • Hälsotillstånd • *Health status*									
Elävänä syntyneet / 1 000 asukasta • Levande födda / 1 000 invånare • *Live births / 1000 persons* (Sotkanet ID=10021)	..	10,4	11,2	..	..	11,0	..	10,0	10,7
Kuolleisuusaste, kaikki kuolemansyyt / 100 000 asukasta • Dödlighet, alla dödsorsaker / 100 000 invånare • *Standard death rates, all causes of death per 100 000* (Sotkanet ID=10022)	963[2)]	..	1 034[2)]	..	..	..	..	..	..
Vakioitu kuolleisuus iskeemisiin sydänsairauksiin / 100 000 asukasta • Standardiserad dödlighet i ischemisk hjärtsjukdom / 100 000 invånare • *Standardised death rate due to ischaemic heart diseases per 100 000 persons* (Sotkanet ID=10025)	117[2)]	..	244[2)]	..	..	..	..	..	..
Vakioitu itsemurhakuolleisuus / 100 000 asukasta • Standardiserad självmordsdödlighet / 100 000 invånare • *Standardised death rate due to suicides per 100 000 persons* (Sotkanet ID=10027)	10[2)]	..	18[2)]	..	..	..	..	..	..

2) Vuosi 2010 • År 2010 • *Year 2010*

153. jatk. • forts. • *cont.*

153. jatk. • forts. • *cont.*

	2011			2012			2013		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Vakioitu kuolleisuus krooniseen maksasairauteen tai maksakirroosiin / 100 000 asukasta • Standardiserad dödlighet i kronisk leversjukdom eller levercirros / 100 000 invånare • *Standardised death rate due to chronic liver disease and cirrhoses all ages per 100 000 inhabitants* (Sotkanet ID=10028)	13[2)]	..	18[2)]	..	..	..	..	..	..
Terveyspalveluiden käyttö: Eräät sairaaloissa suoritetut kirurgiset toimenpiteet • Konsumtion av hälso- och sjukvård: Vissa kirurgiska åtgärder vid sjukhus • *Utilisation of health services: Main surgical operations and procedures performed*									
Kaihileikkaukset / 100 000 asukasta • Kataraktoperationer / 100 000 invånare • *Cataract surgery per 100 000 inhabitants* (Sotkanet ID=10048)	..	..	1 024,3	..	..	953,8	..	..	..
Nivustyräleikkaukset / 100 000 asukasta • Operationer för ljumskbråck / 100 000 invånare • *Inguinal hernia repairs per 100 000 inhabitants* (Sotkanet ID=10092)	..	..	207,1	..	..	211,1	..	..	..
Lonkan kokotekonivelleikkaukset / 100 000 asukasta • Total höftledsplastik / 100 000 invånare • *Total hip replacements per 100 000 inhabitants* (Sotkanet ID=10051)	..	..	225,3	..	..	237,3	..	..	..
Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit • Resurser i socialvården och hälso- och sjukvården • *Social and health care resources*									
Sosiaalimenot, prosenttia bruttokansantuotteesta • De sociala utgifternas procentuella andel av bruttonationalprodukten • *Total social protection expenditure as a share of GDP* (Sotkanet ID=10064)	..	29,1	30,0	..	..	..	..	..	..
Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan • Sociala utgifter per invånare efter köpkraftsparietet • *Total social expenditure (PPP) per capita* (Sotkanet ID=10065)	8 202	7 332	8 550	..	..	..	..	..	..

2) Vuosi 2010 • År 2010 • *Year 2010*

Määritelmät

Väestö

Vastasyntyneen elinajanodote kuvaa elinajan pituutta, jonka verran 0-vuotias keskimäärin eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Elinajanodote lasketaan tiettynä aikana syntyneiden henkilöiden eli syntymä-kohortin kokonaiselinaika jaettuna näiden henkilöiden määrällä.

Keskiväkiluvulla tarkoitetaan kahden peräkkäisen vuoden loppuvuoden (31.12.) väkilukujen keskiarvoa. Yleensä tilastoissa tarkasteltavana olevan vuoden (tilastovuoden) ilmiöitä kuvataan siten että laskennassa käytetään tilaston tapahtumien kohteena olevan väestön tai väestönosan keskiväkilukua.

Väestöennusteet ovat väestön tulevaa kehitystä koskevia laskelmia. Ennusteet perustuvat käytännössä väestönmuutoksen osatekijöiden eli syntyneisyyden, kuolleisuuden ja ulkoisen muuttoliikkeen tulevan kehityksen ennustamiselle.

Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti.

Lisääntymisterveys

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon (≥22 + 0 rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥500 g) painoisen yhden tai useamman sikiön tai lapsen (≥ 1) alateitse tai keisarileikkauksella syntymiseen johtava tapahtuma. Elävänä syntyneen lapsen syntymä on aina synnytys. Raskauden keskeytys, joka on tehty 22.–23. raskausviikolla (≤24 + 0 rvk) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvalla, ei ole synnytys. **Elävänä syntynyt** on vastasyntynyt, joka raskauden kestosta riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu. **Kuolleena syntynyt:** Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän (≥ 22+0 rvk tai ≥ 500 g). **Imeväiskuolleisuus:** Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti. **Perinataalikuolleisuus:** Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 vrk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Epämuodostumatapaus on epämuodostumarekisteriin hyväksytty tapaus eli Suomessa elävänä tai kuolleena syntynyt lapsi, jolla on todettu ainakin yksi merkittävä synnynnäinen epämuodostuma ja jonka äiti on asunut synnytyksen ja pääosin myös raskauden aikana Suomessa. **Epämuodostuma** on epämuodostumatapauksella todettu merkittävä synnynnäinen rakenteellinen poikkeavuus, kromosomipoikkeavuus tai synnynnäinen kilpirauhasen vajaatoiminta. Merkittävänä epämuodostumana ei pidetä perinnöllisiä tai muita sairauksia, joihin ei liity synnynnäisiä epämuodostumia, elinten ja kudosten toiminnan häiriöitä, kehitysvammaisuutta, synnynnäisiä infektioita, vähäisiä yksittäin esiintyviä ulkonäköön liittyviä rakennepoikkeavuuksia, normaalivariaatioita eikä epämuodostumarekisterin poissulkulistalla olevia tavallisia merkitykseltään vähäisempiä epämuodostumia. **Epämuodostumatapauksien esiintyvyys:** epämuodostumatapauksien lukumäärä 10 000 vastasyntynyttä kohti.

Hedelmöityshoitoja ovat koeputkihedelmöitykset ja inseminaatiot (IUI). Koeputkihedelmöityshoidot sisältävät aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). Kierto viittaa munarakkulan kypsyttämisen aloitukseen, ja siirto hedelmöitetyn munasolun kohtuun siirtoon.

Raskaudenkeskeytys on toimenpiteillä käynnistetty raskauden päättyminen, joka ei ole synnytys ja joka johtaa yhden tai useamman sikiön (≥ 1) kuolemaan ja jossa sikiön ei tiedetä kuolleen kohtuun ennen keskeyttämistoimenpidettä.

Steriloimisella tarkoitetaan miehen tai naisen sukuelimiin kohdistuvaa toimenpidettä, joka johtaa pysyvään suvunjatkamiskyvyttömyyteen. Steriloimiseksi ei katsota sellaista sukuelimiä koskevaa toimenpidettä, joka on tarpeellinen sukuelinten tai niihin liittyvän sairauden hoitamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Lasten päivähoidolla tarkoitetaan lasten hoidon järjestämistä päiväkotihoitona, perhepäivähoitona leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana. Ryhmäperhepäivähoito lasketaan perhepäivähoidoksi. Lähinnä 6-vuotiaille tarkoitetulla **esiopetuksella** parannetaan lasten oppimisedellytyksiä ja kouluunmenovalmiuksia. Esiopetusta voidaan järjestää joko sosiaali- tai koulutoimen piirissä. Maksuton esiopetus tuli voimaan 1.8.2001 alkaen, mutta jo tätä ennen useat kunnat olivat järjestäneet esiopetuksen joko päivähoidossa tai koulussa. **Kunnallinen päivähoito** sisältää kunnan oman toiminnan ja ostopalvelut yksityisiltä. **Yksityinen päivähoito** sisältää Kelan yksityisen hoidon tuella hoidetut lapset. Päivähoidon tarjoaja voi olla yksityinen päiväkoti, yksityinen perhepäivähoitaja tai yksityinen henkilö, jonka kanssa vanhemmat ovat tehneet työsopimuksen.

Elatusavulla tarkoitetaan rahasuoritusta, jolla lapsen vanhemman on osallistuttava lapsen elatuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Silloin, kun elatusapu puuttuu tai se on riittämätön, Kela maksaa **elatustukea.** Vanhemmat voivat sopia **lapsen huollosta** niin, että lapsen huolto on molemmilla vanhemmilla yhteisesti tai vain toisella vanhemmalla. Vanhemmat voivat sopia myös **asumisesta ja tapaamisoikeudesta**. Sopimus on esitettävä sosiaalilautakunnan tai tuomioistuimen vahvistettavaksi, jotta se on juridisesti täytäntöönpanokelpoinen.

Kodin ulkopuolelle sijoitetuilla lapsilla tarkoitetaan sosiaalilautakunnan päätöksellä kodin ulkopuolelle joko avohuollon tukitoimena, huostaanotettuna tai jälkihuoltona sijoitettuja lapsia ja nuoria. **Huostaanotto** merkitsee lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä yhteiskunnan (kunnan sosiaalilautakunnan) toimesta. **Tahdonvastainen huostaanotto** tarkoittaa tapauksia, joissa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa. **Lapsella** tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta ja **nuorella** henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret voivat olla perhe-, laitos- tai muussa hoidossa. **Perhehoito** järjestetään kirjallisen sopimuksen perusteella sosiaalilautakunnan tehtävään hyväksymässä, sopivassa perheessä. **Laitoshuolto** sisältää hoidon lastensuojelulaitoksissa eli esimerkiksi lastenkodeissa, nuorisokodeissa ja koulukodeissa. **Muu huolto** tarkoittaa mm. päihdehuollon laitoksia, ammattikoulun asuntoloita ja kansanopistoja. **Avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen tai nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastustoiminnan turvaamisen, perheen tuen ja kuntoutuksen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet.

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat sekä erityisesti ikääntyneille tarkoitetut palvelut että ikääntyneiden käyttämät yleiset palvelut. **Säännöllisen kotihoidon** asiakkaiksi on laskettu ne kotipalvelun ja kotisairaanhoidon asiakkaat, joille on tehty palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka ovat saaneet kotipalvelua tai kotisairaanhoitoa vähintään kerran viikossa. **Terveyskeskusten vuodeosastohoito** sisältää terveyskeskusten yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Perinteisen vanhainkotihoidon (laitoshoidon) lisäksi on olemassa erilaisia asumispalveluja, jotka ovat hallinnollisesti avohoitoa. Nämä asumispalvelut voivat olla luonteeltaan palvelutalo- tai esimerkiksi ryhmäasumista. Osassa yksiköistä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden (**tehostettu palveluasuminen**) ja osassa vain päivällä (**tavallinen palveluasuminen**). **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Vammaispalvelut

Kehitysvammalaitoksilla tarkoitetaan pääasiassa ns. keskuslaitoksia. **Autettuun asumiseen** on laskettu sellaiset kehitysvammaisten asumispalveluyksiköt (ryhmäkodit), joissa on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja **ohjattuun asumiseen** ne, joissa on henkilökunta paikalla vain päivällä. **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäynteihin luetaan käynnit psykiatrian poliklinikoilla ja mielenterveystoimistoissa. **Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoitoon** kuuluvat ne sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitojaksot, joissa päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (ICD-10-diagnoosit F00–F99 dementiaa, muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta osoittavia diagnooseja lukuun ottamatta). Perinteisen laitoshoidon lisäksi on olemassa erilaisia **mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumispalveluja.** Osassa psykiatrian asumispalveluista on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja osassa vain päivällä.

Päihteet ja riippuvuudet

Päihteiksi on laskettu alkoholi, korvikkeet ja huumeet. **Alkoholijuoma** on nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyyli alkoholia. **Huume** on yleiskäsite, joka sisältää liuottimet, huumausaineet ja ne pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet, joita voidaan käyttää päihtymistarkoitukseen. **Huumausaineet** on määritelty huumausaineasetuksessa (548/2008).

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus sisältää Alkon myymälöiden myynnin vähittäismyyntiasiakkaille sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja anniskeluravintoloille. **Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus** sisältää turistien tuoman alkoholin, alkoholijuomien kotivalmistuksen, laittoman alkoholijuomien valmistuksen, salakuljetuksen, korvikealkoholin sekä ulkomaan matkoilla nautitun alkoholin. Tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteensä on **alkoholijuomien kokonaiskulutus. Väkevät juomat** sisältävät tislatulla alkoholilla väkevöidyt long drink -juomat.

Viinit sisältävät käymisteitse valmistetut long drink -juomat.

Päihdepalveluja ovat sekä päihdehuollon erityispalvelut että ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joita käytetään päihteidenkäyttöön liittyvistä syistä. Päihdehuollon erityispalveluja ovat A-klinikat ja nuorisoasemat sekä niitä vastaavat avohoitoyksiköt, katkaisuhoitoasemat sekä päihdeongelmaisille tarkoitetut kuntoutusyksiköt, asumispalvelut, ensisuojat ja päivätoimintakeskukset.

Päihdesairauksien sairaalahoitoon kuuluvat alkoholin ja huumeiden käytöstä johtuvat hoitojaksot sekä lääkemyrkytykset. Alkoholin käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin seuraavilla ICD-10-tautiluokituksen diagnooseilla: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1,G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 ja R78.0. Huumeiden käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin diagnooseilla: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 sekä huumausainemyrkytykset: X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 ja T36, jotka on tarkennettu seuraavilla ATC-koodeilla: N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, joiden syyksi ei ole kirjattu itsemurhaa tai sen yritystä. Tässä jaottelussa uni- ja rauhoittavien lääkkeiden haitallinen käyttö sisältyy huumausaineisiin, ei lääkeaineisiin. Lääkeainemyrkytykset sisältävät myrkytysdiagnoosit T36, joiden aiheuttajana on muu kuin edellä mainittu päihdekäytössä oleva lääkeaine tai lääkeainetta ei ole lainkaan tarkennettu. Lääkeainemyrkytyksiin on lisäksi sisällytetty kaikki itsemurhat ja niiden yritykset (myös edellä luokiteltujen päihdekäytössä olevien lääkeaineiden osalta). Uni- ja rauhoittavien lääkkeiden myrkytykset kuuluvat lääkeaineisiin mikäli myrkytyksen syynä on ollut itsemurha tai sen yritys.

Päihdehuollon laitosjakson ensisijaiseksi hoitoon tulon syiksi on eroteltu alkoholi tai huumeet, joka sisältää myös lääkkeiden ongelmakäytön (73) ja sekakäyttöongelman (74). Kaikki laitokset eivät erottele hoitoon tuloon johtanutta päihdettä ja päihdehuollon laitosjaksolle voi tulla muista syistä.

Tupakka on tupakkakasvista valmistettu tai tupakkakasvia sisältävä nautintoaine. **Tupakkatuote** on tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Määritelmään ei sisälly savukepaperia. **Savuke** on poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari. Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g. **Sikari** on poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa. Sikarin painoksi on arvioitu 2 grammaa. **Pikkusikari** on sikari, joka painaa enintään kolme grammaa. **Irtotupakka** sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. **Nuuska- ja puru-tupakka** ovat suussa käytettäviä tupakkatuotteita. Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. **Tupakan kulutus** tilastoidaan kahdella tavalla Tullin valmisteverotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulu–marraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi–joulukuu), kuten kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttänyttä kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiväkilukua tilastovuonna. **Verottomat savukkeet:** Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaan terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

Perusterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämää väestön terveydentilan seurantaa, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveyshuoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveystyötä sekä päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveystyö.

Kansanterveyslain mukaan kunnassa pitää olla **terveyskeskus**, joka huolehtii terveydenhuoltolain mukaisista perusterveydenhuollon tehtävistä. Terveyskeskus voi olla usean kunnan yhteinen. Kunnat voivat myös hankkia kaikki tai osan terveyskeskuspalveluista muilta julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Terveyskeskuksella voi olla useita palveluja tuottavia terveysasemia sekä vuodeosastoja. Terveyskeskuksen osana voi olla myös erikoislääkärijohtoinen sairaala. Kunnallisten terveyskeskusten lisäksi mukana on myös joitakin muita kunnallisia tai yksityisiä palveluntuottajia, jotka vastaavat terveyskeskustoiminnasta tietyllä alueella.

Terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanotoilla kirjatulla käyntisyyllä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta tai asiasta, jonka vuoksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuma toteutuu. Käyntisyy voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammattihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintietoihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyn tallennuksessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Kausi-influenssarokotuskattavuus kertoo sen, kuinka suuri osuus määriteltyihin ikäryhmiin kuuluvista on rokotettu kausi-influenssarokotteella.

Tämän julkaisun taulukoissa **erikoissairaanhoidon avohoitoon** on laskettu mukaan kuntien ja kuntayhtymien sekä neljän yksityisen sairaalan tuottamat erikoissairaanhoidon avohoidon palvelut. Mukana on myös terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen toiminta. **Erikoissairaanhoidon laitoshoito** (mukaanlukien päiväkirurgia) sisältää muun kuin terveyskeskusten, valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Mukana on siten sekä kuntien, kuntayhtymien, valtion että yksityisten tuottama erikoissairaanhoito, mukaan lukien terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen vuodeosastohoito. **Psykiatrian erikoisaloihin** on laskettu mukaan erikoisalat 70, 74 ja 75 alaryhmineen.

Tapaturmien ja väkivallan vuodeosastohoitoon on poimittu ne hoitojaksot, joissa päädiagnoosina on ICD-10 luokituksen ryhmään XIX ”Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset” kuuluva diagnoosi lukuun ottamatta vammojen komplikaatioita tai myöhäisvaikutuksia sekä muualla luokittelemattomia kirurgisen ja muun lääketieteellisen hoidon komplikaatioita (diagnoosikoodit S00–T78). Taulukoissa nämä tapaukset on luokiteltu ulkoisen syyn mukaan. Nämä koodit löytyvät ICD-10-tautiluokituksen luvusta XX Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt.

Tapaturmatyyppi on määritelty hoitojaksoille, joissa ICD-10-luokituksen diagnoosi on välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma). Tapaturmatyyppi ilmaisee tapaturman paikkaa tai siihen liittyvää toimintaa. Tapaturmatyyppi -muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä.

Toimenpiteellisissä hoitojaksoissa ovat mukana sellaiset sairaaloiden tai terveyskeskusten vuodeosastoilla (ml. päiväkirurgia) tehdyt toimenpiteet, jotka on mainittu THL:n toimenpideluokituksessa. Suurin osa tehdyistä toimenpiteistä on erilaisia leikkauksia. **Kirurginen toimenpide** tarkoittaa tässä toimenpideluokituksen mukaista toimenpidettä, jonka koodin ensimmäinen merkki on jokin A:sta ja Q:hun ja jonka kolmas merkki ei ole numero.

Päiväkirurgialla tarkoitetaan etukäteen päiväkirurgiana suunniteltua toimenpidettä, jonka jälkeen potilas ei jää vuodeosastohoitoon**.**

Sairaaloiden tuottavuus

Somaattinen erikoissairaanhoito sisältää psykiatrian erikoisaloja lukuun ottamatta muut kliiniset erikoisalat.

Episodilla tarkoitetaan potilaan koko hoitoprosessia eli kaikkia vuodeosastohoitojaksoja mukaan lukien päiväkirurgia, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana. **Episodituottavuus** on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. **Panoksina** on käytetty sairaalan tai sen erikoisalan hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalan **kokonaistuotos** käsittää hoitoepisodien painotetun summan. **Painotetut episodit** saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. Episodien painottamisella otetaan huomioon potilaiden vaikeusaste voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa. **Episodin painokerroin** on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin episodiin kuuluvien NordDRG Full -hoitojaksojen keskimääräisen kustannuksen ja kaikkien episodien keskimääräisen kustannuksen suhdetta.

Deflatoiduilla kustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, jotka on deflatoitu vuoden 2009 hinta- ja kustannustasoon Tilastokeskuksen julkaisemalla julkisten menojen kuntatalouden terveydenhuollon hintaindeksillä.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiirikohtainen tai kuntakohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon laitoshoito ja päiväkirurgia.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin, **alue-episodiin,** lasketaan potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin väestölähtöinen. Alue-episodit sisältävät myös potilaiden vuodeosastojaksot (ml. päiväkirurgia) erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa sekä yksityisissä sairaaloissa.Lisäksi alue-episodeihin sisältyy erikoislääkärijohtoisten terveyskeskusyksiköiden avohoitotiedot.

Painotetut suoritteet (laitoshoitojaksot, päivystys- ja avohoitokäynnit): Painotetut hoitojaksot kuvastavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitojaksot saadaan ker-

tomalla hoitojaksot (avo-/laitoshoito) DRG-kustannuspainoilla. Hoitojaksojen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitojaksot ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. DRG Full -painokerroin on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin. Painotetut hoitojaksot = DRG-pisteet.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitoa odottavalla tarkoitetaan potilasta, jonka lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa hoitoon ja joka on asetettu hoitojonoon tai jolle on varattu aika polikliiniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito). Hoitoa odottaviin sisältyy a) poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa, b) leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat sekä c) lääkinnällistä kuntoutusta odottavat. (1326/2010/29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai polikliinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä. Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta. Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoaikaa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty. Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito. Hoidon odotusaika on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Sairastavuus

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka paremman silmän laseilla korjattu näöntarkkuus on alle 0,3 tai jolla on jokin muu vastaavalla tavalla toimintakykyyn vaikuttava pysyvä näkövamma.

Tartuntataudilla tarkoitetaan sellaista sairautta tai tartuntaa, jonka aiheuttavat elimistössä lisääntyvät mikrobit (mm. bakteerit, virukset) tai mikrobien tuottamat myrkylliset aineet (toksiinit).

THL:n sairastavuusindeksi on tarkoitettu sairastavuuden alueellisen vaihtelun ja yksittäisten alueiden sairastavuuskehityksen mittariksi. Indeksi koostuu seitsemästä sairausryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Näkökulmat ovat kuolleisuus, työkyvyttömyys, elämänlaatu ja terveydenhoidon kustannukset. Eri sairausryhmiä on painotettu kokonaisindeksissä suhteessa niiden merkitykseen näiden näkökulmien kannalta. Sairastavuustiedot ovat rekisteripohjaisia.

THL:n sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ao. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. **Alueen indeksi** on näiden painotettujen sairausryhmittäisten yleisyyslukujen keskiarvo. **Indeksin arvo** on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100 uusimpana päivitysvuonna.

Indeksin arvoille on laskettu myös **virhemarginaalit (luottamusvälit)**, joiden avulla on mahdollista arvioida satunnaisvaihtelun vaikutusta indeksin arvoihin. Virhemarginaa-

lien huomiointi on välttämätöntä erityisesti pienten kuntien ja sairausryhmittäisten tulosten tulkinnassa. Kukin sairausryhmä sekä näkökulma on kuvattu jäljempänä erikseen. Indeksin arvo koko maassa uusimpana päivitysvuonna on 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että indeksin arvot aiempien tarkasteluvuosien osalta muuttuvat uuden päivityksen myötä. Indeksistä tuotetaan sekä ikävakioitu, että -vakioimaton versio, joiden tulkinnat poikkeavat toisistaan. Useat sairaudet ovat voimakkaan ikäriippuvaisia, jolloin alueen ikärakenne määrittää suurelta osin sairastavuuden tasoa. **Ikävakioitu indeksi** mahdollistaa alueiden välisen vertailun ikärakenteesta riippumatta. **Vakioimaton indeksi** puolestaan kuvastaa alueelle kohdentuvaa sairastavuustaakkaa ja on olennaisempi esimerkiksi alueelle kohdentuvien sairastavuudesta johtuvien kustannusten mittari.

THL:n sairastavuusindeksin osaindeksien määritelmät:

Syöpäsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee uusien syöpätapausten (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) määrän 0–79-vuotiaiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksi kattaa henkilöt, joilla on todettu syöpä kuluneen vuoden aikana. Indeksissä käytetyistä syövistä on poistettu ihon ei-melanoomat (C44) niiden vähäisen kansanterveydellisen merkityksen vuoksi.

Sepelvaltimotauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden sepelvaltimotautitapahtumien (ICD10-koodit I20–I25, I46, R96, R98) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Aivoverisuonitauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden aivoverenkiertohäiriöiden ensikohtausten (ICD10 koodit I60–I64, paitsi I63.6) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100)**.**

Tuki- ja liikuntaelinsairastavuuden indeksi: : Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairauksien (ICD10-koodit M00–M99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden 16–64-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Mielenterveysindeksi: Indikaattori on jaettu kolmeen osioon;

1. Itsemurhat: Indikaattori kuvaa itsemurhien ja sairaalahoitoon johtaneiden itsensä vahingoittamisten (ICD10-koodit X60-X84) määrää ikäryhmässä 15–79 suhteutettuna samanikäiseen väestöön.
2. Psykoosi: Indikaattori kuvaa psykoosin (Kelan sairauskoodit 112 ja 188) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden suhteutettuna väkilukuun.
3. Mielenterveyssyistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet;
Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöiden (ICD10-koodit F00–F99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden ikäryhmässä 16–64-vuotiaat..

Tapaturmaindeksi: : Indikaattori ilmaisee vuoden aikana vammojen ja myrkytysten (ICD10 -koodit S00–T78) vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden hoitojaksojen ilmaantuvuuden ikäryhmässä 15–79-vuotiaat suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Dementiaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa Alzheimerin taudin (Kelan korvauskoodi 307, lääkkeet donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini tai memantiini) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuella tarkoitetaan kunnan varoista suoritettua, sosiaalihuoltoon kuuluvaa viimesijaista tukea kotitaloudelle silloin, kun käytettävissä ei ole tavanomaisia tuloja tai toimeentuloa turvaavia etuuksia tai ne eivät riitä turvaamaan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätöntä toimeentuloa.

Henkilöstö

Kunnallinen henkilöstö tarkoittaa kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevää oman tuotannon (mukana ei ole ostopalveluja) kuukausipalkkaista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä. **Henkilötyövuosien** laskennassa osa-aikaisten työpanos on 60 % kokoaikaisten työpanoksesta eikä mukana ole virkavapaalla olevia.

"Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin."

Kustannukset

Sosiaalimenoihin lasketaan EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän (ESSPROS) mukaiset rahasuoritukset, palvelut ja tavarat sekä maksettujen kulujen korvaaminen turvan piiriin kuuluville kahdeksassa riski- ja tarveryhmässä (esimerkiksi vanhuus, sairaus ja terveys jne). **Terveydenhuoltomenot** lasketaan OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) käsitteiden ja luokitusten mukaisina. Kansallista raportointia varten on tuotettu terveystilinpitoon pohjautuen kansalliset erityispiirteet huomioivat kustannuserät. Terveydenhuollon kokonaismenot koostuvat seuraavista kustannuseristä: erikoissairaanhoito, perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto), työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto, vanhusten laitoshoito, sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto, muu terveydenhuolto, lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

Ruokatottumukset: Tuoreita tai keitettyjä kasviksia lähes päivittäin syöviksi määritellään Kouluterveyskyselyssä ne, jotka ovat syöneet tuoreita tai keitettyjä kasviksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksessa ne, jotka ovat käyttäneet tuoreita vihanneksia/juureksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksessa ne, jotka ovat syöneet vihanneksia tai juureksia (ei perunaa) viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Ylipainoisuus: Nuorten ylipainoisuus määritellään Kouluterveyskyselyssä painoindeksin (BMI) avulla. Ylipainon raja määrittyy iän ja sukupuolen mukaan. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla raja on 25 kg/m^2. Nuoremmilla ikäryhmillä raja on pienempi, esimerkiksi 14-vuotiailla pojilla 22,62 kg/m^2 ja tytöillä 23,34 kg/m^2. (Ks. Cole ym. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. BMJ 2000:320, 1240–45.)

Aikuisväestön ylipainoisuudella tarkoitetaan AVTK- ja EVTK -tutkimuksissa painoindeksiä (BMI), joka on vähintään 25 kg/m^2, ja joka on laskettu kyselyyn vastaajan itse ilmoittaman pituuden ja painon perusteella.

Liikunta: Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä henkilö, joka harrastaa vapaa-ajallaan hengästyttävää ja hikoiluttavaa liikuntaa viikon aikana tavallisesti noin tunnin, noin puoli tuntia tai ei yhtään.

Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavalla tarkoitetaan AVTK-tutkimuksessa henkilöä, joka harrastaa vapaa-ajan liikuntaa enintään kerran viikossa, vähintään puoli tuntia niin, että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee.

Kävelyä tai muuta liikuntaa vähän tai ei lainkaan harrastavaksi määritellään EVTK-tutkimuksessa henkilö, joka kävelee ulkona vähintään puoli tuntia enintään kerran viikossa ja harrastaa muuta liikuntaa kuin kävelyä (esimerkiksi hiihtoa, pyöräilyä, uintia, voimistelua, liikuntapelejä, tanssia) vähintään puoli tuntia, enintään 2–3 kertaa kuukaudessa.

Tupakointi: Päivittäin tupakoivaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka tupakoi nykyisin kerran päivässä tai useammin.

Päivittäin tupakoivaksi määritellään AVTK- ja EVTK -tutkimuksissa vastaaja, joka on ilmoittanut tupakoineensa ainakin yhden vuoden ajan päivittäin sekä viimeksi eilen tai tänään.

Alkoholin käyttö: Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka juo alk,oholia tosi humalaan asti joko noin 1–2 kertaa kuukaudessa tai kerran viikossa tai useammin.

Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttäväksi määritellään AVTK-tutkimuksessa vastaaja, joka juo kerralla vähintään kuusi alkoholiannosta (alkoholiannos käsittää pullon olutta tai vastaavaa, lasin viiniä tai ravintola-annoksen väkevää alkoholijuomaa) joko kerran viikossa tai päivittäin tai lähes päivittäin.

Koettu terveys: Terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokeva on Kouluterveyskyselyn mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskinkertainen tai melko tai erittäin huono.

Terveydentilansa huonoksi tai keskitasoiseksi kokeva on AVTK- ja EVTK -tutkimuksien mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskitasoinen tai melko tai erittäin huono.

Toimintakyky: Vaikeuksia opiskelussa kysytään Kouluterveyskyselyssä seuraavasti: Miten koulunkäyntisi/opiskelusi sujuu? Onko sinulla vaikeuksia seuraavissa asioissa? Kysymyksen alakohtina ovat opetuksen seuraaminen oppitunneilla, läksyjen tai muiden vastaavien tehtävien tekeminen, kokeisiin valmistautuminen, itselleni parhaiten sopivan opiskelutavan löytäminen, omatoimisuutta vaativien tehtävien aloittaminen tai valmiik-

si hoitaminen, kirjoittamista vaativien tehtävien tekeminen ja lukemista (esim. kirjasta) vaativien tehtävien tekeminen. Vaikeuksia opiskelussa kokeviksi määritellään ne vastaajat, jotka vastaavat vähintään yhteen kohtaan erittäin paljon tai vähintään kolmeen kohtaan melko paljon.

Työ- ja toimintakykyä haittaavasta sairaudesta kertoneeksi määritellään AVTK-tutkimuksessa vastaaja, joka on ilmoittanut, että hänellä on sairaus tai vamma, joka haittaa työ- ja toimintakykyä.

Ulkona liikkumisessa vaikeuksia kokeneella tarkoitetaan EVTK-tutkimuksessa henkilöä, joka ei pysty liikkumaan ulkona edes autettuna, henkilöä, joka pystyy liikkumaan ulkona, jos joku auttaa, ja henkilöä, joka pystyy liikkumaan ulkona yksin, mutta ulkona liikkuminen on hankalaa.

Masentuneisuus: Masentuneisuutta kokevalla tarkoitetaan Kouluterveyskyselyssä vastaajaa, joka kokee keskivaikeaa tai vaikeaa masentuneisuutta Raitasalon mielialakyselyn (R-BDI) 12 kysymyksellä mitattuna. Mielialakyselyyn kuuluvat kysymykset mielialasta, tulevaisuuteen suhtautumisesta, elämässä onnistumisesta, tyytyväisyyden tunteesta, itsen arvostamisesta, pettymyksen tunteista, vieraiden ihmisten tapaamisesta, päätöksenteon helppoudesta, ulkonäköön tyytyväisyydestä, nukkumisesta, uupumisesta ja ruokahalusta. Jokaisessa kysymyksessä on viisi vastausvaihtoehtoa. Kahdesta positiivisimmasta vaihtoehdosta ei saa pisteitä, kolmannesta saa yhden pisteen, neljännestä kaksi pistettä ja viidennestä kolme pistettä. Keskivaikeaa tai vaikeaa masentuneisuutta kokeviksi määritellään vähintään kahdeksan pistettä saaneet vastaajat. Mielialakysely ei ollut mukana Kouluterveyskyselyssä vuonna 2013

Masennusoireita kokeneeksi määritellään AVTK- ja EVTK -tutkimuksessa henkilö, joka on raportoinut, että hänellä on ollut viimeksi kuluneen kuukauden (30 pv) aikana masentuneisuutta.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta

Mielipide sosiaaliturvan tasosta määritellään HYPA-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Onko sosiaaliturvan taso mielestänne Suomessa tällä hetkellä 1) aivan liian korkea, 2) jonkin verran liian korkea, 3) sopiva, 4) jonkin verran liian alhainen, 5) vai aivan liian alhainen?

Mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä määritellään HYPA-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Yksityisiä sosiaalipalveluja tulisi lisätä?

Mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä määritellään HYPA-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Yksityistä terveyden- ja sairaanhoitoa tulisi lisätä?

Mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jok-

seenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän terveyspalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipiteitä verovarojen kohdentamisesta terveyden ja sairaanhoitoon, sosiaalipalveluihin sekä tulonsiirtoihin määritellään HYPA-kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Vastatkaa terveyden ja sairaanhoidon, sosiaalipalvelujen ja tulonsiirtojen osalta, missä määrin toivoisitte verovaroja käytettävän niiden rahoitukseen: tulisiko verovaroja kohdentaa nykyistä enemmän, jokseenkin nykyinen määrä vai nykyistä vähemmän.

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Koulutustasomittain: Väestön koulutusrakenne -tilastossa väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttänyttä väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Koulutustasomittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutusrakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 20.11.2014]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vkour/

Gini-kerroin on yleisin tuloeroja kuvaava tunnusluku. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on yksi. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saa kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot ovat yhtä suuret. Tulonjakotilastossa Gini-kertoimet esitetään prosentteina (sadalla kerrottuna). Gini-kerroin kuvaa suhteellisia tuloeroja. Gini-kerroin ei muutu, jos kaikkien tulonsaajien tulot muuttuvat prosenteissa saman verran.

Menetetyt elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.) Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

PYLL-indeksi on kansainvälisesti laajalti käytetty mittari, ja se mittaa ennenaikaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetettäisiin ennenaikaisten kuolemien vuoksi sellaisessa kuvitteellisessa väestössä, jossa vallitsisi tarkasteltavan

alueen kuolemanvaara jokaisessa ikäryhmässä ja jossa olisi 100 000 alle 80-vuotiasta jakautuneena ikäryhmiin samalla tavalla kuin koko maassa. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan siis vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkastella muutoksia. PYLL-indeksi voidaan laskea myös kuolemansyittäin. Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kansainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmissa ikäryhmissä.

Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA): Terveydenedistämisaktiivisuus muodostuu seitsemästä eri näkökulmasta: sitoutuminen, johtaminen, terveysseuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus sekä muut ydintoiminnat. Näiden näkökulmien avulla voidaan arvioida, miten hyvin kunta on hoitanut väestön terveyden edistämiseen liittyviä toimintoja.

Yleiset määritelmät

Alueittaiset tiedot palvelujen käytöstä perustuvat asiakkaan/potilaan kotikuntaan. Koko maan lukuihin sisältyy joissakin taulukoissa myös ulkomaalaisia tai sellaisia asiakkaita/potilaita, joiden kotikunta ei ole tiedossa.

Asiakkaat 31.12. tarkoittaa tuolloin kirjoilla olleita asiakkaita eli luku sisältää myös tilapäisesti poissa olleet.

Asiakkaita/potilaita/kotitalouksia vuoden aikana tarkoittaa eri asiakkaiden/potilaiden/kotitalouksien määrää riippumatta siitä, kuinka monta kertaa he ovat vuoden aikana palvelua käyttäneet.

Hoitojaksolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jolloin asiakas/potilas on kirjattuna laitoshoidon saajaksi. Hoitojakso alkaa tulokirjauksesta ja päättyy lähtökirjaukseen. Tämän julkaisun taulukoissa hoitojaksoihin on laskettu mukaan tilastovuoden aikana päättyneet hoitojaksot (ml. päiväkirurgia). Poikkeuksena ovat päihdehuollon taulukoissa olevat tiedot päihdesairauksien hoitoon käytetyistä sairaalahoitojaksoista. Niissä mukaan on laskettu sekä tilastovuoden aikana päättyneet että tilastovuoden lopussa käynnissä olleet hoitojaksot.

Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoitopäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12.) ja tulopäivän (tai 1.1.) erotuksena, joten lähtöpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivä ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi. Lasten päivähoidossa hoitopäiviin lasketaan kuitenkin vain läsnäolopäivät.

Keskimääräinen hoitoaika on tilastovuoden aikana päättyneiden hoitojaksojen (ml. päiväkirurgia) kokonaispituuksien keskiarvo. Käynnin tunnusmerkkejä ovat henkilökohtainen kontakti asiakkaan ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön välillä sekä kontaktin perusteella tapahtuva merkintä asiakirjoihin.

Käynniksi lasketaan sekä asiakkaan käynti sosiaali- tai terveydenhuollon yksikössä että sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön käynti yksikön ulkopuolella potilaan luona. Myös omaisten käynti ilman potilasta lasketaan käynniksi (esim. lastenpsykiatriassa).

Definitioner

Befolkning

Det förväntade antalet levnadsår för nyfödda beskriver det antal år en 0-åring skulle leva om dödligheten var oförändrad på den observerade nivån. Trots att ordet ”förväntat” används i termen, beskriver det förväntade antalet levnadsår endast dödlighetsnivån vid beräkningsögonblicket. Det förväntade antalet levnadsår är ett åldersstandardiserat nyckeltal som möjliggör en jämförbar granskning av dödlighetsnivån för olika år.

Med **medelfolkmängd** avses medeltalet av folkmängden i slutet (31.12) av två på varandra följande år. I allmänhet beskrivs fenomen under det år som granskas i statistiken (statistikåret) på så sätt att man vid beräkningen använder medelfolkmängden för den befolkning eller del av befolkningen som är objekt för händelserna i statistikgrenen.

Befolkningsprognoser är beräkningar som gäller befolkningens framtida utveckling. Prognoserna bygger på den tidigare utvecklingen av befolkningsförändringens delfaktorer, dvs. födelsetalet, dödligheten och utflyttningen. Befolkningsprognoserna anger främst vilken befolkningsutveckling skulle vara att vänta om det inte skedde några förändringar i den observerade befolkningsutvecklingen.

Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder).

Reproduktiv hälsa

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till att ett eller flera foster eller barn (≥ 1) vars gestationsålder är minst 22 graviditetsveckor (≥ 22+ 0 graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g) föds vaginalt eller genom kejsarsnitt. Födelsen av ett levande barn är alltid en förlossning.Inducerade aborter som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) utförs under graviditetsveckorna 22.–23. (≤ 24 + 0 graviditetsveckor) är inte förlossningar. **Levande född:** Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen skurits av. **Dödfödd:** Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning (≥ 22 + 0 graviditetsveckor eller ≥ 500 g). **Spädbarnsdödlighet:** Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda. **Perinatal dödlighet:** Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Missbildningsfall: Ett fall som uppfyller kriterierna för Finlands missbildningsregister, dvs. ett i Finland levande fött eller dödfött barn hos vilket man konstaterat minst en betydande medfödd missbildning, och vars moder bott i Finland under förlossningen och merparten av graviditeten. **Missbildning:** En betydande medfödd strukturell missbildning, en kromosomavvikelse eller en medfödd hypotyreos hos ett missbildningsfall. Som betydande missbildning betraktas inte ärftliga eller andra sjukdomar som inte är behäftade med medfödda missbildningar, störningar i organens eller vävnadernas funktion, utvecklingsstörning, medfödda infektioner, mindre avvikelser i utseendet, normal

variation eller andra mindre betydelsefulla avvikelser som finns på missbildningsregistrets lista över missbildning som utesluts. **Prevalens**: Antalet missbildningsfall per 10 000 nyfödda.

Assisterad befruktning omfattar provrörsbefruktning och insemination (IUI). Provrörsbehandling omfattar påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektionsbehandling) och överföring av fryst embryo (FET). Cykel avser att bildande av mogen äggblåsa påbörjats, och överföring avser överföring av en befruktad äggcell till livmodern.

Abort (avbrytande av graviditet): Artificiellt avbrytande av graviditet som inte överensstämmer med definitionen på en förlossning, som leder till att ett eller flera foster (≥ 1) dör och där man vet att fostret inte dött intrauterint före ingreppet.

Sterilisering: Ett ingrepp i en mans eller en kvinnas könsorgan som medför bestående avsaknad av fortplantningsförmåga. Sådana ingrepp i könsorganen som är nödvändiga i behandlingen av somatiska sjukdomar betraktas inte som steriliseringar.

Tjänster för barn och familjer

Med **barndagvård** avses att vården av barn organiseras antingen som daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet eller annan form av dagvårdsverksamhet. Gruppfamiljedagvård betraktas som familjedagvård. **Förskoleundervisning**, som närmast är avsedd för 6-åringar, syftar till att främja och stöda barnets inlärningsförutsättningar och skapa en smidig övergång till skolan. Förskoleundervisningen kan organiseras av social- eller skolförvaltningen. Den 1 augusti 2001 infördes avgiftsfri förskoleundervisning, men redan före det hade flera kommuner organiserat förskoleundervisning antingen i skolor eller i daghem. **Kommunal dagvård** inbegriper kommunens egna tjänster och tjänster man köpt av privata serviceproducenter. **Privat dagvård** innefattar barn som vårdats med Folkpensionsanstaltens stöd för privat vård. Dagvårdsgivaren kan vara ett privat daghem, en privat familjedagvårdare eller en privat person som föräldrarna ingått ett arbetsavtal med.

Med **underhållsbidrag** avses en penningprestation med vilken ett barns förälder ska delta i de kostnader som barnets underhåll orsakar. Då underhållsbidraget fattas eller är otillräckligt, betalar FPA underhållsstöd. Föräldrarna kan komma överens om **ett barns vårdnad** så att bägge föräldrarna har gemensam vårdnad eller bara den ena föräldern har vårdnaden. Föräldrarna kan även komma överens om **boende och umgängesrätt**. Avtalet ska företes socialnämnden eller domstolen för fastställande för att det ska vara juridiskt verkställbart.

Med **barn placerade utom hemmet** avses barn och ungdomar som genom socialnämndens beslut placerats utanför hemmet som en stödåtgärd inom öppenvården eller som en åtgärd inom eftervården, eller för att de omhändertagits. **Omhändertagande** betyder att vården och fostran av barnet sker genom samhällets (socialnämnden i kommunen) försorg. Med **omhändertagande "mot viljan"** avses sådana fall där ett barn som fyllt 12 år, eller barnets vårdnadshavare, motsätter sig omhändertagandet. Med **barn** avses en person som inte har fyllt 18 år och med **ung** en person som inte har fyllt 21 år. Barn och ungdomar som placerats utom hemmet kan vårdas i en familj, på en institution eller på annat liknande sätt. **Familjevård** anordnas i en lämplig familj, som godkänts för uppgiften av socialnämnden, på grundval av ett skriftligt avtal. **Insti-**

tutionsvård omfattar vård på barnskyddsinrättningar, t.ex. barnhem, ungdomshem och skolhem. **Annan vård** inbegriper bl.a. institutioner för missbrukarvård, yrkesskolornas internat och folkhögskolor. **Stödåtgärder inom öppenvården** innebär att man tryggar barnets eller den ungas stödboende, uppehälle, skolgång och hobbyverksamhet, ger familjen stöd och rehabilitering samt vidtar andra stödåtgärder vid behov.

Äldreomsorg

Till servicen inom äldreomsorgen hör både tjänster som är särskilt avsedda för äldre och allmänna tjänster som utnyttjas av äldre. Som **klienter som får regelbunden hemvård** betraktas de klienter inom hemservicen och hemsjukvården för vilka det uppgjorts en service- och vårdplan eller som får hemservice eller hemsjukvård minst en gång i veckan. **Hälsovårdscentralernas slutenvård** omfattar slutenvården inom allmänmedicin på hälsovårdscentralerna. Utöver traditionell vård på ålderdomshem (institutionsvård) finns olika slag av boendeservice som administrativt hör till öppenvården. Denna service kan bestå t.ex. av boende i servicehus eller gruppboende. I en del av enheterna är personalen på plats dygnet runt (**serviceboende med heldygnsomsorg**) och i andra endast dagtid (**vanligt serviceboende**). Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Handikappservice

Med **institutioner för personer med utvecklingsstörning** avses huvudsakligen s.k. centralinstitutioner. **Assisterat boende** utgörs av sådana boendeenheter för personer med utvecklingsstörning (gruppboende) där personalen är på plats dygnet runt, medan **styrt boende** är ett boende där personalen finns på plats endast dagtid. Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Mentalvård

Öppenvårdsbesök inom mentalvården avser besök vid psykiatriska poliklinik er och vid mentalvårdsbyråer. Till **psykiatrisk institutionsvård** hör sådana vårdperioder inom slutenvården på sjukhus och hälsovårdscentraler där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (ICD-10-diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Utöver traditionell institutionsvård finns det också olika former av boendeservice för personer med psykiska problem. Inom en del av **boendeservicen inom psykiatrin är personalen** på plats dygnet runt, i andra enbart dagtid.

Alkohol, droger och beroende

Alkohol och andra droger inbegriper alkohol, surrogat och narkotika. **En alkoholdryck är** en dryck vars alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent etylalkohol. **Narkotika** är ett allmänbegrepp som omfattar lösningsmedel, narkotiska ämnen samt de läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet och som kan användas i berusningssyfte. **De narkotiska ämnena** definieras i narkotikaförordningen (548/1993).

Den registrerade alkoholkonsumtionen omfattar försäljningen till detaljhandelskunderna i Alkos butiker samt distributionen av alkoholdrycker till livsmedelsbutiker och till restauranger med serveringstillstånd. **Den oregistrerade konsumtionen** omfattar den alkohol turisterna för in i landet, hemtillverkad alkohol, olagligt tillverkad alkohol, smuggling, T-sprit och andra surrogat samt den alkohol man konsumerat under utrikesresor. Den registrerade och oregistrerade konsumtionen utgör sammantaget **den totala alkoholkonsumtionen**. **Starka drycker** inbegriper long drink med tillsatt destillerad alkohol. **Vin** inbegriper long drink som tillverkas genom jäsning.

Tjänsterna inom missbrukarvården omfattar såväl specialtjänster som de tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som utnyttjas på grund av bruk av alkohol och andra droger. Till missbrukarvårdens specialtjänster hör A-kliniker, ungdomsstationer och motsvarande öppenvårdsenheter, akutvårdsstationer samt rehabiliteringsenheter, boendeservice, skyddshärbärgen och dagcentraler för missbrukare.

Till **den sjukhusvård av missbrukssjukdomar** räknas de vårdperioder som orsakats av alkohol- och narkotikabruk samt läkemedelsförgiftningar. Alkoholrelaterade vårdperioder selekteras genom följande diagnoser i sjukdomsklassifikationen ICD-10: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 och R78.0. Narkotikarelaterade vårdperioder selekteras med diagnoserna: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 samt narkotikaförgiftningar X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4,T42.6–7 och T36, som preciserats med följande ATC-koder N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, för vilka självmord eller självmordsförsök inte har registrerats som orsak. I denna indelning ingår skadlig användning av sömnmedel och lugnande medel i narkotika, inte i läkemedel. Läkemedelsförgiftningarna omfattar förgiftningsdiagnoserna T36 som har en annan orsak än det ovannämnda läkemedlet som används i berusningssyfte eller för vilka läkemedlet inte har specificerats. I läkemedelsförgiftningarna ingår dessutom alla självmord och försök till självmord, även för de läkemedel som används i berusningssyfte som klassificeras ovan. Förgiftningar till följd av sömnmedel och lugnande medel tillhör läkemedel om orsaken till förgiftningen varit självmord eller försök till självmord.

Som primär orsak till varför personer sökt **institutionsvård inom missbrukarvården** har man gjort en distinktion mellan alkohol och narkotika, som även omfattar missbruk av läkemedel (73) och blandmissbruk (74). Alla vårdinstitutioner skiljer inte mellan rusmedel som lett till att personer sökt sig till vård, och man kan få institutionsvård inom missbrukarvården av andra orsaker.

Tobak är ett njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta. **En tobaksprodukt** är produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I definitionen ingår inte cigarettpapper. **En cigarett** är en tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill. Vikten av en cigarett uppskattas vara 0,65 g. **En cigarr** är en av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak. Vikten av en cigarr uppskattas vara 2 g. **En cigarill** är en cigarr som väger högst tre gram. **Löstobak** omfattar pip- och

cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. **Snus och tuggtobak** är tobaksprodukter som avnjuts i munnen. Vikten av en snusdosa uppskattas vara 30 g.

Tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från Tullens punktskattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940. Konsumtionen av tobaksprodukter per person som fyllt 15 år : Vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret. **Skattefria cigaretter:** cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Primärvård och specialicerad sjukvård

Enligt lagen om hälso- och sjukvård (1326/2010) omfattar hälso- och sjukvården främjande av hälsa och välfärd, primärvård och specialiserad sjukvård.

Med **primärvård** avses i lagen om hälso- och sjukvård uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsovård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete.

Enligt folkhälsolagen ska kommunen ha en **hälsovårdscentral** som ansvarar för uppgifter som anges i lagstiftningen. Hälsovårdscentralen kan vara gemensam för flera kommuner. Kommunerna kan också skaffa alla eller en del av hälsocentraltjänsterna från andra offentliga eller privata serviceproducenter. Hälsovårdscentralen kan vid behov ha flera hälsostationer och vårdavdelningar som producerar tjänster. I anslutning till hälsovårdscentralen kan det också finnas ett specialistlett sjukhus. Vid sidan av de kommunala hälsovårdscentralerna ingår i verksamheten också vissa andra kommunala eller privata serviceproducenter som ansvarar för hälsovårdscentralverksamheten inom ett visst område.

Med **en besöksorsak som registrerats vid hälsocentralernas mottagningar för öppenvården** avses den uppfattning en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har om klientens hälsoproblem eller de omständigheter som gett upphov till servicehändelsen. Besöksorsaken kan vara en tidigare fastställd diagnos, som uttrycker en på medicinsk kunskap baserad uppfattning om hälsoproblemets orsak, eller någon annan uppfattning som en yrkesutbildad person har om ett symtom eller problem som beskrivs av klienten.

Förteckningen över patientdiagnoser/problem hör till de basdata som är gemensamma för primärvården och den specialiserade sjukvården och som ska kodas på ett nationellt enhetligt sätt. Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa berättar hur stor del av en viss åldersgrupp som har fått säsonginfluensavaccin

Den specialiserade sjukvård som avses i lagen om hälso- och sjukvård omfattar hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska verksamhetsområden som hänför sig till förebyggande, undersökning, vård och behandling av sjukdomar, prehospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering. Vid enheterna för specialiserad sjukvård ges i huvudsak vård på specialistläkarnivå. **Den öppenvård inom den specialiserade sjukvården** som redovisas i tabellerna i denna publikation har producerats av kommuner och samkommuner samt fyra privata sjukhus. Dessutom ingår specialistledd verksamhet vid hälsovårdscentralerna. **Slutenvården inom den specialiserade sjukvården (inklusive dagkirurgi)** inbegriper annan vård än slutenvård inom allmänmedicin vid hälsovårdscentraler, statliga och privata sjukhus. Sålunda ingår specialiserad sjukvård som produceras av kommuner, samkommuner, staten och privata inklusive specialistledd slutenvård vid hälsovårdscentraler. Till **de psykiatriska specialiteterna hör specialiteterna 70, 74 och 75 med undergrupper.**

Denna årsboks tabeller över **slutenvård till följd av olycksfall och våld** redovisar vårdperioder vars huvuddiagnos ingår i kapitel XIX ”Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker” i klassifikationen ICD-10, med undantag av komplikationer eller sena besvär efter skador, samt komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som inte klassificeras annanstans (diagnoskoderna S00–T78). I tabellerna har dessa fall klassificerats enligt den yttre orsaken. Dessa koder finns i kapitel XX ”Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall” i klassifikationen av sjukdomar ICD-10.

En olycksfallstyp fastställs för vårdperioder med diagnoserna S00–T78 enligt ICD-10-klassificeringen (olycksrelaterade skador som behandlats). Olycksfallstypen anger var olycksfallet har skett eller vad som hänt i samband med olycksfallet. Denna variabel används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård.

Vårdperioder med åtgärder omfattar sådana åtgärder som ingår i THL:s åtgärdsklassifikation och som utförts på sjukhus och hälsovårdscentralers vårdavdelningar (inklusive dagkirurgi). Största delen av åtgärderna är olika operationer. Med **kirurgisk åtgärd** avses här åtgärder enligt åtgärdsklassifikationen, där det första tecknet i koden är en bokstav från A till Q och där det tredje tecknet inte är en siffra.

Med **dagkirurgi** avses en åtgärd som på förhand planerats som dagkirurgi och efter vilken patienten inte behöver få vård på vårdavdelning.

Sjukhusens produktivitet

Den specialiserade somatiska sjukvården omfattar samtliga kliniska specialiteter med undantag av specialiteterna inom psykiatri.

Med **en episod** avses patientens vårdprocess som helhet, dvs. alla vårdperioder på avdelning inklusive dagkirurgi, öppenvårdsbesök, åtgärder och andra prestationer som genomförts för att åtgärda ett bestämt hälsomässigt problem hos patienten under kalenderåret. **Episodproduktivitet** avser relationen mellan verksamhetens resultat och de insatser som använts för att åstadkomma det. Som insatser används de totala kostnader som medförs av vårdverksamheten vid ett sjukhus eller inom en specialitet vid sjukhuset. **Det totala resultatet** av ett sjukhus eller en specialitet omfattar den viktade summan av vårdepisoderna. **De viktade episoderna** erhålls genom att multiplicera episoderna med episodviktkoefficienter. När en episod är viktad, blir dess vikt

större om de patienter som episoden omfattar är svårare att behandla än genomsnittet. Genom viktning av episoderna beaktas i vilken grad patienter som är svåra att behandla förbrukar resurserna vid olika sjukhus. **Viktkoefficienten för en episod** utgörs av dess kostnadsvikt. Den beskriver förhållandet mellan den genomsnittliga kostnaden för de NordDRG Full-vårdperioder som ingår i respektive episod och den genomsnittliga kostnaden för alla episoder.

Med **deflaterade kostnader** avses totalkostnader som deflaterats till pris- och kostnadsnivån år 2009 med hjälp av uppgifterna om de kommunala hälsovårdsutgifterna i prisindexet för offentliga utgifter.

En områdesspecifik granskning utförs per sjukvårdsdistrikt eller kommun. I den upptas den specialiserade somatiska sjukvården som de offentliga sjukhusen producerar samt institutionsvård och dagkirurgi inom den specialiserade somatiska sjukvården som de privata sjukhusen producerar.

Vid en områdesspecifik granskning inberäknas i episoden (**områdesspecifik episod**) inberäknas hela den vård och behandling inom den specialiserade sjukvården som patienten fått för samma sjukdom, oberoende av i vilket sjukhus eller sjukvårdsdistrikt vården och behandlingen har getts. Infallsvinkeln är i dessa fall befolkningsorienterad. De områdesspecifika episoderna omfattar även vårdperioderna på vårdavdelning (inkl. dagkirurgi) vid specialistledda hälsovårdscentralssjukhus och privata sjukhus. I de områdesspecifika episoderna ingår ytterligare uppgifter om öppenvården vid specialistledda hälsovårdscentralenheter.

Viktade prestationer (institutionsvårdperioder, jour- och öppenvårdsbesök): De viktade vårdperioderna beskriver vårdens och behandlingens svårighetsgrad. De viktade vårdperioderna erhålls genom att multiplicera vårdperioderna (öppen-/slutenvård) med DRG-kostnadsvikter. När en vårdperiod är viktad, blir dess vikt större om vårdperioderna omfattar mer krävande vård än genomsnittet. Viktkoefficienten DRG Full anger kostnadsvikten. Den beskriver förhållandet mellan de genomsnittliga kostnaderna för patienterna i respektive DRG-grupp och de genomsnittliga kostnaderna för samtliga patienter. Viktade vårdperioder = DRG-poäng.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Med **en person som väntar på vård och behandling** avses en patient som en läkare eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården beslutat ta in för vård och som placerats i vårdkö eller för vilken en tid reserverats för poliklinisk vård (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård och behandling). Personer som väntar på vård omfattar personer som väntar på a) vård på poliklinik eller vårdavdelning eller inom dagkirurgi, b) operation, åtgärd och annan vård och behandling samt c) på medicinsk rehabilitering. (1326/2010/29 §).

Datum för placering i vårdkö avser den dag när patienten placerades i kö för vård, operation eller åtgärd på en vårdavdelning, inom dagkirurgin eller vid en poliklinik. Datumet för placering i vårdkö bör vara det datum då läkaren fattat beslut om intagning för vård. I urvalet upptas både patienter som redan fått tid för vård och behandling och de patienter som inte har fått en tid trots att vårdbeslut om den nödvändiga vården redan har fattats. I urvalet upptas patienter för vilka köandets orsaksklass är sjukhusets resur-

ser eller brådskande vård. Väntetiden för vård är tiden mellan datumet för placering i vårdkö eller datumet för beställning av tid för besök (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård) och datumet för intagning till vård.

Sjukfrekvens

Med **synskadad** avses en person vars synskärpa är under 0,3 på det bättre ögat närden korrigerats med glasögon, eller som har någon annan bestående synskada sompåverkar funktionsförmågan på motsvarande sätt.

Med **smittsam sjukdom** avses en sådan sjukdom eller smitta som orsakas av mikrober (bl.a. bakterier, virus) vilka förökar sig i kroppen eller giftiga ämnen (toxiner) som mikrober producerar

THL:s sjuklighetsindex är avsett som en indikator för den regionala variationen av sjukligheten och för utvecklingen av sjukligheten i enskilda områden. Indexet består av sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika synvinklar ur vilka sjukdomarnas betydelse uppskattas. De fyra synvinklarna är dödlighet, arbetsoförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. De olika sjukdomsgrupperna har viktats i det allmänna indexet i förhållande till deras betydelse avseende dessa synvinklar. Sjuklighetsuppgifterna är registerbaserade.

I THL:s sjuklighetsindex har varje sjukdomsgrupp viktats i förhållande till sjukdomsgruppens betydelse avseende befolkningens dödlighet, arbetsoförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. Värdet på indexet för en region är ett medeltal av dessa viktade värden per sjukdomsgrupp. Värdet på indexet för en region är högre ju vanligare sjuklighet är i regionen. Sjuklighetsindexet för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100.

För indexets värden har även beräknats **felmarginaler (konfidensintervaller)** med vilka det är möjligt att uppskatta den slumpmässiga variationens inverkan på indexets värden. Det är nödvändigt att beakta felmarginalerna särskilt när det gäller att tolka resultaten för små kommuner och de sjukdomsgruppsspecifika resultaten. Varje sjukdomsgrupp och synvinkel beskrivs separat nedan. Indexets värde för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100. Vid en granskning av tidsserierna är det viktigt att beakta att indexets värden för de tidigare granskningsåren ändras i anslutning till den nya uppdateringen. Av indexet produceras en åldersstandardiserad och en icke-åldersstandardiserad version, vilkas tolkningar avviker från varandra. Flera sjukdomar är kraftigt åldersberoende, vilket innebär att områdets åldersstruktur i hög grad definierar sjuklighetsnivån. **Det åldersstandardiserade** indexet gör det möjligt att jämföra regionerna oberoende av åldersstruktur. **Det icke-standardiserade indexet** beskriver i sin tur regionens sjuklighetsbörda och är en väsentligare indikator exempelvis för kostnader som sjukligheten i regionen orsakar.

Definitioner av delindexen till THL:s sjuklighetsindex:

Index för sjuklighet i cancersjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av nya fall av cancer (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45-D47, D76, N87.2) hos åldersgruppen 0–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar de personer hos vilka cancer konstaterats under det gångna året. Från de cancersjukdomar som används i

indexet har icke-melanom i huden (C44) avlägsnats på grund av att den inte har någon stor betydelse för folkhälsan.

Index för kranskärlsjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av kranskärlsjukdomsincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I20–I25, I46, R96, R98) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för cerebrovaskulära sjukdomar: Indikatorn anger första förekomsten av hjärninfarktincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I60–I64, ej I63.6) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet: Indikatorn anger andelen 16–64-åringar med invalidpension på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet (ICD10-koderna M00–M99) i slutet av året i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för mentala sjukdomar: Indikatorn har indelats i tre delar:

1. Självmord: Indikatorn beskriver mängden självmord och självmordsförsök som lett till sjukhusvård (ICD10-koderna X60–X84, Y870) i åldersgruppen 15–79 år i förhållande till befolkningen i samma ålder.
2. Psykos: Indikatorn beskriver mängden rätter till läkemedelsersättningar sombeviljats för behandling av psykos (FPA:s sjukdomskoder 112 och 188) i förhållande till befolkningen.
3. Invalidpensioner som orsakats avmentala orsaker; Indikatorn anger antalet 16–64-åringar som får invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (ICD10-koderna F00–F99) i slutet av året.

Index för olycksfall: Indikatorn anger andelen patienter i åldersgruppen 15–79 år som fått sjukhusvård på grund av skador, förgiftning och vissa andra yttre orsaker (ICD 10: S00–T78) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för demens: Indikatorn anger mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av Alzheimers sjukdom (FPA:s sjukdomskod 307, läkemedlen donepezil, rivastigmin, galantamin eller memantin) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Utkomststöd

Med **utkomststöd** avses ett ekonomiskt stöd inom den kommunala socialvården. Stödet beviljas ett hushåll i sista hand i de fall då sedvanliga inkomster eller förmåner som tryggar utkomsten inte finns eller då de inte räcker till för att trygga minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv.

Personal

Med **kommunanställda** avses månadsavlönad socialvårds- och hälso- och sjukvårdspersonal inom den egna produktionen (köpta tjänster är inte inberäknade) i kommuner och samkommuner. Vid beräkningen av årsverken har antagits att de deltidsanställdas arbetsinsats utgör 60 procent av de heltidsanställdas arbetsinsats. Tjänstlediga har inte inbegripits.

”Till den sysselsatta arbetskraften hör alla 18–74-åringar, som var sysselsatta den sista veckan under året och som inte var arbetslösa arbetssökande vid arbetskraftsbyrån eller utförde militäreller civiltjänst. Uppgiften om sysselsättning baserar sig på arbetspensionsuppgifter och uppgifter från skattemyndigheterna.”

Kostnader

Till de **sociala utgifterna** räknas de betalningar, tjänster och varor som definieras i EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS) samt ersättningen för utgifter inom de åtta olika risk- och behovsgrupper som omfattas av det sociala skyddet (t.ex. ålderdom, sjukdom/hälso- och sjukvård etc.). **Vid beräkningen av hälso- och sjukvårdsutgifterna** används samma begrepp och indelningar som i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). För den nationella rapporteringen fastställs på grundval av hälsoräkenskaperna utgiftsposter som tar hänsyn till de nationella särdragen. De totala hälso- och sjukvårdsutgifterna består av följande utgiftsposter: specialiserad sjukvård, primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och tandvård), tandvård, företags- och studerandehälsovård, institutionsvård för äldre, privat hälso- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen, övrig hälso- och sjukvård, läkemedel- och andra medicinska förbrukningsartiklar, terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor, administration av hälso- ochsjukvård, resor samt offentliga bruttoinvesteringar.

Befolkningens hälsobeteende och hälsa

Matvanor: Som de som äter färska eller kokta grönsaker nästan varje dag avses i enkäten Hälsa i skolan de personer som ätit färska eller kokta grönsaker under 6–7 dagar den senaste veckan.

Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa de personer som har ätit färska grönsaker/rotfrukter 6–7 dagar under den senaste veckan.

Som de som äter färska grönsaker dagligen definieras i undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa de personer som har ätit grönsaker eller rotfrukter (inte potatis) 6–7 dagar under den senaste veckan.

Övervikt: De ungas övervikt definieras i enkäten Hälsa i skolan med hjälp av viktindexen (BMI). Gränsen för övervikt definieras efter ålder och kön. Gränsen går vid 25 kg/m^2 för 18 år och äldre. Bland yngre åldersgrupper är gränsen lägre, till exempel 22,62 kg/m^2 hos 14-åriga pojkar och 23,34 kg/m^2 hos 14-åriga flickor. (Se Cole m.fl. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. BMJ 2000:320, 124–045.)

I AVTK- och EVTK -undersökningarna avses med vuxenbefolkningens övervikt ett viktindex (BMI), som är minst 25 kg/m^2, och som har beräknats utgående från den längd och vikt som besvararen själv har uppgett.

Motion: Som någon som utövar lite eller ingen tröttande motion definieras i enkäten Hälsa i skolan en person som på sin fritid under veckan utövar ca en timme, ca en halv time eller ingen motion som tröttar eller förorsakar svettning.

Med någon som utövar lite eller ingen motion alls avses i AVTK-undersökningen en person som på sin fritid utövar motion minst en halv timme som åtminstone tröttar eller förorsakar lätt svettning minst en gång i veckan.

Som någon som promenerar lite eller inte alls eller utövar lite eller ingen motion definieras i EVTK-undersökningen en person som promenerar utomhus minst en halv timme högst en gång i veckan och utövar annan motion än promenad minst en halv timme (till exempel skidning, cykling, simning, gymnastik, motionsspel, dans) högst 2-3 gånger i månaden.

Rökning: Som någon som röker dagligen definieras i enkäten Hälsa i skolan en som svarar att han/hon nuförtiden röker en gång per dag eller oftare.

Som någon som röker dagligen definieras i AVTK- och EVTK -undersökningarna en person som har uppgett att han/hon dagligen har rökt åtminstone under ett år samt senast igår eller idag.

Användning av alkohol: Som någon som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte definieras i enkäten Hälsa i skolan en person som dricker alkohol så att han/hon blir ordentligt berusad antingen 1–2 gånger i månaden eller en gång i veckan eller oftare.

Som någon som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte definieras i AVTKundersökningen en person som dricker minst sex alkoholportioner per gång (en alkoholportion är en flaska öl eller motsvarande, ett glas vin eller en restaurangportion stark alkoholdryck) antingen en gång i veckan eller nästan dagligen.

Upplevd hälsa: Någon som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt är enligt enkäten Hälsa i skolan en person som anser att hans/hennes hälsotillstånd antingen är medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Någon som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt är enligt AVTK ja EVTK-undersökningarna en person som anser att hans/hennes hälsotillstånd antingen är medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Funktionsförmåga: Om svårigheter i studierna frågas i enkäten Hälsa i skolan enligt följande: Hur går det för dig i skolan? Har du svårigheter med något av följande? Sekundärfrågorna är hur man följer med under lektionerna, gör läxor eller andra liknande uppgifter, förbereder sig för prov, hittar den studieteknik som passar en bäst, kommer igång med eller slutför uppgifter som kräver egna initiativ, utför skriftliga uppgifter och utför uppgifter som kräver (t.ex. bok) läsning. Som någon som har svårigheter med studierna definieras de personer som svarar minst på en punkt mycket eller på minst tre punkter ganska mycket.

Som någon som uppger en sjukdom som förorsakar en nedsättning av arbets- och funktionsförmågan definieras i AVTK-undersökningen en person som uppgett att han/hon har en sjukdom eller skada som förorsakar en nedsättning av arbets- och funktionsförmågan.

Som någon som upplevt svårigheter med att röra sig utomhus avses i EVTK-undersöningen en person som inte ens assisterad kan röra sig utomhus, en person som assisterad kan röra sig utomhus om någon hjälper till, och en person som kan röra sig utomhus ensam men som befinner det besvärligt att röra sig utomhus.

Depression: Som någon som upplever depressiva symptom avses i enkäten Hälsa i skolan en person som upplever en medelsvår eller svår depression mätt med 12 frågor enligt Raitasalos enkät om sinnesstämning (R-BDI). Till enkäten om sinnesstämningar hör frågor om sinnesstämning, hur man ser på framtiden, hur man lyckats i livet, känslan av tillfredsställelse, hur man respekterar sig själv, känslor av besvikelse, att träffa främmande människor, lätthet att fatta beslut, nöjdhet med utseendet, sömn,

utmattning och aptit. Varje fråga har fem svarsalternativ. De två mest positiva alternativ ger inga poäng, det tredje ger en poäng, det fjärde ger två poäng och det femte ger tre poäng. De svarare som fått minst åtta poäng definieras uppleva medelsvår eller svår depression. Enkäten om sinnesstämning var inte med i enkäten Hälsa i skolan 2013.

Som någon som upplevt depressionssymtom definieras i AVTK- och EVTK-undersökningen en person som rapporterat att han/hon under den senaste månaden (30 dagar) har haft depression.

Befolkningens åsikter om socialskyddet

Åsikten om nivån på socialskyddet definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på frågan: Anser Ni att nivån på socialskyddet i Finland för närvarande är 1) alltför hög, 2) en aning för hög, 3) lämplig, 4) en aning för låg eller 5) alltför låg?

Åsikten om en ökning av den privata sociala servicen definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Är Ni helt av samma åsikt, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt om följande påståenden: Det behövs mer privat social service?

Åsikten om en ökning av den privata hälso- och sjukvården definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Är Ni helt av samma åsikt, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt om följande påståenden: Det behövs mer privat hälso- och sjukvård?

Åsikten om hur den sociala servicen fungerar definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Jag framför påståenden om den sociala servicen. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om hur hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Jag framför påståenden om hälso- och sjukvårdstjänsterna. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Med tanke på hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen, i vilken mån önskar Ni att skattemedel ska användas till finansieringen av dessa: borde mera, ungefär samma mängd eller mindre skattemedel än för närvarande allokeras?

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

Mått för utbildningsnivå: I statistiken över befolkningens utbildningsstruktur mäts befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Utbildningsnivåtalet 246 visar exempelvis att den teoretiska utbildningstiden per person är 2,5 år efter avlagd grund-

skola. Då befolkningens utbildningsnivå beräknas används den befolkning som fyllt 20 år som population. Detta för att många som inte fyllt 20 år ännu är på hälft med sin utbildning. Med hjälp av utbildningsnivåindikatorn kan man lätt jämföra utbildningsskillnaderna mellan olika områden och följa förändringar över tid. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Befolkningens utbildningsstruktur [e-publikation]. ISSN=2242-2900. Helsingfors: Statistikcentralen [hänvisat: 20.11.2014]. Åtkomstsätt: http://www.stat.fi/til/vkour/index_sv.html

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomsttagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomsttagare är lika stora. I inkomstfördelningsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multiplicerat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomsttagare ändras lika mycket procentuellt.

PYLL=Indexet förlorade levnadsår (Potential Years of Life Lost) bildas genom att man först beräknar sannolikheten för dödsfall i varje åldersgrupp genom att dela antalet dödsfall med storleken på den aktuella åldersgruppen. Talet man då får fram multipliceras med antalet levnadsår (t.ex. anses en person som har dött vid 0 års ålder ha förlorat 80 år, medan en person som har dött vid 20 års ålder har förlorat 60 år osv.). Utifrån dessa åldersgruppsspecifika tal beräknas den viktade summan genom att åldersstrukturen i hela landet för personer under 80 år används som vikter, så att jämförelsen inte förvrängs av regionernas olika åldersstrukturer. Till sist multipliceras det erhållna talet med 100 000.

PYLL-indexet är en mätare som används i stor omfattning på det internationella planet, och det mäter den förtida dödligheten med betoning på dödsfall i ung ålder. PYLL-indexet för en viss region anger hur många levnadsår man skulle förlora på grund av dödsfall i förtid i en tänkt befolkning där risken för dödsfall i det område som granskas råder i varje åldersgrupp och där det finns 100 000 personer under 80 år som är fördelade på åldersgrupper på samma sätt som i hela landet. Man kan alltså jämföra PYLL-talen för olika regioner både sinsemellan och med nivån i hela landet och granska förändringar. PYLL-indexet kan även beräknas enligt dödsorsak. Dödligheten anses vara en av de mest tillförlitliga indikatorerna för befolkningens hälsotillstånd i synnerhet i internationella jämförelser. I PYLL-indexet betonas i synnerhet sådana hälso- och välfärdsproblem som ökar risken för dödsfall i de yngre åldersgrupperna.

Aktivitet för hälsofrämjande (TEA). Aktiviteten för hälsofrämjande består av sju olika dimensioner: engagemang, ledning, hälsouppföljning och behovsanalys, resurser, gemensamma förfaranden, delaktighet och övriga kärnfunktioner. Med hjälp av dessa dimensioner kan man bedöma hur väl kommunen har skött funktionerna i anslutning till främjandet av kommunens invånare.

Allmänna definitioner

Områdesvisa uppgifter om utnyttjandet av tjänster grundar sig på klientens/patientens hemkommun. Uppgifterna om hela landet inbegripet i vissa tabeller även utlänningar eller sådana klienter/patienter vars hemkommun är okänd.

Klienter 31.12 avser antalet registrerade klienter vid tidpunkten i fråga, dvs. antalet inbegriper även tillfälligt frånvarande.

Klienter/patienter/hushåll under året avser antalet klienter/patienter/hushåll, oberoende av hur många gånger de utnyttjat tjänsten under året.

Vårdperiod avser den tidsperiod klienten/patienten varit inskriven som mottagare av institutions- eller slutenvård. En vårdperiod börjar vid inskrivningen och upphör vid utskrivningen. I årsbokens tabeller innefattar vårdperioderna sådana vårdperioder som upphört under statistikåret (inkl. dagkirurgi), utom när det gäller sjukhusvårdperioder orsakade av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i missbrukarvårdens tabeller. I dem ingår både vårdperioder som upphört under statistikåret och pågående vårdperioder i slutet av statistikåret.

Vårddygnen under året innefattar antalet vårddygn som infaller under kalenderåret. Antalet vårddygn beräknas som skillnaden mellan utskrivningsdagen (eller 31.12) och inskrivningsdagen (eller 1.1), vilket innebär att utskrivningsdagen inte inbegrips. Om utskrivningsdagen är densamma som inskrivningsdagen, är antalet vårddygn ett. Inom barndagvården beaktas dock endast närvarodagarna.

Medelvårdtiden är genomsnittet för den sammanlagda varaktigheten av de vårdperioder (inkl. dagkirurgi) som upphört under statistikåret.

Ett **besök** kännetecknas av personlig kontakt mellan klienten/patienten och social-, hälsooch sjukvårdspersonalen och av att kontakten dokumenteras. Som besök betraktas både besök som klienten/patienten gör på en social- eller hälso- och sjukvårdsenhet och besök som social-, hälso- och sjukvårdsanställda gör utanför enheten hos klienten/patienten. Även anhörigas besök utan patient betraktas som besök (t.ex. inom barnpsykiatrin).

Definitions

Population

Life expectancy at birth indicates the mean number of years that a person aged 0 years would live if subjected throughout his or her life to the current mortality conditions. Although the concept contains the word 'expectancy', life expectancy reflects only the situation at the time when the figure was calculated. Life expectancy is an age-standardised figure, which enables comparisons of mortality rates in different years.

Mean population indicates the average of the population figures at the end of the year (31 December) in two consecutive years. Normally, statistics describe the phenomena of the year under review (the statistical year) by using the mid-year population of the population or the population group under review.

Population projections are calculations describing future population trends. They are calculated by means of fertility, mortality and migration rates on the basis of population trends in the past. The population projections describe chiefly what the population trends would be if no changes took place in the observed population trends.

The **age dependency rate** indicates the number of people aged 0–14 and 65 and over in relation to one hundred working-age people (20–64 years).

Reproductive health

Birth: A process resulting in a foetus or a child of at least 22 weeks of gestation (≥ 22 + 0 weeks of gestation) or weighing at least 500 g (≥ 500 g) being born either with vaginal delivery or Caesarean section. Live birth is always a birth. An induced abortion performed during the 23rd or 24th week of pregnancy (≤24+0 weeks of gestation) by permission from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) is not regarded as a birth. **Live birth** is the birth of a child that, irrespective of the duration of the pregnancy, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or movement of the voluntary muscles, whether or not the placenta is attached or the umbilical cord has been cut. **Stillbirth** is the birth of a foetus or a child that shows no evidence of life typical of a live birth, but complying with the definition of a birth (≥22+0 weeks of gestation or ≥500 g). **Infant mortality** includes deaths during the first year of life per 1000 live births. **Perinatal mortality** includes stillbirths and deaths during the first week of life (< 7 days) per 1000 births.

Birth with congenital anomalies refers to births included into the Finnish Register of Congenital malformations, i.e. a live birth or a stillbirth in Finland with at least one detected major congenital anomaly and with a mother who has been resident in Finland at the time of the delivery and also during most of the pregnancy. **Congenital anomaly** is a major congenital structural anomaly, chromosomal defect or congenital hypothyroidism involved in a birth with congenital anomalies. Major anomalies do not include hereditary and other diseases not associated with congenital anomalies, dysfunction of organs or tissues, developmental disabilities, congenital infections, isolated minor dysmorphic features, normal variations and common less significant congenital anomalies included in the exclusion list of the Register of Congenital Malformations. **Prevalence** refers to births with congenital anomalies per 10 000 births.

Assisted fertility treatments mean in vitro fertilisation (IVF) and artificial insemination (IUI). IVF treatments include all started IVF cycles (in vitro fertilisation), ICSI cycles (intracytoplasmic sperm injection) and transfers of frozen embryos (FET). Cycle means that the maturation of the ovarian follicle has been started. Transfer refers to the transfer of a fertilised ovum into the uterus.

Induced abortion means artificially induced termination of pregnancy which is not a birth and which results in the death of one or more foetuses (≥ 1) and in which there is no indication of intrauterine foetal death before the termination.

Sterilisation means an operation on the male or female genitals resulting in permanent inability to produce offspring. Operations performed on the genitals where the operation is regarded as necessary in the treatment of genitals or genital diseases are not regarded as sterilisations**.**

Services for children and families

Child day care refers to arrangements made for a child's care at a day-care centre or in family day care, or in the form of supervised play groups or other day-care activities. Family day care includes group family day care. **Pre-school education** aims to improve children's ability to learn and to prepare them for school. It is mainly intended for 6-year-olds. Pre-school education can be arranged by local social care or education authorities. As of 1 August 2001, municipalities have been obliged to arrange pre-school education free of charge. However, many municipalities have provided pre-school education in schools or day-care centres even before that date. **Municipalday care** includes the municipality's own services and services purchased from private service providers. **Private day care** refers to children receiving private day-care allowance from the Social Insurance Institution. The care provider can be a private day-care centre, a private family childminder or a person whom the parents have employed to care for the child.

Maintenance payments refer to an amount of money that a liable parent is required to pay towards the expenses arising from the maintenance of a child. In the absence of maintenance payment or if it is insufficient, **maintenance allowance** is payable by Kela, the Social Insurance Institution. In an agreement on the **custody of their child**, the parents may share the custody or the custody may be given to one parent only. The parents may also agree on the childs **residence and right of access** concerning the child. To be legally enforceable, the agreement has to be confirmed by the Social Welfare Board or by a court.

Children placed outside the home refers to children and young persons placed outside the home by a decision of the Social Welfare Board, which has been made to provide support in community care or when the child or young person has been taken into care or is in need of after-care. **Taken into care** means that authorities (the Social Welfare Board) take responsibility for the care and upbringing of the child. **Taken into care involuntarily** refers to cases where a child aged 12 and over or the child's guardian opposes the child being taken into care. **A child** refers to a person under the age of 18 and a young person to a person under the age of 21. Children and **young persons** who have been placed outside the home may be in foster care, residential

care or other care. **Foster care** is provided on the basis of a written contract in a family that has been approved by the Social Welfare Board. **Residential care** includes care provided in child welfare institutions, such as children's homes, youth residential homes and reform schools. **Other care** includes institutions for substance abusers, homes for vocational schools and folk high schools. **Support interventions in community care** include supported housing for the child or young person, income support, securing school attendance and leisure-time activities, support to the family, rehabilitation and other necessary support.

Care and services for older people

Services for older people include both services especially intended for older people and mainstream services used by older people. **Clients in regular home care** include the clients in home-help services and home nursing for whom a service and care plan has been drawn up or who have received home-help services or home nursing at least once a week. **Inpatient care in health centres** includes care in health-centre inpatient wards in the speciality of general medicine. In addition to traditional care in residential homes for older people (institutional care), there are different types of housing services that administratively form part of community-based care provision. Such housing services include e.g. sheltered housing and group homes. Some housing units have staff available 24 hours a day (sheltered housing with 24-hour assistance) while others have staff available during the daytime only (ordinary sheltered housing). **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Services for people with disabilities

Institutions for people with intellectual disabilities mainly refers to so-called central institutions. **Housing with 24-hour** assistance includes all units providing housing services for people with intellectual disabilities (group homes) where staff are available 24 hours a day, as distinct from **housing with part-time assistance** where staff are available during the daytime only. **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services include visits to psychiatric outpatient clinics and to mental health clinics. **Inpatient mental health care** includes all care periods in inpatient care in hospitals and health centres in cases where the primary diagnosis is mental disorder (ICD-10-diagnoses F00-F99 except for diagnoses for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). In addition to traditional institutional care, there are various housing services for people with mental disorders. **Housing services for people with mental disorders** have units where staff are available 24 hours a day as well as units where they are available during the daytime only.

Alcohol, drugs and addidion

Substances include alcohol, surrogates and drugs. **Alcoholic beverage** is a drink containing more than 2.8 per cent by volume of ethyl alcohol. **Drug** is an umbrella concept that includes solvents, narcotic drugs and psychoactive pharma ceuticals that can be used for intoxication purposes. **Narcotic substances** are defined in the Narcotics Act (548/2008).

Recorded consumption includes the retail sale of alcoholic beverages at Alko stores and the deliveries of alcoholic beverages togrocery stores and licensed restaurants. **Unrecorded consumption** includes alcohol imports by passengers, home preparation, illegal distillation, smuggling, substitutes, and alcohol consumed by Finns abroad. **Total consumption of alcoholic beverages** includes both recorded and unrecorded consumption. **Strong beverages** include long-drink beverages fortified with distilled alcohol. **Wines** include fermented long drinks.

Services for substance abusers include both specialised services for substance abusers and social and health services used for alcohol- and drug-related reasons. Specialised services for substance abusers include A-clinics and youth clinics and other similar units of community-based care, detoxification centres and rehabilitation centres for substance abusers, housing services, overnight shelters and day centres for substances abusers.

Alcohol- or drug-related hospital care includes care periods due to the abuse of alcohol and drugs as well as medicine poisonings. Alcohol-related period of care are identified using the ICD-10 diagnoses F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6,O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 and R78.0. Drug-related care periods are identified using the diagnoses F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 as well as drug poisonings X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4,T42.6–7 and T36 that have been specified by using ATC codes N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, where the cause is not suicide or attempted suicide. In this category, abuse of soporifics and sedatives are under narcotic drugs instead of pharmaceuticals. Medicine poisonings include poisoning diagnoses T36 where the cause is other than above-mentioned pharmaceutical used for intoxication purposes or where no pharmaceutical has been specified. Medicine poisonings also include all suicides and attempted suicides, including cases where the cause is any of the above-mentioned pharmaceuticals used for intoxication purposes. Poisonings by soporifics and sedatives are classified under medicine poisonings if the cause of poisoning is suicide or attempted suicide.

The primary reasons for admission to care periods in **institutions for substance abusers** were alcohol or drugs, including disorders due to psychoactive substance use (73) and polydrug use (74). All institutions do not register the psychoactive substance causing the admission, and patients can be admitted to institutions for substance abusers for other reasons as well.

Tobacco means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants. **Tobacco product** means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. This definition does not include cigarette paper. **Cigarette** means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a

cigarillo. The weight of a cigarette is estimated at 0.65 grams. **Cigar** means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco. The weight of a cigar is estimated at 2 grams. **Cigarillo** means a cigar that weighs no more than three grams. **Loose tobacco** means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. **Snuff and chewing tobacco** means a tobacco product for oral use. The estimated weight of a snuff box is 30 grams.

The statistics on **consumption of tobacco** are collected in two ways based on the excise duty statistics of the Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940. Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year. **Untaxable cigarettes** mean private imports of tax-free cigarettes The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Primary health care and specialised health care

The Health Care Act (1326/2010) defines health care services as health and welfare promotion, primary health care, and specialised health care.

In the Health Care Act, **primary health** care means public health services provided by local authorities, health promotion, and any related provision of health counselling and health checks, oral health care, medical rehabilitation, occupational health care, environmental health care, as well as emergency medical care, outpatient care, home nursing, at-home hospital care and inpatient care, mental health services, and substance abuse services where these are not covered by social services or specialised medical care; primary health care may also be referred to as public health services.

According to the Primary Health Care Act, each municipality must have **a health centre** for the purpose of performing the functions specified in the Health Care Act. Several municipalities may share the same health centre. Municipalities may also purchase part or all of their health-centre services from other public or private service providers. A health centre may have several outpatient units and inpatient wards. The health centre may also comprise a specialist-led hospital. In addition to municipal health centres, the figures include a few other municipal or private service providers responsible for health-centre activities within a specific area.

Reasons for visit recorded for outpatient treatment visits at health centres mean health care practitioners' perceptions of the client's health problem or other reason for the service event in outpatient primary health care. A reasons for visit can also be a clinical diagnosis, which means the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge or a health care practitioner's perception of the symptom or problem described by the client.

Diagnoses are key data common for both primary health care and specialised health care, and they are recorded with nationally uniform codes. In primary health care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

Seasonal influenza vaccination coverage describes the percentage of people in defined age groups who have been vaccinated with a seasonal influenza vaccine.

In the Health Care Act, **specialised health care** is defined as specialised medical and dental health care services pertaining to preventing, diagnosing, and treating illnesses, emergency medical service, emergency medical care, and medical rehabilitation. Units on this level provide treatment mainly on the level of medical specialists. In the tables of this publication, **specialised outpatient care** includes specialised outpatient medical care services provided by municipalities, joint municipal boards and four private hospitals. The figures also include specialist-led activities in health centres. **Specialised inpatient care (including day surgery)** refers to inpatient care other than the inpatient care given in health centres, state hospitals and private hospitals in the speciality of general practice. The figures thus include specialised health care provided by municipalities, joint municipal boards, the state, and private service providers, as well as specialist-led inpatient care in health centres. **Psychiatric specialities** here include the specialities 70, 74 and 75 with their subcategories.

In the Yearbook tables, **inpatient care due to accidental injuries and violence** includes care periods where the primary diagnosis is classifiable to ICD-10 Chapter XIX Injuries, poisoning and certain other consequences of external causes, with the exception of complications and sequelae of injuries and complications of surgical and medical care not elsewhere classified (diagnosis codes S00–T78). In the tables these cases are classified by external cause. The codes can be found in IDC-10 Chapter XX External causes of morbidity and mortality.

Type of accident is defined for care periods where the ICD-10 diagnosis code is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes). Type of accident covers both the location of and activities related to the accident. The accident type variable is not used with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Care periods with procedures include all procedures performed in hospitals or health-centre wards (including day surgery) that are mentioned in THL's classification of procedures. Most of the procedures performed constitute different types of operations. **Surgical procedure** refers to a procedure included in the Classification of procedures with the first character is a letter in the range of A to Q and the third character is non-numerical.

Day surgery means that a procedure has been planned in advance to be performed as day surgery and that the patient is not admitted to inpatient care after the procedure.

Hospital benchmarking

Somatic specialised health care includes all clinical specialities except psychiatry. Episode means the whole treatment process, i.e., all periods of inpatient care, including day surgery, outpatient visits, procedures and other services that have been performed to treat the patient's health problem during one calendar year. **Episode productivity** describes the relationship between outputs (health care activities) and inputs (resources going into the activities). **Inputs** are the total costs for the activities of a hospital or one of its specialities. **Total outputs** of a hospital or a speciality include the weighted sum of episodes. **Weighted episodes** are calculated by multiplying the number of episodes by the episode weight coefficient. The number of episodes will be higher than

the weighted episode if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. Weighted episodes take into account the level of difficulty to treat a patient relative to the volume of resources going into the activities in different hospitals. **Episode weight coefficient** is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of the NordDRG Full periods of care included in one episode and the average cost of all episodes.

Deflated cost means the total costs that are deflated to the price and cost level in 2009 by using the price index of public expenditure in municipal health care services published by Statistics Finland.

Regional examination means an examination by hospital district or municipality. It includes somatic specialised health care provided by public hospitals as well as somatic specialised inpatient care and day surgery provided by private hospitals.

In regional examination, the episode, or the regional episode, includes all treatments received by a patient for the same disease in specialised health care irrespective of the hospital or hospital district that provided the treatment. The perspective is, then, population-based. **Regional episode** includes also inpatient care periods (including day surgery) in specialist-led health centre hospitals and in private hospitals. In addition, it covers outpatient care provided by specialist-led units in health centres.

Weighted outputs (inpatient care periods, emergency room visits and outpatient visits): Weighted care periods reflect the level of difficulty to treat a patient. Weighted care periods are calculated by multiplying the number of care periods (inpatient and outpatient care) by DRG cost weights. The number of care periods will be higher than the weighted figure if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. DRG Full coefficient is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of patients in the DRG group and the average cost of all patients. Weighted periods of care = DRG score.

Access to services in specialised health care

Patient waiting for admission means an individual for whom a physician or other health care professional has, after an assessment of the need for treatment, made a decision to admit and who has been placed on a waiting list or for whom an outpatient appointment has been booked (on the grounds of resource availability or urgent treatment). Patients waiting for admission include those who are on a waiting list for a) outpatient care, inpatient care or day surgery; b) operation, procedure or other treatment; or c) medical rehabilitation (Health Care Act 1326/2010, section 29).

Waiting list entry date means the date on which the patient is placed on a waiting list for inpatient care, day surgery, outpatient care, operation or procedure. The waiting list entry date should be the same as the date for the decision to admit. The sampling includes both patients who have been given a date for admission and patients who, despite an existing decision to admit, have not yet been given any date for admission. Moreover, the sampling includes patients who are placed on a waiting list because of resource availability or urgent treatment. Waiting time means the period between the waiting list entry date or the date of the booked appointment (on the grounds of resource availability or urgent treatment) and the waiting list removal date.

Morbidity

A visually impaired person refers to anyone who has a corrected visual acuity of less than 0.3 in the better eye or any other permanent visual impairment similarly affecting the functional capacity.

Infectious disease refers to a disease or infection caused by microbes (bacteria, virus or similar) which reproduce in the human body or caused by toxins produced by microbes.

THL's morbidity index is designed to measure regional variations in morbidity as well as morbidity trends in individual regions. The index consists of seven disease groups and of four perspectives highlighting the significance of diseases. These perspectives are mortality, disability, quality of life and health expenditure. In the main index, disease groups receive a weight in accordance with the significance of that disease group in terms of the four perspectives. All morbidity data are retrieved from registers.

In THL's morbidity index, each disease group are weighted for prevalence according to the significance of that disease group for mortality, disability, quality of life and health expenditure. **The regional index** is the mean value of the weighted prevalence of each disease group. **Regional index** is the higher the more common morbidity is in the region. The index value for the whole country is 100 on the latest year of update.

Also a margin of **error (confidence interval)** has been calculated for each index value so that the effects of random variation on the index can be assessed. It is absolutely necessary to take the margins of error into account especially when interpreting data for small municipalities and the disease groups. Each of the disease groups and the four perspectives are described in detail below. Index value for the whole country is 100 on the latest year of update. When examining time series, it should be born in mind that new updates affect also the index values for previous years. The indexes are available both with and without age standardisation, and these two types of indexes are interpreted differently. Many diseases are strongly age-dependent, and then the regional age structure has a strong effect on the level of morbidity in that region. **Age standardised index** enables comparisons between regions independent of regional age structures. **Index without age standardisation** reflects the burden of disease on a region and is a better indicator of a region's morbidity-related costs, for example.

Definitions for the sub-indexes of THL's morbidity index:

Cancer index: The indicator gives the number of new cancer cases (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) among people aged 0–79 in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The index includes all those who were diagnosed with cancer during the year. The index does not include non-melanoma skin cancer (C44) due to its minor impact on public health.

Coronary disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of coronary disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I20–I25, I46, R96, and R98) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Cerebrovascular disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of cerebrovascular disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I60–I64, excluding I63.6) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Musculoskeletal disorder index: The indicator gives the prevalence of disability pensions granted to people aged 16–64 on the grounds of diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (ICD-10 codes M00–M99) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Mental health index: The indicator is divided into three sections:

1. Suicides: : The indicator gives the number of suicides or suicide attempts leading to hospitalisation (ICD-10 codes X60–X84) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age.
2. Psychosis: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of psychosis (Social Insurance Institution disease codes 112 and 188) in proportion to the total population.
3. The indicator gives the prevalence of disability pensions granted on the grounds of mental and behavioural disorders (ICD-10 codes F00–F99) among people aged 16–64 years.

Accidental injury index: The indicator gives the incidence of periods of hospital care due to injuries and poisonings (ICD-10 codes S00–T78) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Dementia index: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of Alzheimer's disease (Social Insurance Institution disease code 307, the medicines donepezil, rivastigmine, galantamine or memantine) among people aged 65 or more in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Social assistance

Social assistance refers to last-resort financial assistance paid under social welfare to a household from municipal funds when no ordinary sources of income or other cash benefits are available or when they are not sufficient to ensure the person or family at least the minimal living needed for a life of human dignity.

Personnel

Municipal personnel refers to social and health care staff working for municipalities and joint municipal boards on a monthly salary basis. **Man-years** are calculated assuming that the work input of part-time employees equals 60 per cent of that of fulltime employees, excluding those on leave of absence.

"The employed labour force comprises all persons aged 18–74 who were employed during thereference week and were neither registered as unemployed job seekers at the labour exchange office nor undergoing military or non-military service. Information on employment is based on data supplied by employment pension authorities and tax authorities."

Expenditure

Social protection expenditure includes, according to the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), payments, services and goods, as well as reimbursements of expenses to those eligible for income security, in eight risk- or need-based groups (such as Old age, Illness and health etc.). **Health expenditure** is calculated in accordance with the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). For the purposes of national reporting, expenditure categories have been produced on the basis of the SHA while taking into account national special features. Health expenditure consists of the following categories: specialised health care, primary health care (excl. occupational and student health care and dental care), dental care, occupational and student health care, institutional care for older people, private health care reimbursed under the National Health Insurance, other health care, pharmaceuticals and other medical non-durables, therapeutic appliances and other medical durables, expenditure on health administration, travels and gross health investments.

Population health and health behavior

Eating habits: In the School Health Promotion Study, students who eat raw or cooked vegetables nearly every day include those who have eaten raw or cooked vegetables on 6–7 days during the past week.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who have fresh vegetables every day are defined as those people who had fresh vegetables/root vegetables on 6–7 days of the week preceding the interview.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, people who have fresh vegetables every day are definedas those people who had fresh vegetables/root vegetables (excluding potatoes) on 6–7 days of the week preceding the interview.

Weight: For the purposes of the School Health Promotion Study, the Body Mass Index (BMI) is used in defining overweight. The limit between normal weight and overweight takes age and gender into account. The limit for people age 18 and over is at 25 kg/m^2. The limit is lower for younger age groups, for example, it is 22.62 kg/m2 for 14-year-old boys and 23.34 kg/m^2 for girls. (See Cole et al. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. BMJ2000:320, 1240–45.)

For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, overweight is defined as a Body Mass Index (BMI) of 25 kg/m2 or more, calculated on the height and weight given by the respondent for purposes of the study.

Exercise: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who do little or no exercise that leaves them out of breath are defined as those people who, in the course of a week, usually do one hour, half an hour or no exercise at all that leaves them out of breath.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who do little or no exercise are defined as those who did at

least half an hour of exercise that made them hot and out of breath, but no more than once a week.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, people who do little or no exercise or walking are defined as those who, in the course of a week, walked outdoors for no more than half an hour and did exercise other than walking (e.g. skiing, cycling, swimming, gymnastics, team sports, dancing) no more than 23 times a month for at least half an hour.

Smoking: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who smoke daily are defined as respondents who said they smoke one a day or more.

For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, people who smoke daily are defined as respondents who said they had smoked daily for at least one year and who had last smoked the same day or the day preceding the interview.

Alcohol use: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who binge-drink once a month are defined as those who drink enough alcohol to become very drunk either 1–2 times a month or once a week or more often.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who binge-drink once a week are defined as those respondents who reported drinking at least six units of alcohol at one sitting, either once a week, or daily or almost daily. One unit of alcohol equals one bottle of beer or similar, one glass of wine, or one restaurant serving of a strong alcoholic beverage.

Perceived health: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who rate their health as average or poor are respondents who rate their health as average or fairly or very poor. For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, people who rate their health as poor or average are respondents who rate their health as average or fairly or very poor.

Functional capacity: The School Health Promotion Study includes the following questions concerning experienced difficulties with school work or studies: "How are you doing at school? Are you experiencing difficulties in any of the following areas?" The alternatives listed are: "following teaching in class, doing homework or other school tasks, preparing for exams, finding the study method that suits me best, beginning or completing tasks that require own initiative, performing tasks that require writing, and performing tasks that require reading (e.g. from a book)". People who experienced difficulties with school work or studies were defined as those respondents who selected 'very much' for at least one alternative or 'rather much' for at least three alternatives.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population, people who reported suffering a medical condition that reduced their work ability and functional capacity are defined as those respondents who reported having such a condition.

For the purposes of the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, people who had difficulties moving outdoors are defined as those respondents who were either unable to go outdoors even with assistance, who were able to go outdoors with assistance, or who were able to go outdoors on their own, but with difficulty.

Depression: For the purposes of the School Health Promotion Study, people who experience depression refers to respondents who experience moderate to severe

depression, as measured with the Raitasalo mood questionnaire (R-BDI, 12 questions). The mood questionnaire includes questions on mood, views on the future, success in life, satisfaction with life, self-esteem, feelings of disappointment, ability to meet new people, ability to make decisions, views on appearance, sleep, exhaustion, and appetite. There are five reply alternatives for each question. No points are given for the two most positive alternatives, one point is given for the third alternative, two points for alternative four, and five points for alternative five. Respondents who receive at least eight points are defined as suffering moderate to severe depression. The mood questionnaire was not included in the School Health Promotion Study in 2013.

For the purposes of the Studies on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult and Retirement-Age Population, people who experienced symptoms of depression are defined as those respondents who reported feeling depressed in the past month (30 days).

Public opinion on social protection

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, opinion on social protection derives from respondents' answers to the question: In your opinion, is the level of social protection in Finland today: 1) far too high, 2) somewhat too high, 3) appropriate, 4) somewhat too low, 5) far too low?

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, opinion on increased private provision of social services derives from respondents' answers to the question: Give your opinion on the following statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: There should be more private social services.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, opinion on increased private provision of preventive care and health services derives from respondents' answers to the question: Give your opinion on the following statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: There should be more private preventive care and health services.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, opinion on the functioning of social services derives from respondents' answers to the question: I will give several statements on the social services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Social services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, opinion on the functioning of health services derives from respondents' answers to the question: I will give several statements on the health services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Health services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, social services, and income transfers derives from respondents' answers to the question: In your opinion, to what extent should public funds be used to finance preventive care and health services, social services, and income transfers: more than at present, more or less the same as at present, less than at present.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

Measure of educational level: In the statistics on the educational structure of the population, the population's level of education is measured with the average length of the highest level of completed education per capita. For example, level of education indicator 246 means that the theoretic duration of education per capita is 2.5 years after completion of comprehensive school education. The population's level of education is calculated from the population aged 20 and over. This is because many under the age of 20 have not yet completed their studies. The measure of level of education allows easy comparisons between regions in levels of education and monitoring of temporal changes. Source: Official Statistics of Finland (OSF): Educational structure of population [e-publication]. ISSN=2242-2919. Helsinki: Statistics Finland [referred: 20.11.2014]. Access method: http://www.stat.fi/til/vkour/index_en.html

The Gini coefficient is the most common indicator describing income differences. The higher value the Gini coefficient gets, the more unequally is income distributed. The biggest possible value for the Gini coefficient is one. Then the highest earning income recipient receives all the income. The smallest Gini coefficient value is 0, when the income of all income recipients is equal. In the income distribution statistics, Gini coefficients are presented as percentages (multiplied by one hundred). The Gini coefficient describes relative income differences. The Gini coefficient does not change if the incomes of all income earners change by the same percentage.

The potential years of life lost (PYLL) is formed by first calculating the probability of death by dividing the number of deaths in an age group with the number of people in that age group. Then, the figure is multiplied by the number of potential years of life lost (for example, a person who dies at the age 0 contributes 80 years of life lost, a person who dies at the age 20 contributes 60 years of life lost, etc.). Next, the sum of these age-group-specific figures are weighted by the national age structure of under 80 year-olds so that regional variations in age structure do not skew the comparison. Lastly, the figure is multiplied by 100 000.

PYLL is widely used internationally and it measures premature mortality by giving more weight to deaths at young age. The PYLL for a particular region indicates how many years would be lost due to premature deaths in an imaginary population where each age group had the same risk of death as the region as a whole and where there were 100 000 persons under the age of 80 divided into age groups in the same proportion as in the country as a whole. It is, then, possible to compare the PYLL figures for different regions with each other or with the national PYLL as well as examine any changes in the figures. PYLL can also be calculated by causes of death. Mortality is considered one of the most reliable indicators for population health especially in international comparisons. PYLL gives more weight especially to such health and welfare problems that increase the risk of death in the younger age groups.

Health promotion capacity building (TEA) The concept of health promotion capacity building has seven aspects: commitment; management; health monitoring and needs analysis; resources; common practices; participation; and other core functions. These aspects can be used to evaluate how well the municipality has managed functions relating to population health promotion.

General definitions

The service use data that are broken down by area are based on the client's/patient's municipality of residence. In some tables, the figures for the whole country include clients/patients who are not residing in Finland or whose municipality of residence is unknown.

Clients 31.12. refers to persons registered as clients on 31 December, including those temporarily absent.

Clients/patients/households during the year refers to the number of individual clients/patients/households irrespective of how many times they have used the services during the year.

Care periods refers to a period during which a client/patient is registered as a recipient of institutional care. A care periods begins with an admission entry and ends with a discharge entry. In the tables of this publication, care periods include all care periods completed during the statistical year (including day surgery). However, this does not apply to tables on services for substance abusers concerning periods of hospital care for the treatment of alcohol- and drug-related diseases. The figures in these tables include not only all care periods completed during the statistical year but also all ongoing care periods at the end of the year.

Inpatient days during the year refers to all inpatient days falling within the calendar year. The number of inpatient days is obtained as a difference between the date of discharge (or 31 Dec) and the date of admission (or 1 Jan), that is, excluding the day of discharge. If the date of discharge and the date of admission are the same, the number of inpatient days will be one. In child inpatient days, however, inpatient days only include attendance days. **Average length of stay** refers to the average total length of all care periods completed during the statistical year (including day surgery).

Visit refers to a personal contact between the client and a health or social care professional and an entry made in the records on account of the contact. It refers both to a visit by a client to a health or social care unit and to a visit by a health or social care professional to a client outside the unit. A visit by family members without the patient is also considered a visit (e.g. in child psychiatry).

Luokitukset

Alueluokitus: Vuosikirjan taulukoissa käytetään aluejakoina kuntaa, maakuntaa ja sairaanhoitopiiriä. Sairaanhoitopiirejä lukuun ottamatta kaikki tilastoissa yleisesti käytettävät kuntapohjaiset alueluokitukset löytyvät Tilastokeskuksen vuosittain julkaisemasta käsikirjasta ”Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot”, Tilastokeskus, käsikirjoja 28 (katso myös kartta ja alueluokitukset kirjan lopussa). Jokaisen kunnan on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin, mutta kunta ja sairaanhoitopiiri voivat nykyisin sopia.

Ammattiluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema ammattiluokitus 2010, joka perustuu Euroopan unionin ammattiluokitukseen.Ammattiluokitus 2010, Tilastokeskus, 2011, Käsikirjoja 14.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index.html

DRG (Diagnosis Related Group) on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojakson vaatima voimavarojen kulutus on +. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avo- että laitoshoidon (käynnit ja hoitojaksot). **Sairaalatyyppejä on neljä:** yliopistosairaala, keskussairaala, muu sairaala (ent. aluesairaala) ja erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaala.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntisyyn/diagnoosin kirjaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 -tautiluokitusta tai ICPC-2 -luokitusta.

Tautiluokitus ICD-10 ”Diagnoosi” (taudin määritys) ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä. Diagnoosiksi valitaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemys asiakkaan terveysongelmasta. Diagnoosien kirjaamiseen käytetään WHO:n ICD -tautiluokitusta, jonka ajantasainen versio on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

Perusterveydenhuollon **ICPC-luokitusta** käytetään Avohilmossa kuvaamaan potilaan hoitoon hakeutumisen syytä. ICPC on Maailman perhelääkäri- ja yleislääkärijärjestön (Wonca) kansainvälinen luokituskomitean (WICC) ylläpitämä perusterveydenhuollon hoitoon hakeutumisen syitä ja terveysongelmia kuvaava koodisto. Luokituksesta käytössä oleva versio ICPC-2 on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus.

Sosiaalimenot on tässä vuosikirjassa luokiteltu EU:n mukaisen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän, ESSPROS (The European System of integrated Social Protection Statistics) mukaisesti. ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social-conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (http://europa.eu)**.**

Terveydenhuollon meno- ja rahoitustietojen tilastointi pohjautuu OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaisiin käsitteisiin ja luokituksiin. Vuosikirjassa raportoidaan terveystilinpitojärjestelmän tietosisällöistä johdetut ja kansalliset erityispiirteet huomioivat tiedot. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2000.

Toimenpideluokitus: THL-Toimenpideluokitus.
http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2

Toimialaluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema toimialaluokitus 2002 ja 2008, jotka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html

Klassifikationer

Områdesindelning: I årsbokens tabeller används områdesindelningen kommun, landskap och sjukvårdsdistrikt. Med undantag av sjukvårdsdistrikten presenteras alla kommun baserade områdesindelningar, som används i statistiken, i handboken Kommuner och kommunbaserade indelningar, Handböcker 28, (se karta och områdesindelning i slutet av boken), som Statistikcentralen ger ut varje år. Varje kommun måste höra till något sjukvårdsdistrikt, men nuförtiden kan kommunerna och sjukvårdsdistrikten sinsemellan komma överens om detta.

Yrkesklassificering:: I tabellerna används Statistikcentralens yrkesklassificering från 2010, som bygger på Europeiska unionens yrkesklassificering. Ammattiluokitus [Yrkesklassificeringen] 2010, Statistikcentralen, 2011, Handböcker 14
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_sv.html

DRG (Diagnosis Related Groups) är ett klassifikationssystem, där vården av patienten indelas i kliniskt relevanta grupper enligt huvuddiagnosen, möjliga bidiagnoser som påverkat vården, de utförda åtgärderna, vårdtiden, patientens ålder och kön samt patientens tillstånd vid utskrivning. Inom varje grupp är konsumtionen av resurser under vårdperioden i genomsnitt i samma klass. Den nordiska DRG-klassifikationen kallas NordDRG. NordDRG Full-grupperna innefattar både öppen- och slutenvården (besök och vårdperioder). **Fyra sjukhustyper används:** universitetssjukhus, centralsjukhus, annat sjukhus (tidigare kretssjukhus) och specialistlett hälsovårdscentralsjukhus.

Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom den öppna primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Sjukdomsklassifikationen ICD-10 anger en uppfattning om orsaken till hälsoproblemet utgående från medicinsk information. Som diagnos väljs en inom hälso- och sjukvården yrkesutbildad persons uppfattning om klientens hälsoproblem. Vid registrering av diagnoser används WHO:s ICD-sjukdomsklassifikation, av vilken en aktuell version är tillgänglig i Kodtjänsten: www.thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/tjanster/kodtjanst (THL – Sjukdomsklassificering ICD-10).

Primärvårdens **ICPC-klassifikation** används i Avohilmo för att beskriva orsaken till att en patient uppsökt vård. ICPC är ett kodsystem som beskriver hälsoproblem och orsaker till att en patient uppsökt primärvård. Systemet administreras av den internationella klassifikationskommittén (WICC) vid världsorganisationen för familjeläkare och allmänläkare (Wonca). Den version av kodsystemet som används, ICPC-2, är tillgängligt i Kodtjänsten: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kommunförbundet – ICPC klassifikation för primärvården).

De sociala utgifterna följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS European System of Integrated Social Protection Statistics). Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375.
(http://europa.eu).

Statistikföringen av uppgifterna om **hälso- och sjukvårdsutgifterna och deras finansiering** bygger på begreppen och indelningarna i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). Uppgifterna i årsboken har härletts från datainnehållet i systemet för hälsoräkenskaper och tar hänsyn till de nationella särdragen. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2000.

THL-Åtgärdskalssifikation: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2

Näringsgrensindelning: I tabellerna används Statistikcentralens näringsgrensindelning, som publicerats 2002 och 2008 som bygger på Europeiska unionensgemensamma näringsgrensindelning.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_sv.html

Classifications

Regional classification: The tables in the yearbook use a regional classification system based on municipality, region and hospital district. A handbook published annually by Statistics Finland´s, "Municipalities and regional divisions based on municipalities", Handbooks 28 (see the map and regional classifications at the end of the yearbook) describes all municipality-based regional classifications generally used in statistics, except for hospital districts. Each municipality must belong to a hospital district, but municipalities and hospital districts are allowed to decide on the matter independently.

Classification of occupations: The tables in the yearbook use Statistics Finland's classification of occupations 2010, which is based on the joint European Union classification of occupations. Classification of occupations 2010, Statistics Finland, 2011, Handbooks 14.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_en.html

DRG (Diagnosis Related Group) is a classification system where treatment received a patient is categorised into clinically meaningful groups by primary diagnosis, secondary diagnoses that potentially affect the treatment, procedures performed, length of stay as well as the patient's age and gender and state at discharge. The level of resources going into a period of care is, on average, the same within each group. The Nordic DRG classification is called NordDRG. NordDRG Full groups include both outpatient and inpatient care (visits and care periods). **There are four types of hospitals:** university hospital, central hospital, other hospital (previously regional hospital) and specialist led health-centre hospital.

In primary outpatient care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

The ICD-10 codes give the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge. A diagnosis is a health care practitioner's perception of the client's health problem. Diagnoses are recorded by using the WHO ICD classification of diseases. An up-to-date version of the classification is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

The International Classification of Primary Care **(ICPC)** is used in the Avohilmo Register to describe why patients are seeking treatment. ICDC is a classification method developed by the International Classification Committee (WICC) of the World Organization of Family Doctors (Wonca) to describe patients' health problems and reasons for seeking treatment. The version ICPC-2 is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

The yearbook classifies **social protection expenditure** according to the European System of Integrated Social Protection Statistics ESSPROS. Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (http://europa.eu).

The accounting of **health expenditure and financing** data is based on the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). The yearbook reports data produced on the basis of the SHA data contents while taking into account national special features. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2000.

Classification of surgical procedures: "THL-Toimenpideluokitus".
http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2

Classification of economic activities: The tables in the yearbook use Statistics Finland's classification of economic activities 2010, which is based on the joint EuropeanUnion classification of economic activities. TOL 2002 and 2008.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_en.html

Lähteet

Alkoholijuomien hintaindeksit. SVT. THL.

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa alkoholijuomien kuluttajahintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden. Tilasto sisältää tiedot alkoholijuomien reaalihintojen ja nimellishintojen kehityksestä anniskelu- ja vähittäismyynnissä. Alkoholijuomien hintaindeksien tausta-aineistona on vähittäismyynnin osalta Alko Oy:stä saadut tiedot sekä Tilastokeskuksen elintarvikeliikkeistä keräämät tiedot. Anniskelumyynnin hintatiedot saadaan THL:n ravintolakyselytutkimuksesta.

Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL.

Alkoholijuomien kulutus -tilasto sisältää sekä alkoholijuomien tilastoidun että tilastoimattoman kulutuksen. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus saadaan Alkon myymälöiden myyntitiedoista sekä tukkumyyjien toimitustiedoista anniskeluravintoloille ja korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus sisältää matkustajien alkoholin tuonnin, salakuljetuksen, laillisen ja laittoman kotivalmistuksen, korvikkeet sekä suomalaisten Suomen rajojen ulkopuolella kuluttaman alkoholin. Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus lasketaan viranomaislähteistä ja haastattelututkimuksista saatujen tietojen perusteella.

Elatustuki. Kela.

Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. Kela on siitä alkaen tuottanut tilastot elatustuesta ja elatusavun perinnästä. Elatustukea tilastoidaan yksiköillä etuuden saajat, lapset ja maksetut etuudet. Luokittelijoina ovat täysi - tai vähennetty tuki, korvattava - tai ei-korvattava tuki sekä yleiset alue- ja demografiset luokitukset. Tilasto elatustuesta perustuu kokonaisaineistoihin Kelasta maksetuista elatustuista.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotisikäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Tulokset, jotka koskevat 65–84-vuotiaita, on painotettu 5-vuotisikäryhmittäin vastaamaan vuoden 2013 väestön ikäjakaumaa. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 76 % vuosina 2001–2013, ja se on vaihdellut välillä 72–82 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 15/2014. www.thl.fi/fi/evtk.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL.

Tilasto sisältää erikoisalakohtaista tietoa kiireettömään hoitoon pääsyn odotusajoista, hoidon tarpeen arvioinnin odotusajoista sekä lähetteen käsittelyajoista sairaanhoitopiireissä ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköissä. Lisäksi tilastoraportissa on tietoja yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusajoista.

Tiedot kerätään kolme kertaa vuodessa ja ne julkaistaan sähköisinä tietokantaraportteina. Tiedot on kerätty sairaanhoitopiireistä joulukuun lopusta 2007 lähtien ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköistä joulukuun lopusta 2008 lähtien.

Erikoissairaanhoito. THL.

Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Psykiatrian erikoisalojen potilaista ilmoitetaan näiden tietojen lisäksi psykiatrian erikoisalojen lisätiedot, jotka käsittelevät lääkehoitoa, pakkotoimia ja psyykkisen tilan arviointia. Samoin vaativista sydänpotilaista kerätään lisätietoja. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa vuodeosastoilla olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää vuosittain terveydenhuollon palveluntuottajilta hoitoilmoitukset (HILMO) päättyneistä hoitojaksoista ja avohoitokäynneistä. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta. Nykyisenkaltainen tiedonkeruu laitoshoidosta alkoi terveydenhuollossa vuonna 1994. Erikoissairaanhoidon avohoidosta tietoja on kerätty vuodesta 1998 alkaen, mutta vertailukelpoisia tiedot ovat vuodesta 2006 lähtien. Jo ennen tätä, vuodesta 1967 lähtien, kerättiin ns. poistoilmoitusrekisteriin tietoja sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilta poistuneista potilaista.

Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus.

Peruskoulutilasto sisältää koulukohtaisia oppilasmäärätietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Kuluvan syksyn tiedot kuvaavat tilannetta 20.9. ja päättötiedot edellistä lukuvuotta. Tiedonkeruun yhteydessä kerätään tietoja peruskoululaisten erityisopetuksesta ja ainevalinnoista.

Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS)

http://epp.eurostat.ec.europa.eu

Hedelmöityshoidot. SVT. THL.

Hedelmöityshoitotilastoihin kerätään tietoja koeputkihedelmöityksistä (vuodesta 1992 lähtien) ja inseminaatioista (vuodesta 2006 lähtien). Tilasto sisältää tietoja toimenpiteiden määrästä ja hoitojen tuloksista (raskauksista, synnytyksistä ja syntyneistä lapsista). Tiedot saadaan kaikilta hedelmöityshoitoja antavilta klinikoilta. THL on kerännyt tietoja vuodesta 1994 lähtien. Helsingin yliopistollinen keskussairaala keräsi tiedot vuosina 1992–1993.

Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL.

Kotihoidon asiakkaista on kerätty joka toinen vuosi asiakaskohtaisia tietoja osana sosiaalihuollon hoitoilmoitusjärjestelmää (vuodesta 2007 lähtien tiedot kerätään joka vuodelta). Mukana ovat sellaiset kotihoitoasiakkaat, joilla on laskentapäivänä voimassa oleva palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka muuten saavat säännöllisesti vähintään kerran viikossa kotipalvelua, kotisairaanhoitoa tai päiväsairaalapalveluja. Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Kouluterveyskysely. THL.

Kouluterveyskysely tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä. Siihen vastaavat peruskoulussa 8. ja 9. luokkien oppilaat ja lukiossa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki kohderyhmään kuuluvat nuoret.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saadaan, kun yhdistetään peräkkäisten vuosien aineistot. Vuosina 2013 ja 2015 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Vastaajat ovat pääosin 14-20-vuotiaita. Aineisto kattoi peruskoulussa 80-84 prosenttia ja lukiossa 69-76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2000–2013. Vuoden 2015 aineistoon saatiin vastauksia noin 50 400 peruskoululaiselta (43 prosenttia), 39 500 lukiolaiselta (64 prosenttia) ja 39 000 ammattiin opiskelevalta. Ammatillisten oppilaitosten osalta kattavuutta ei pystytä luotettavasti selvittämään. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuonna 2015 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävinä.

Aikaisempien vuosikirjojen käytännöistä poiketen prosenttiosuuksia ei ole nyt vakioitu. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007:N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400.

Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus.

Kuntasektorin palkat -tilasto kuvaa kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevien palkansaajien lukumääriä ja ansioita mm. alueen, toimialan, ammatin, koulutuksen, sukupuolen ja iän mukaan. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemiin kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisten tiedusteluihin, joihin kunnat ja kuntayhtymät ilmoittavat palvelussuhde- ja palkkatiedot vuosittain lokakuun 1. päivänä voimassaolevista palvelussuhteista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus.

Tilastokeskus kerää vuosittain kaikilta Suomen kunnilta sekä sosiaalipalveluja tuottavilta kuntayhtymiltä tietoja kunnan kustantamista palveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta

tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien ja kuntayhtymien tiedot kerää ja käsittelee Ålands statistik- och utredningsbyrå. Tilastoa edelsi vuoteen 1993 asti sosiaali- ja terveydenhuollon kertomustietojärjestelmä (KETI), jota ylläpiti sosiaali- ja terveysministeriö.

Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL.

Tilasto perustuu kuntien THL:lle ilmoittamiin lapsen huoltoa, tapaamisoikeutta, asumista, elatussopimuksia sekä isyyden selvittämisiä ja vahvistamisia koskeviin yhteenvetotietoihin. Tiedot on kerätty vuodesta 1985 lähtien. Vuosilta 1970–2008 tilastossa on myös elatustukea koskevat tiedot.

Lastensuojelu. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n lastensuojelurekisterissä oleviin tietoihin kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista sekä THL:n vuosittain kunnille tekemään yhteenvetokyselyyn lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olleista lapsista ja nuorista. Lastensuojelurekisteriä on tehty nykymuodossaan vuodesta 1991 lähtien ja lastensuojelun avohuollon tilastoa vuodesta 1992 lähtien.

Näkövammarekisteri. Näkövammaisten Keskusliitto ry./THL.

Näkövammarekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Näkövammaisten Keskusliitto ry. Ilmoituksen rekisteriin lähettää hoitava lääkäri tai muu hoitohenkilöstöön kuuluva. Rekisterissä on tietoja WHO:n määritelmän mukaisista näkövammatapauksista vuodesta 1983 lähtien.

OECD -tilastotietokanta.

http:\\stats.oecd.org (27.10.2013).

Perinataalitilasto - synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n syntymärekisteriin, johon kerätään tietoja Suomessa synnyttäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Tiedot kerätään sairaaloilta ja niitä täydennetään Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston ja Väestörekisterikeskuksen tiedoilla. Rekisterissä on tietoja vuodesta 1987 lähtien.

Perusterveydenhuolto. THL.

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä on laajentunut kattamaan perusterveydenhuollon avohoidon vuonna 2011. Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitukset sisältävät tietoja palvelutapahtuman tuottajista, asiakkaiden yhteydenotoista, hoidon tarpeen arvioinnista, ajanvaraustiedoista sekä palvelutapahtuman sisällöstä, kuten käyntisyistä ja toimenpiteistä sekä jatkohoidosta. Lisäksi perusterveydenhuollon tilastoon tulee tietoja terveyskeskusten laitoshoidosta. Perusterveydenhuollon laitoshoidon hoitoilmoitukset sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja.

THL keräsi terveyskeskuksilta vuoteen 2010 asti vuosittain tiedot niiden tuottamista avohoidon palveluista Notitia-tiedonkeruulla. Terveyskeskukset ilmoittivat tiedot jäsenkunnittain. Lääkärikäynnit ja muun ammattihenkilökunnan käynnit kysyttiin toiminnoittain, minkä lisäksi kysyttiin lääkärikäynnit ja lääkärillä käyneet potilaat ikäryhmittäin. Suun terveydenhuollon käynneistä kerättiin ikäryhmittäiset käyntitiedot hammaslääkäri-, hammashuoltaja- ja -hoitajakäynneistä, sekä ikäryhmittäiset tiedot suun terveydenhuollon potilaista. THL on kerännyt tiedot vuodesta 2002 lähtien. Suomen Kuntaliitto keräsi vastaavia tietoja vuosilta 1994–2001. Tietoja terveyskeskusten avohoidosta ei kerätä Ahvenanmaan maakunnasta.

Päihdehaittakustannukset. THL.

Tilasto sisältää tietoja alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamista haittakustannuksista Suomessa. Haittakustannukset lasketaan pää- ja alaluokittain. Päihdehaittakustannukset ovat saatavissa tilastovuodesta 2006 lähtien. Päihdehaittakustannukset lasketaan vuosittain.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012. Helsinki 2012.

Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL.

Huumehoidon tietojärjestelmä on THL:n koordinoima tiedonkeruu huumeiden käytön tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdehoitoon hakeutuneista asiakkaista. Huumeiden käyttäjien hoitotietoja on kerätty vuodesta 1998 lähtien anonyymillä ja hoitoyksiköille vapaaehtoisella tiedonkeruulla. Tiedonkeruussa kerätään tietoja asiakkaiden hoitoon hakeutumisesta, sosiodemografisesta taustasta, päihteiden käytöstä ja riskikäyttäytymisestä. Lisäksi mukana on kysymyksiä opiaattiriippuvaisten lääkehoidosta.

Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n raskaudenkeskeyttämisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista raskaudenkeskeyttämisistä. Raskaudenkeskeyttämisistä on kerätty tietoja vuodesta 1950 lähtien.

Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL.

Kauteen 2009–2010 asti kunta tai kuntayhtymä on tallentanut alueellaan rokotussuosituksen mukaisesti rokotettujen lukumäärät vuosittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle kausi-influenssarokotuskattavuustietokantaan. Se sisältää tiedot siitä, kuinka moni 65 vuotta täyttänyt ja 6–35 kuukauden ikäinen lapsi on saanut kausi-influenssarokotuksen suosituksen mukaisesti. Kaudesta 2010–2011 lähtien tiedonkeruujärjestelmä on muuttunut. Siitä lähtien THL on saanut rokotustiedot suoraan terveyskeskusten potilastietojärjestelmistä osana Avohilmo-tiedonkeruuta. Kattavuustietoja esitetään niistä sairaanhoitopiiristä, joista on kerääntynyt riittävästi tietoa. Henkilö lasketaan rokotetuksi, jos hän on kauden aikana saanut vähintään yhden annoksen influenssarokotetta kerättyjen tietojen perusteella.

Lisätietoja:
https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset
http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri

Sairaaloiden tuottavuus. THL.

Tilasto kuvaa sairaaloiden tuotoksen ja kokonaispanoksen volyymimuutoksia sekä niistä laskettuja kokonaistuottavuuden muutoksia. Tuotoksena käytetään kahdenlaista mittaria: episodi ja DRG -hoitojakso. Sairaaloiden välisessä vertailussa tiedot sisältävät julkisen sektorin tuottamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut. Alueellisessa vertailussa mukana on myös yksityisen sektorin tuottama laitospalvelu ja päiväkirurgia. Tiedot julkaistaan alue-, tuottaja- ja erikoisalatasolla.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut -tilasto perustuu sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisterin tietoihin. Vanhainkodeilta, kehitysvammalaitoksilta, päihdehuollon laitoksilta sekä ikääntyneiden ja vammaisten ympärivuorokautisista asumispalveluista kerätään asiakaskohtaiset tiedot kaikista vuoden aikana päättyneistä hoitojaksoista sekä vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Muista asumispalveluista päihdehuoltoa lukuun ottamatta kerätään tiedot vain vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Nykyisen kaltainen tiedonkeruu alkoi sosiaalihuollossa vuonna 1995.

Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Kerättäviä tietoja ovat mm. asiakkaan tunnistetiedot, ikä, sukupuoli, kotikunta, hoidossaoloaika sekä tiedot siitä, mistä asiakas on tullut ja mihin hän on lähtenyt. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Sosiaalimenot. SVT. THL.

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot kerätään useista tilastoista, toimintakertomuksista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastovuodesta 1995 lähtien on käytetty EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-tilastointijärjestelmä sisältää kaikki julkisen tai yksityisen sektorin toimijoiden toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata kohtuullinen terveys ja toimeentulo. Tilastovuotta 1995 edeltävien vuosien tiedot laskettiin pohjoismaisen luokituksen mukaisesti.

Steriloinnit. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n steriloimisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista steriloinneista. Steriloinneista on kerätty tietoja vuodesta 1935 lähtien.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen

vastausaktiivisuus on ollut 61 % vuosina 2002–2014, ja se on vaihdellut välillä 51–67 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5 146, 2014: N=2 630.

Helldán A, Helakorpi S. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL),Raportti 6/2015. www.thl.fi/avtk.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely on osittain paneelimuotoinen kyselytutkimus, jossa yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. HYPA -kysely toteutetaan noin joka kolmas vuosi. Vuoden 2013 kysely on järjestykseltään neljäs. Aikaisemmat HYPA -kyselyt suoritettiin vuosina 2004, 2006 ja 2009.

Tutkimuksen tavoitteena on tarjota luotettavaa ja kattavaa tutkimusaineistoa suomalaisten hyvinvoinnista ja hyvinvointipalveluiden käytöstä. Kyselyllä kerätään tietoa suomalaisten hyvinvoinnista, läheissuhteista, terveydestä, terveys- ja sosiaalipalveluiden käytöstä ja asiakaskokemuksista sekä sosiaaliturvaan liittyvistä mielipiteistä.

HYPA -tutkimuksen rungon muodostavat puhelinhaastattelut, joita täydennetään rekisteritiedoilla. Puhelinhaastattelujen kohderyhmä on 18–79-vuotiaat Manner-Suomen asukkaat. Ruotsinkielisiä vastaajia varten kyselylomakkeet on käännetty ruotsiksi. Puhelinhaastattelut on toteuttanut Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatio. Jokaisessa HYPA -kyselyssä on puhelinhaastateltu noin 4 500 henkilöä. Vuosina 2004, 2009 ja 2013 toteutettiin lisäksi noin 400 käyntihaastattelua 80 vuotta täyttäneille. Vuoden 2006 tiedonkeruun yhteydessä toteutettiin erillinen postikysely lapsiperheille. Taulukoiden vuoden 2004 tiedot perustuvat puhelinhaastattelun ja postikyselyn tietoihin, vuoden 2006 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin, vuoden 2009 tiedot postikyselyn tietoihin sekä vuoden 2013 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin. Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli vuonna 2004 82,7 prosenttia (n=4350) ja postikyselyn 56,2 prosenttia (n=2 957). Vuonna 2006 puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 83,7 prosenttia (n=4 530), ja vuonna 2009 postikyselyn vastausprosentti oli 59 prosenttia (N=1 824). Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 72,3 prosenttia vuonna 2013 (N=5 842).

HYPA -kyselyjen aineistokuvaukset on saatavilla alla olevasta linkistä: www.thl.fi/hypa

Suomen Syöpärekisteri. Suomen Syöpäyhdistys ry./THL.

Syöpärekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Suomen Syöpäyhdistys ry. Ilmoituksia todetuista syöpätapauksista lähettävät rekisteriin lääkärit, patologian, sytologian ja hematologian laboratoriot ja Tilastokeskus (kuolintodistustiedot). Rekisteri on perustettu vuonna 1952.

Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n epämuodostumarekisteriin, johon kerätään tietoja elävänä tai kuolleena syntyneillä lapsilla sekä sikiöperusteella tehdyissä raskauden keskeyttämisissä sikiöillä todetuista epämuodostumista. Tiedot kerätään sairaaloista, terveydenhuollon

ammattihenkilöiltä ja sytogeneettisistä laboratorioista sekä THL:n syntymä- ja hoitoilmoitusrekistereistä, erikoissairaanhoidon avohoitotilastosta, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) ja Tilastokeskuksen kuolemansyytilastosta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1963 lähtien.

Tartuntatautirekisteri. THL.

Tiedot perustuvat THL:n tartuntatautirekisteriin, johon (tartuntatauti-)ilmoituksia lähettävät kliiniset mikrobiologian laboratoriot sekä lääkärit. Kliinisen mikrobiologian laboratoriot tekevät ilmoitukset noin 70 nimetyn taudinaiheuttajamikrobin löydöksistä sekä kaikista verestä ja selkäydinnesteestä tehdyistä löydöksistä. Lääkäri ilmoittaa yleisvaarallisista ja ilmoitettavista tautitapauksista lukuun ottamatta eräitä tauteja, joissa lääkärit on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tartuntatautirekisterin toiminta perustuu tartuntatautilakiin (583/1986) ja tartuntatautiasetukseen (935/2003). Tartuntatautirekisterissä on tietoja vuodesta 1995 lähtien.

Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL.

Tilasto sisältää tietoja terveydenhuollon laillistetuista ja nimikesuojatuista ammattihenkilöistä. Laissa ja asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (L 559/94, A 564/94) määritellään ne ammattiryhmät, jotka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) laillistaa tai rekisteröi nimikesuojattuna ammattihenkilönä ja vuosittaiset tilastot perustuvat Valviran rekisterin tilanteeseen 31.12. Rekisterissä on mm. ammatinharjoittamisoikeuden mukainen ammatti/ammattiryhmä, ammatillinen koulutus ja erikoistutkinto sekä sukupuoli, ikä ja asuinkunta.

Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL.

THL on siirtynyt vuonna 2008 terveydenhuollon menoja ja rahoitusta koskevassa tilastoinnissa OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaiseen tilastointiin, jossa tiedot kerätään toiminnoittain, tuottajittain ja rahoittajittain. Tilaston perusteena olevat tiedot kerätään valtakunnallisista rekistereistä, tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tiedot on tuotettu terveystilinpitojärjestelmän mukaisina tilastovuodesta 1995 alkaen.

THL:n sairastavuusindeksi. THL.

THL:n sairastavuusindeksi tuotetaan vuosittain yhdistämällä usean rekisterinpitäjän keräämiä tietoja. Sairastavuusindeksissä käytetyt aineistot tuotetaan seuraavista rekistereistä: Hoitoilmoitusrekisteri. THL; Sydän- ja verisuonitautien rekisteri. THL; Suomen Syöpärekisteri. THL; Kuolemansyyrekisteri. Tilastokeskus; Lääkekorvaus- ja lääkkeiden erityiskorvausrekisteri. Kela; Eläkerekisteri. Eläketurvakeskus. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela.

Korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset, kustannukset avosairaanhoitopalvelujen käytöstä ja sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannukset. Avosairaanhoitopalveluja ovat yksityislääkärin, yksityisham-

maslääkärin ja suuhygienistin palvelut sekä lääkärin/hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito yksityisessä tutkimus- ja hoitolaitoksessa. Sairaanhoitokorvausten tilastoja käytetään lääkekustannusten kehityksen seuraamisessa ja kuvaamaan yksityisen avosairaanhoidon palveluiden käyttöä. Korvausten käsittelyjärjestelmistä syntyy henkilöpohjainen etuustietokanta, josta muodostetaan tilastointitiedostot. Sairaanhoitokorvaustilastoja päivitetään kuukausittain ja kalenterivuosittain näinä ajanjaksoina maksettujen sairaanhoitokorvausten tiedoilla.

Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela.

Työterveyshuoltotilasto antaa tietoa maassamme toteutetusta Kelan korvaamasta työterveyshuollosta. Kelan työterveyshuoltotilastot tehdään työnantajien työterveyshuollon tilastointirekisteristä, joka muodostetaan työterveyshuollon käsittelyjärjestelmästä syntyvästä etuustietokannasta. Työterveyshuoltotilasto julkaistaan kerran vuodessa ja noin kahden vuoden viiveellä.

Toimeentulotuki. SVT. THL.

Toimeentulotuen vuositilaston tiedot perustuvat THL:n toimeentulotukirekisteriin, johon kerätään kunnilta tietoja toimeentulotukea saaneista kotitalouksista, tuen kestosta ja määrästä sekä kotitalouden koosta ja rakenteesta. Lisäksi kerätään poikkileikkaustietoa marraskuun asiakkaiden tulolähteistä ja pääasiallisesta toiminnasta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1985 lähtien. Vuosien 1969–1983 osalta vastaavia tietoja on saatavissa huoltoaputilastosta.

Tupakkatilasto. SVT. THL.

Tupakkatilasto sisältää tietoja muun muassa tupakan verollisesta ja verottomasta kulutuksesta, väestön tupakoinnista, altistumisesta tupakansavulle ja tupakan hintakehityksestä.

Tiedot tupakkatuotteiden verollisesta kulutuksesta perustuvat Tullin kuukausittaiseen valmisteverotilastoon. Verottomien savukkeiden kulutustiedot perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimuksen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta” yhteydessä kerättäviin tietoihin ulkomaanmatkoilta tuotujen savukkeiden määristä.

Tiedot väestön tupakoinnista perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksiin ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK) ja ”Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (EVTK).

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK).

Työssäkäynti. SVT. Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilastoon kerätään hallinnollisista aineistoista tietoa väestön työssäkäynnistä. Luvuissa on yksi henkilö vain kerran päätoimen mukaan. Tämän julkaisun taulukoissa aluejako perustuu työpaikan sijaintikuntaan. Työssäkäyntitilastosta saadaan yhtenäisellä tavalla kerättynä tiedot sekä julkisten palveluntuottajien, järjestöjen että yritysten henkilöstöstä.

Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus.

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. www.stat.fi/meta/til/vaenn.html

Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus.

Väestörakennetilasto kuvaa vuoden vaihteessa Suomessa vakinaisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia. Henkilöistä tilastoidaan mm. asuinpaikka, sukupuoli, ikä, siviilisääty, kieli, kansalaisuus ja syntymävaltio, samoin tiedot puolisosta ja kaikista lapsista ja henkilön vanhemmista. Tiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä vuodenvaihteen tilanteen mukaan. www.stat.fi/meta/til/vaerak.html

Källor

Aborter. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för aborter, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda aborter. Data om aborter har samlats in från och med 1950.

Alkoholkonsumtion. FOS. THL.

Statistiken över alkoholkonsumtion redovisar både den registrerade och oregistrerade konsumtionen. Den registrerade alkoholkonsumtionen fås från Alkobutikernas försäljningsuppgifter och från grossisternas uppgifter om leveranser till restauranger med serveringstillstånd, till livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 4,7 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen inbegriper resandeinförsel av alkohol, smugglad alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning, T-sprit och andra surrogat samt alkohol som finländarna konsumerat utanför Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas på basis av uppgifter från myndighetskällor och intervjuundersökningar.

Assisterad befruktningsbehandlingar. FOS. THL.

För statistiken över assisterad befruktning samlas det in uppgifter om provrörsbefruktning (med början från 1992) och om konstgjord befruktning, dvs. insemination (med början från 2006). Statistiken innehåller uppgifter om antal åtgärder och om behandlingsresultaten (graviditeter, förlossningar och födda barn). Uppgifter fås från alla kliniker som utför assisterad befruktning. THL har sammanställt statistiken sedan 1994. Helsingfors universitets centralsjukhus samlade in uppgifterna åren 1992 och 1993.

Barnskydd. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på uppgifter från THL:s barnskyddsregister om barn och ungdomar som placerats utom hemmet samt på en sammanfattande enkät, som THL:s genomför årligen i kommunerna, om barn och ungdomar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. Barnskyddsregistret har funnits i sin nuvarande form sedan 1991 och statistiken över barnskyddets öppenvård sedan 1992.

Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen.

Befolkningsprognosen beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler. Man räknar då ut vilken den framtida befolkningen i ett område skulle vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad. Vid beräkning av kommunvisa prognoser produceras också en kalkyl över självförsörjning, som beskriver hurdan befolkningsutvecklingen skulle vara utan flyttningsrörelse. (http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html)

Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver finska och utländska medborgare, som vid årsskiftet är fast bosatta i Finland. I statistiken ingår uppgifter om befolkningens boningsort, kön, ålder, civilstånd, språk, nationalitet och födelseland liksom uppgifter om maka/make och samtliga barn samt föräldrar. Uppgifterna fås ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem enligt situationen vid årsskiftet.
(http://www.stat.fi/meta/til/vaerak_sv.html)

Finlands Cancerregistret. Cancerföreningen i Finland r.f./ THL.

Cancerregistret upprätthålls tekniskt av Cancerföreningen i Finland r.f., men det är ett av THL:s register. Cancerfall anmäls av läkare, patologi-, cytologi- och hematologilaboratorier och Statistikcentralen (uppgifter från dödsattester). Registret upprättades 1952.

För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen.

Grundskolestatistiken omfattar skolspecifika uppgifter om antalet studerande i grundskolor, specialskolor på grundskolenivå samt skolor på grund- och gymnasienivå. Uppgifterna om innevarande höst beskriver situationen den 20 september och uppgifterna om studerande som fått avgångsbetyg föregående läsår. I samband med datainsamlingen samlas uppgifter in om specialundervisning och ämnesval i grundskolorna.

Det riksomfattande register över smittsamma sjukdomar. THL.

Uppgifterna baserar sig på registret över smittsamma sjukdomar som förs av Institutet för hälsa och välfärd (THL), till vilket kliniskt mikrobiologiska laboratorier och läkare sänder anmälningar (om smittsamma sjukdomar). De kliniskt mikrobiologiska laboratorierna gör anmälningarna om fynden på de cirka 70 namngivna sjukdomsframkallande mikroberna samt om alla fynd i blodet och ryggmärgsvätskan. Läkaren gör anmälan om allmänfarliga och anmälningspliktiga sjukdomsfall med undantag av vissa sjukdomar, där läkare är befriade från anmälningsskyldigheten. Verksamheten för registret över smittsamma sjukdomar baserar sig på lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) och förordningen om smittsamma sjukdomar (935/2003). I registret över smittsamma sjukdomar finns uppgifter ända sedan 1995.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA). THL.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) är en enkätundersökning som delvis genomförs i panelformat, där man kombinerar telefon- och besöksintervjuer, postenkäter och registermaterial. HYPA-enkäten genomförs cirka vart tredje år. Enkäten från år 2013 är den fjärde i ordningen. Tidigare HYPA-enkäter genomfördes åren 2004, 2006 och 2009.

Målet med undersökningen är att erbjuda tillförlitlig och täckande forskningsmaterial om finländarnas välfärd och användningen av välfärdstjänster. Med hjälp av enkäten samlar man information om finländarnas välfärd, närmaste relationer, hälsa, användning av social- och hälsovårdstjänster och erfarenheter som klienter samt åsikter med anknytning till socialskyddet.

HYPA-enkäten baserar sig på telefonintervjuer som kompletteras med registermaterial. Målgruppen för telefonintervjuerna är personer i åldern 18–79 år som är bosatta i Fastlandsfinland. Frågeblanketterna har översatts till svenska för svenskspråkiga respondenter. Telefonintervjuerna har gjorts av Statistikcentralens intervjuorganisation. I varje HYPA-enkät har man intervjuat cirka 4 500 personer per telefon. Åren 2004, 2009 och 2013 gjordes dessutom cirka 400 besöksintervjuer hos personer över 80 år. I samband med datainsamlingen år 2006 genomfördes en separat postenkät för barnfamiljer. Tabellernas data för 2004 baserar sig på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju och en postenkät, för 2006 på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju, för 2009 på uppgifter som insamlats genom en postenkät samt för 2013 på telefonintervjuer. Svarsprocenten för telefonintervjun år 2004 var 82,7 procent (n=4 350) och för postenkäten 56,2 procent (n=2 957). År 2006 var svarsprocenten för telefonintervjun 83,7 procent (n=4 530) och svarsprocenten för postenkäten år 2009 var 59 procent (n=1 824). Svarsprocenten för telefonintervjun år 2013 var 72,3 procent (n=5 842).

Beskrivningar av materialet i HYPA-enkäterna är tillgänglig via länken nedan (på finska): www.thl.fi/hypa

Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Enkäten görs i klassrummet med läraren som handledare. Den besvaras av eleverna i klass 8 och 9 i grundskolorna och av 1:a och 2:a årets studerande i gymnasierna. I yrkesläroanstalter besvaras enkäten av de studerande i årskurs 1 och 2 som deltar i läroplansbaserad grundläggande yrkesutbildning. Målet är att nå alla unga i målgruppen.

Fram till 2011 har enkäten genomförts jämna år i södra Finland, östra Finland och Lappland och udda år i övriga Finland. Information om hela landet erhålls när material från på varandra följande år slås ihop. Åren 2013 och 2015 gjordes enkäten samtidigt i hela landet. Deltagarna är i allmänhet 14–20 år gamla. I grundskolan omfattade materialet 80–84 procent och i gymnasiet 69–76 procent av populationen åren 2000–2013. För 2015 års material kom det in svar från cirka 50 400 grundskolelever (43 prosent), 39 500 gymnasister (64 procent) och 39 000 yrkesstuderande. För yrkesläroanstalternas del kan täckningen inte fastställas tillförlitligt. Det lägre antalet deltagare 2015 berodde på tekniska problem vid inhämtningen av materialet. Problemen påverkade ändå inte väsentligt kvaliteten i data som rapporterades från hela landet, utan upp-gifterna kan anses vara nationellt allmängiltiga.

Till skillnad från praxis i tidigare årsböcker har procentandelarna nu inte standardiserats. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007:N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010-2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 40**0.**

Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS)

http://epp.eurostat.ec.europa.eu

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL.

År 2008 övergick THL i statistikföringen av hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering till statistikföring enligt OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts), i vilket uppgifterna samlas in efter funktion, producent och fi-

nansiär. De uppgifter som ligger till grund för statistiken tas från nationella register, statistik, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 följer uppgifterna systemet för hälsoräkenskaper.

Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.

Institutioner för missbrukarvård samt serviceboende med heldygnsomsorg för äldre och för funktionshindrade samlas klientspecifika uppgifter in om alla vårdperioder som avslutats under året och om klienter som fått vård i slutet av året. I fråga om övrig boendeservice, med undantag av missbrukarvårdens, samlar man endast in uppgifter om klienter som fått vård i slutet av året. En datainsamling som motsvarar den nuvarande påbörjades i socialvården 1995.

Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenter samt om klienter och den service de fått. Uppgifter som samlas in är bl.a. klientens identifikationsuppgifter, ålder, kön, hemkommun och vårdtid samt uppgifter om varifrån klienten kommit och vart klienten åkt efter utskrivningen. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL.

Vartannat år samlar man in klientspecifika uppgifter om klienter som får regelbunden hemvård (med början från 2007 samlas uppgifter in varje år). Datainsamlingen sker inom ramen för socialvårdens vårdanmälningssystem. Uppgifter samlas in om sådana hemvårdsklienter som på inventeringsdagen har en gällande service- eller vårdplan, eller som regelbundet, minst en gång i veckan, får hemservice, hemsjukvård eller dagsjukhustjänster. Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenterna samt om klienterna och den service de fått. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen.

Statistikcentralen samlar årligen in uppgifter av alla kommuner i Finland och av de samkommuner som producerar sociala tjänster om de tjänster som kommunerna finansierar, dvs. de tjänster som kommunerna själva producerat, eller köpt av andra kommuner, samkommuner, staten eller privata serviceproducenter. Uppgifterna om kommunerna och samkommunerna på Åland insamlas och behandlas av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistiken föregicks fram till 1993 av social- och hälsovårdens verksamhetsberättelsesystem (KETI), som upprätthölls av social- och hälsovårdsministeriet.

Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över löner inom kommunsektorn beskriver inkomsterna för löntagarna i kommuner och samkommuner och antalet löntagare, bl.a. efter område, näringsgren, yrke, utbildning, kön och ålder. Uppgifterna bygger på Statistikcentralens enkäter om månads- och timanställda inom kommunsektorn. Kommunerna och samkommunerna rapporterar anställnings- och löneuppgifter årligen gällande anställningsförhållanden som var i kraft den 1 oktober.

Medfödda missbildningar. FOS. THL.

Uppgifterna tas från missbildningsregistret, som innehåller uppgifter om missbildningar som har konstaterats hos dödfödda eller levande födda barn samt hos foster vid abort pga. fosterskada. Data samlas in från sjukhusen, av hälso- och sjukvårdspersonalen, från de cytogenetiska laboratorierna, från THL:s födelse- och vårdanmälningsregister och statistik över öppenvård inom den specialiserade sjukvården, samt från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och från Statistikcentralens dödsorsaksstatistik. Missbildningsregistret har upprätthållits sedan 1963.

Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL.

Informationssystemet för narkomanvården är en av THL samordnad insamling av uppgifter om klienter som sökt vård på grund av narkotikabruk eller missbruk av läkemedel. Sedan 1998 har anonyma vårddata om narkotikabrukare samlats in genom en datainsamling som är frivillig för behandlingsenheterna. Man samlar in uppgifter om sökt vård, sociodemografisk bakgrund, drogbruk samt riskbeteende. Dessutom ställs frågor om läkemedelsbehandling av opioidberoende personer.

OECD statistikdatabas

http:\\stats.oecd.org (27.10.2013)

Perinatalstatistik - föderskor, förlossningar och nyfödda. FOS. THL.

Uppgifterna tas från födelseregistret, som innehåller uppgifter om mödrar som fött barn i Finland och om de födda barnen. Uppgifterna fås från sjukhusen och kompletteras med uppgifter från Statistikcentralens dödsorsaksregister och Befolkningsregistercentralen. Data för registret har samlats in från och med 1987.

Primärvård. THL.

Statistiken om primärvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. Det riksomfattande vårdanmälningssystemet för social- och hälsovården utvidgades år 2011 till att omfatta öppenvården inom primärvården. Vårdanmälningarna från öppenvården inom primärvården innehåller uppgifter om servicehändelsens producenter, klienternas kontakter, bedömningen av vårdbehovet, tidsbeställningsuppgifterna och servicehändelsens innehåll, såsom orsakerna till besöket, åtgärderna och den fortsatta vården. Dessutom innehåller statistiken om primärvården uppgifter om slutenvården vid hälsovårdscentralerna. Vårdanmälningarna från slutenvården inom primärvården innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården.

Fram till 2010 samlade THL in uppgifterna om de öppenvårdstjänster som hälsovårdscentralerna producerar med datainsamlingen Notitia. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna per medlemskommun. Läkarbesök och besök hos annan personal begärdes indelade efter verksamhetstyp, utöver vilket man begärde uppgifter ef-

ter åldersgrupp om antalet läkarbesök och patienter som besökt läkare. Uppgifter om munhälsovårdsbesök insamlades indelade efter åldersgrupp om besök hos tandläkare, tandhygienist och tandskötare. Dessutom insamlades uppgifter efter åldersgrupp om patienterna inom munhälsovården. THL har sammanställt statistiken sedan 2002. Finlands Kommunförbund samlade in motsvarande uppgifter 1994–2001. Uppgifter om hälsovårdscentralernas öppenvård samlas inte in från landskapet Åland.

Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL.

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker visar hur konsumtionspriserna på alkohol utvecklas och anger hur mycket priserna ändrats jämfört med jämförelsetidpunkten. Statistiken innehåller uppgifter om hur realpriset och det nominella priset på alkohol utvecklas inom detaljhandeln och inom försäljningen av alkoholdrycker för servering. Bakgrundsmaterialet för prisindexet för alkoholdrycker utgörs för detaljhandelns del av uppgifter från Alko Oy samt uppgifter som Statistikcentralen samlat in från livsmedelsbutiker. När det gäller försäljning av alkoholdrycker för servering fås prisuppgifterna från THL:s restaurangenkät.

Sjukhusens produktivitet. THL.

Statistiken beskriver volymförändringar i sjukhusens resultat och totala insatser och presenterar förändringar i den totala produktiviteten som beräknats utifrån dem. Som resultat används två indikatorer: episod och DRG-vårdperiod. I en jämförelse av sjukhusen innefattar uppgifterna de tjänster inom specialiserad somatisk sjukvård som produceras inom den offentliga sektorn. I områdesspecifika jämförelser innefattar uppgifterna även slutenvården och dagkirurgin som produceras inom den privata sektorn. Uppgifterna publiceras på områdes-, producent- och specialitetsnivå.

Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om de skadekostnader som användningen av alkohol och droger orsakar i Finland. Skadekostnaderna beräknas per huvud- och undergrupp. Uppgifter om de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna finns att få från statistikåret 2006. Skadekostnaderna för alkohol och andra droger beräknas årligen.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Klassifikationer, terminologier och statistikanvisningar 5/2012 Helsingfors 2012.

Sociala utgifter. FOS. THL.

De uppgifter som kalkylerna av de sociala utgifterna baserar sig på har samlats in från statistik, verksamhetsberättelser, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 har man använt EU:s system för statistik över socialskydd (ESSPROS, the European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-systemet omfattar alla de åtgärder som offentliga eller privata aktörer vidtar för att trygga en rimlig hälsa och utkomst. Före statistikår 1995 beräknades uppgifterna på basis av den nordiska klassifikationen.

Specialiserad sjukvård. THL.

Statistiken om den specialiserade sjukvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. De innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården. Inom specialiteten psykiatri lämnas utöver dessa uppgifter även tilläggsuppgifter om specialiteterna inom psykiatri. Dessa uppgifter gäller läkemedelsbehandling, tvångsåtgärder och patientens psykiska tillstånd. Tilläggsuppgifter insamlas även om krävande hjärtpatienter. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhusets vårdavdelning på årets sista dag.

Varje år samlar Institutet för hälsa och välfärd in vårdanmälningar (HILMO) av hälso- och sjukvårdsproducenterna. De innehåller uppgifter om avslutade vårdperioder och öppenvårdsbesök. I statistiken om specialiserad sjukvård insamlas uppgifter från alla kommuner, samkommuner och statliga sjukhus samt de största privata sjukhusen. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhuset på årets sista dag. En datainsamling om slutenvården som motsvarar den nuvarande påbörjades i hälso- och sjukvården 1994. Uppgifter om öppenvården inom specialiserad sjukvård har insamlats sedan 1998, men uppgifterna är jämförbara från och med år 2006. Redan dessförinnan, med början år 1967, insamlades för det s.k. utskrivningsregistret uppgifter om patienter som skrivits ut från sjukhusens och hälsovårdscentralens vårdavdelningar.

Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA.

Företagshälsovårdstatistiken ger information om den företagshälsovård som genomförs i Finland och som ersätts av FPA. FPA:s företagshälsovårdsstatistik baserar sig på statistikregistret för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare. Registret grundar sig på information som lagrats i förmånsdatabasen i samband med handläggningen av företagshälsovården. Företagshälsovårdsstatistiken utges en gång per år med cirka två års eftersläpning.

Statistik över sjukvårdsersättningar. FOS. FPA.

Sjukvårdskostnader som kan ersättas är kostnaderna för ersättningsgilla receptbelagda läkemedel, kostnaderna för sjuk- och hälsovårdstjänster inom öppenvården samt kostnaderna för resor som gjorts på grund av sjukdom. Hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården är privatläkar-, privattandläkar- och munhygienisttjänster samt läkar- eller tandläkarordinerad undersökning och behandling på privata undersöknings- och vårdinrättningar. Statistiken över sjukvårdsersättningar används för att följa upp läkemedelskostnadsutvecklingen samt för att beskriva i vilken omfattning privata sjukvårdstjänster inom öppenvården anlitas. Utifrån handläggningssystemen för ersättningarna uppkommer en individbaserad förmånsdatabas, ur vilken statistikregistren skapas. Statistiken över sjukvårdsersättningar uppdateras månadsvis, kvartalsvis och kalenderårsvis med uppgifter om sjukvårdsersättningar som utbetalats under dessa perioder.

Steriliseringar. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för steriliseringar, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda steriliseringar. Data om steriliseringar har samlats in från och med 1935.

Synskaderegister. Synskadades Centralförbund r.f./ THL.

Synskaderegistret upprätthålls tekniskt av Synskadades Centralförbund r.f., men det är ett av THL:s register. En anmälan till registret görs av den synskadades läkare eller annan vårdpersonal. Registret innehåller uppgifter från och med 1983 om synskadefall som uppfyller kriterierna i WHO:s definition.

Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.

Sysselsättningsstatistiken innehåller uppgifter om befolkningens sysselsättning. Uppgifterna tas ur administrativt material. I sifferuppgifterna ingår en person endast en gång enligt huvudsysslan. I denna årsboks tabeller baserar sig områdesindelningen på den kommun där arbetsplatsen finns. Ur sysselsättningsstatistiken får man uppgifter, som samlats in på ett enhetligt sätt, om offentliga serviceproducenters, organisationers och företags personal.

THL:s sjuklighetsindex. THL.

THL:s sjuklighetsindex produceras årligen genom att kombinera data som samlats in i flera register. Materialet som används i sjuklighetsindexet kommer från följande register: Vårdanmälningsregistret. THL; Registret över hjärt- och kärlsjukdomar. THL; Finland Cancerregister. THL; Dödsorsaksregistret. Statistikcentralen; Registret över läkemedelsersättningar och specialersättningar för läkemedel. FPA; Pensionsregistret. Pensionsskyddscentralen. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården THL.

Statistiken innehåller specialitetsspecifika uppgifter om väntetiderna till icke-brådskande vård, väntetiderna till det första besöket och behandlingstiderna för remisser i sjukvårdsdistrikten och enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården. I statistikrapporten finns också uppgifter om de vanligaste operationskögruppernas kötider.

Uppgifterna samlas in tre gånger om året och de publiceras som elektroniska databasrapporter. Uppgifterna har samlats in från sjukvårdsdistrikten sedan slutet av december 2007 och från enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården sedan slutet av december 2008.

Tobaksstatistik. FOS. THL.

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om den skattebelagda och skattefria konsumtionen av tobak, befolkningens tobaksrökning och exponering för tobaksrök samt om prisutvecklingen för tobak.

Uppgifterna om tobaksprodukter som levererats för skattebelagd konsumtion bygger på Tullens månatliga punktskattestatistik. Uppgifterna om konsumtionen av skat-

tefria cigaretter bygger på TNS Gallups enkätundersökning ”Resenärinförseln av alkoholdrycker och tobaksprodukter 2012” och uppgifterna om antalet cigaretter införda efter utlandsresor.

Uppgifterna om finländarnas rökvanor baserar sig på THL:s undersökningar ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)” och ”Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK)”.

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och ordnandet av rökrum på arbetsplatsen bygger på THL:s undersökning ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)”.

Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL.

Statistiken baserar sig på de uppgifter som kommunerna skickat till THL om vårdnad av barn, umgängesrätt, boende, underhållsavtal och utredning och fastställande av faderskap. Uppgifter har samlats in sedan 1985. För år 1970–2008 innehåller statistiken också uppgifter om underhållsstöd

Underhållsstöd. FPA.

Från och med den 1 april 2009 förflyttades verkställigheten av underhållsstödet frånkommunerna till Folkpensionsanstalten (FPA). Folkpensionsanstalten (FPA) har sedan dess tillhandahållit statistik över underhållsstödet och indrivningen av underhållsbidrag. Underhållsstödet statistikförs enligt enheterna förmånstagare, barn och utbetalda förmåner. Klassificeringsgrunder är fullt eller nedsatt underhållstöd, stöd som ska ersättas eller stöd som inte ska ersättas samt allmänna regionklassificeringar och allmänna demografiska klassificeringar. Statistiken över underhållsstödet baserar sig på det totala materialet om underhållsstöd som FPA betalat ut.

Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

För undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) har från befolkningsregistret årligen plockats ett slumpmässigt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 61 % under åren 2002–2013, och den har varierat mellan 51–67 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 21/2013. www.thl.fi/avtk

Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

För undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa har från befolkningsregistret med två års mellanrum plockats ett urval enligt kön och

ålder indelade enligt 5-års åldersgrupper bland 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år. Resultaten som gäller 65–84-åringar, har viktats enligt 5-års åldersgrupper för att motsvara befolkningens åldersfördelning år 2013. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 76 procent under åren 2001–2013, och den har varierat mellan 72–82 procent. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1 723, 2013: N=1 760

Helldán A, Helakorpi S. Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa våren 2013 och deras förändringar åren 1993–2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 15/2014. www.thl/fi/evtk

Utkomststöd. FOS. THL.

Uppgifterna i årsstatistiken över utkomststöd bygger på THL:s register för utkomststöd, som innehåller uppgifter inlämnade av kommunerna om hushåll som fått utkomststöd, stödets varaktighet och belopp samt hushållens storlek och struktur. Det samlas också in tvärsnittsdata om vilka inkomstkällor klienterna i november har och vilken som är deras huvudsakliga arbetsverksamhet. Registret har upprätthållits sedan 1985. För åren 1969–1983 finns motsvarande uppgifter i socialhjälpsstatistiken.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om legitimerade yrkesutbildade personer och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. I lagen (559/1994) och förordningen (564/1994) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården anges de yrkesgrupper som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) legitimerar eller registrerar som yrkesperson med skyddad yrkesbeteckning. Den årliga statistiken bygger på innehållet i Valviras register den 31 december. När det gäller rätt till yrkesutövning, anges i registret bland annat yrke/yrkesgrupp, yrkesutbildning och specialexamen samt kön, ålder och boendekommun eller boendeland.

Vaccinationsregistret och databasen för vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa. THL.

Fram till säsongen 2009–2010 lämnade kommunen eller samkommunen årligen in uppgifter till Institutet för hälsa och välfärd om antalet personer som vaccinerats i regionen enligt rekommendationen om säsongsinfluensavaccinering. Databasen innehåller uppgifter om hur många personer som har fyllt 65 år och småbarn på 6–35 månader som har vaccinerats mot säsongsinfluensa enligt rekommendationen. Från och med säsongen 2010–2011 har systemet för insamling av uppgifter ändrats. Sedan dess har THL erhållit vaccinationsuppgifterna direkt från hälsovårdscentralernas patientjournalsystem i anslutning till informationsinsamlingen via Avohilmo. Uppgifter om täckningen presenteras för de sjukvårdsdistrikt om vilka det finns tillräckligt med data. En person betraktas som vaccinerad om han eller hon enligt de insamlade uppgifterna under en säsong har fått minst en dos influensavaccin.

Mer information:

https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset

http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri

Sources

Access to services in specialised health care. THL.

The statistics contain data by specialty on waiting times for admission to elective treatment, waiting times for assessment of the need for treatment as well as on referral processing times in hospital districts and specialised health care units in primary health care. The statistical report has also data on waiting times for the most common groups of surgical procedures. Data are collected three times a year and published in electronic database reports. Data have been collected from hospital districts since December 2007 and from specialised health care units in primary health care since December 2008.

Alcoholic beverage consumption. OSF. THL.

The statistics cover both recorded and unrecorded consumption of alcoholic beverages. Recorded consumption of alcoholic beverages includes the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and to grocery shops, kiosks and petrol stations selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Unrecorded consumption includes passenger imports, smuggling, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland. Unrecorded consumption is calculated based on data obtained from official data sources and interview studies.

Alcoholic beverage price indexes. OSF. THL.

The statistics on alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date. They provide information on the development of the real and nominal prices of alcoholic beverages in licensed serving and retail sales. With regard to retail sales, price indices for alcoholic beverages are based on data received from Alko Inc. and data collected by Statistics Finland from grocery stores. Price data on licensed serving sales are derived from the THL's restaurant survey.

Assisted fertility treatments. OSF. THL.

The statistics on assisted fertility treatments contain information on in vitro fertilisations (IVF) from 1992 onwards and on inseminations from 2006 onwards. The data include the number of treatments performed and treatment outcomes (pregnancies, deliveries and births). The data are obtained from all clinics giving assisted fertility treatments. THL has gathered data for the statistics since 1994. In 1992 and 1993 the data were collected by the Helsinki University Central Hospital.

Child maintenance and custody. OSF. THL.

The statistics are based on summary data that THL receives from municipalities on child custody, right of access, residence, maintenance agreements and investigation and establishment of paternity. The data have been collected since 1985. The statistics for 1970–2008 also include data on child maintenance allowance.

Child welfare. OSF. THL.

The data are based on data in the THL's Child welfare register concerning children and young persons placed outside the home and on summary data that THL receives annually from municipalities on children and young persons receiving support in community care as part of a child welfare intervention. In its current form, the Child welfare register has existed since 1991. Statistics on community care interventions have been compiled since 1992.

Congenital malformations. OSF. THL.

The data are based on the THL's Register of congenital malformations, which contains data on congenital anomalies detected in stillbirths or live births as well as in foetuses in selective terminations of pregnancy. The register receives data from hospitals, healthcare professionals and cytogenetic laboratories, and data are also derived from the Medical birth register, the Care registers for social welfare and health care, and the statistics on Outpatient specialised health care, all maintained by THL. In addition, data are obtained from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira), and the Cause of death statistics, maintained by Statistics Finland. The register has been kept since 1963.

Cost of alcohol and drug harms. THL.

The statistics contain data on the expenditure arising from alcohol- and drug-related harm in Finland. Costs are calculated by main category and sub-category. The statistics on costs of alcohol and drug harm are available from 2006 onwards. Costs of alcohol and drug harm are calculated annually.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. National Institute for Health and Welfare (THL). Classifications, Terminology and Statistics Guidelines 5/2012.Helsinki 2012.

Count of home-care clients on 30th November OSF. THL.

Client-specific data have been gathered on clients in home care every other year as part of notifications to the Care registers for social welfare and health care (from 2007 onwards, data are gathered every year). Included are home-care clients who have a valid service and care plan on the day of count or who otherwise receive home-help services, home nursing or day-hospital services regularly at least once a week. The data concern service providers and clients and services received by them. The data are reported by service providers.

Database on social protection. (ESSPROS). Eurostat.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu

Drug clients in services for substance abusers. THL.

Co-ordinated by THL, the Drug treatment information system aims to gather information on clients who have sought treatment for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. Data on treatment given to drug abusers have been gathered since 1998 by an anonymous data collection procedure that treatment units take part in on a voluntary basis. Information is gathered on the pattern of care seeking, and clients' socio-demographical background, substance use and risk behaviour. In addition, information is asked about the pharmacotherapy of opiate addicts.

Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Employment statistics contain information on the population's economic activity based on administrative data sources. Each person is included in the statistics only once based on his/her main activity. In this yearbook's tables, the regional classification is based on the domiciles of workplaces. The statistics provide uniform data on personnel in both public service providers and non-profit organisations and business enterprises.

Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Statistics Finland collects annually data from all the municipalities and joint municipal boards providing social services in Finland about the volume of social services produced by them or purchased from other municipalities, joint municipal boards, the state, or private service providers. The data from the municipalities and joint municipal boards of the Åland Islands are collected and processed by Statistics and Research Åland. A predecessor to these statistics was a report system for social welfare and health care (KETI), maintained by the Ministry of Social Affairs and Health until 1993.

Finnish Cancer Registry; Cancer Society of Finland. THL.

The Cancer register is a THL's register maintained technically by the Cancer Society of Finland. Notifications of detected cases of cancer are sent to the register by physicians, pathological, cytological and haematological laboratories and Statistics Finland (death certificate data). The register was established in 1952.

Finnish register of visual impairment. Finnish Federation of the Visually impaired/THL.

The Register of visual impairment is a THL's register maintained technically by the Finnish Federation of the Visually Impaired. Notifications to the register are sent by the treating physician or another member of the care personnel. The register contains data on cases of visual impairment as defined by the WHO from 1983 onwards.

Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey. THL.

For the study on Health behaviour and health among the Finnish adult population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population register each year. The average response rate for the postal questionnaire was 61% in 2002–2013, with a variation between 51–67%. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=6594, 2004–2005: N=6656, 2006–2007: N=6500, 2008–2009: N=6159, 2010–2011: N=5613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2013. National Institute of Health and Welfare (THL) Report 21/2013. www.thl.fi/avtk

Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey. THL.

For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and for age according to 5-year age groups. The results for people aged 65–84 have been weighted for each 5-year age group so as to correspond to the age distribution in 2013. The average response rate for the postal questionnaire was 76 % in 2001–2013, with a variation between 72–82%. Number of respondents in the survey each year: 2001: N=1949, 2003: N=1863, 2005: N=1863, 2007: N=1847, 2009: N=1741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013 [Health behaviour and health among the Finnish retirement age-population in 2013 and trends in 1993–2013]. National Institute for Health and Welfare (THL), Reports 15/2014. www.thl.fi/fi/evtk

Health care professionals. OSF. THL.

The statistics contain data on licensed health professionals and health professionals with a protected occupational title. The Act (559/1994) and Decree (564/1994) on Health care professionals specifies occupational groups to be licensed as health professionals or registered as health professionals with a protected occupational title by the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). The annual statistics are based on data in the Valvira register at the end of the year. The register provides data on for example the occupation/occupational group for which the right to practice a profession has been granted, vocational training and specialist vocational qualifications, sex, age, and municipality/country of residence.

Health expenditure and financing. OSF. THL.

In 2008, THL brought into use a new national system of accounting health expenditure and financing that is based on the OECD System of Health Accounts (SHA). The SHA system gathers data by function, provider and source of finance. The statistics are based on data derived from national registers, statistics, financial statements and other similar sources. The data have been produced in accordance with the SHA from the statistical year 1995 onwards.

Hospital productivity. THL.

The statistics describe changes in the volume of hospital outputs and total inputs as well as changes in the total productivity of hospitals calculated on the basis of the output and input data. Two kinds of indicators are used for the outputs: episode and DRG period of care. In hospital benchmarking, the data include somatic specialised health services provided by the public sector. The regional comparison also includes data on inpatient services and day surgery provided by the private sector. Data are published at the level of regions, providers and specialities.

Induced abortions. OSF. THL.

The data are based on THL's Register of Induced Abortions, which receives the data from the health care units performing induced abortions. Data on induced abortions have been collected since 1950.

Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

The statistics are based on the Care register for social welfare. Patient-specific data on all care periods completed during the year and client census data on all clients receiving care at the year-end are gathered from residential homes for older people, institutions for people with intellectual disabilities, institutions for substance abusers, and 24-hour housing services for older people and people with disabilities. For housing services other than those targeted at substance abusers, data are only gathered on clients receiving care at the year-end. In its current form, the collection of social care data started in 1995.

The data concern service providers and clients and services received by them. Data are gathered on a number of variables, including client identification data, age, sex, municipality of residence, length of stay in care, as well as information on where clients come from and where they go after discharge. The data are reported by service providers.

Local government sector wages and salaries. OFS. Statistics Finland.

The statistics describe the numbers and earnings of personnel employed by municipalities and joint municipal boards by a number of variables, including area, activity, occupation, education, sex and age. The data derive from an inquiry of Statistics Finland concerning monthly and hourly paid local government employees to which municipalities and joint municipal boards report data annually on their employment contracts and wage and salary amounts valid on 1 October.

Maintenance allowance. The Social Insurance Institution (KELA).

Practical arrangements surrounding maintenance allowance, formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009. The Social Insurance Institution (KELA) has been compiling statistics on child maintenance allowance and the recovery of child maintenance payments as of that date. Statistics on maintenance allowance are kept according to recipients, children and maintenance allowance paid. The categories are full or reduced maintenance allowance, whether maintenance al-

lowance in subject to reimbursement or not, and general regional and demographic categories. The statistics on maintenance allowance are drawn from the full data on maintenance allowance paid from KELA.

National infectious diseases register. THL.

Data are drawn from THLs Infectious diseases register. Clinical microbiology laboratories and physicians send notification of infectious diseases to the register. Clinical microbiology laboratories report findings of about 70 specific pathogens, and all findings in blood or spinal fluid. Physicians report cases of diseases classified as generally hazardous or notifiable, with the exception of certain diseases, which physicians have been relieved of the duty of notification. The Infectious Diseases register operates under the Communicable Diseases Act (583/1986) and the Communicable Diseases Decree 935/2003. The register contains data from 1995 onwards.

OECD StatExtracts.

http:\\stats.oecd.org (27.10.2013)

Perinatal statistic - Parturients, deliveries and births. OSF. THL.

The data are based on the THL's Medical birth register, which contains data on mothers given birth and children born in Finland. The data are gathered from hospitals and complemented by data obtained from the Cause of death statistics of Statistics Finland and by data from the Population Register Centre. The register contains data from 1987 onwards.

Population projection. OSF. Statistics Finland.

Population projections describe future population developments. Statistics Finland' population projections are so-called demographic trend calculations, which calculate the future population for a given area assuming that the development that has taken place in its population in recent years continues unchanged.
http://www.stat.fi/meta/til/vaenn_en.html

Population structure. OSF. Statistics Finland.

These statistics on the structure of the population describe Finnish and foreign citizens permanently resident in Finland at the turn of the year. The statistics contain data on the population's place of residence, age, native language, nationality and country of birth, as well as on the spouse, all children and parents of an individual person. The statistics also contain data on the day a person was married or divorced. The data are obtained from the Population Register Centre's population information system.
http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index_en.html

Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland.

The statistics on comprehensive schools contain data by individual school on numbers of pupils in comprehensive schools, special schools at the basic level of education, and in schools at the basic and upper secondary general levels of education. The data on the current autumn describe the situation on 20 September and those on completions of education the previous school year. In connection with the data collection, information is also gathered about special education and subject choices of comprehensive school pupils.

Primary health care. THL.

The statistics on primary health care are based on care notifications submitted by health care units. In 2011, the national Care Registers for Social Welfare and Health Care were extended to cover also outpatient visits in primary health care. Care notifications concerning outpatient visits in primary health care contain data on service providers, clients' contacts with service providers, assessments of the need for treatment, appointments as well as content of the service event, such as procedures, further treatment, and reasons for visits. In addition, the statistics on primary health care contain data on inpatient care in health centres. Care notifications concerning inpatient care in primary health care contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge.

Until 2010, THL collected annual data on outpatient care in health centres by using the Notitia data collection. The data reported by health centres was broken down by participating municipality. Physician visits and other practitioner visits were broken down by activity, and physician visits and patients seen by physicians by age group. As for oral health care visits, data were gathered on dentist visits and dental hygienist/ assistant visits by age group, and on oral health care patients by age group. THL has collected the data since 2002. Between 1994 and 2001, similar data were collected by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. Data on health-centre outpatient care is not collected from Åland.

School Health Promotion Study. THL.

The School Health Promotion Study is carried out in the form of surveys during class at school guided by the teacher. Responses are collected from pupils in year 8 and 9 of comprehensive school and year 1 and 2 of upper secondary school. Further, students in year 1 and 2 of basic vocational education are also included in the survey. The aim is to reach the entire target group of the survey.

Until 2011, data for the School Health Promotion Study was collected from school pupils and students in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland in even-numbered years and elsewhere in Finland in odd-numbered years. Data on the whole country are available by combining material from consecutive years. In 2013 and 2015 the survey was carried out throughout the country at the same time. Respondents are mainly between 14 and 20 years of age. The material covers 80–84 % of the statistical population in comprehensive schools and 69–76 % in upper secondary schools in 2000–2013. In 2015

the data were supplemented with responses from some 50 400 pupils in comprehensive school (43%), 39 500 students in upper secondary school (64%) and 39 000 students in vocational school. Coverage cannot be reliably established for vocational schools. The decrease in the number of survey participants in 2015 was due to technical difficulties in the data collection. The difficulties did not, however, have any fundamental impact on the quality of data, and the data can be generalised at national level.

Unlike in previous yearbook, percentages have not been standardised. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400.

Social assistance. OSF. THL.

The annual Social assistance statistics are based on the THL's Social assistance register, in which data are gathered from municipalities on recipient households and their size and structure and the duration and level of assistance. In addition, cross-sectional data are gathered on clients' income sources and primary economic activity in November. The register has been kept since 1985. Corresponding data for 1969–1983 are available in the statistics on the earlier type of public assistance.

Social protection expenditure. OSF. THL.

The social protection expenditure account is based on data derived from a number of statistics, annual reports, financial statements and other similar sources. Since the statistical year 1995, the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) has been used. The ESSPROS system encompasses all interventions from public or private bodies that are intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. The data for years before 1995 were calculated in accordance with the Nordic classification.

Specialised health care. THL.

The statistics on specialised health care are based on care notifications submitted by health care units. The care notifications contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge. For psychiatric patients, the data also include additional data on psychiatric specialities, including data on drug therapies, coercive measures and psychiatric evaluations. Additional data are also collected for cardiac patients. Also, a census is taken of patients in hospital inpatient care on the last day of the year.

The National Institute for Health and Welfare collects care notifications (HILMO data) from health care service providers concerning concluded treatment periods and outpatient visits. The statistics on specialised health care include data on all municipalities, joint municipal authorities, state hospitals and largest private hospitals. Also, a census is taken of patients in inpatient care on the last day of the year. In its current form, the data collection on inpatient health care started in 1994. Data on specialized outpatient care have been collected since 1998, but the figures are comparable only from 2006 onwards. Even before that, since 1967, data on patients discharged from hospital and health-centre wards were collected for a hospital discharge register.

Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

The occupational health care statistics contain data on Finnish occupational health services for which Kela provides reimbursement. Statistics are compiled from individual-level statistical registers, which are based on benefit databases created in the course of providing compensations for occupational health costs. Occupational health care statistics are published annually about two years after the statistical reference year.

Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela.

The expenses incurred from compensable prescription drugs, outpatient medical services and medically necessary transportation can be reimbursed. Outpatient medical services include private doctors' and dentists' services, dental hygienists' services, treatment prescribed by a doctor or dentist, and examination or treatment in a private institution. The statistics are used in monitoring trends in prescription drug expenditures and in describing the use of outpatient medical services. The processing system for the reimbursements produces an individual-level benefit database, which forms the basis for the statistical registers. Updated monthly, quarterly and once per calendar year with data on reimbursements paid out during the period in question.

Sterilisations. OSF. THL.

The data are based on THL's Register on sterilisations, which receives the data from the health care units performing sterilisations. Data on sterilisations have been collected since 1935.

The vaccination register and the database on seasonal influenza vaccination coverage. THL.

Up until the 2009–2010 season, municipalities and joint municipal boards recorded the annual number of people vaccinated according to the recommendation on influenza vaccinations and reported these numbers to the National Institute for Health and Welfare (THL) for inclusion in the database on seasonal influenza vaccination coverage. The database contains the data on the number of people who have been vaccinated against seasonal influenza according to the recommendation. The data covers three groups of people: over–65s and children aged 6–35 months. As of the 2010–2011 season, the system for collecting information has changed. Since then THL has received data on vaccinations directly from health-centre patient record systems as part of the Avohilmo data collection. Coverage data are presented for the hospital districts that have reported a sufficient amount of cases. A person is counted as vaccinated if the data available indicate that he or she has been administered at least one done of influenza vaccine during the season.
More information:
https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset
http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri

THL's morbidity index. THL.

THL's morbidity index is produced annually by collating data collected by several register controllers. The data used in the morbidity index are retrieved from the following registers: Care Register for Health Care, THL; Register of Cardiovascular Diseases, THL; Finnish Cancer Registry, THL; Causes of Death Register, Statistics Finland; Reimbursement Entitlements in Respect of Medicines, Social Insurance Institution of Finland; Pension Register, Finnish Centre for Pensions. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tobacco statistics. OSF. THL.

The Tobacco statistics include data for example on the taxable and untaxable consumption of tobacco, the population's smoking habits and exposure to tobacco smoke, as well as tobacco price trends. The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month.

The data on taxable consumption of tobacco products are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month. Data on consumption of tax-free cigarettes are based on data on the number of cigarettes brought into Finland from trips abroad collected in an interview survey "Private import of tobacco products" carried out by TNS Gallup.

Data on population's smoking habits are based on the surveys "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population "(AVTK) and "Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population" (EVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Welfare and Services in Finland survey. THL.

The survey on Welfare and Services in Finland comprises data from interviews (telephone and first-hand), postal questionnaires and register data. The survey also uses a panel format. The survey is carried out once every three years or so. The 2013 survey was the fourth of its kind. The previous surveys were conducted in 2004, 2006 and 2009.

The aim of the survey is to provide reliable and comprehensive information on Finnish people's welfare and their welfare service use. The survey gathers information on matters such as Finn's welfare, social relationships, health, use of health and social services and client experiences and opinion on social security.

The backbone of the survey is made up of telephone interviews, which are supplemented with register data. The target group for the telephone interviews is residents of mainland Finland who are aged 18–79 years. The questionnaires have been translated into Swedish for Swedish-speaking respondents. The telephone interviews are carried out by interviewers from Statistics Finland. Some 4500 people have been interviewed

for each survey. In 2004, 2009 and 2013, a further 400 interviews were conducted in person with respondents over the age of 80. In connection with data collection for the 2006 survey, a separate postal questionnaire was sent to families with children. The data for 2004 in the yearbook derive from information collected through telephone interviews and a postal questionnaire, the data for 2006 from information collected through telephone interviews, the data for 2009 on information collected through a postal questionnaire, and the data for 2013 on information collected through telephone interviews The response rate for the telephone interviews was 82.7 per cent in 2004 (n=4350) and 56.2 per cent for the postal questionnaire (n=2957); in 2006, the response rate for the telephone interviews was 83.7 per cent (n=4530), and in 2009, the response rate for the postal questionnaire was 59 per cent (n=1824). In 2013 the response rate for the telephone interviews was 72.3 per cent (n=5842).

Descriptions of survey data are available on the survey website: www.thl.fi/hypa

Kartta. 75-vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2014
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2014
Map. 75 years and over, % of population by municipality 2014

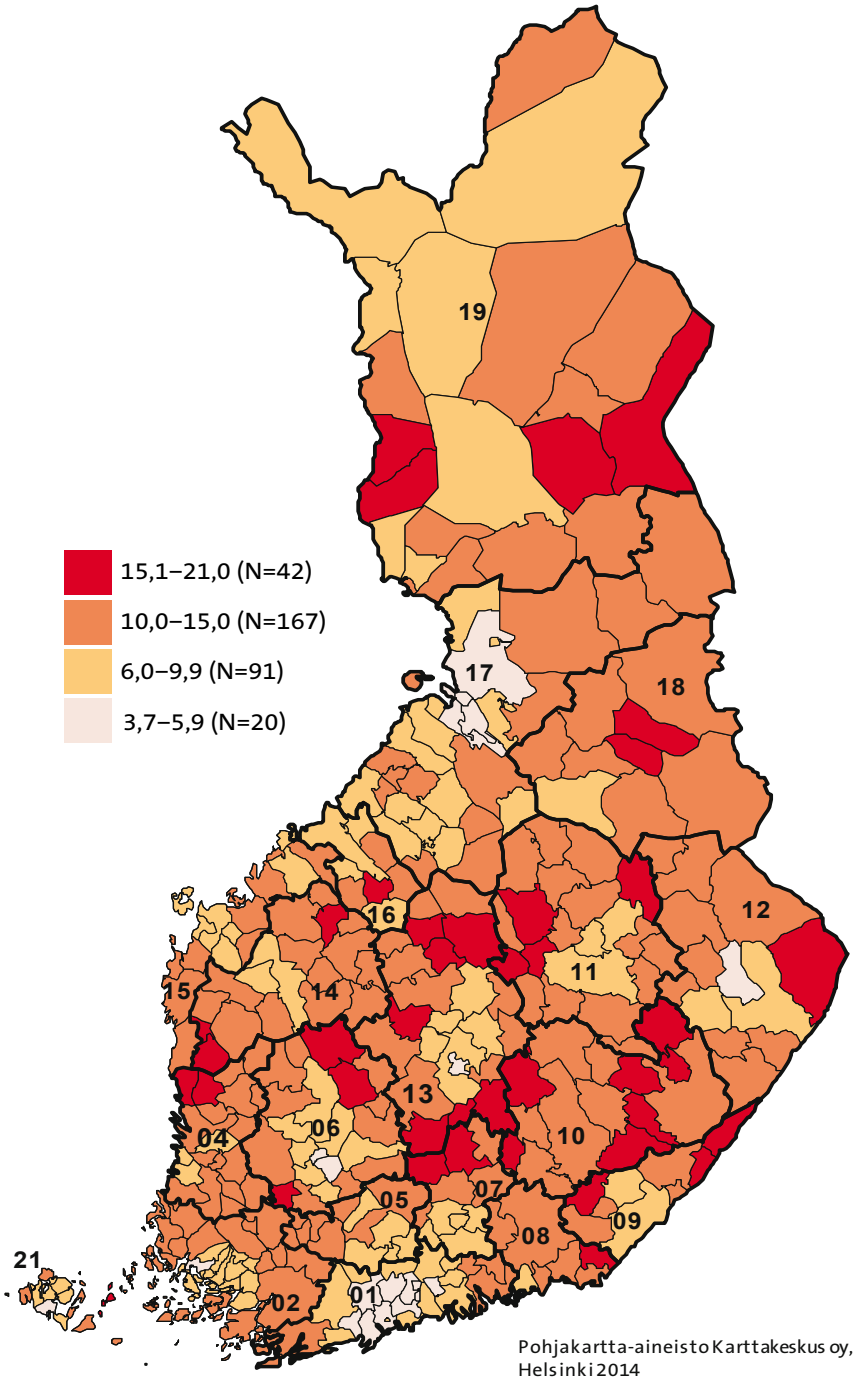

Pohjakartta-aineisto Karttakeskus oy, Helsinki 2014

Alueluokitukset 2014 ja 2015
Områdesindelning 2014 och 2015
Regional classifications 2014 and 2015

Maakunnat Landskapen *Regions*		Kuntia Kommuner *Municipalities*	
		2014	2015
01	Uusimaa • Nyland	26	26
02	Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	28	27
04	Satakunta	20	19
05	Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	11	11
06	Pirkanmaa • Birkaland	22	22
07	Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	11	11
08	Kymenlaakso • Kymmenedalen	7	7
09	Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	9	9
10	Etelä-Savo • Södra Savolax	14	14
11	Pohjois- Savo • Norra Savolax	20	19
12	Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	13	13
13	Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	23	23
14	Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • *South Ostrobothnia*	18	18
15	Pohjanmaa • Österbotten • *Ostrobothnia*	15	15
16	Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	8	8
17	Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	29	29
18	Kainuu • Kajanaland	9	9
19	Lappi • Lappland • *Lapland*	21	21
21	Ahvenanmaa • Åland • *Åland Islands*	16	16
	Yhteensä • Totalt • *Total*	**320**	**317**

Aluehallintovirastot (AVI) Regionförvaltningsverken (RFV) *Regional State Administrative Agencies (AVI)*		Kuntia Kommuner *Municipalities*		Maakunnat Landskapen *Regions*
		2014	2015	
1	Etelä-Suomen AVI • Södra Finlands RFV • *Southern Finland AVI*	64	64	01, 05, 07, 08, 09
2	Lounais-Suomen AVI • Sydvästra Finlands RFV • *Southwestern Finland AVI*	48	46	02, 04
3	Itä-Suomen AVI • Östra Finlands RFV • *Eastern Finland AVI*	47	46	10, 11, 12
4	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI • Västra och Inre Finlands RFV • *Western and Inland Finland AVI*	86	86	06, 13, 14, 15, 16
5	Pohjois-Suomen AVI • Norra Finlands RFV • *Northern Finland AVI*	38	38	17, 18
6	Lapin AVI • Lapplands RFV • *Lapland AVI*	21	21	19
7	Ahvenanmaan valtionvirasto[1)] • Statens ämbetsverk på Åland[1)] • *State Department of Åland[1)]*	16	16	21

1) Ahvenanmaan aluehallintoviraston tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto. • På Åland sköts regionförvaltningsverkets uppgifter av statens ämbetsverk på Åland. • *The State Department of Åland functions as the regional state administrative agency in Åland.*

jatk. • forts. • *cont.*

jatk. • forts. • *cont.*

Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten *Hospital districts*		Kuntia Kommuner *Municipalities*	
		2014	2015
25	Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • *Helsinki and Uusimaa*	24	24
03	Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	29	28
04	Satakunta	20	19
05	Kanta-Häme • Centrala Tavastland	11	11
06	Pirkanmaa • Birkaland	23	23
07	Päijät-Häme	14	14
08	Kymenlaakso • Kymmenedalen	6	6
09	Etelä-Karjala • Södra Karelen • *South Karelia*	9	9
10	Etelä-Savo • Södra Savolax	9	9
11	Itä-Savo • Östra Savolax	4	4
12	Pohjois-Karjala • Norra Karelen • *North Karelia*	14	14
13	Pohjois-Savo • Norra Savolax	20	19
14	Keski-Suomi • Mellersta Finland • *Central Finland*	21	21
15	Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • *South Ostrobothnia*	19	19
16	Vaasa • Vasa	13	13
17	Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • *Central Ostrobothnia*	10	10
18	Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • *North Ostrobothnia*	29	29
19	Kainuu • Kajanaland	8	8
20	Länsi-Pohja	6	6
21	Lappi • Lappland • *Lapland*	15	15
22	Ahvenanmaa[1)] • Åland[1)]	16	16
	Yhteensä • Totalt • *Total*	**320**	**317**

1) Ahvenanmaa on oma sairaanhoitopiirinsä, joka ei ole sidoksissa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoiman sairaanhoitopiirijaon kanssa. • Åland utgör ett eget sjukvårdsdistrikt som inte är bundet till den indelning i sjukvårdsdistrikt som administreras av social- och hälsovårdsministeriet. • *Åland is a separate hospital district, unconnected with the mainland Finland hospital districts subject to the Ministry of Social Affairs and Health.*

Erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue (ERVA) Specialupptagningsområde inom den specialiserade sjukvården *Catchment area for highly specialised medical care*		Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten *Hospital districts*
		2013, 2014 ja 2015
1.	Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus *Helsinki University Hospital catchment area for highly specialised medical care*	08, 09, 25
2.	Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus *Turku University Hospital catchment area for highly specialised medical care*	03, 04,16
3.	Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Tammerfors univesitetssjukhus *Tampere University Hospital catchment area for highly specialised medical care*	05, 06, 07, 15
4.	Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus *Kuopio University Hospital catchment area for highly specialised medical care*	10, 11, 12, 13, 14
5.	Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus *Oulu University Hospital catchment area for highly specialised medical care*	17, 18, 19, 20, 21